Huszonötödik évfolyam. 88. szám.

Szerkesztőség: Városház-épület. Fischel Fülöp könyvkereskedésében.

A szerkesztővel értekezni lehet naponkint d. u. 4—5 óra közt.

Minden intézendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Kiadóhivatal: Nyomdaépület: Fischel Fülöp könyvkereskedése.

ZALA

Politikai lap.

Megjelenik NAGY-KANIZSÁN hetenkint kétszer: vasárnap s csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre 12 korona (6 frt — kr.)
Félévre 6 korona (3 frt — kr.)
Negyedévre 3 korona (1 frt 50 kr.)

Nyilttár petitsora 10 krajczár.

Előfizetések, valamint a hirdetések a vonatkozók Fischel Fülöp könyvkereskedésébe intézendők.

Bérmentetlen levelet csak ismert kezekből fogadunk el.

Egyes szám ára 10 krajczár.

Nagy-Kanizsa, 1898. | Felelős szerkesztő: SZALAY SÁNDOR. | Csütörtök, november 3.

Komédia vagy forradalom?

Irta: egy kisgazda.

Mit jelent az a zenebona, amit az ország házában egy pár elkeseredett hazafi támasztani akar? Az ujságok azt irják, hogy obstrukció lesz Hát értsük meg jól atyámfiai, hogy mi a veleje ennek a szónak.

Az a veleje, hogy harminc egynéhány ember nekidurálja magát és mivelhogy az ország sorát nem ugy intézik, a hogyan ők akarják, hát mindenféle furfanggal azt erőltetik, hogy az ország sora sehogy se intéződjék. Azt akarják, hogy a törvényes rend felbomoljon és azt remélik, hogy a kormány megbukik s más, nekik tetsző emberek kerülnek a bársonyszékekbe.

Hát ebbe a dologba tán volna egy kis beleszólása az országnak is. Azoknak a polgároknak, a kik nem szavalhatnak az országgyülésen, akik csak vesződnek és keresik a kenyeret a maguk és családjuk számára és a kiknek országos békesség és törvényes rend kell, hogy nyugodalmasan végezhessék a dolgukat. Nekünk, kis embereknek, hiába prédikálnak arról, hogy Deák Ferenc igy vagy ugy értette e azt a törvényt, a mit 67 ben csinált; nekünk az a fontos, hogy abból a törvényből Magyarországnak haszna legyen. Már most, ha a kormány ennek a törvénynek a segitségével megszerzi nekünk a hasznot, ha a kormánynak nagy pártja, tehát az országgyülés többsége, egy nézeten van vele, s az országnépe is ezt akarja, akkor csakugyan megáll az ember esze, ha azt látja, hogy egy pár mokány legény fittyet hány valamennyinek és felfordulást akar csinálni az országban.

Komédiát csinálnak vajjon ezek az urak, vagy pedig igazándi forradalmat?

Mert csak a bolond ember megy fejjel a falnak. A törvényhozó, még ha szélbali is, valami célt csak a szeme előtt tart, ha olyan nagy fába vágja a fejszéjét, hogy szembe száll a törvényes renddel? Hát már most mit higyjen az ember? Azt-é, hogy csak rá akarnak ijeszteni a kormányra, vagy pedig, hogy fel akarják lázitani az országot?

Ugyan vegyék elő egy kicsikét a jobbik eszüket Nézzenek csak szerte az országban, hogy mit csináltak már eddig is csökönyösségükkel. — A gazdasági életre a bizonytalanság lidérce nehezedett. Teng-leng az üzlet, mindenki, akinek az üzlete, vagy keresetmódja a kiegyezés kérdésével valahogy összefügg, aggodalmasan lesi, mi lesz, hogy lesz? Ez a bizonytalanság mint a köd ugy ereszkedik a kilátásaira és mint a filloxera a szőlőtőkét, ugy rágja meg láthatatlanul számitásainak gyökerét. A pénz, minden látható ok nélkül, egyszerre megdrágul. A külföldi nagy pénzpiacokat a nálunk mutatkozó zavaros helyzet bizalmatlanná teszi; kihallatszik hozzájuk, hogy valami feltordulás készül; hát először is becsukják a pénzes ládát Aztán a budapesti nagy bankok is megszeppennek. — Bedugják a pénzforrást a vidéki intézetek elől; az apró kis erek, a melyek a nagy pénzintézetekből viszik a táplálékot az ország legtávolabb eső kis zugába, el-elapadoznak; a kisember hiába fordul pénzért a vidéki intézethez; ha ég is a tető a teje fölött, nem kaphat egy csöpp vizet se, hogy olthassa a tüzet. Nincs pénz, nincs mivel fenntartani vagy folytatni a gazdálkodást. Holomra dől minden számitás és az amugy is sok gond és keserüség tetejébe egy gonosz komediá-

TÁRCA.

Himfy dalai.

Irta: Gaál Mózes

Mikszáth nemrégiben feltámasztotta halottaiból Zrinyit, a szigetvári hőst, s a mai társadalmi meg politikai viszonyok közé helyezte. Az ilyen vállalkozás háládatos, mert a megváltozott idők szelleme, a tizenhatodik század avatag felfogásával nézve, sokszor kacagtató.

Hova-tovább hozzá szokunk ahhoz, hogy a mult, mint holmi divatból kiment ócskaság, mint gavalléroktól levetett férfiruha leszállitott, sőt „mélyen" leszállitott áron kelendő.

Hosszabb lélekzetű történeti regényre gondolni sem merünk, sőt a század elejének viszonyai is nagyon ismeretlenek előttünk, mert mi csupán a jelennek élünk. Finom, sőt tulságosan finom idegzetű emberek vagyunk; rengeteg okosak, szellemesek, gunyosak, ujdonságra vágyók. Egy csipetnyi szenzáció, ha még oly sületlenség is, tapsra izzasztja tenyerünket, s arccal nyugat felé fordulva, lázas izgatottsággal lessük, hogy mikor ir valamelyik francia, spanyol, olasz iró valami eredeti dolgot, hogy azt azon melegében feltálaljuk.

Hja, az idegen főzet nagyon füszeres. Behozzuk gőzerővel az érzéscsiklandó operetteket, lefordítjuk a problémákkal kecsegtető drámákat. Elismerjük, hogy nem érnek valójában egy hajitó fát sem, elismerjük, hogy frivolak, léhák, igazi szellem nélkül szökölködnek, végig borsókázik a hátunk, amig előadják vagy a mig elolvassuk — de azért végig nézzük és elolvassuk.

Voltak még idők, mikor költőink rajongtak a deák, német, olasz poéták munkáiért, lélkesedve irtak azokhoz hasonlót, de őket más cél, sokkal nemesebb cél vezette, mint minket. A nemzeti literaturának becsülete-, igaz lelkü napszámosai voltak, kiknek az irás sem kenyeret, sem dicsőséget nem adott, kiknek az irás lelki gyönyörüség és hazafias cselekedet volt.

Ennek a lelkes korszaknak egyik legnagyobb hatásu költőjét léptette minap a nemzeti szinház deszkajára Berczik Árpád.

Nem korszakot alkotó esemény, igaz; nem is jelenti az irodalomban uralkodó izlésnek gyökeres reformját, igaz; és mégis be kell vallanunk, hogy e dolog felett csak ugy könnyedén napirendre térnünk nem szabad.

„Himfy dalai"-nak sikere valamelyes tanulságot rejt magában. Mikor a szenzációs drámák izgató pilulái olyan kelendők, mikor „Tosca"-k, „Trilby"-k, „Őrült-e vagy szent"-ek, a „Becstelenek", „Csalj meg édes"-ek, Faydeau léhaságai s a házasságtörésről és lábikramutogatástól duzzadó francia drámák és bohózatok virágzanak; mikor ambiciózus dramairóink is az énekes bohózatok irását kivánatosabbnak tartják, mint a magyar társadalom festését: előáll egy tisztes magyar iró, s a „Kesergő és Boldog Szerelem" poetájának szerelmi történetét irja meg, a század elejének képét tárja elénk — s ime — ó csodák csodája! — nem jut eszébe senkinek, hogy letorrogja, kinevesse őt e miatt az ócskaság miatt.

Valami egészséges, becsületes tiszta hang köti le figyelmünket. A költő szivéből áradó meleg észrevétlenül reánk is hat. Azért-e mert szokatlan, azért-e mert igaz, azért-e mert magyar? Nem tudom és nem akarom eldönteni.

Van-e magyar ember, aki igaz szive szerint ne örülne annak, hogy Berczik Árpád a század elejének patriarchális világát ma, kilencvenhét esztendő után, ugy tudta feltüntetni, hogy gyönyörködve néztük, hogy a szivünk megmozdult, s a csengő, édes, lágy Himfy-ströfák felidézték gyermekkorunk emlékeit, mikoron az iskolában olvasgattuk, s a szürke avagy kevésbé szürke tanár mesélt nekünk a nemesség hires költőjéről, a provencei troubadouroktól ihletett magyar poetáról?

Vajjon, mikor Berczik felidézte sirjából az olvasatlanul heverő »Himfy« nek költőjét, nem szólalt-e meg Kisfaludy a következőképen: — Hagyj pihennem, késő utód! Én megelégszem avval, hogy egykor szerettem és énekeltem. Nekem az is elég, hogy az érettségi vizsgá alou

Honi ipar

TORONTÁLI SZŐNYEGGYÁR RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG.

Egyedüli Magyar szőnyeggyár.

Készit: kézzel csomózott szmirna szőnyegeket, terem-, szalon-, ebédlő-, iró-, boudoir- és ur szobák részére mindenféle nagyság és stilben, bármely rajz szerint: hollandi futószőnyegeket, keleti (karamani) függönyöket, torontáli szerb szőnyegeket (Tyilin), teritők, függönyök, divánátvetők stb. részére. 292—20

Főraktár: BUDAPEST, VI. kerület, Andrássy-ut 4. szám.

Dusan felszerelt raktár mindennemü, a szőnyeg-szakmába vágó cikkekben, u. m. olcsóbb fajtáju szőnyegek, függönyök, teritők, takarók, ablakvédők szoba és lépcsőrudak

Honi ipar

val vagy pedig könnyelmü lázitással még rendkivüli bajt is csinálnak az emberek.

És ez csak a kezdete. Most még csak egy kis füstje mutatkozik a fenyegetődző tü vésznek, olyanformán, mint ha a kazal tövéből vékony pipafüst száll a levegőbe. Istent kisértenek azok az urak, hogy a kazal tövében rágyujtanak az obstrukció pipájára? Komédiának ugyancsak rettentő bolondság de százszor őrültebb komédia, hogyha csakugyan a kazal közé dugják az égő taplót.

Most az indemnitásnál kezdik a próbagyujtogatást. Azt akarják, hogy az esztendő végével ne legyen a kormánynak törvényes felhatalmazása arra, hogy az ország háztartását vezethesse. S ha majd a kormány, teszem fel, mégis behajtatja az adót és fizeti az állam tisztviselőit, akkor a népet feluszitják, hogy lázadjon fel a kormány ellen, mivelhogy az törvény nélkül csinálja, a mit csinál.

Hát ők előbb erőszakkal megcsinálják a a törvénytelen állapotot, aztán felszólitanak engemet, meg a szomszédjaimat: Pétert és Pált, hogy ez ellen a törvénytelen állapot ellen lázadjunk fel. No már, urak, ha a mi béketürésünk néha nagyobb is a birkáénál, de már az ilyen komédiára mégis csak ökölbe szorul ám a markunk.

Ha pedig nem ez a gondolat vezérli azt a harminc és egynehány képviselőt, a ki most megakarja akasztani a törvényhozás munkálkodását, ha nem az a céljuk, hogy a maguk akaratát, még forradalom utján is, ráerőszakolják háromszáz képviselőre és az ország kilenctizedrészére, akkor olyan komédiát csinálnak törvénynyel és néppel, alkotmánynyal és elvvel, a milyet Magyarország történetében alig ismerünk.

En nem hiszem, hogy a közt a harminc egynéhány ember közt, a ki a forradalom rémeit festi a falra, csak egy is volna, a ki komolyan hiszi, hogy ma, az Ur 1898-ik esztendejében, a gazdasági kiegyezés kérdése miatt forradalmat lehessen csinálni Magyarországon.

Ma, amikor harminc esztendő becsületes munkájával annyira vittük hogy számot teszünk a müvelt nemzetek közt;

amikor a magyarság és magyarosodás szóval, a magyar nemzeti eszme oly erős, mint tán még soha;

amikor egy nagy és müvelt nemzet csszára országnak-világnak hirdeti, hogy megbecsülésre méltók vagyunk;

amikor gazdasági életünk minden téren óriási lendületet vett, áruforgalmunk az ezer millió körül jár, vasutaink behálózzák az egész országot, pénzintézeteink száz meg száz milliókkal dolgoznak s államháztartásunk minden esztendőben 20—30 millió fölösleget mutat;

amikor osztály-, rang- és felekezeti különbségeket nem ismer a törvény s az emberek szabadságát, függetlenségét senki részéről veszély nem fenyegeti:

— hogy ilyen állapotok mellett fegyverbe szólithassák a nemzetet, ezt, bármily bolondot is beszéljenek vagy irjanak azok az urak, nemcsak hogy én nem hiszem, hanem ők maguk sem hiszik.

Már pedig ha forradalmat nem csinálnak, mert nem csinálhatnak, hát akkor micsoda kézzel fogható, észszel elérhető célja van annak, hogy a kormányt és az országot törvénytelen állapotba vigyék bele? A parlamenti felfordulás — amit anarkiának neveznek — csak az országnak okozhat kárt — sok, igen sok kárt, anyagit is, meg erkölcit is. De azt nem érhetik el vele, hogy egy önérzetes többséget rákényszeritsenek meghajolni a kisebbség előtt. Kiváltképen mikor az ország tulnyomó része is a kisebbség ellen van. Mert eddig ugyancsak kevés biztatást kapott a kisebbség az ország közvéleményétől, ellenben a többség, illetve a kormány szándékai mellett igen komoly és mértékadó tényezők nyilatkoztak.

Az utolsó órában gondolják meg az urak, mire vállalkoznak. A népbolonditásnak is van határa; egy ideig csak eltüri a magyar ember a mókát, tán mosolyog is rajta, hanem ha aztán elbizakodik a bohóc és csuffá karja tenni ország-világ előtt, hát akkor a botnak a vastagabb végit fogja rá s a komédiából szomorujáték lesz — a komédiásra.

Országgyülés.

Okt. 29.

Kardos Kálmán ül az elnöki széken és jelenti, hogy mára Rakovszky István jelentett be interpellaciót, azután felállt »szónokolni« Marjay tiszteletes.

Ez teljesen elegendő arra, hogy a törvényhozás a teremnel barátságosabbnak találja a folyosót. Pedig a sors ötletei kiszámithatatlanok. Marjay Péter is mondhat érdekeset.

Az érdekes az volt hogy mindjárt a szónoklata elején kitört a „fegyverbarátság." Bolgár Ferenc tegnapi fejtegetéseire reflektált a n gyletai tiszteletes és tiltakozott a fegyverbarátja fellogása ellen, a kinek politikai meggyőződése iránt egyébként teljes tisztelettel viseltetik.

— No én nem! — vág közbe dacosan Polcner Jenő.

— En az imént vázolt képviselő ur egyéni meggyőződését értettem, magyarázkodik Marjay tiszteletes.

Megint kelletlen feszültség támadt, ugy, hogy a tiszteletes ur jónak látta megsimogatni engeszteléleg — a barátait.

— De ez nem ok arra, folytatta, hogy meglazuljon a fegyverbarátság. Össze kell tartanunk a kormány ellen, megest csak azt mondom...

— Helyesen mondja! — kap a szón Zmeskál Zoltán.

— Szeressük egymást! inditványozza kenetesen Páder tiszteletes.

Erre a fölhivásra Polczner Jenő riadtan sietett ki a teremből.

— A kormány összevásárolja az országot! panaszkodik tovább a tiszteletes ur

— Még engem magamat is megakartak venni üt a mellére büszkén az öreg Lakatos Miklós, a mire nagy derültség támad.

— Ugyan minek? kérdik tréfalkozva az öreg urat.

— Azt már nem tudom; — felel vállat vonva.

Megint a nemzeti párti fegyverbarátokon volt a sor. Frey Ferenc fegyverbarát állt szólásra. Igen különös szónoklat volt ez, a mely indoklásokért nem röstelt elfáradni — az utcán folytatott privátbeszélgetésekig. Ez a szokatlan parlamenti harcmodor csak a népparton keltett tetsző viszhangot, ellenben a Ház tulnyomó nagy része meglehetős megütődéssel konstatálta, hogy ime, hogyan harcolnak immár a — fegyverbarátok.

Bizonyos egyéni stilusa is van az esztergomi képviselőnek, a ki kijelentette, hogy a »gorombasagoskodásokat« elitéli; azután tovább folytatta

---

izzadó diák kinosan elnyögi, hogy a Himfy-versek tizenkét sorból állanak és „igen dalra szabott" a formájuk. Mit keresnék én most közöttetek? Emlegetitek-e Kazinczyt, az én atyamesterem-et? Van-e szó öcsémről, akinek egykor tapsolt a két haza? Tartjátok-e isten kegyelméből való nagy költőnek Vörösmartyt?... No látod, hallgatsz s ez a hallgatás igen sokat elmond nekem. Vannak költők, akik letünnek a korukkal együtt. Kezükben a lant, a késő unokák itélete szerint, dorombbá változik; lelkesedésük naivság; reménységük dajkamese; tudásuk bárgyuság; hazaszeretetük érthetetlen rajongás De nekünk, divatból kiment öcskaságoknak, nem fáj az utónemzedéknek itélete — csak az fáj, hogy azt a forrást becsmérelik, a mely nekünk szent vala, ez a forrás pedig a nemzet életének a forrása: a nemzet multja. Lásd, mikor én éltem, » idegen földön, idegen köntös alatt magyarul dobogott, magyarul érzett a sziv; s mikor egy-egy igénytelen dal nyomtatásban megjelent, ünnepet ültünk, kézről-kézre adtuk, sirtunk és nevettünk boldogságunkban. Ti most sem sirni, sem nevetni nem tudtok, sem az egyik, sem a másik nem jön a szivetekből. De hát erről ti nem tehettek, mert sirni és nevetni csak a gyermek tud. Mi gyermekek voltunk, ti már akkor, amikor születtek: bölcs, öreg, józan, ó! szörnyüségesen józan emberek vagytok. Nekünk kellett minden, ami magyar volt, rajongva csüngöttünk a dicső multon s reméltük a szebb jövőt, megénekeltük a virtust, egymás fejére büszken tettük fel a babérkoszorut, s az igaz literátort a nemzet napszámosának tekintettük. Ti okos nemzedék sok-sok penzt kaptok, hanem ingyen lelkesedni nem tudtok; ódára csak akkor hegyezitek a tollatokat, ha arany a jutalom; a nemzeti históriát csak akkor veszitek elő, ha pályadij biztat... Pedig ez nagy baj, mert baj annak a nemzetnek, mely a nemzeti hagyományokat elhanyagolja. A való poézis, amint szerette barátom, a nemes Kölcsey szépségesen mevirta csak ott virágozhatik, hol nemzeti talajból sarjad ki... Am ti lássátok, mit tesztek, ti nagyobb darab földet láttatok, mint mi — de szeretet a szivetekben nincsen annyi, mint bennük volt, igaz magyar épségeket hova-tovább elve-ztitek, pedig ha akarnátok, talán tehetnétek róla... A nemzeti multi, melyből mi a lelkesedés szüz hevében kikapiuk a biztató, fő leg pedig a vigasztaló eseményeket, ma is ki nem aknázott kincses bánya, melyhez visszavisszatérni nemcsak érdemes dolog, hanem magyarán megmondva: kötelessége is a magyar irónak. — Hogy nincs hamisitatlan magyar társadalmi élet, — hogy az idegesség korszakában csendes, tiszta érzelmek unalmasok; hogy a közönség izlése elkényesedett; hogy nem az a fontos: mit, hanem hogyan mondjuk el... ezt szoktátok mondogatni, és igazato lehet: minden iró, minden költő a maga korának eszméit fejezi ki, abban a levegőben él, abban a társadalomban szerepel, attól elszakadni nem tud, de mesterségesen hamis világot teremteni, az idegen szellemet beplántálni a nemzet szivébe, talán mégis bün. A mig a magyar faj megőrzi a maga specifikus magyar sajátságát, addig fejlődik, azontul elsatnyul.

Bocsáss meg, késő utód, együgyü és jámbor beszéd ez, de hát te megbolygattad siri nyugalmamat, s én háladatosságból prédikáltam neked ócska dolgokat. Nem változtatom meg a kor szellemét, de fájna nekem, ha dalaimat száz esztendő mulva unatkozva hallgatnátok. Béke veled, én tovább alszom...

*

És Berczik Árpád megirta „Himfy dalai"-t. Adassék ezért néki tisztesség és becsület.

Ha csak tiz ember akadt, akinek együtt érzett a szive a költő szivével ez már bizonysága annak, hogy az egyszerüség, régi magyar épség, a drámai világ tiszta levegője még mindig kivánatosak.

Vajha akadna meg több magyar drámairó, a ki ezen az uton indulna Berczik Árpád után.

olyan vastagon, hogy Marjay tiszteletes röstel kedve szólott oda Lakatos Miklósnak:

— Ehhez képest mink — illemtanárok voltunk!

A következetes férfiu azután roppant változatossággal szónokolt mindenféléről és még egyebekről. Csak abban volt a konzekvens, hogy — konzekvens maradt mindig. Tudvalevő, hogy a derék férfiut antiszemitikus programm alapján küldték először a parlamentbe, most pedig neki támadt a miniszterelnöknek, — miert nem tiltakozik az ellen, hogy az osztrák parlamentben dühös támadásokat intéznek a magyar zsidók ellen.

Ez az ötlet nagy derültséget keltett; de csakhamar a felháborodás morajа zugott fel, mikor az esztergomiak különös izlésü képviselője, hiven inaugurált rendszeréhez most már nem is az utcai privátbeszélgetésekből szedegetett szemelvényeket, hanem elmondotta azt komolyan, hogy fenyegette meg öt a miniszterelnök egy ebéd után tréfás beszélgetés közben.

— Igaz, mondotta, hogy a miniszterelnök karon fogott és biztositott róla, hogy a mit mondott, tréfából mondta és remélj, komolyan nem veszem, én megis azt hiszem, hogy biz az — komoly volt.

Ez a merőben szokatlan eljárás kimondhatlanul kinos hatást tett az egész Házra. A jobboldal izgatottan zugott, a baloldal teszélyezve hallgatott; az elnöknek ismételten kellett csöngetnie, hogy a szónoknak meghallgatást szerezzen. A képviselők egy része méltatlankodva vonult ki a folyosóra. A dolog annál furább volt, mert, mint kiderült, ez az „incidens" a miniszterelnök ebédjén történt.

Később azonban kedelyesen vették a dolgot. Ha Bánffy egy ebéd utáni tréfás diskurzuson még külön is megmagyarázza Frey Ferencnek, hogy a tréfa — tréfa, ez csak azt bizonyitja, hogy — ismeri az embereket.

Egy meglehetős zajos és szenvedélyes scéna követte a Frey Ferenc beszédét.

Mikor a nemzeti párti honatya a privátbeszélgetésekből vett szemelvényei közben emlitést tett egy kormanyparti képviselőről, a ki állitólag kijelentette előtte, hogy jobb meggyőződése ellenére szavaz a kormanynyal, Rakovszky István közbekiáltott:

— Szentiványi Kálmán!

Személyes kérdésben kért szót Szentiványi. Felszólitotta Freyt, hogyha ezután hasonló argumentációhoz folyamodik, nevezze meg azt, a kiről szól.

— Rakovszky urnak pedig, a kit személyesen nem is ismerek, de aki minduntalan jónak látja a nevemet emlegetni, tudomására hozom, hogy a mit tettem, legjobb meggyőződésem szerint tettem és engem a szabadelvüpártra hazafias meggyőződésem vezetett. Ezt vegye tudomásul Rakovszky ur!

Az erélyes hangu felszólalás alatt állandóan sziszegett az ellenzék. A zivataros közbeszólások fergetegében éles szóváltás fejlődött ki Kubinyi Géza és Lakatos Miklós között. Ennek a kemény dialogusnak az lett az eredménye, hogy Lakatos Miklóst az elnök rendreutasitotta.

Ez az összetüzés különben — mint később kiderült, — félreértésen alapult.

Valamelyik néppárti közbeszólásra ugyanis Kubinyi haragosan kiáltott át:

— Én soh'se voltam Bach-huszár!

Ezt magára vette az öreg Lakatos, a ki maga is „viharzott" közben és szenvedélytől reszkető hangon reprodukálhatlan kifejezésekkel utasitotta vissza a vádat, a mely nem neki volt adresszálva.

Természetesen Zmeskál Zoltán nem álhatta meg közbeszólás nélkül. Rikoltozva kiáltott át Kubinyinak:

— Mibe kerü t a mandátumod?

— Nem táncoltam ki magamnak nemzetiségü szinü bocskorban! — vágta vissza Kubinyi Géza.

Rakovszky személyes természetü felszólalása után öt perces szünet tartamára elnémultak a személyes felszólalások.

Szünet után azonban tovább folytatódott a dolog. De már sokkal simábban.

Felkelt Kubinyi Géza. Kijelentette, hogy a mit ő a Bach-huszárra vonatkozólag mondott, egyáltalában nem érthette Lakatos Miklósra. A mit ő mondott azt — Zmeskál Zoltán urra értette, Lakatos Miklóst sokkal jobban ismeri, semhogy ellene ilyen vádat emelhetne.

Égész megindultan állt fel az öreg kuruc.

— Kubinyi Géza kedves barátom lovagias felvilágositása után nem tehetek mást, mint hogy tőle ezennel engedelmet és bocsánatot kérek, mondotta nagyon meghatott hangon.

Felszólalt Zmeskál is. Most éppenséggel nem volt olyan paprikás a hangja, mint rendesen. Beismerte, hogy igenis hordott bocskort, de csak azért, mert ez kényelmes viselet a vadászaton. Bach alatt se ő szolgált, hanem az edesapja. Megkérte hát Kubinyit, a kinek se a hazafiságában, se a lovagiasságában nem kételkedik, vonja vissza azt, a mit előbb mondott.

Kubinyi Géza pedig felkelt, átsietett a szélsőbalra és melegen kezet szoritott — Lakatos Miklóssal. A Zmeskál felhivására ezenkivül nem adott más választ.

Ekkorra már a levegőből eltünt minden izgalom. Gullner Gyula szónoklatának már csak — feneketlen unalom jutott.

A tisztelt Ház különben megint kiköltözködött a folyosóra. A szónokok ott hagyták a nemzeti pártnak. Az övé; élvezze zavartalanu és osztatlanul. A szélbali fegyverbarátok padjai is üresek, csak egy pár „tigris" ásitozik a hegyen.

Ezeket a »tigriseket« nem szabad összetéveszteni a régi balközép tigriseivel. Engesztelhetetlen, de nem valami felelmes tigrisek ezek. Ők azok, a kik „rendezik" a vitákat és leghamarabb irják alá a — név-szerinti szavazást kérő iveket. Olyan »rendező-tigrisek«, a kik annyira beleszoktak a zene-bonacsinálásba a Házban, hogy — otthon a klubjukban is állandóan zenebonákat rendeznek. A mennyiben veszedelmesek tehát: a saját vezérükre veszedelmesek leginkább. Sok egyéb mellett ebben is különböznek ezek a modern »tigrisek« a régi tigrisektől.

Háromne yed kettőre szerencsésen befejezte Gullner Gyula szónoklatát; Rakovszky István pedig megkérte a Házat, engedjék meg, hogy a jövő szombaton mondhassa el az interpellációját.

— Igen szivesen! hangzott mindenfelől.

Végezetül az elnök inditványára elhatározták, hogy a közbeeső ünnepek miatt legközelebbi ülést csütörtökön délelőtt tiz órakor tartsa a Ház.

A népies gazdasági téli tanfolyam tervezete.

A földmivelésügyi miniszterium által elrendelt gazdasági téli tanfolyamok Zalavármegyében és a községekben mar megkezdődtek.

A *Zala-Egerszegen* és *Nagy-Kanizsán* az 1898. év téli hónapjaiban tartandó népies gazdasági tanfolyam tervezete a következő:

November 14-én d. u. 2—4. Nagy-Kanizsán. A trágyakezelés és okszerü trágyázásról. Előadó: Czakó Béla gazd. int. tanár.

November 15-én d. e. 9—11 Zala-Egerszegen. A trágyakezelés és okszerü trágyázásról. Előadó: Czakó Béla gazd. int. tanár.

November 15 én d. u 2—4. Nagy-Kanizsán. A gyümölcsfa szaporitás és nevelésről. Előadó: Farkas Sebestyén gazd. int. főkertész.

November 16-án d. e. 9—11. Zala-Egérszegen. A gyümölcsfa szaporitás és nevelésről. Előadó: Farkas Sebestyén gazd. int. főkertész.

November 21-én d. u. 2—4. Nagy-Kanizsán. Az okszerü talajmivelésről. Előadó: Czakó Béla gazd. int. tanár.

November 22-én d. e. 9—11. Zala-Egerszegen. Az okszerü talajmivelésről. Előadó: Czakó Béla gazd. int. tanár.

November 22-én d. u. 2—4. Nagy-Kanizsán A gyümölcsfák választása és faültetésről. Előadó: Farkas Sebestyén gazd. int. főkertész,

November 23-án d. e. 9—11. Z.-Egerszegen A gyümölcsfajok választása és faültetésről. Előadó Farkas Sebestyén gazd. int. főkertész.

November 28-án d. u 2—4. Nag-Kanizsán. A vetésről és vetésforgokról. Előadó Czakó Béla gazd. int. tanár.

November 29-én d, e. 9-11 Eger-szegen. A vetésről és a vetésforgókról. Előadó Czakó Béla gazd. int tanár.

November 29-én. d. u. 2-4 Kanizsán. A gyümölcsfák gondozásáról. Előad Farkas Sebestyén gazd. int. főkertész.

November 30-án. d. e Eger-szegen. A gyümölcsfák gondozásáról. Előadó Farkas Sebestyén gazd. int. főkertész.

December 5-én. d. u. 2—4. Zala-Egerszegen. Az állattenyésztés szabályairól. Előadó Cakó Béla gazd. int. tanár.

December 6-án. d. e, 9—11 Zala-Egerszegen Az állattenyésztés szabályairól. Előadó Cakó Béla gazd. int. tanár.

December 6. d. u. 2—4. Nagy-Kanizsán. A fontosabb zöldségfélék mag-termeléséről. Előadó Farkas Sebestyén gazd int. főkertész.

December 7. d. e. 9—11. Zala-Egerszegen. A fontosabb zöldségfélék magterméseiről. Előadó Farkas Sebestyén gazd. int. főkertész.

HIREK.

Halottak napja.

...Egy nap a sok közül, a melyen a halottak békét csinálnak az élők között, vagy jobban mondva, a melyen a *„Halál"* gondolata egy kissé fagyos érzést szuggerál belénk. Nem mindenkibe, de ezen a napon mégis mindenki, ugy ahogy: a maga gondolkodása szerint Vele foglalkozik. Valamikor szép, lélekemélő, nagy ünnep volt ez, ma nagy vonásaiban inkább hivalkodás, kevés benne az őszinteség, a tisztaság. Kilencszázesztendős multjában ferde változásokon mehetett át, kivetkőzhetett a salangozásban teljesen eredeti formájából.

A kicsi sir, a magas márvány obeliszk, a törpe, durván faragott, elkorhadt fakeresztek sorában csak egy visszkodó, nehéz gondolat terhe uralkodik; a megsemmisülésé, de lassan, himbálózó, sárgás gyertyaláng szelid fénye bevilágit a lelkek rejtekébe: feltámadunk.

Igy irnak erről, igy is mondják sokan, de másként van, másként érez az ember. Soknak enyhülés, de egyuttal bizonyos kaján kárörüm a halál gondolata.

— Nézd, hogy büszkélkedik még azokkal a kapott, évtizedes poros koszorukkal is. Most ma is. Gazdag, nagyon gazdag. Mit bámuljak rajta? A lámpionok szines üvegeit, vagy a molyette gazdag, megvedlett szalagokat. Hazaviszi; jövőre újból elhozza, és igy tart ez, mig egyszer majd az övére hozzák ki. Ha ugyan kihozza valaki! Mert nézd, hány disztelen sirbolt, a vasrács kiszakadt, a nehéz kőlapból levált a sarkokon egy-egy jó darab. Miert nem javitják meg? Valamikor ezén is igy volt, de a ki sok évekig hivalkodott, ma senki büszkesége. Meghalt, gazdag volt mégis meghalt, ép ugy, mint a hogy én, vagy te, vagy az a rongyos vak koldus ott meg fog halni.

Sokan, nagyon sokan ilyesféleként gondolkodnak november elsején, künn a temetőben. — Kilencszázados multjában nagyon ferde változásokon mehetett át cifra salangozásában ez a szép, a borongó emlékezés e szomoru, szent ünnepe, mikor kiszakadva a mindennapi élet vásári zsivajából, ott hagyjuk a jelent minden sivárságával, a jövőt ragyogó, rózsaszinü reményeivel s lelkünk egyetlen megnyugtató vigasztalása: a feltámadás

Sirkoszoruk, csokrok, gyümölcsfák, diszfák és cserjék

legjobban és legolcsóbban kapható

Janda Károly műkertésznél Nagy-Kanizsán.

Árjegyzékek és költségvetések bérmentve megküldetnek. — Távirat-czim: **Janda Nagykanizsa.**

Szokatlanul szépen, enyhén köszöntött be november elseje és így a rendesnél még többen zarándokoltak ki a temetőbe. A' temető hosszu, egyenes főutján egyre nagy tömegben hullámzott kora reggeltől késő estig a közönség. A fekete ruhák sokaságából itt-ott egy hófehér, kacér, tollas kalap bukdácsolt a komoly arcok között, miért tagadnók, volt sok könnyelműen sértő vig is, a halk zsivajból ki-kiszakadt a kacaj bántó hangja és nem mindenki szeretett halottjat ment látogatni a temetőbe, hanem »*légyottra*« is. Ez az igazi perspektiva. A családi sirboltok kimart kőlapjait legtöbb helyen belepte a sok virág, a koszoruk széles selyemszalagja. Verőfényes, tiszta nap, csak a fák fonyadt, vörhenyes lombjai a tomhán zörrenő, hulló levelek mondták, hogy ősz van. Tolongtak az emberek, kiki elhozta szerény vagy pompázó drága koszoruját, legtöbbje mégis az *igazi kegyelet*, az szomoru megemlékezés jeleit: borongó lelke könnyeit.

A vidéki hirlapirodalom egyik volt tevékeny munkásának, Bátorfi Lajosnak, a „Zalai Közlöny" egykori felelős szerkesztőjének a sirkövét leplezték le ez alkalommal, melyet a közönség kegyelete és a gyermeki szeretet emelt sirja fölé.

A gyászünnepséget lapunk, a »Zalai Közlöny« rendezte és a nagy közönség a legszebb módon adott kifejezést kegyeletének. A kicsi sirt városunk elökelősége álla körül. Rövid volt az ünnepség műsora, de megható. *Tuboly* Viktor ügyvéd, Bátorfi Lajos egykoru jó barátja tartott emlékbeszédet, de nem egészen hiven a valósághoz, ép ugy, mint a hogy a márványobeliszk felirása is hibás. Bátorfi Lajos nem volt a „Zalai Közlöny" alapitója. Ezt a lapot „Zala-Somogyi Közlöny" cimen néhai *Wajdits* József inditotta meg és *Roboz* István szerkesztette. Bátorfi Lajos már a „Zalai Közlönyhöz" jött mint segédszerkesztő.

Tuboly Viktor emlékbeszéde után lehullott a fehérmárvány-sirkőről a gyászos lepel. Az irodalmi és művészeti kör dalárdája megható gyászdalt énekelt el igen szépen.

Ezzel az ünnepség véget ért.

A sirhalmot igen szépen diszitették föl s többen koszorut helyeztek reá: özv. Inkey Kálmánné Győrffy János és szerkesztőségünk.

A kegy. tanitórend sirboltjához négy órakor vonult ki a főgimnásium ifjusága, hogy az intézet egykori tanárai emlékezetének hódoljanak. *Oblath* Richard Mór VIII. o. t. beszédet tartott; *Polgár* Ferenc VIII. o. t. költemenyt szavalt; az énekkar pedig gyászdalt énekelt.

Morgenbesser János volt polgári iskolai igazgató sirját az iskola növendékei hagyományos szokásukhoz hűen igen szépen diszitették fel s többen helyeztek reá koszorut.

Az általános munkásképző egyesület Szalay Mihály sirjánál rótta le kegyeletének legszebb adóját. Az egyesület zászlója alatt vonult ki az elrejtett kicsi sirhoz, hol *Zálesz* János alelnök tartott megható emlékbeszédet az egyszerű munkás fölött, kinek tevékeny szelleme a legszebb utat jelölte ki, melyen a helybeli munkások őt nagy szeretettel követték. Ő volt az egykori önképző kör eszméjének első előharcosa s tiz éven át fáradhatatlan elnöke. Ő tőle eredt a helybeli kerületi betegsegélyő penztár felállitásának első gondolata. De gyenge erejét meghaladta a nagy ambició, mely benne égett és agyára korán ráborult a sötétség nagy eple, mely hamarosan sirba döntötte. Erről beszelt Zálesz János egyszerűen, szépen. — Szalay Mihály sirját ezentul minden esztendőben meglátogatja a munkásképző egyesület.

Tul a kápolnán, ott hol a temető déli sövénykeritése szalad el, egy frissen hantolt domb áll. Egyszerű fakereszt van fejéhez tűzve, uj meg, rajta két koszoru. A szalagjáról lemosott egy-egy aranybetűt az eső. Nem sarjadt rajta még virág, de valaki szépen odatűzött egy bujáu pompázó Katalin-virág-ágat a hant közepére. Lopva jött arra egy előkelő kisasszony, fátyol volt rajta. Megáll. Lehuzta feher kezéről a keztyűt és sietve felkötött egy szép kis koszorut az egyszerű fa keresztre. Nemzetiszinű szalag volt csokorra rajta. Megigazitotta aztán ép oly lop a tova sietett. Csak kevesen látták, nem is igen ügyeltek reá, de valaki, kinek nagyon eles szemei voltak, figyelemmel ki érte a gyönged női kezek e szép figyelmét. A »magyar nóta védelmezőjének« Tigeli Antal honvédnek sirjára tette le a koszorut. Tigelit csak három héttel ezelőtt szurták agyon a bakák. A hazafias érzés sugalta a tisztа női léleknek e megható szép figyelmet.

Négy óra után kigyuladtak a sirokon a gyertyák és lámpionok. Lassu pislogásuk fénye messze bevilágitott a novemberi est komor homályába. Sötéten lassan usztak a lomha föllegek; a világosság vörhenyes visszfényében fürödtek meg a mint át eveztek a temető fölött. Itt ott elszórtan pislogott egy egy magányos csillag, a hogy kibujt a cafrangos felhőfoszlányok mögül.

Aztán kivonult lassan a tompa zaj a szakadatlan nyüzsgés a temetőből és tiz órakor már ismét ur lett benne a megzavart titokzatos néma csönd.

— **Kinevezések**. A vallás- és közoktatásügyi miniszter a vallás-alap kegyurasága alatt álló *dekanoveci* plébániai javadalmat *Ehrenreich* Nándor otani plébános helyettesnek adományozta. — Ehrenreich Nándorról csak nemrég emlékezünk meg, ő egyike ama hazafias papoknak, kik a Muraközben a magyarság apostolai. — Az igazságügyminiszter *Csiszár* Sándor szatmár-németi járásbirósági joggyakornokot a zala-egerszegi járásbirósághoz aljegyzővé nevezte ki.

— **Athelyezés**. Az igazságügyminiszter *Horváth* János billédi járásbirósági aljegyzőt a zala egerszegi kir törvényszékhez helyezte át.

— **Csillaghullás**. A novemberi előléptetésnel a helybeli 20. honvédgyalogezrednél *Füspök* József alezredest ezredessé, *Festl Lehel* századost őrnagygyá; *Junga* Sebestyén, Petrás Miklós, *Tatay* István II oszt. századosokat I. oszt. századosokká, *Sáry* Pál hadnagyot főhadnagygyá, *Hauer* Géza tiszthelyettest hadnagygyá léptették elő. — A cs. és kir. 48. gyalogezrednel *Pichler* Vilmos őrnagyot, a helyben állomásozó 2 zászlóalj parancsnokát, alezredessé a 65. gyalogezredhez. *Szentgyörgyi József* I. osztályu századost: őrnagygyá; Heinlein Alfred II. oszt. századost I oszt. századossá; *Ratt* Dezső főhadnagyot II. oszt. századossá, *Tilkovszky* Géza, *Singer* Viktor hadnagyokat főhadnagygyá, *Jassny* Herman, *Reisenrein* János, Weiss Hugó tiszthelyetteseket hadnagygyá léptették elő.

— **Uj törvényszéki orvos**. A törvényszéki orvosi vizsgát, mely Budapesten okt. 24-én kezdődött, okt. 31-ikén fejezték be. A vizsgáló bizottság Zalamegyéből *Thassy* Gábor zalaegerszegi orvost képesitette a törvényszéki orvosi állás betöltésére.

— **Az ujoncok felesketése**. A katona élet legfontosabb mozzanatai közé tartozik az esküttétel. Az október hó elsején bevonult ujoncok nálunk, sőt mindenütt az országban kedden esküdtek fel. A 20 honvédgyalogezred a cs. és kir. 48. gyalogezred ujoncai, valamint a póttartalékosok kedden délelőtt misét tartottak a ferencrendűek templomában. Ennek végeztével a kaszárnyák udvaran mondtak el az esküt Előbb magyarul mondta el, már aki magyar, aztán a horyát fiukra került a sor. A tisztek, valamint a legénység is teljes diszben hosszu oszlopokban állottak fel, ott volt a szárnyon a zászló, melynek halálig tartó hűségét és törhetetlen ragaszkodást esküdnek. Tisztan, ércesen harsant a kürtjel és a századok egymásután vonultak el a zászló előtt, feszesen, pattogó, ütemes lépésben, valami lélekemelő szent érzéssel.

— **Halálozások**. *Hein* Mihály általánosan ismert kávéház tulajdonos Nagy Kanizsán e hó 1-én életének 60-ik évében hosszas szenvedés után jobblétre szenderült. — *Friedmann* József déli vasuti mozdonyvezető szerdán reggel szivszélhüdés következtében 45 éves korában hirtelen elhunyt.

— **Családi drama Légrádon**. Meg reszket a sereg toll az ember kezében; hideg borzongás nyilal át idegzetén annak, a ki erre a brutális, erre a galád vérengzésre gondol... A hirhedt betyár romanticismus kora elsiklott fejünk felett, észrevétlenül, álomszerűen; de csak a verőfényes, napsugaras rész. A másik, a homályban imbolygó, az ocsmány bűn feketeségében kavargó rész, a salakos, zavaros árnyék, meg mindig felettünk, mellettünk leng. Misztikus, rejtélyes históriák, vérfagyasztó kegyetlenségek, gyilkos szcénák játszódnak le ebben a chaoszban s a mi megvillanik a sötét, árnyékos kulisszák mögött; a mi, mint cikázó villám, fényt araszt a borongó homályban az a — tőr, a véres gyilok. — Mintha éreznők a párolgó, a gőzölgő vér mámorító meleg párázatát. — De ha már pszikhologiára térünk át, ám vegyük boncoló kés alá a borzadalmas dráma mozgató rugóját, a gyilkosság indító okát. Kenyér — asszony! Ez a cselekvény tengelye, e kettő körül forog az egész mű. A gyilkosnak kedvese van, a ki férjes asszony. A gyilkos lánya nőül ment egy szerény igényű, jámbor, szegény, drótostóthoz, a ki a barangolás, a folytonos bujdosás keserűségeit meg akarja változtatni, fel akarja cserélni egy nyugodalmasabb, békésebb foglalkozással: a földmüveléssel. Elvesz egy lányt, hogy legyen fix pont, a mely az ő egyéniséget, az ő sanyaru életét leláncolja, leköti. Jön a tágadás szelleme, a gyilkos. Üszköt dob a család szentélyébe. Patvarkodást, zsörtölődést, örökös zsivajt provokált. A gyilkosság motivumai: egyrészről a szerető, a ki folytonosan intrigálja érzéki szerelmének bálványát, a megatalkodott gyilkost; másrészről a kenyér, a melyet csurgó verejtékkel keresett az áldozat és neje, de a melyhez a két szerelmes jogot formál. Az előbbinél: „keresd az asszony!" hétköznapi problémájával állunk szemben; az utóbbi kissé furu, kissé szokatlan. A gyilkost elitéljük. Elitéli első sorban a józan logika, másodsorban a szigoru jury. Bűnös, mert szerelmet, tilos viszonyt szó egy férjes nővel, a ki oly alacsony lelkű, hogy kiturja férjét; bűnös azért is, mert hozzánnyult gyerekének legszentebb ajándékához, a családi tűzhelyhez. Bűnös, mert ártatlan, védtelen embertbe mártotta gyilkát és bűnös mert nem érez utána megbánást, tehát: mert megrögzött gonosztevő. Mintha csak a régi antik világnak egy késő epigonját látnók megszemélyesitve; mintha ő is, mint a mult kisértő szelleme bujdokolna köztünk... Belezsong a fülembe a büszke rómaiak zajongó tömegének egy elmosódott bugása: „Panem!"

Okt. 30-án este 5 órakor ideges futkosás, siketitő lárma zavarta meg a Féges-házat. Kovács Ferenc, a ki az áldozat nejének apja, iszonyu robajjal rontott be Gasparik György tót nemzetiségű vejének szobájába s ott kezdett orditozni, hogy agyonveri őket mind. Zsebkését elővette s azzal hadonászott a házi nép előtt, de Gásparik kivette kezéből. Ekkor a kenyér miatt, — a melyet Kovács leányától szorgalmasan haza hozott és kedvesével elfogyasztott — vesztek össze. Dulakodni kezdtek ismét. Kovács a sarokban álló almáriomhoz nyomta vejét s lekapta az almáriom tetejéről a disznóölőkést és folvágta vele Gasparik gyomrát ugy, hogy a belei majdnem kidültek. A gyilkos ekkor „rebene gesta" elinalt onnan, csak annyit mondott: „No ezzel ugyis tartoztam neked!" Allitólag bement Kanizsára, hogy jelentkezzék. Vétkes könnyelműség a birótól, hogy mikor a dolgot jelentették neki, nem tett semmi intézkedést. A közvélemény felháborodott e miatt. — Az áldozat még felment dr. Grósz orvoshoz, a ki bevarrta sebét. Eletbenmaradásához kevés remény van. —a—

— **Cégváltozás**. A *Kohn S. B.* féle rőfös és divatáru kereskedő cégben változas történt. A cégjegyzés ezentul *Kohn S. B. és fia* lesz. Az uj cégtárs, a főnök fia *Kondor* Ödön, ki már tovább egy évtizednél vezette atyja mellett az üzletet.

— **Szökött katona**. *Nagyfalusi* Tamás 20 honvédgyalogezredbeli közhonvéd, ki október hó elsején vonult be, ugy találta, hogy mégis csak jobb a cibil élet. Nem volt semmi különös oka reá, de azért pénteken éjjel, mikor már minden elcsendesült a kaszárnyában, szépen megugrott. A szökevényt keresik és ezt a meg nem engedett kis kirándulást bizonynyal meg fogja sajnálni.

— **Tűz**. Okt. 29-én délután 2 órakor tűz ütött ki Szent-András községben. A bucsuszentlászlói önk. tűzoltó egylet buzgó önfeláldozó tagjainak s a község lakóinak köszönhető, hogy a tűz a nagy szél daczára csak két lakóházat, melléképületeivel hamvasztott el A tüzet az otthon hagyott apró gyermekek élesztették. A leégett lakóházak biztositva voltak.

— **Balatoni gőzhajózás**. Folyó hó elsejétől kezdve a Balatonon már csak Boglár és Révfülöp között közlekednek a személyszállitó hajók. Révfülöpről indul d. e. 9 ó. 40 p. és d. u. 2 ó. 45. Boglárról indul d. e. 12 ó. 15 p. és d. u. 4 ó. 15 p.

— **Sertés kiviteli tilalom**. Sertésvész miatt vármegyénk területéről Ausztriába a sertés kivitelt betiltottak.

— **Népmozgalmi statisztika októberben**. A népmozgalom October hóban

e ütben kedvező arányt mutat fel. A születések vagy 20%-kal többet, az elhalálozások pedig 25%-kal kevesebbet mutatnak fel a többi hónapokhoz. Az állami anyakönyvi hivatalnál a szülési anyakönyvbe bejegyeztetett: 83 eset és pedig: törvényes házasságból származott 35 fiu és 37 leány; házasságon kívül született 8 fiu és 3 lány; a halotti anyakönyvbe 45 eset jegyeztetett be és pedig 16 férfinemű és 27 nőnemű, halva született 1 fiu és 1 leánygyermek; házasságkötés céljából jelentkezett 24 pár; házasságot pedig 6 pár kötött.

A közönség köréből.

A nagykanizsai izr. hitközség iskolaszéke igen szivósan ragaszkodik egy áldatlan, sikertelen eléhez, a mely olyan állapotokat teremtett, hogy mahamap gyermekeink iskoláztatása problematikussá fog válni.

Nagyon természetes, hogy az iskolaszék és előljáróság ama tulnyomó része, akiknek gyermekei már, vagy még — nem látogatják az izr. iskolát, valóságos mulatságnak tartja, hogy hol a tanitókon, hol pedig paragrafusokon nyargalászszon.

De a ki tudja, hogy gyermeke iskolába jár s annak tanitója irgatott, kigyult arccal lép minden nap az iskolába és mindenre gondolhat, csak a tanitásra nem; s aki tudja, hogy ma már oda fejlődött a dolog, hogy egyetlen tanitó sem vette fel novemberi fizetését, mert azt eddigi szabályszerű nyugtájára nem fizetik ki — s másféle nyugtat meg a tanitók nem hajlandók kiállitani, — dacára, hogy a pénzükre égető szükségük van, — mondom, aki ezeket hallja és tudja, annak mint szülőnek, kötelessége, hogy felszólaljon.

Én nem keresem, nem kutatom, hogy ki az oka ezen állapotoknak, de látom, hogy áldatlan harc, perlekedés folyik tanitók és iskolaszék között, hogy a tanitók az iskolában periratokhoz való adatokat kénytelenek fogalmazni, mert se vége, se hossza a viszálykodásnak és igy mégis csak mint szülő, azt kérdezem úgy a tanároktól mint az iskolaszéktől: quo usque tandem?

Ha maguk között nem tudják elintézni a dolgot, — bizzák higgadtabb elemekre. Keressék meg a tanügyelőt, és csináljon az rendet, de legyen vége ennek a viszálykodásnak, mert az mégis csak méltánytalan dolog, hogy ilyen horribilis tandij mellett a szülőknek még az a megnyugvása se lehessen, hogy olyan tanitók kezébe van letéve a gyermeke nevelése, a kinek gondolatai az iskolában vannak — ameddig az iskolában van.

Ha pedig az anyagi erők hiányzanak a dolgok békés elintézéséhez, akkor ne viszálykodjanak a jövő nemzedék rovására, hanem oszlassuk fel — de mielőbb — valamennyi iskolánkat. — Dixi et salvavi animam meam.

Egy szülő,
több nevében.

Szerkesztői üzenetek.

„Ne tagadd el„ és „Valahányszor" kezdetü költeményekben van érzés, hangulat s formailag is elég csinosak, de nincs eröteljesen kidomborítva bennök az alapgondolat. Ennek pedig nem szabad elmosódnia a költeményben. Általában is nagyobb gondolatgazdaságra törekedjék. E két költeményből azt látjuk, hogy szépen halad, s hisszük, hogy nemsokára már közölhetőt is fog produkálni. Már, ezúnte habostunk, hogy egyiket javitással közöljük; de azután meggondoltuk a dolgot. Még is biztatóbb lesz önre nézve az, ha teljesen a maga erejéből éri el a közölhetőség mértékét.

„A médium" bevált.

Laptulajdonos és kiadó:
EISCHEL FÜLÖP.

Eladó.

A pápai vizen levő ugynevezett **Döbrösi műmalom,** amely két évvel ezelőtt épült ujra, tiz hold mellette levő földdel minden órában eladó — Bővebbet

Dr. Kende Adám
825—1 ügyvéd urnál Pápán

Kérje
a The Continental Bodega Company
világhirü spanyol és portugál borait
Sherry
Portbor
Malaga
Madeira
Tarragona stb.
Kaphatók az összes finomabb fűszer és csemege kereskedésekben, valamint poharanként az előkelőbb szállodák, kávéházak és vendéglőkben.
Saját fiók: Budapest
4. csakis: IV Kossuth-Lajos és Ujvilág utcza sarkán, a Gentry Casinoval szemben.

Kapható
NEU és KLEIN
fűszerkereskedésében
NAGY-KANIZSÁN

Amerikai zsebórák.
Jótállásra, hogy a nickel szinét nem változtatja, szerkezete pontosabb és jobb, mint a legdrágábbaké.
Ára darabonként 3 forint.
Jótállás mellett, mig a készlet tart.
Hozzá ezüstös óralánczz 60 kr.
Önberetváló készülék.
Fox, valódi solingeni gyártmány, sok kiállitáson kitüntetve, gyakoriás nem kell. Megvágás kizárva. Tiszta és kényelmes munka. Bőrbetegségtől megmenti. Tartós és pénzmegtakaritó.
295—30 Darabja 3 forint.
A penge *** csillagos acélból és a többi részei alpaccából vannak.
Egy külön penge hozzá 1 forint.
Megrendelhető:
POLLÁK SANDOR főbizományosnál
BUDAPEST, V. ker. Kálmán-utca 17.
Gyűjtőknek 5 drb után egy ingyen küldetik.

Hirdetés.
Alulirottak, mint Surd község telkes birtokosságnak megbizottjai, ezennel közhirré tesszük, hogy a surdi telkesek tulajdonát képező korcsmaépület a hozzá tartozó belsőség és melléképületekkel együtt 3 évre, vagyis 1899. évi január hó 1-étől 1902. évi január hó 1-éig terjedő időre nyilvános árverés utján a legtöbbet igérőnek haszonbérbe kiadatni fog.
Az árverés a surdi körjegyzői hivatalban **folyó 1898. évi november hó 15-én délelőtt 10 órakor fog megtartatni.** A kikiáltási ár évi 200 frt, melynek 20%-a árverező által bánatpénz gyanánt azonnal leteendő. — Egyébb feltételek a körjegyzői hivatalban a hivatalos órák alatt megtudhatók.
Surd, 1898. október 31-én. 324 1
Tarr Lajos, körjegyző. Dezső b. Ferencz, telkes gazda.

közölje velünk becses czimét.
Saburia-sonka és delikatesszek.
LEVELEZŐ-LAP utján
s mi azonnal küldjük Önnek husáraink, füstölthusaink és mindennemü kalbászfélék árjegyzékét franco díjmentesen!
Saburia-sonka és disznóxsir.
ELSŐ SZOMBATHELYI SERTÉSHIZLALDA és HUSFÜSTÖLŐGYÁR
SZOMBATHELY.

20131|98 317—2

HIRDETMÉNY.

Nagy-Kanizsa város rendezett tanácsa közhirré teszi, hogy a tapolcai közut 1—8 kmig, — és a Pécs-varasdi állami közut 134—144 kmig terjedő szakaszain az ut melletti nyárfák nyilvános szóbeli árverés utján azonnali készpénzfizetés mellett **folyó évi november 23, 2 esetleg a következő napjain** elfognak adatni, az árverés november 23-án a tapolcai ut récsei határánál, november 24-én pedig a Pécs-varasdi közutnak a sormási határnál levő részénél mindenkor reggeli 8 órakor fog megkezdetni.

Miről a venni szándékozók ezennel értesittetnek.

Nagy-Kanizsán, 1898 október 21-én.

A városi tanács.

Pályázati hirdetés.

A Zalavármegyei Nemesi és alapitványi választmány kezelése alatt levő *Sümeghy Ferencz*-féle, évi 50 forintos tanulmányi ösztöndij üresedésbe jövén, erre pályázat hirdettetik.

Pályázhatnak a nagy-kanizsai képviselő választó kerület területén lakó néptanitók fiai.

A kérvények a megelőző tanévi iskolai bizonyitvány becsatolása mellett a Zalavármegyei Nemesi és Alapitványi választmány elnökségéhez cimezve, **f. 1898. évi november hó 8-ig** alulirotthoz küldendők be.

Zala-Egerszeg, 1898 október 24.

A Zalavármegyei nemesi választmány nevében:

OROSZ PÁL,
vál. tag és jegyző.

319—2

Fák

gyümölcs-, utifasor és diszfák, legjobb fajok, szép erős törzsek. Készlet sok ezer példányban. Diszbokrok. Olcsó árak. — Kérjen árjegyzéket.

Meyne János,
faiskola-tulajdonos.
Sopron.

278—10

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller

Linimentum Capsici compos.

Ezen hirneves háziszer ellentállt az idő megpróbálásának, mert most más mint 30 év óta megbizható, **fájdalomcsillapitó bedörzsölésként alkalmaztatik köszvénynél, csuznál, tagszaggatásnál és meghülésknél** és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem **igazi népszerü háziszer**, melynek egy háztartásban sem kellene hiányoznia. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszertárban készletben van; főraktár: **Török József** gyógyszerésznél **Budapesten**. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbértékü utánzat van forgalomban. **Ki nem akar megkárosodni**, az minden egyes üveget **„Horgony"** védjegy és Richter czégjegyzés **nélkül** mint **nem valódit** utasitsa vissza.

Richter F. Ad. és társa, csász. és kir. udvari szállitók, **Rudolstadt** (Thüringia).

Meghivó.

A Letenyei-önsegélyző-egylet-szövetkezet II-ik cyklusa

1898. évi november hó 20-án délelőtt 10 órakor

Letenyén, az egylet helyiségében

Első évi rendes közgyülést

tart, melyre a t. egyleti tagokat ezennel meghivjuk.

TÁRGYSOROZAT:

1. Az igazgatóság és felügyelőség jelentése.
2. Az 1897|98. évi zármérleg és veszteség és nyereség-számla bemutatása és jóváhagyása.*
3. Az igazgatóság és felügyelőség részére a felmentvény megadása.
4. A lemondás folytán üresedésben levő egyleti elnöki állás betöltése.
5. Az elnök megválasztása folytán esetleg üresedésbe jövő alelnöki és esetleg igazgatósági tagsági helynek betöltése.
6. A felügyelőség megválasztása. (Három rendes és két póttag.)
7. Alapszabályszerüleg bejelenthető inditványok tárgyalása.
8. A jegyzőkönyv hitelesité-ére két egyleti tag kiküldése.

Az igazgatóság.

*) A mérleg és veszteség- és nyereség számla az egylet helyiségében közszemlére kitétetett, hol a hivatalos órák alatt megtekinthető

Nyomatott Fischel Fülöp laptulajdonosnál Nagy-Kanizsán 1898.

Huszonötödik évfolyam. 89. szám.

Szerkesztőség: Városház-épület. Fischel Fülöp könyvkereskedésében.

A szerkesztővel értekezni lehet naponkint d. u. 4—5 óra közt.

Minden intézendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Kiadóhivatal: Városházépület: Fischel Fülöp könyvkereskedése.

ZALA

Politikai lap.

Megjelenik NAGY-KANIZSÁN hetenkint kétszer: vasárnap s csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre 12 korona (6 frt — kr.
Félévre 6 korona (3 frt — kr.
Negyedévre 3 korona (1 frt 50 kr.

Nyilttér petitsora 10 krajcár.

Előfizetések, valamint a hirdetésekre vonatkozók Fischel Fülöp könyvkereskedésébe intézendők.

Bérmentetlen levelet csak ismert kezekből fogadunk el.

Egyes szám ára 10 krajcár.

Nagy-Kanizsa, 1898. | Felelős szerkesztő: SZALAY SÁNDOR. | Vasárnap, november 6.

A királyné szobra.

Az Erzsébet királyné emlékének becikkelyezéséről szóló törvény végrehajtása érdekében alakitott országos bizottság november 2-án tartotta első, alakuló ülését, melyen a létesitendő emlékmű helyére nézve is döntött.

A közmunkatanács, az arisztokrácia, a fővárosi polgárság és nem utolsó sorban a képzőművészek is méltó helyeket jelöltek ki és semmi áldozat sem tetszett tulnagynak, hogy a felséges asszonyhoz méltó helyet teremtsenek, hova a nemzet zarándokolhasson és a fenkölt lelkü szenvedőnek kegyelettel adózhasson.

A javaslatba hozott sok hely közöl egy se volt oly megfelelő, mint az, melyet a király jelölt ki.

A bizottság ülésének végén előterjesztette báró Bánffy miniszterelnök Ő Felségének azt az óhaját, hogy Erzsébet királyné szobra a budavári Szent-Györgytéren állittassék fel, hol most a Hentzi-szobor áll. A miniszterelnök előterjesztése után az országos bizottság tanácskozása csakhamar véget ért s a tagok nagy lelkesedéssel és a király viharos éltetésével határoztak a felséges ur óhaja értelmében, mely határozattal a helykérdés közmegnyugvásra megoldatott; megoldatott egy királyi sziv sugallata, Ferenc József király magasztos gondolata által.

Azon a helyen, hol eddig a magyar csak lehajtott fejjel ment el, a magyar nemzet bucsujáró helye fog emelkedni; a Magyarországra nézve történetileg oly szomoru helyet ezentul a legnemesebb magyar királyné nemes alakja fogja disziteni, a ki még halálában is áldásosan működik király és nemzet jó egyetértése érdekében és még halálában is szent borzongással megreszketteti a magyarnak szivét.

Ezsébet királyné élete áldásává lett az ő kedves és hü magyar nemzetének és ime, a felséges asszonynak még halála is az engesztelés ér elmeinek áldásos nyilvánitását jelenti.

Az uralkodói nagy tettek egész sorára a koronát tette fel legujabb elhatározásával a király. A magyar nemzet iránt érzett szeretetének és hajlandóságának számtalan bizonyitéka után most ismét maga jött a király, hogy Magyarország nemzeti kivánalmait győzelemhez segitse.

A magyar udvarnagy kinevezése után következett a tiz magyar történelmi nagyság emlékszobrának ajándékozása, ezután a magyar tannyelvü katonai nevelő- és képző intézetek alapitása, ma meg a Hentzi-szobor eltávolitása, a mi senkit sem sért s Magyarországnak nagy örömet szerez.

Boldog az a fejedelem, aki a hitvese elvesztésén érzett fájdalmától megtépett szivében erőt talál arra, hogy milliókat boldogitson s örvendeztessen, és boldog az a nemzet, melynek a sors ily nemesen érző királyt adott. De boldogoknak kell neveznünk a király tanácsosait is, akik neki e nemes és korszakos cselekvés körül tanácsot adtak, mert milliók boldogságának emléke az ő tanácsukhoz fűződik és a becsületesen teljesitett kötelességek tudatában lelhetik legnagyobb megnyugvásukat.

Ezer és ezer szivből hangzik fel az éghez az örvendő kiáltás és a mélyen érzett kivánat: Éljen a király!

TÁRCA.

A médium.

Irta: hj.

Ősz volt. A titokszerü, mérhetetlen Természet örömünnepet ült. Mintha maga is osztozkodni akart volna a virgonc, pajkos gyerekseregben lelkendező örömében, olyan izzón, olyan áthatóan ontotta szülötte, a Nap, verőfényes, égető sugarait...

Mert «vén asszonyok nyara» volt.

Amolyan kápráztató, idegzsibbasztó forróság, pillanatnyi felhevülés, melyet szeszélyes, mogorva zsémbelés követ nyomon.

A vidám, üde, minden szokatlanért fellobbanó gyerekek exaltálva, egész valójukból kikelve futkostak ide s tova, a szerény kis falu sikátorain s mint megannyi élő reklám, kürtölték mindenütt az epokhalis, nagyszerü eseményt: „Itt vannak a komédiások!"

S a ki mint első ujságolhatta a világrenditő szenzációt, majd megbomlott örömében; arca majd kicsattant a mérhetetlen boldogságtól.

Hja! nem köznapi dolog: egy komédia — falun...

Vasárnapra tüzték ki az első előadás napját, a pompás premiert.

Hadd gyönyörködhessék a naiv pórság is az ilyen misztikus, rejtélyes hókusz pókuszokban; tüneményes, érzékkápráztató gimnasztikai mutatványokban.

— — — — — — — — — — — —

Talán kissé fonák, kissé szokatlan ez a megjelölés: „première", komédiában.

Pedig az volt.

Óriási, lapidáris betükkel hirdette a «cédu'a» m. Hart Ella első fellépését a nagy publikum előtt! Hart Ella, a világhirü médium!!

Délután 4-kor kezdődött.

Ektelen zsivaj, dobhártyahasogató harsonariadás, émelyitő, átkozottul rossz verkli, siketitő klarinetszó hirdette az ünnepélyes momentum közeledtét; s mindez a zürzavaros, idegrontó diszharmonia elhallatszott a falu tulsó végire is.

Rancos képü, ragyás kezü, viseltes öltözetü matróna osztogatta a jegyet.

Egy igen tekintélyes potrohu, feszes dresszbe bujtatott clown buzditotta a kinnállókat a bemenésre.

Olyan meggyőzően, olyan nemes páthoszszal ecsetelte a bent látandó produkciókat, hogy csak ugy tódult be a n. érd. közönség.

Azt hittem szavai után, hogy legalább is a mennyei hurik fognak lejönni a magasból az ő tiszteletére, olyan hathatósan »szavalt.«

Többször kiemelte magas röptü, élénk gesztusoktól kisért dikciójában, hogy a 10 kr. belépődij még senkit koldusbotra nem juttatott, hogy azon ingatlan jószágot venni nem lehet s néha kényesebb financiális problémákat is penditett meg.

Bementem én is.

A tulajdonos, egy „echt" indián, kiadta a legfelsőbb edictumot: „Musik!"

Mire egy rekedt hangu, alsó-, közép- és felső regiszterekben egyaránt kellemetlenül hangzó verkli kezdte meg ékes szüvöltését.

Már-már ott akartam hagyni a diszes, előkelő publikumot, (a mely között mint arisztokrata tünt ki a helység érdemes fodrásza, a tisztességben megőszült kisbiró stb. stb.,) a mikor a megrázott csengő feszült figyelemre ösztökélt bennünket.

Megvallom, engem csak m. Hart Ella ő nagysága első fellépte érdekelt.

Végre felhangzott valami irtózatos, hátborsoztató kalapálás, mintha két jobblétre szenderült fazekat vernének össze.

Figyeltem.

Megjelent, vékszelt ábrázatu szerecsen lépett a porondra. Akkora volt, mint egy modern gigász; acélizmai csakugy duzzadtak a pléhlemez alatt, amelyet karjaira huzott. Lábán csizma volt mellén szörös vért. Fejére, a melyet ritka, felsunkorodó, bolyhos haj fedett, kerek pléhkarikát, helyezett s abba néhány lud és pulykatollat erősitett. Kezében íjat és három nyilat szorongatott

Aki egészségére vigyáz, igyék Ferencz József keserüvizet (4

a melyet 20 év óta nagy becsben tartanak az egész világon. Az utolsó kiállitáson egyedül tisztelteteett meg a nagy milleniumi éremmel és egyedül egy legmagasabb kitüntetéssl. — A Ferencz József keserüvizet mindenütt árusitják.

Kapható: Rosenfeld A. és fia és Marton és Huber czégeknél.

GRAPHIC IRÓGÉP

a legjobb, legegyszerübb, legtartósabb és legkönyebben kezelhető. Ára 55 frt egy fényezett dobozban. — Kizárólagos képviselet és lőraktár:

Fischel Fülöp könyvkereskedésében N.-Kanizsán.

Prospectussal szivesen szolgálok.

A parlamenti helyzethez.

Mult vasárnap két beszámoló beszéd hangzott el. Visszatérünk most erre a két beszámoló beszédre. Érdemesnek tartjuk e fáradságot, mert ez a két beszéd oly éles világitást vetett a parlamenti helyzetre, mely a törvényhozási mechanismus legrejtettebb részeibe is bepillantást enged és feltárja az indokokat és titkos rugókat, melyek a jobbról és balról követett akcióban kifejezésre jutnak.

Szoboszlón a szélső-bal vitarendezője az obstrukciót iparkodott megmagyarázni és igazolni, ugyanaznap gróf Tisza István Ugrán a szabadelvü párt bizalomteljes és szoklaszilárd magatartását konstatálta és kifejtette a meggyőződést, mely a kormánypártra nézve mérvadó.

Már maga az a körülmény, hogy az ellenzék szükségesnek tartja saját választói előtt igazolni dolgát, egyik bizonyiték arra, hogy az obstrukció az ország költségén személyes ügyért harcol.

Ausztriában is volt, sőt van ma is obstrukció, de ott a választók utasitották képviselőiket, hogy a legvégsőig obstruáljanak. Magyarországon ellenben az egész nemzet követeli a gazdasági ügyek rendezését és a képviselők egy kis csoportja megakadályoz minden tárgyalást, a nemzet nagy kárára és a közérdek ellen.

A közgazdasági megállapodások ellen, melyeket tökéletesen ismernek, legcsekélyebb kifogást sem képesek találni, azokat észszerü okokkal nem obstruálhatnák meg, mert ami a javaslatokban van, az rég ápolt kivánata a magyar nemzetnek, melyet báró Bánffy miniszterelnök egy előde sem tudott teljesiteni, csak báró Bánffy erélyes és céltudatos politikája lépésről-lépésre vivott ki az ellenféltől.

És épen, mert igy van; mert b. Bánffy pénzügyi, közgazdasági és nemzeti téren; a bankkérdésben ép ugy, mint mezőgazdasági érdekeink védelmében: a valutarendezésben ép ugy, mint a fogyasztási adók kérdésében alig sejtett, vagy legalább remélt sikereket vivott ki: az ellenzéknek igazolnia kell: mért jár igy el; és miután szakszerü tárgyilagosan indokolt oppoziciót csinálni nem képes, személy ellen irányzott obstrukcióra ragadtatja magát, mely a miniszterelnöknek sem eddigi működésében, sem jövőre szóló terveiben az indokoltságnak még látszatát sem képes megtalálni.

Épen gróf Tisza István fejtette ki ugrai választói előtt Bánffy miniszterelnök működését és ezzel implicite bebizonyitotta, mily alapos a bizalom, melylyel a szabadelvü párt és a nemzet tulnyomó többsége a Bánffy-kormány iránt van. Ecsetelte a nemzet kemény harcát a magyar tiszteknek a közös hadseregben elfoglalt állásáért, mely harc végre is teljes győzelemmel végződött a magyar katonai nevelő- és képző-intézetek felállitása által; a munkástörvényhozást; az agrárszociálizmus elnyomását; a szociálizmus ellen folytatott akciót; a nem-katholicus lelkészek kongruájának rendezését; a népoktatás terén tett haladást, stb.

Méltatta a kormány működését az olcsó és könnyen hozzátérhető hitel terén iparosok és gazdák részére; a központi hitelszövetkezet alapitását; a kormány működését a szőlők felujitása érdekében és végtelen sorát a haladásnak és vivmányoknak a magyar közélet minden terén, és végül, de nem utolsó sorban Magyarország prestiget és az európai koncertben és a magyar állam tulsulyát Ausztria és Magyarország szövetségében.

Kitörülhetlen és örök érdemei ezek b. Bánffynak és társainak a kormányzásban, kik ezekkel örökbecsü berenbezéseket és intézményeket teremtettek, melyekhez sem számra, sem fontosságra nézve foghatót, aránylag ilyen rövid idő alatt, egy magyar kormány sem tud felmutatni.

A közös vámterületről és a közgazdasági viszonyról Ausztria és Magyarország közt gróf Tisza röviden, de meggyőző módon nyilatkozott és a számoknak, melyeket idezett, bizony visszhangzaniok kellene a magyar társadalom minden rétegében. E számok megérdemlik a legnagyobb elterjedést, mert érthetőbb nyelven beszélnek, mint valamennyi ellensége a közös vámterületnek.

»Ma Budapesten 10 forintot ér egy métermázsa szép buza, — mondja gróf Tisza. Angliában, Londonban ma a legszebb buza 8 frt 50—60 kr. Ha most az osztrák piacot elzárják előlünk, más idegen országokba kell menni piacot keresni. Felteszem, el kellene menni Angliába. Arra, hogy azt a buzát Angliában 8 frt 50 krért eladjuk, Budapesten a legjobb esetben sem lehetne azért a buzáért többet kérni 7 forint 50 krnál. Világos tehát, hogy sokkal rosszabbul járnánk akkor is, ha Ausztriával megszünnék a vámközösség, ha Angliába vagy Franciaországba kellene eladni buzánkat. Vagy el kellenne menni Ausztriába, meg kellene fizetni azt az 1 frt 80 krt; tehát ha nem is 2 és fél — 3 frtot, amint az angol példából láthatjuk, de legalább is azt az 1 frt 80 krt elvesztenők azon a métermázsa buzán, a melyet a közös vámterület mai állapota mellett megnyerünk.«

Igen világosan megmagyarázta gróf Tisza választóinak s meggyőzte őket s velük az ország egész gazdaközönségét, hogy a közös vámterület védi meg a magyar gazdát az amerikai, az indiai és az orosz verseny rombolo hatásától.

Országgyülés.

November 3.

A hegy — üres, csak Apponyi hivei hallgatnak nagy melasággal egy gyenge szavu, öreges papot: Berger Ignác tőtisztelendő urat. Hogy miket mondott a tőtisztelendő ur, az alkalmasint a gyorsirók titka marad. Más nem igen érdeklődött iránta.

Egyszerre azonban viharos, dörgő éljenzés viharzik fel jobbról. Olyan erős, olyan hatalmas, hogy Berger tőtisztelendő ur riadtan hrgyta felbe a beszédet és ijedten vetette fel a szemeit:

— Vajjon mit mondhattam, hogy igy megéljeneznek azok, a kik ellen beszélek

---

majd meg egy talmi tomahawkot. Kész volt a nemzeti kosztüm.

Méltóságos, büszke léptekkel haladt a porondon végig és igen szégletesen, nagyon ügyetlenül kezdett pukedlizni.

Egy jobb sorsra érdemes uri ember kezdte el most a tolmácsolást, hogy Indiában nincs még Manlicher, sem pedig Grupp ágyu, se csattogó granát, se robbanó shrapnel. Ott ilyen nyilakkal lőnek, mint a minők a látottak.

A peckesen lépkedő indián most cél-ba lőtt. Azután orrhangon elmormogta imádságukat s azzal eltünt.

Most a bohócok okvetlenkedtek s azután bejött a gyönyörü Ella.

Egy fixirozott, hosszu vasdorong ácsorgott a porond közepén.

Ott kell majd végbe mennie a magnetizálásnak.

Ép előttem állt a junoi termetü kecses lányka, jol szemügyre vehettem.

Circa 15 éves lehetett.

Selymes, koromfekete, redőkben aláomló fürtei olyanná tették, mintha valóságos Madonna-kép lett volna. Élénk, türkésző tekintetü bogárszemeit idegesen forgatta ide s tova.

Finom, urias vonásu arca sápadt volt s lehér nyakát és halavány arcát hullámos, fekete haja még inkább feltüntette.

Álmadozó, ábrándos volt a nézése mind a mellett, hogy gyorsan, fürgén tekintgetett szerteszét.

Szenvedés, titkos fájdalom ironikus mosolya játszadozott szép metszésü ajkai körül.

Mint mikor Trilby áll lelkének, egész akaratereinek korlátlan ura előtt, Svengali, a felfuvalkodott lator előtt: ugy állt a ragyogó szemü, graciózus Ella is szeszélyes, lenyügöző hatalmu zsarnoka előtt, az otromba indián előtt, reszketve, remegő térdekkel, mint egy áldozat, aki a bitóra lép .....

Pihegő, lágyan ringó keblére kis fekete prüszlit huzott, a melyre, fölül kopott, bársonyos lebernyeget akasztott.

Formás lábain piros trikó volt, amely kifejlett idomait élesen, plasztikusan tüntette föl.

Egy székre ült fel, a vastag, nyirkos, hideg vasat hóna alá szoritotta és olyan fájdalmasan sütötte le csillogó szemeit.

A magnetizáló indián hosszan, merően nézett fel ragyogó szemeibe, valami áltató szert tartott orra alá s a selymes pillák lassan lecsukódtak.

A teste csakugy reszketett a merevségtől.

Az indián babrált valamit a lány lebernyege alatt, azután felemelte és vizszintes helyzetbe hozta az egy ponton fixirozott, megdermedett testet.

Ebben a fizikai abszurdumnak látszó szituációban maradt néhány pillanatig; akkor szép csendesen leereszteite, az orrát megrázta a kezét megrángatta s a kis lány feleszmélt.

Mintha mélységes mély álomból ocsudott volna fel; ingatag lépésekkel, szemeit törülgetve, mint egy alvajáró tántorgott ki a nézőterről.

Elég volt az idegrázó szcénából.

Ott hagytam a komédiát.

Az első perctől kezdve a gyanakodás ördöge kisértett.

Abbeli nézetemnek, hogy t. i. Ella ő nagysága a ráncos képü, undoritóan csunya tulajdonosnak a lánya soha sem volt, kissé hangosabban adtam kifejezést.

Olyan sátáni arcnak milyen szembeszökő ellentéte az ilyen angyali, ilyen lebüvölő gretchenábrázat.

Feltettem magamban, hogy fényt áraszlok az áthatlan sötétségben.

— — — — — — — — — —

Egy hétig időztek a faluban és én minden előadást végignéztem az „Ő" kedvéért.

Valami kimondhatatlan varázs tüzött rokonszenves egyéniségéhez.

Egy martirt láttam benne, a ki bünös szüleinek vétkeiért vezekel.

Egy este az öltözője előtt találtam révedezve, tünödve. Maga elé meredt.

Mikor megszólitottam, megrezzent.

— Mondja csak, szép kisasszony, hogy hivják magát?

— Mariskának, — mondá bánatosan rezgő hangon — magyarul

— És maga magyarul is beszél? — kerdém megütközve.

— Hiszen magyar leány vagyok, — válaszolt önérzetesen.

— Magyar? — tőprengtem. — Hát hogy került e közé a komédiás „bracs" közé?

Lehorgasztotta fejecskéjét és fájdalmasan sugta, mintha álmában suttogna:

— Nagy annak a sora... uram! szömoru az nagyon...

Ködös homály volt, hanem amint a cirkuszlámpa egy elévedt sugara felénk vetődött, csillogó könyüt láttam sürü, árnyékos szempilláin.

Azután megcsuklott a szava és zokogott fájón, keservesen.

Sokkalta nagyobb részvétet éreztem iránta, semhogy csendes fájdalmában zavartam volna.

Az előadásig fél órák voltak.

Mikor letörülte könyeit, gömbölyü szép lehér karjait rátette a vállamra és ráhajtotta fejét.

Lassan, ünnepélyesen szólalt meg.

katonás könnyedség. Ezek a katonatiszték tulajdonképen csak tizedrészben katonák, legtöbbje már családapa, nem jó szántukból, parancsból öltötték fel magukra a tisztiruhát. — Minden évben, így őszszel szokták megtartani a tiszti ellenőrzési szemlét. Azok a tartalékos tisztek, a kik a folyó évben sem vonultak be gyakorlatra, kötelesek egy meghatározott napon ott hagyni rendes foglalkozásukat, magukra veszik a tiszti ruhát, hogy a hadkiegészítő parancsnokságnál jelentkezzenek. Nálunk pénteken délelőtt tartották meg az ellenőrzési szemlét, azért volt oly sok idegen, kevésbé szajdig katonatiszt-látható. Zalavármegye területén tartózkodó tartalékos hadnagyok, kik az idei bevonulástól fel voltak mentve, a cs. és kir. 48. gyalogezred és honvédgyalogezred hadkiegészítő parancsnokságánál jelentkeztek. A jelentkezés után azonnal elbocsájtották őket és ezzel ujból szekrénybe kerültek az aranyzsinoros uniformisok.

— **Hangversenyes táncestély.** A nagykanizsai *Általános Munkásképző Egyesület* folyó hó 13-án vasárnap megtartandó estélye az előkészületek után itélve, igen fényesnek igérkezik A rendezőségnek sikerült a hangversenyen való szives közreműködésre oly egyéneket megnyerni, kiket nemcsak szivesen *lát*, hanem szivesen *hall* is a közönség. *Deák* Péterné, *dr. Rothschild* Sándorné urnők, *Tuboly* Ida, *Zsubory* Erzsi kisasszonyok, *Böhm* Emil, *Major* Gyula és *Sterneck* Zsigmond urak előzékeny szeretetreméltósággal vállalkoztak arra, hogy a Munkásképző Egyesület estélye sikerét biztositsák. — A hangverseny után az iparos osztály szépei allegorikus élőképben az »Ipart« fogják bemutatni. A Munkásképző Egyesület azonban nemcsak saját céljait szolgálja ezen vigalmával, hanem a *felső templom épitkezési ügyét* is előmozditja, amennyiben a szünóra alatt megtartatik a felső templom bizottsága által szeptember hóban rendezni szándékolt tombola, melyre nagy mennyiségü igen szép ajándéktárgy érkezett be. Az estély tehát két olyan nemes célt szolgál, melynek mindegyike külön külön is megérdemli a nagyközönség pártfogását. — A meghivók most küldetnek szét.

— **A keszthelyi főgimnasium ünnepe.** A keszthelyi főgimnázium disztermében okt. 30-án leplezték le *Vaszary Kolos* herczegprimás életnagyságu képét, melyet néhai *Lóskay Jeromos* jószágigazgató készittetett. Az ünnepen *Burányi Gergely* főigazgató beszéde után *Pákor Adorján* főgimnáziumi tanár mondott ünnepi beszédet. Végül az igazgató bejelentette, hogy a jótékony herczegprimás Erzsébet királyné emlékére ujabb 20.000 koronás alapitványt tett szülővárosában, azután fölolvasta azoknak a tanulóknak neveit, kik az idén a fejedelmi alapitvány kamatait segélyül kapják.

— **Huckstedt Irén sikerei.** A mi nagykanizsai csalogányunk: Huckstedt Irén, nagyon szép sikereket arat a székesfehérvári szinpadon. Az „*Éjjel az erdőn*" cimü népszinműben Paczor Boriska szerepét játszotta. Erről a szereplésről a „Székes-Fehérvár és Vidéke" ezt irja: *Huckstedt Irén Paczor Boriska szerepében kellemes csengésü, szép hangjával, diszkrét játékával nagy tetszést aratott. A közönség minden énekszámát tapssal fogadta és többet megismételtetett vele.*" A „*Suhanc*" cimü operettben Eliz szerepét játszotta s erről a „Székesfehérvári Hirlap" igy emlékezik meg: „*Huckstedt Irén igen rokonszenves Eliz volt és gyönyörü énekével elragadta a közönséget. Igazi müélvezet volt hallgatni ezt az üde és finoman iskolázott hanganyagot, mely könnyedén, minden erőltetés nélkül végez a trillák és stakkatók tömegével.*" Közvetetlen értesülés nyomán irhatjuk, hogy a székesfehérvári szinházba már csakis a mi kedves földink föllépése vonz még közönséget.

— **A torna-egylet közgyülése.** A nagykanizsai tornaegylet mult hó 29 én tartotta meg évi rendes közgyülését rendkivül élénk érdeklődés mellett. A tagok majdnem teljes számban jelentek meg. A titkár évi jelentésében örvendetesen constatálja, hogy ezen testet és lelket nemesitő sport ismét hathatós lendületet vett és az egylet méltó lesz régi hirnevéhez. Az ez alkalommal megejtett választás a következő eredményt tüntette fel: Elnök *Unger* Ulmann Elek, alelnök *Weissmayer* Lipot, titkár *Samuely* Ottó, pénztárnok *Lenk* Adolf, müfelügyelő *Tripammer* Gyula, szertárnok *Schäfer* Artur, müvezető *Pongracz* Adolf, választmányi tagok Mikos Géza, dr. Huszár Sándor, dr. Knorr Kálmán, dr. Kendy Elemér, Weissmayer Mark, Ebenspanger Ernő, Vermes Gyula, Heltay József, póttagok Szonnauer Péter és Steiner Mihály, számvizsgálók Strem Tivadar és Weis Bódog.

— **A megszervezett szinitársulat.** Lapunk egyik számában emlitettük már, hogy *Fekete Béla* szinészigazgató, már szervezi a társulatot, melylyel Nagy-Kanizsára jő. A szervezést már befejezte s beküldte hozzánk társulata tagjainak névsorát, mely a következő:

Férfiak:

Fekete Béla, főrendező, operette-buffó, komikus.
Bánfalvy Béla, titkár, rendező, jellem és kedélyes apa.
Nógrády János, operette-tenor, rendező és társalgási szinés.
Csige Lajos, baritonista és cselszövő.
Pataky Jenő, hősszerelmes és társalgási.
Remete Géza, énekes, szerelmes és szeles gavallér.
Lukácsy Aladár, társalgási és jellemszinész.
Makay Elemér, fattyu komikus és karénekes.
Csete Lajos, buffó és apaszinész.
Valter Frigyes, karnagy és énekmester.
Mészáros Vilmos, zenekar-igazgató.
Rákos János, Kőrösy József, Kelemen Ignác és Körmendy Mór karénekesek és segédszinészek.
Mihályi Ede, Bálint István ruhatáros és szabó.
Dürr Viktor, kellékes a segéddel.
Bácskay György, festő és diszmester.
Füttyös Simon, szolga.

Nők:

Feketéné Bánházy Teréz énekesnő és hős jellem.
Guthy Sarolta, opera operette-primadonna.
Teöreök Malvin, operette énekesnő és társalgási.
Nagy Mariska, népszinmü énekesnő és nyelves.
Major Ida, hősnő és drámai szinésznő.
Bánfalvy Etelka, naiva és társalgási.
Erdelyi Ilona társalgási szende.
Sárközyné Judith, drámai anya.
Franck Lenke, vigjátéki és paraszt anya.
V. Csanády Lenke, operette és társalgási komika.
Szakonyi Gizella, sugónő.
Mészáros Lujza, Hunyady Ella, R. Sághy Rózsika, R. Lipthay Irén, V. Bozóky Boriska és Berényi Gizi karénekesek és segédszinésznők.
Kovács Béláné, jegyellenőr.
Dürr Viktorné, szertárosnő. Ezeken kivül nyolctagu zenekar.

Továbbá alkuban van Tomory Melissza a „Magyar szinház" primadonnájával vendégszereplés iránt legalább hetenkint egyszeri föllépésre.

— **Az első zsur.** Zajos, lármás volt már az utca, a korzón ép aznap tünt fel az első kacér napernyő. Március volt, enyhe, üde, derős vasárnap, az élet kiköltözködött a merev, szürke kőkalickákból a napsugaras utcára. A fák meztelen galyain kiverték világoszöld, gömbölyü kicsi fejőket a rügyek. Fönn a Kaszinó nagytermében utoljára ültek együtt a vidám zsurok vendégei. Halványy busongás ült az arczokon, a kedélyes vasárnapi délutánoknak vége, a ragyogó szép tavasz megkonditotta a zsurok halálharangját. Ma vasárnap délután feltámad ujból. A régi ismerősök ismét találkozni fognak a kicsi márvány asztalok körül, a Kaszinó nagytermében. Ezzel ismét bevonul a zsurok vidám hangulata.

— **Gazdasági tanfolyam vége.** A Tapolcán tartott szőlő és borgazdasági tanfolyam — melynek első felét tavaszszal, második felét pedig most őszszel hallgatták a fölvett tanitók, — okt. 30-ikán bevégződött. Hallgatói voltak: *Kardos* Pál (Vászoly) *Wölffel* Gyula (Szepetnek) *Sebestyén* Gyula (Tapolca) *Szőcs* József (B. Füred) *György* Ignác (B.-Ederics) *Boldizsár* Sándor (Zalaber) *Fedor* István (Pakod) *Szőcs* László (Valyus) *Cimmermann* Gusztáv (Gyula-Keszi) *Kemény* Ignác (N.-Pécsely) *Kövér* Dénes (Paloznak) *Pesty* Lajos (Zala Nagy-Récse) — A záró vizsgálat okt. 30-ikán volt. Jelenvoltak: *Rácz* Sándor miniszteri kiküldött, főfelügyelő; dr. *Ruzsicska* Kálmán kir. tanácsos tanfelügyelő; a zalamegyei gazdasági egyesület részéről: *Hertelendy* Ferenc és *Skublics* Jenő egyesületi tagok, és több érdeklődő vendég Tapolcáról. A vizsgálat eredményével a kiküldött bizottság teljesen meg volt elégedve.

— **Foghází könyvtár.** A 10 frtért beszerzett Somogyi féle Lexikon vételárához hozzájárultak:

Dr. Brood Tivadar	1 frttal.
Hirschel Ede	2 „
Schwarz Gusztáv	2 „
Dr. Rothschild Jakab	1 „
Rapoch Gyula	2 „

A könyvtárt gyarapitották még:

Rapoch Gyula	13 kötet
Jókai-regénynyel (diszkötésben)	
Fischel Fülöp	2 „
szépirodalmi folyóirattal	

A könyvtár jelen állománya:

Vallás-erkölcsi es tankönyv	38 „
Fali térkép	1 drb.
Gazdasági és ipar szakkönyv	25 kötet.
Népies mulattató könyv	160 „
Történeti könyv	33 „
Szépirodalmi (regény stb.)	48 „
összesen 304 kötet könyv és 1 fali térkép	

A nemesszivü adakozóknak köszönetét nyilvánitja a nagykanizsai királyi ügyészség.

— **Fiatal vállalkozó.** A nagyváradi lapok hasábjain majd minden nap találkozunk egy épitkezési vállalkozó nevével, kinek személye közelebbről érdekel bennünket. Nap nap után legdicsérőbb hangon szólanak a nagyváradi lapok ezen fiatal tehetség vállalatairól. A magánépitkezések közt mint legimpozánsabbat kiemeli a *Nagyváradi Napló* különlegességénél fogva a Sonnenfeld-féle házat, mely épület laptársunk szerint »dicséretére válik *Scherz* Károlynak, aki azt épitette.« Az Agrárbank 28 mezőgazdasági szeszgyár épitését határozta el, mely 5—6 éves turnusokban fog kiépülni. Az épitést ugyancsak Scherz Károly nagyváradi vállalkozó vezeti. Az oly kedvelt vállalkozó egészben még csak 26 éves, kanizsai, fia *Scherz* Samu helybeli gabonabizományosnak. — Fiatal földink sikereit szivesen regisztráljuk és örvendeni fogunk, ha erre minél többször alkalmunk nyilik.

— **Távozó zenekar.** Szerencsés „Népszinház"! *Hegyi* Aranka heteken át bucsuzik, a közönség siró görcsöket kap s mikor néhány embert már a mentők vesznek gondjaikba: kisül, hogy az egész bucsuzkodás nem egyéb, mint a mi rendesen folyik a szinházakban: komédiázás. A legvégén az igazgatók hajbakapnak. Ezész kis operett, kitünő talat a hirlapoknak. *Zsolnay* Vilmos, talán azt hitte, ha ő most szintén teli kürtöli a várost az ő távozási hirével, nem hiszik el; lehet, hogy egészen más

Sirkoszoruk, csokrok, gyümölcsfák, diszfák és cserjék

legjobban és legolcsóbban kapható

Janda Károly műkertésznél Nagy-Kanizsán.

Árjegyzékek és költségvetések bérmentve megküldetnek. — Távirat-czim: **Janda Nagykanizsa.**

az ok, a vége az volt, hogy a mult hét egyik napján ő szép csendben a hóna alá vágta egész bandájával együtt a hegedűt s amugy angol módra eltávozott tőlünk — *Bécsbe. Hegyi* Aranykának nem kellett a „Magyar szinház" előlege, Zsolnay persze két kézzel kapott a bécsi kávés zsebeihez, de nem ez, más előlegek készthették őt arra, hogy bucsut se mondjon. Nem haragszik senki azért, csak a többi zenekarok örülnek, mert ezzel emelkedett az ő ázsiójuk. Annyi bizonyos: egy kissé furcsán fognak állani a báliszezon alatt egy bandával, mert *Horváth* Laci kitünő zenekarán kivül a többiek számba sem jöhetnek.

— **Hamisitott borok**. Nálunk a bortermelőkre járnak rossz idők, mert kereskedőink a szüret után nyakra-főre zár alá vették igen sok termelő uj borát, mert azt hitték, hogy a termelők már maguk hamisitanák. Hogy rábizonyithatták e ezekre a hamisitás bünét, még eddig nem tudunk róla semmit. Sokkal szenzációsabb hamisitási manipulációban folytat most vizsgálatot a fővárosi rendőrség. Egy héttel ezelőtt a fővárosi rendőrséghez nagy borhamisitás miatt érkezett panasz. Egy józsef-körüti vendéglős jelentette, hogy borai, a melyeket az *Engel* J. fiai *pécsi* bornagykereskedő-cég szállit, többnyire hamisitottak. Minthogy másfelől is érkezett hasonló panasz, meginditották a vizsgálatot s elsőben is az Engel-cég *promontori* borpincéjében néztek körül. Ezen a helyen azonban, noha tüzetesen és szigoruan járt el a kapitány, nem tudott olyan körülményeket megállapitani, a melyek őt energikus intézkedésre indithatták volna. Ekkor aztán megtudták, hogy a hamisitott borok nem a promontori, hanem a cég pécsi pincéiből kerülnek forgalomba, Pécsről tudniillik a bort fölszállitják Budapestre, de nem viszik a promontori pincébe, hanem azonnal szétküldik a megrendelőknek. Ezért nem találtak a pinceben gyanus bort. Két ügyes rendőrtisztviselő elutazott tehát Pécsre s ott kutatta a dolgot. A pécsi vizsgálatról érkezett jelentés nyomán Krecsányi kapitány az országos közegészségügyi tanácsnak egy tagjával azonnal Pécsre utazott. Az odavaló hatóság egy rendőrbiztost adott melléje, a kivel aztán megjelent az *Engel* J. fiai cég üzletében, a hol a cégtulajdonos, *Engel* Mihály távollétében végezte a vizsgálatot. A cég olasz *vegyésze* kénytelen volt előkeriteni s átadni a kapitány által kivánt összes bormintákat, hatvannál többet. Ezeket a mintákat Krecsányi felvitte a budapesti országos borvizsgáló állomásra. Az *„Esti Ujság"* szerint eddig a *borminták tulnyomó részét hamisnak találta az analizis.*

= **A civil — katona.** Katonáéknál a *Vorschrift* a legnagyobb hatalom. Ez nem ismer alkudozást, hidegen szárazan szabja meg a katona napi teendőit, ez parancsol rá, kinek és hogyan szalutáljon, ez tesz békét minden lépésére minden gondolatára, ez határozza meg: hány centimeter hosszu legyen a haja, milyen magas a gallérja, a kabát, nadrág milyen szábasu legyen. De bármekkora is a fegyelem, bármilyen az előirás, mégis szüntelen vétenek ellene a tisztek. Azt hihetné az ember, hogy *egyenruháról* lévén szó, a divat nem érvényesitheti jogait, pedig éppen ellenkezőleg áll a dolog. A divat nagy ur a katonaságnál is. A termetes Uch tiusapkák mellett ott vannak a cseperkés kis sapkák, melyeket olyan kihivóan fél oldalt lehet csapni, a bő nadrágtól egészen a vékony furulyanadrágig egész skálája van a nadrág szabásának, a gallér majd alacsony, majd olyan magas, hogy katona legyen, a ki benne a nyakát megmozditani tudja. Időnként aztán, mikor már szertelen a tiszt urak e divathajhászása, hadat üzennek az öreg generálisok a divatnak. A hadügyminiszterium a napokban igen szigoru rendeletet adott ki a katonatisztek *polgári öltözködése ellen.* A szigoru rendeletre az adott okot, hogy maga a király két izben találkozott tábornokokkal, a kik polgári ruhát viseltek. A hadügyminiszter egyuttal megtiltotta a katonatisztek és katonák szabályellenes öltözködését és különösen szabályellenes sapka viselését. Nem ez az első eset, de nem is az utolsó, a mikor a hadsereg ügyeinek vezetői szemet vetnek a fess ruhára, fess sapkára. Megtörtént ez akárhányszor, sőt bizonyos szabályszerüséggel ismétlődik ez a tilalom. Éppen ezért sem a tiszteknek, sem a fess uniformisért rajongó honleányoknak nem kell megijedniök. A csau-sipka nem halt meg, csak alszik, hogy nemsokára még merészebb formában ébredjen föl.

— **Hamis tiz forintos**. Eddig csak az egykoronás pénzeket hamisitották. Ujabban valami vakmerő vállalkozó megpróbálta a 10 forintos bankjegyeket is hamisitani. A budapesti államrendőrség átiratban hivta fel a csendőrség és a rendőrség figyelmét a hamisitványokra. A fővárosban és a vidéken több hamis tiz forintos bankjegyet találtak a forgalomban. Ezek alakjukra a valódiaknál valamivel kisebbek és az ékezetek a magyar oldalon feltünően szabálytalanok. A német oldalon a négy sorszám helyett csak három látható. A női alakok mindkét oldalon szembetűlő szabálytalanságot árulnak el. A hamisitványok a kellő ovatosság és figyelem mellett azonnal felismerhetők.

— **Harmadik magy. kir. szab osztálysorsjáték**. A harmadik játék első huzása november hó 17. és 18-án lesz és a sorsjegyvásárló közönséget figyelmeztetjük, hogy megrendeléseivel minél inkább siessen, miután a vásárlási kedv a mostani sorsjátékhoz általában igen nagy és a sorsjegykészlet gyorsan elfogy. — Különösen felhivjuk olvasóink figyelmét Török A. és Társa budapesti bankház hirdetésére, miután a cég szigoruan pontos és figyelmes kiszolgálásban részesiti vevőit, azonkivül a szerencse annyira kedvezett e bankház megbizóinak, hogy tudomásunk szerint az I. és II. játéknál körülbelül egy millió 500.000 korona nyereményt fizetett ki gyorsan és pontosan. Aki tehát szerencsét akar próbálni, forduljon bizalommal Török A. és Társa budapesti bankházához.

—x **Fontos mindenkinek**. A nehezen emésztő ételeknek csak mérsékelt élvezete is már igen sokszor okoz veszedelmes gyomor bajokat, melyek kezdetben a gyomorkörüli nyomás hányás stb. által észlelhetők. Minden bántalmak ellen legjobb sikerrel használják dr. Rósa élet-, életbalzsamát Fragner B. gyógyszertárából. (Prága 205. III.) Kapható minden nagyobb gyógyszertárban is.

— **Az ujságirók sorsjátéka** iránt a magyar társadalom összes rétegeiben a legmelegebb érdeklődés és rokonszenv nyilvánul. Testületek és intézetek, méltányolva az ujságirói sorsjáték céljának egyfelől humanitárius, másfelől kulturcélu és mindenképen nemzeti természetét, a legszivesebb jóindulattal támogatják az annak megvalósitására irányozott törekvéseket. Valóban példátlan ez a jelenség a sorsjáték terén. A magyar katholikus főpapság magatartása igazán jellemző arra a felfogásra, mely az ujságirói sorsjáték dolgában urulkodik. — Ujabban dr. Schlauch nagyváradi biboros püspök 300 drb. sorsjegyért 150 frtot, Samassa egri érsek hasonlóképpen 300 drb. sorsjegyért 150 frtot, Hornig veszprémi püspök 200 drb. sorsjegyért 100 frtot küldött be a sorsjáték kezelőségének. Az ujságirói sorsjáték különben oly kiváló nyereménykilátásokat nyujt, melyek ezt a sorsjátékot páratlanná teszik. Tekintettel arra, hogy egy 50 kros sorsjegygyel hat huzáson lehet játszani, egy huzáson való résztvétel körülbelül csak 8 krba kerül. Ezzel szemben áll az, hogy ugyanazzal az egy sorsjegygyel olyan hat fényereményre van kilátás, melynek összege nem kevesebb mint 200.000 korona. Igy tehát a sorsjátékkal összefüződő nemes cél előmozditása mellett azok, a kik sorsjegyeket vásárolnak a gyakorlati sikerek számára is szerfölött kecsegtető kiáltásokat szereznek meg. A sorsjáték kezelősége, mely eddig csak intézetek és testületek számára küldötte meg a sorsjegyeket, most az ország kiváló magánosainak is megkönnyiti a sorsjegyek megszerzését az által, hogy nekik ezeket megküldi. Remélhető, hogy az a példa, melyet eddig az intézetek és testületek, meg a nagylelkü magyar katholikus főpapok nyujtottak, követőkre talál magánosoknál is, és ezek is hozzájárulnak ahhoz, hogy az ujságirók sorsjáték humanus és egyuttal hazafias célja megvalósittassék. Ez kivánatos is. E végből óhajtandó, hogy azok, kik a sorsjáték kezelőségétől a küldendő 10 drb. sorsjegyet megkapják ezeket megtartsák és az értők járó összeget a sorsjáték kezelőségének (Budapest, VI. Kossuth Lajos utca 1. sz. a.) mielőbb megküldjék.

Biztositás-ügy.

A perselybiztositás.

(Fontos ujitás az életbiztositás terén.)

Az Első Magyar Általános Biztositó Társaság a közönség azon részének, mely az eletbiztositás üdvös voltát elismeri és a családtagokról életbiztositás utján gondoskodni is kivánna, de nincs módjában jövedelméből egyszerre annyit elvonni, a mennyit a biztositandó összegért dij cimén — akár havonta is — fizetni kellene; vagy pedig a ki napi megtakaritás utján akarja biztositási célját elérni, tehát a közönség ezen részének az életbiztositás igénybe vehetését megkönnyiteni akarván: *perselyt* bocsát rendelkezésére azon célból, hogy ebbe naponkint olyan összeget tehessen félre, mely a kötött biztositásért dijszabályilag — pótlékkal együtt — megállapitott havi dijat havonkint fedezze.

A persely célja tehát nem más, mint hogy a szerződő a havonkint fizetendő dijat ne egyszerre vegye el jövedelméből, hanem csekély összegü napi megtakaritás utján hozhassa azt össze.

Legfontosabb jellegét ezen uj biztositásnak természetesen a dijfizetés képezi. A biztositott fél kötvényével egy szilárd készitményü, csinos külsejü perselyt is kap, melyet lakásán elhelyez anélkül, hogy az terhére lenne. A hó elején megjelenik a társaság pénzbeszedője és a fel jelenlétében hivatalos kulcsával felnyitja a perselyt, s átveszi a havi dijnak megfelelő, apránkint berakott összeget. Ha többet találnak a perselyben, a fölösleg benne marad a következő dijrészlet fedezésére; ha kevesebb, akkor a hiányzó összeg pótlandó, vagy a társaság pénzbeszedője benne hagyja a csonka összeget a jövő fizetésig. Ha a biztositott hosszabb időn át nem rak félre semmit, a társaság bevonja tőle a perselyt, s a kötvény érvénye szünetel.

A társaság kiküldöttje *hivatalos kulcscsal* van ellátva s *csakis ő nyithatja fel a perselyeket*, s *igy a félnek nem áll módjában, hogy pénzét elköllhesse.*

A perselybiztositás valóban áldásos lesz azért is, mivel a népnek oly elemeit lesz hivatva magához vonzani, mely eddig parányi tőkéjénél fogva nem részesülhetett a biztositás áldásaiban.

Különben a perselyes biztositások a fővárosi közönségnél nagy tetszéssel találkoztak és már számos és nagy összegü ily biztositásokat vett fel az Első Magyar a napokban.

Megismertettük e helyütt az Első Magyar által életbe lépett ezen fontos biztositási módozatot, mert előre látjuk, hogy mily óriási lendületet fog venni ez a biztositás, mely olcsó, célszerü és hozzáférhető lesz, s igy mindenki hamarosan meg fogja kedvelni.

CSARNOK

Turistaság a rómaiak idejében.

Irta: **Biró József.**

(Folytatás.)

Midőn pedig a sorompón tul volt, rátette kezét a gyöngyökre s lefoglalta azokat. (Azonban megbocsát nekem Quintilianus, ha ezt nem hiszem el neki.)

Kappadociában azonban a rablók egy ideig garázdálkodtak. Augustus és különösen Severus segitett a bajon statáriumok által. A befogott rablókat elijesztő példaképpen és a meggyilkoltak rokonainak vigasztalásául azon helyeken, hol passiójukat üzték, felfüggesztették, nem ugyan az állásaiktól, hanem a nyakuknál fogva.

Ha már most az ama korbeli utazásoknak inditó okait vizsgáljuk, azok igen számosak voltak. Ismeretes mindnyájunk előtt, hogy midőn Róma hadjáratait befejezte és a tartományokat meghódította, központositott mindent. A praefectusok és más hivatalnokok folyton jöttek-mentek, tehát mindig utban voltak. A katonai szolgálat teljesitésére kötelezettek folytonosan váltakozó helyekre küldettek. Ezeren meg ezeren mentek a tartományokból Rómába és megfordítva. De természetesen legnagyobb volt a vándorlás Rómába. A görög tudósok, festészek és szobrászok, kik hol Hispaniában, hol Galliában kaptak fog-

lalkozást, nagyban élénkitették az országutak forgalmát. De legnyugtalanabb volt a kereskedők élete, kik, mint az Ó-ban lelke, folytonosan vándoroltak. Különösen akkor, midőn a rómaiak Egyptomot is megháditották, a római kereskedelem számára uj korszak nyilt, mely aztán Keleti Indiába is megnyitotta az utat.

Továbbá inditó okai voltak az utazásoknak a kutatási vágy, hogy ismereteiket bővitsék. Szemlélet utján kivántak tanulni. Főleg az ilyenek közé tartoztak a művészeti és régiségbuvárok, természettudósok és orvosok. Még kadiai Artemidor álomtejű is, hogy ismereteit gyarapitsa, beutazta Görögországot, Kis-Azsiát, Itáliát, hogy minél több szaktársat megismerhesse és szerzett tapasztalataival a hivők fejeit jól elforgassa. (Akkor még a kártyavetés nem volt divatban.) Különösen a rhetorok és sophisták folytonosan spacirolnak egyik városból a másikba, hogy szónokoljanak és tanitsanak, de leginkább azért, hogy hirnevüket öregbithessék és zsebeiket sesterciusokkal megtölthessék. A művészek és műparosok is sokat vándoroltak, de főleg a szineszek, zenemű-részek és athléták, akár a jelen korban. A tartományokban azon időben tartott ünnepélyességekre, sziujátékokra, továbbá az olympiai és pythiai jatekokra csak ugy ömlött az emberáradat. A búcsújáró helyekre és jóslókhoz is ezeren meg ezeren zarándokoltak.

Utaztak az egészség visszaszerzése céljából is. A kezdődő melibetegségben szenvedőket az orvosok tengeri útazásra és levegő-változtatásra küldték, a sorvadásban szenvedőket pedig rendelték Egyiptomba.

A turistak egytelől Róma rossz levegője miatt üdülés céljából utaztak; másfelől azt, a mit orvosak, saját szemeikkel akarták látni.

Róma környékén a Tiber partján gyönyörű villák voltak, de ezeket is egy időn tul megunták és szórakozni kivántak. Hadrián császárnak hires szép kejlaka volt Tiburban, az épitészet remeke, de ő is uralkodási idejéből 16 évet elutazott. A római képzelet a keleti országokat, Arábiát és Indiát ujra meg ujra csodákkal czirazta fel. Prusai Dió Indiát például az egekig magasztalja, hol tejben vajban fürödnek az emberek, a kerítések kolbászból vannak fonva, a hegyek kásából összerakva, a madarak szebben énekelnek és még csillag is több van ott, mint másho'. (Csoda, hogy egyuttal nem mondja, hogy két nap is süt egyszerre.) Ugyancsak ő mondja, hogy a görög tartományokban az emberek négyszáz évnél tovább élnek a nélkül, hogy megbetegednének vagy megöregednének.

Galliába és Hispániába, a hol a római szokások és müveltség el voltak terjedve, igen sokan utaztak. Különösen Gades várost látogatták. Azonban Görögország, Kis-Azsia és Egyiptom voltak a turistáknak kedvenc kiránduló helyeik. E eket minden müvelt római látni óhajtotta.

Ha unták magukat, Itáliában tettek kirándulásokat. Lerándultak Campaniába, s ha kies vidékeinek szemlélésébe is belefáradtak, a lucani erdőségeket keresték fel. De unalom elűzése céljából kevesen tették ezt meg. Hanem annál többen keresték fel a nápolyi öblöt. Ebben az öbölben Misenumtól Sorrentumig sok falu, város és nyaraló volt. Itt feküdt Bajae, az ó-világ első luxus-fürdője, „a boldog szerelem istennőjének aranypartja, a büszke természet gyönyörű ajándéka", mikent azt Martialis nevezi. Sikon feküdt és zöld helyek által körülvéve. Fürdői a leggyönyörübben voltak berendezve. Nyaralók voltak a magaslatokon, vagy közvetlenül a tenger partján, sőt még a tengerbe is valának nyaralók beépitve. Bajae volt az ó kor legkiesebb és leglátogatottabb fürdője. A tengeren sajkák lengtek és szamos gondola himbálózott; itt-ott egy fejedelmi diszgálya evezett, akár manapság az uralkodók yachtjai. Óriási tenyűzést tettek itt ki, mindennap osztriga ebédekre verték el pénzüket.

(Folytatása következik.)

NYILTTÉR.

Selyem damaszt 75 krtól

14 frt 65 krig méterenként — valamint fekete, fehér és szines **Henneberg-selyem** 45 krtól 14 frt 65 krig méterenkint, — a legdivatosabb szövés, szin és mintázatban **Privát-fogyasztóknak** postabér és vámmentesen, valamint házhoz szállitva, — **mintákat pedig postafordulással** küldenek.

HENNEBERG G. selyemgyárai

(cs. és kir. udvari szállitó) **Zürichben.**) (5)

Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

Köszönetnyilvánitás.

Felejthetetlen emlékű családfőnk

Hein Mihály ur

elhunyta és temetése alkalmával a jól eső részvét oly számos jelét vettük, hogy ez utón mondunk hálás kö-zönetet mindazon testületek és egyeseknek, kik kegyeletük és résztvetüknek kifejezést adni szivesked tek.

Nagy-Kanizsán, 1898. november 4-én.

Özv. HEIN MIHÁLYNÉ
és gyermekei.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP.

Hirdetések:

Magyar királyi dohány és szivar

különlegességi áruda.

Van szerencsénk a nagyérdemü közönséget értesiteni, hogy a **Nagyméltóságu m kir pénzügyminisztérium** megbizásából mai naptól fogva a

IV., Váczi-utca 18. sz. a levő

Magyar királyi dohány- és szivar különlegességi áruda

kezelését átvettük — Kiváló figyelmünk oda fog irányulni, hogy a t. vevők megelégedését **előzékeny kiszolgálás** és dus választék által minden tekintetben kielégitsük. Ugyanezen helyen bátrak vagyunk megemliteni, hogy különlegességi árudánkkal kapcsolatban **az ált forgalomban levő (kis tőzs)**

közönséges dohány és szivarnemeket

nagy választékban, továbbá **okmánybélyeg, váltóürlap és postajegyeket fogunk nagy készletben** tartani. Midőn még b figyelmüket arra akarjuk f-lhivni, hogy a cimünkkel ellátott zárszalagos, közkedvelt

legfinomabb francia Houblon szivarkahüvelyek

elárusitói mi leszünk, s továbbá, hogy a legkitünőbb minőségü **eredeti**

angol és francia szivar- és dohányzási kellékek,

u. m.: eredeti **francia hüvelyek** és **papirok**, első minőségü valódi **borostyán** és **elefántcsont szivar- és szivarka-szipkák**, közkedveltté ü **Ernhoffer-féle megyfaszipkák**, teljesen felszerelt **ostbukok**, magyar **tajtékpipák**,

eredeti angol Peterson-pipák

valamint legszebb kivitelü arany- ezüst és bőr **szivar- és szivarkatárcák** ugyszintén **gyufatartók**, továbbá **alkalmi ajándéknak** leginkább megfelelő, diszes kiállitásu dohányzási kellékekkel felszerelt, izléses kosarakban elhelyezett

szivar-kollekciókat

fogunk raktáron tartani

Maradunk kiváló tisztelettel

Abonyi és Magyari,

m. kir. dohány- és szivarkakülönlegességi árudája.

Amerikai zsebórák.

Jótállással, hogy a nickel szinet nem változtatja, szerkezete pontosabb és jobb, mint a legdrágábbaké.

Ára darabonként 3 forint.

Jótállás mellett, mig a készlet tart.

Hozzá ezüstös óralánczot 60 kr.

Önberetváló készülék.

Fox, valódi solingeni gyartmány, sok kiállitason kitüntetve, gyakorlás nem kell. Megvágás kizarva. Tisztán és kényelmes munka. Bőrbetegségtől megmen'. Tartós és pénzmegtakaritó.

295—30 Darabja 3 forint.

A penge *** csillagos acélból és a többi részei alpaccából vannak.

Egy külön penge hozzá 1 forint.

Megrendelhető:

POLLAK SANDOR főbizományosnál

BUDAPEST, V. ker. Kálmán-utca 17.

Gyüjtőknek 5 drb után egy ingyen küldetik.

Ezen hirdetés tulajdonosának a vételnél 10% engedélyeztetik.

és

halhólyag

elsőrangu orvosi tekintélyek nyilatkozatai szerint a legmegbizhatóbb és feltétlenül ártalmatlan óvszer urak és hölgyek számára.

Ára tuczatonként eredeti párisi csomagolásban:

Gummi, elsőrendü gyártmány	0.80	6.	frtig
Halhólyag kiváló finom minőség	2.—	8.—	„
Capottes americans (rövid)	2.—	5.—	„
Gyüjtemény uraknak igen célszerüen dobozokban ös állitva	3.—	10.—	„
Suspensorium	0.50	3.—	„
Párisi női szivacska (Safety Sponges)	2.—	6.—	„
Irrigator teljesen felszerelve	1.80	5.—	„
Eredeti essarium oclusivum (Peliporus)			
Menzinga tanár szerint	1.80	2.50	„
Vezető hozzá külön		1.50	„
„Diana-öv", szab havibaj el. köt.	3.50	5.—	„

minden hölgynek nélkülözhetetlen.)

Megrendeléseket pontosan és discrétan eszközöl:

Keleti J.,

cs. és kir. orvos, sebészeti mü és kötszer-gyáros. 24 1—14

(Alapit. 1878.) **Budapesten,** (Alapit. 1878.)

IV. Koronaherczeg-utca 17.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Ezen hirdetés tulajdonosának a vételnél 10% engedélyeztetik.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller

Linimentum Capsici compos.

Ezen hirneves háziszer ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbizható, **fájdalomcsillapitó bedörzsölésként alkalmaztatik köszvénynél, csúznál, tagszaggatásnál és meghülésesknél** és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem **igazi népszerü háziszer**, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszertárban készletben van; főraktár: **Török József** gyógyszerésznél **Budapesten.** Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbértékü utánzat van forgalomban. **Ki nem akar megkárosodni,** az minden egyes üveget „**Horgony**" védjegy és Richter czégjegyzés nélkül mint **nem valódit** utasitsa vissza.

Richter F. Ad. és társa, csász. és kir. udvari szállitók, **Rudolstadt** (Thüringia).

329 sz. V 1898. 326—1

Árverési hirdetmény.

Alulirott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. § a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a letenyei kir. járásbiróság V 173/1/1898. számu végzése által Fischl György szepetneki lakos végrehajtató javára Kósa Remus tótszerdahelyi lakos ellen 60 frt tőke hátralék, ennek 1897. évi május hó 1-től a letörlesztett 60 frt után 1897. évi május hó 1-től 1898. januar 1-ig számitandó 8% kamatai és eddig összesen 22 frt 30 kr. perköltség követe és erejéig elrendelt kielégitési végrehajtás alkalmával b röilag lefoglalt és 330 frtra becsült lovak, kocsi, széna, pajta és sertés ólból álló ingóságok dr. Csempesz Kálmán letenyei lakos, felp. ügyvéd közbejöttével nyilvanos árverés utján eladatnak.

Mely árverésnek a V. 173/3/1898. sz. kiküldetést rendelő végzés folytán a helyszinén vagyis Totszerdahelyen alperes lakásánál leendő eszközlésére

1898. évi november hó 8-ik napjának d. u. 2 órája

hataridőül kitüzetik s ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 1 7. §-a értelmében a legtöbbet igérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ban megállapitott feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Letenyén, 1898. évi okt óbr hó 24. napján.

SCHMIDT JANOS
kir. bir. végrehajtó.

Csak fiatal embereket

érdekelhet tud i, hogy a párisi Dr. BOITON

Injectio Orientál

már néhány napi használat után elmulasztja még a legrégibb bántalmakat is, fölösleges tehát santal olaj vagy copaiva balzsammal kisérletezni, mert ezek csak a gyomrot rontják és a bajt nem gyógyitják meg.

1 üveg Boiton Injectio ára 1 forint.

Magyarországi föraktár:

Zoltán Béla gyógyszertára Budapest,

V., Nagykoronа-utca 23. (Széchenyi-tér sarkán.)

Kapható minden nagyobb gyógyszertárban.

54/322 Postai megrendelések cime:

Zoltán gyógyszertár Budapest

Föraktár Nagy-Kanizsán:

Práger Béla gyógyszertárában.

Phönix-Kenőcs

a stuttgarti közegészségügyi és betegápolási kiállitáson 1890-ben érdemet nyert, orvosi véleményezés és a köszönő levelek ezrei szerint kitünőnek elismerve. Az egyedül létező, kipróbált és ártalmatlan szer, sürü és gazdag hajnövés előmozditására hölgyeknél és uraknál, a haj kihullása és a korpa képződés meggátlására; egészen fiatal embereknél erőteljes hajuszt létesit. — Jótallás az eredmény- és ártalmatlanságért. Tégely 80 kr., postán küldve vagy utánvéttel 90 kr. **M. Hoppe Wien.** I. Wipplingerstrasse 14. 165—26

Az ezredéves kiállitáson az arany érdemkeresztel és a millenniumi nagy éremmel kitüntetve

WEISER J. C.

Az ezredéves kiállitáson az arany érdemkeresztel és a millenniumi nagy éremmel kitüntetve.

gazdasági gépgyár és vasöntődéje Nagy-Kanizsán.

Tudomására hozza a n. é. gazdaközönségnek, hogy

Magyarország legjobb sorvetőgépe a **Zala-Drill**

Az Orsz. Magyar Gazdasági Egyesület által 1897. októberben Kisbéren rendezett nemzetközi vetőgépversenyen a legelső dijjal, az állami aranyéremmel és az 1897 szept. havban Levén megtartott vetőgépversenyen a legelső dijja: „nagy üzemre" aranyéremmel tüntettetett ki.

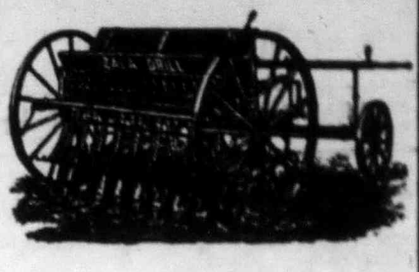

ajánlja szab. kiváltható kapacsuklyókkal ellatott

ZALA-DRILL és PERFECTA sorvetőgépeit

Felülmulhatatlanok az egyetemes és kétvasu acélekék, az egyetemes ekékhez alkalmazható összes felszerelvények és az összes talajmivelő eszközök szénagyüjtők, darálók s egyéb gazdasági gépek

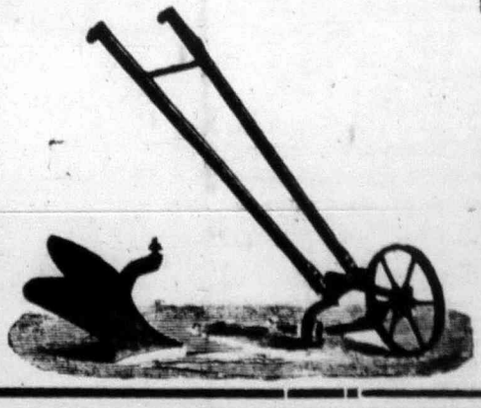

felhivom a n. . gazdaközönség figyelmét

a legujabb amerikai

„Planet jr" rendszer

egykerekü kézi répakapáló és töltögető eszközökre,

melylyel a répakapálásnál és töltésnél óriás megtakarilás érhető el.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

1000000.

Minden második sorsjegy nyer.

Harmadik Magyar Kir. Szab. Osztálysorsjáték

100,000 sorsjegy 50,000 nyeremény!

A legnagyobb nyeremény szerencsés esetben

EGY MILLIO KORONA

I. osztalyu sorsjegyek árai

5006 nyeremény. Főnyeremény már 60,000 kor.

Egész	Fél	Negyed	Nyolczad
6 frt	3 frt	1½ frt	75 kr.

Huzás már 1898. november 17-én.

Hogy az összes megbiztatókat időjárás akadálytalan el, kérem minélfogva megrendeltetik.

Dürge Frigyes főelárusító

Budapest, Granatos-utcza 12.

1000000.

1000000.

A legjobbnak bizonyult HÁZISZER, mely az emésztést szabályozza, rendes vérkeringést eredményezi, a megromlott és hibás véralkatrészt eltávolitja (a mi az egészség főfeltétele), gyorsan és biztosan megszünteti a gyomorbajt, és p étvágytalanságot, savanyu fölböfögést, hányási ingor, gyomor- és hasbántalmat, gyömörgörcsöt, a gyomor túlterhelését étellel, nyálkásodást, vértolulást, hámorhoidákat, női bántalmakat, belbajokat, a már 40 év óta jónak bizonyult

Dr. ROSA-féle életbalzsam

Minden gyuladás, seb és kelés gyógyitása biztos sikerrel jár, a női mell gyuladásánál, tejrekedés- és keményedésnél, a gyermek elválasztásánál, tályogok, vérkelések, pokolvar és genyedéseknél, továbbá körömgenyedés az ugynevezett körömméregnél a kézen és láb ujjakon, keményedéseknél, daganatoknál, mirigydaganatoknál, holttetem képződéseknél stb. 50 év óta bevált

Prágai házikenőcs

FRAGNER B. gyógysz.-től Prágában 203—III.

Ki az emésztése minden munkáját uj életre serkenti egészséges és tiszta vért szerez, különben is biztos és messze földön hires, bevált háziszer.

1 üveg 50 kr., kettős üveg 1 forint Postán 20 krral drágább.

A gyó yulás fájdalom nélkül halad a kenőcs hüsitő hatása alatt.

Dobozban 25 és 35 krajcárjával

Postán 6 krral drágább.

FIGYELMEZTETÉS! Mindenki csak az eredeti készitményt kérje a prágai Fragner B. gyógyszertárából és figyeljen arra, hogy a Dr. Rosa balzsam csomagolás minden részén az itt látható kerek védjegy legyen; a prágai házikenőcs csomagolásán pedig a jobbról látható három szögletü védjegy.

A ki egy utánzást talál és nekem bejelenti, díjat kap!

Elismerő levelek ezrei rendelkezésre állanak.

Raktárak Budapesten:

Török József gyógyszertárban, Egger A. gyógysz.-ban, Thalmayer és Seitz, Kochmeister utóda

Főraktár a kazitőnt B. Fragner Apotheke „zum schwarzen Adler" in Prag. Eck der Spornergasse Nr. 203.

Postaküldés azonnal. 231—26

MINDEN SORSJEGY UTÁNFIZETÉS NÉLKÜL MIND A 6 HUZÁSON JÁTSZIK.

UJSÁGIRÓK SORSJÁTÉKA

FŐNYEREMÉNY 100.000 KORONA ÉRT.

5 NYEREMÉNY à 20.000 KORONA stb. stb.

AZ ÖSSZES NYEREMÉNYEKET KIVÁNATRA 20% LEVONÁSSAL AVAGY ALLALAT KÉSZPÉNZBEN VISSZAVÁSÁROLJA

EGY SORSJEGY ÁRA: 1 KORONA

Huzás már 1899. január hó 4-én

Sorsjegyeket ajánl:

N.-kanizsai Bank-Egyesület.

Alólirt főelárusitó által több nagy nyeremény között

f. év márczius hó 22-én

60,000 kor.

f. év április hó 6-án a

600,000 kor.

jutalomdij fizettetett ki.

LEGNAGYOBB NYEREMÉNY A LEGSZERENCSÉSEBB ESETBEN

EGY MILLIÓ KORONA.

HUZÁN 1898. november 17. és 18.

100,000 sorsjegy 50,000 nyeremény.

Első osztályu eredeti sorsjegyek árai:

egy egész	egy fél	egy negyed	egy nyolczad
6.— frt	3.— frt	1.50 frt	75 kr.

A sorsjegyeket utánvéttel küldöm, de az összeg postautalványon vagy ajánlott levélben is beküldhető. A hivatalos tervezetet minden megrendeléshez ingyen melléklem. A huzási jegyzéket minden további felszólitás nélkül a huzás megtörténte után azonnal beküldöm.

Sziveskedjék b. megrendelését mielőbb hozzám, mint a sorsjegyek eladásával megbizott főelárusitóhoz juttatni

Bihari Ede BUDAPEST, Granátos-utcza 14.

Nyomatott Fischel Fülöp laptulajdonosnál Nagy-Kanizsan 1898.

Huszonötödik évfolyam. 90. szám.

Szerkesztőség: Városház-épület Fischel Fülöp könyvkereskedésében.

A szerkesztővel értekezni lehet naponkint d. u. 4—5 óra közt.

Az intézendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Kiadóhivatal: Városházépület: Fischel Fülöp könyvkereskedése.

ZALA

Politikai lap.

Megjelenik NAGY-KANIZSÁN hetenkint kétszer: vasárnap s csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre 12 korona (6 frt — kr.
Félévre 6 korona (3 frt — kr.
Negyedévre 3 korona (1 frt 50 kr.

Nyilttér petitsora 10 krajcár.

Előfizetések, valamint a hirdetésekre vonatkozók Fischel Fülöp könyvkereskedésébe intézendők.

Bérmentetlen levelet csak ismert kezekből fogadunk el.

Egyes szám ára 10 krajcár.

Nagy-Kanizsa, 1898. | Felelős szerkesztő: SZALAY SÁNDOR. | Csütörtök november 10.

A gyermekszeretet nevében!

Nemzetközi gyermekvédő-kongresszus lesz a jövő év szeptember havában Budapesten.

Édes hazánk vendégei lesznek a világ emberbarátai és tudósai, a kik eljönnek, hogy velünk a multak tapasztalatait megvitatva, együttesen tanácskozzunk a módok felett, hogyan lehetne a jövő nemzedék csemetéit erőteljes szervezetű, nemesen gondolkozó, munkás egyénekké nevelni.

Be fogjuk nekik mutatni azokat az eredményeket, a melyeket hazánk az ujjászületés rövid évtizedei alatt elért, megismertetjük velük azokat az intézményeket, a melyeket az emberszeretet létesitett és meggyőzzük őket arról, hogy mi is érezzük a gyermekvédelem szükségességét, ismerjük annak módjait és sem gondolkozásunk, sem áldozatkészségünk nem hiányzik, hogy a müvelt nyugat elismerését e téren is kiérdemeljük.

De hogy e kongresszuson méltóképp bemutathassuk hazánk gyermekügyét, az egész ország nemesen érző nőinek és férfiainak közremüködésére van szükségünk.

Kell, hogy számszerűleg is dokomentáljuk, hogy a gyermekvédelem fontosságától áthatva a jövő nemzedék sorsa iránt nem egyesek, de az egész ország szive együtt érez és hogy a javitás eszközeinek megszerzéséhez az egész ország kezet fog s egygyé tömörülve, vállvetett munkassággal igyekszik bebizonyitani, hogy nem ismer fontosabb kérdést, nemesebb feladatot, mint a mely az államfenntartó utódok testi és szellemi épségét van hivatva előmozditani.

Bizalommal fordulunk hazánk minden emberbarátjához, minden egyesületéhez, minden polgárához s kérjük, hogy e célra velünk egyesüljön; nyujtson támogatást erkölcsileg és anyagilag, hogy tündöklő fényben mutathassuk be emberszeretetünk nagyságát, mely bennünket a kulturállamok szinvonalára emel.

A kongresszus részvételi dija egyénenkint csak 5 forint. Működő tanitóknak és nevelőknek, valamint tanintézeteknek pedig 2 frt 50 kr. Oly csekély összeg, melynek egyedül a kongresszus naplója, mely körülbelül 50 ivnyi terjedelmü s a gyermekügyre vonatkozó nagyfontosságu közleményeknek valódi kincstára lesz, teljes egyenértékét képezi.

Ezenkivül gondoskodni fog a rendezőbizottság arról is, hogy a kongresszuson résztvevők mindegyike része üljön az ily alkalmakkor szokásos kedvezményekben, a minők vasuti és hajózási dijmérséklések, kedvezményes részvétel a kirándulásokban, kiállitás megtekintésében s más társas összejövetelekben, — mindenek felett pedig gondoskodik egyes, a kongresszus céljaival összeköttetésben álló becses nyomtatványok kézbesitéséről.

Mindezekről a kongresszus értesitője fogja a beiratkozott tagokat részletesen tudósitani, mely értesitőnek ezentul megjelenő számait minden tag, megjelenése után azonnal megkapja.

A tagsági dijak a bizottság pénztárnokához: dr. Mandello Károly urhoz (Bpest, V. ker., Sas-utca 6) küldendők be, másnemü ügyekben pedig a kongresszusi iroda vezetője: Scherer István ur (Budapest, VIII., Sándor-utca 38.) ad felvilágositást.

Hiszszük és reméljük, hogy hazánk

TÁRCA.

Nőalakok innen-onnan.

— Második sorozat. —

Irta: **Xilef.**

VI.

Két három generációt oktatott már a „franciáné“ (igy nevezték városszerte) ki Molière nyelvén kivül „kivánatra“, angolul is tanitott, sőt felnőttebb uri lányok általános irodalmi-mereteit is bővitette.

Volt olyan fiatal növendéke, kinek már anyját is ő vezette be a »grammaire« utvesztőjébe, — de akkor még fiatal, alig iskolavégzett magántanitónő volt. Most már! Férfiak és ifjak is bátran tanulhattak nála, rossz hirbe már nem keveredhetett.

A lányok nagyon vonzódtak az öregecske, egyszerü és okos franciánéhoz, ki egész tanitványseregét ellátta olvasmánynyal, tanár apja könyvtárából, melynél egyebet ugy sem örökölt tőle. Azt a könyvtárt tudta ő kivülről. Örömmel hallgatták növendékei, ha vasárnapi »gyüjtősétájuk« alatt szép, megható részleteket szavalt el három-négy nemzet klasszikusaiból. Uj irodalommal meg a tanitványok szolgáltak, — de ennek hangjával, irányával az ő lelke nem tudott megbarátkozni. Két kedves müve volt: a Szenivan-éji álom« meg a »Cid« Valahány tanitványa volt, mindegyikkel »átrágta« azt a két remekművet. Megegyeztek belső világával: az egyik mesés, naiv, képzelődő, mint az ő elaszott leánykedélye, — a másik ragyogó hősről mond gyönyörü históriát, amilyet az ő fajtaju nők annyira szeretnek.

Egyszer csak azzal a hirrel járta végig az ő »házait«, hogy — megkérték.

— Ugyan ki vetemedett erre — gondolák a növendékek, de azért külsőleg »szivből gratuláltak« neki.

Özvegy ember volt a kérő, volt már felcseperedett fia, kinek nevelőt, magának meg háztartót keresett. Egypár levelet irt a franciánénak, ki ezt el nem mondta volna senkinek, mert félt, hogy becsapják, aztán rajta mulat a világ. De jött a kérő maga is, és kevés, de praktikus szóval rábirta a szerénykedő kisasszonyt, hogy hozzá menjen. Növendékeitől sorban elbucsuzott, mert — mint mondá — jövendőbelije nem engedi meg, hogy tovább is adjon órákat.

Sok szép nászajandékot adtak a tanitványok csöndes esküvőjére, sőt néhányan elkisérték a vasutra is, midőn uj honába elutazott férjestül.

Első levelei, melyeket nekik (különösen a serdülő lányoknak) irt, érzelgősek, áradozók voltak mintha nem is olyan szép müveltségü nő irta volna, mint ő Volt bennök, »gyöngy, harmat, liliom, szellő, suvár villám« mint Aranyunk mondaná, — de az uj házasok örök is boldogsága témájáról édes kevés volt bennök.

Később gyérebbek, de annál klasszikusabbak lettek levelei.

...Fiatal barátnői persze nem igen tudhatták, hogy azok a levelek az ő lelki gyakorlatai, melyekkel lőnn akarta tartani a kései házasság mindennapi kényszerüsége közt is a csalóka lanykori eszményeket.

Két év mulva eljött ujra a városba, látogatóba. Rendesebben, divatosabban járt mint azelőtt — hisz jó módban élt — de bizony nem valami jó szinben volt.

Mikor ennek okát kérdezték tőle, ezer meg egy magyarázatát adta, s örült, ha kibujhatott a felelet alól. De a legkedvesebb tanitványa, — egy szegény pupos urilány — előtt elsirta baját. Tudta, hogy ez megérti keservét, — midőn, — kizokogván fojtott könyeit, azt mondá:

— Ne busülj édesem, mert pupuska lettél! Se neked kis nyomoreknak, se nekem mint egyszerü öreg lánynak nem hozhat a házasság boldogságot! Kegyelemb l vesznek el csak ilyen teremtéseket — az egyiknek a pénzét, a másiknak a lelkét kerik cserébe!

VII.

Bekisérték a pógárasszonyt a kapitányhoz

Honi ipar

TORONTÁLI SZŐNYEGGYÁR RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG.

Egyedüli Magyar szőnyeggyár.

Készit: kézzel csomózott szmirna szőnyegeket, terem-, étkező-, ebédlő-, háló-, boudoir- és uriszobák részére mindenféle nagyság és stilben, bármely rajz szerint: hollandi futószőnyegeket, keleti (karamani) függönyöket, torontáli szerb szőnyegeket (Tyllin), teritők, függönyök, divánátvetők stb. részére. 292 20

Főraktár: BUDAPEST, VI kerület, Andrássy-ut 4. szám.

Dúsan felszerelt raktár mindennemü, a szőnyeg-szakmába vágó cikkekben és olcsóbb fajtaju szőnyegek, függönyök, teritők, takarók, ablakvédők szoba és lépcsőrócsik

Honi ipar

művelt közönsége, hatóságai és egyletei tömegesen csatlakoznak hozzánk. A gyermekvédelem és a gyermekszeretet nemes eszméje nem egyéni feladat, ezreknek kell közreműködni, hogy biztosan rakhassuk le a szebb jövő alapját, melynek munkásai a megmentendő gyermekek lesznek.

Budapesten, 1898. október havában.

A kongresszus előkészitő-bizottsága nevében:

Rakovszky István, elnök.

Gróf Teleki Géza, az igazgatóság elnöke, *Dr. Katona Béla*, az igazgatóság ügyvivő alelnöke.

Báró Edniel Ernőné, az ünnepélyrendező biz. elnöke. *Dr. Kovács Gyula*, a kiállitási bizottság elnöke

Báró Malcomes Jeromosné a jótékonysági szakoszt. eln., *Péterfy Sándor*, a paedagógiai szakoszt. eln.

Dr. Bókai János, az orvosi szakosztály elnöke. *Rákosi Jenő*, az irodalmi bizottság elnöke.

Dr. Csemeghy Károly, a jogi szakosztály elnöke. *Gr. Teleki Géza*, az emberbaráti szakoszt. eln.

Dr. Mandello Károly, pénztárnok. *Scherer István*, titkár.

Országgyülés.

November 5.

Ömlött a zápor és nehéz homály ült a teremre. Talán ez a homály biztatta arra Lepsényi pátert, hogy most már megcselekedje azt, a mit a multkor csak megkisérlett. A páter megjelent a Házban és odasurrant a régi helyére Rakovszky István mögé.

Észrevették a hegyen. Halk megjegyzések hangzottak.

— Hát még el mert jönni!

— Ki kell dobni!

A jobboldalról átcsap egy gunyos hang:

— Gratulálunk a fegyverszövetségesetekhez!

A szélsőbalon hullámzás keletkezik. Egy perc alatt üres lett a hegylejtő. A negyvennyolcasok a folyosóra vonultak és nemsokára élénk sürgés-forgás támadt. Buzáth Ferenc, a kit a negyvennyolcasok megbiztak, hogy birja eltávozásra a pátert, izgatottan és tanácstalanul vonogatta a vállát:

— Én nem tehetem!

Majd meg Rakovszky Istvánt hivták tanácskozásra a negyvennyolcas fegyverbarátok. Mérő izgalom volt a folyosó. Olay Lajos hosszu léptekkel mérte végig a csarnokot és haragosan fujta a szivarfüstöt. Pichler Győző pedig az izgatottságtól reszketve fenyegetődzött.

— Megyek, feliratkozom és ugy fogom követelni, hogy kitakarodjék!

Az elvtársai azonban visszatartották. Nagyon meghiggadtak ezek az orosz ának. Folyt a csöndes kapacitálás és végre eredménye is lett. A páter egyszerre fölkelt és a dühtől eltorzult arccal kisietett a teremből. Pár perc mulva már künn volt az utcán és búsan tartott a nagy esőben hazafelé.

Ezalatt Lázár Árpád is eléggé megkérdezte a kormányt, «vajjon» mi az oka a hallgatásának és a fekete honatya szomszédságban felkelt egy fehér honatya: Bogyay Máté. Megirták a lapok, hogy már hat év óta nem beszélt az öreg ur. Nem valami pazarul pótolta ma a hallgatását. A szónoklat nem tartott egész hat percig; épen csak hogy megéljezték érte hivei.

Harmadiknak a néppárti Buzáth Ferenc pörgetett le egy szapora folyású orációt az átkos liberalizmus ellen.

Háromnegyed kettő volt, mikor a gyorsszavu férfiu magasra emelve jobbját, lelkesen kiáltotta el magát:

— Vesszen a liberalizmus, éljen a keresztény restauráció!

Ezzel leült a gömbölyű honatya; Rigó Ferenc pedig rákiáltott:

— Bolond beszéd volt ez!

Igy még délre elértek a negyedik szónokhoz. Ez a negyvennyolcasok soraiból került ki. A fiatal Fáy Istvánt.

Már az első negyedórában konstatálni lehetett, hogy sokáig beszél.

Sehogyse tudott urrá lenni a Ház figyelmetlenségén. Mikor a habzó temperamentumu fiatal törvényhozó kijelentette, hogy ők igenis obstruálnak és akciójuk jelzeséül elfogadják ezt a szót akár a legrosszabb értelmében is, a szélsőbalon látható boszuság vett erőt.

Befejezésül azután olyan hangon szónokolt az ifju törvényhozó, hogy a méltatlanság háborgása kelt a jobboldalon. A levegő megtelt izgalommal és épen jól jött az ötperces szünet, a melyet az elnök adott a Háznak.

Szünet után a nemzeti párt obstruált tovább Tibád Antal személyében.

A ház legvastagabb embere a Ház legvékonyabb hangján szónokolt. Ha igaz, hogy Tibád Antal annyira hasonlit Zolához: a karzat szép hölgyei aligha fognak Párisba utazni csak azért, hogy Zolát lássák, — természetesen majd ha Zola hazamegy Párisba. Tagadhatatlan: volt a beszéde kompoziciójában valami — a Sima Ferencéből. De mig Sima négy óráig győzte a magáéból, Tibád Antal minduntalan felolvasásokhoz folyamodott; pedig sikerült egy uj „gravament" is feltedeznie az Erzsébet-érem alapitása körül. Kissé hosszura nyult már a felolvasó szónoklat; de a kitartó szónok még egyre uj papirosokat huzott elő.

— Leszek szives még egy cikket felolvasni.

Háromnegyed kettőkor már — a forradalomnál tartott a haragos férfiu. Ennél nagyobb veszedelemmel már nem fenyegethette meg a házat, be is fejezte hát szónoklatát.

Ekkor már 2 óra volt. Az interpellálók az interpellációk elhalasztását kérték, még pedig kettő szerdára, a harmadik: Molnár apát, hétfőre.

— Szerda a rendes nap! kiáltják jobbról.

— Mi hétfőn akarjuk! — követelienkednek a balmezőn.

Ebben a pillanatban már megint ott volt az elnök előtt a névszerinti szavazást kérő iv: mikor interpelláljon Molnár apát.

Ez a komédia felingerelte a jobboldalt.

A Házszabályokhoz szót kért Gajári Ödön. A baloldal idegesen fészkelődött.

— Kitettem magamat a szemrehányásnak, — kezdette Gajáry — hogy oktatással szolgálok az ellenzéknek; de ez a szemrehányás nem akadályozhat meg abban, hogy minden olyan alkalommal, amikor a kisebbség visszaél a Házszabályok rendelkezéseivel, felemeljem szavamat a visszaélések ellen.

A baloldal izgatottan mozgolódott.

— Elmondom, a mit mondani akarok, folytatta Gajári és nem értem e türelmetlenséget az önök részéről, a kik a napirend-vita cimén három hét óta beszélnek mindenféléről a világon...

A jobboldal viharosan helyeselt és még dörgőbb lett a helyeslés, mikor Gajári nyiltan tette fel a kérdést az ellenzéknek:

— Mire való ez a komédia?

— Komédia? sziszegtek balról.

— Igen, komédia! dörög keményen jobbról a válasz.

— Az én véleményem szerint, — fejezte be szavait Gajári, — a házszabályok értelmében itt névszerinti szavazásnak nincs helye és ezért kérem a névszerinti szavazást kérő iv visszautasitását.

Félháromkor lett vége az ülésnek.

Meglehetős izgatott hangulatban oszlott szét a Ház.

Nov. 7.

Láng Lajos elnökölt.

Egy kis jegyzőkönyvhitelesitési csete-paté előzte meg a napirendet.

Félegykor végre megkezdődött — az ülés. A tiszaeszlári-per törvényszéki elnöke, a nemzeti párti Korniss Ferenc obstruált.

Némi meglepetést ebben a szónoklatban csak az keltett, hogy a derék férfiu, a kinek a mandátuma csak egy kemény petició akadályán keresztül jutott el az igazolás révébe; a választási visszaélések ellen mennydörgött. Az igaz, hogy nagyon halkan mennydörgött.

Egyórára vége lett a mennydörgésnek és egyszerre

Lopáson érték, és a vékájában is egy halom elsinkófált vásári jószágot találtak.

Keszkenyőjével nagyban törülgeti a sunyi szemeit, mintha csak ártatlanságát akarná kimutatni.

— Már megint elém került ifiasszony, — mond a kapitány, ki előre örül annak a cifra vallatásnak, mely most elkövetkezendő lesz.

— Nem vótam én még a tekéntetős ur előtt, most is csak u,hhoztak erőszakke.

— Hát persze! Ha a maga jószántából nem jön, akkor be köll kisérni. — Ismeri-e ezt a portékát? — (Az asztalon fekvő lopott jószágra mutat.)

— Ösmerem hát! Az ángyom rakta a kosaramba.

— Az ángya? — Látja pedig azt mondja a rendőr, hogy épen akkor csipte meg, mikor kilopta egy sátorból — kedélyeskedik a kapitány.

— Itt sülyedjek el, — ha...

— Csönd! Rendőr, igaz-e?

— Igenis ugy volt kérem.

— Látja, hiába esküdözik. Hát nem szégyeli magát Gölöncsér Bábi, tehetős asszony létére ilyenre vetemedni!

— Sose is vótam én töhetős, tekéntetős ur, — siránkozik az asszony. — Szögényen gyüttem a világra, most is az vagyok. Az a szentséges szent Isten is látja, csak a tekéntetes ur nem akargya látnyi. É'hiheti, könyörgöm, ho'nnem más vütt rája mint a szegénység, nyomoruság! Három gyerököm várgya a falat könyeret...

— Ejnye! hát akkor mért lopott vásznat, meg mosószappant, azt csak nem eszi meg senki fia? Szóval, beismeri, hogy lopott, most már jobb lesz, ha nyugton türi a büntetést, ne keverje magát ellentmondásokba.

— Szögény magzattyaim! Még hálni való ágyuk sincsen, hárommak van két üngi.

— Nézze meg az ember! Hiszen magán még három kendő is van. Ugy szedte azt is össze bizonyosan, mint ezt a holmit.

— Csak ez a rongy az enyim ni! A másik kettő az ángyomé, csak azér kötöttem fő, hogy el ne lopják a kocsiru'.

— Miféle kocsiról? Egyik tolvaj a másiktól félti a jószágot!

— A — izé — a sógorom kocsijáru'

— Mit hoztak a kocsin?

— A Gyuri hozott rajt káposztát, én meg evve' a vékáve' szőlőt... vagy izé...

— Ahá! Kinek a szőlejét? Honnan?

— A jakabhegyi fertálomru.

— No látja meglogtam — ez siebb mig szegény volt, akinek betévő falatja sincs, most meg a szőlejéről beszél. Rossz, komisz asszony kend, rosszabb a csirkefogónál, mert az lop ha éhes, kend meg azért lop, mert gonosz a természete.

— Az bizony, a természetöm, — zokogja a jómadár — lásso. lásso tekéntetes ur. — Nem töhetek én rula ha ollan a természetöm!

— Hazugság is a természete?! Egy kis dutyi majd megregulázza.

— Juj, tekéntetős ur, ne hozza rám azt a szégyönt, a három gyerököm se néz rám többet jó szömme' — ha bezárnak. Többet sohase lö-zöm, inkább most is mögfizetöm az árát, csak eressszön — el.

— Elég volt a komédiából. — Három nap áristom!

— Drága jó tekéntetős ur ne csulitson mög! Csak most az eccer eressszön ki!

— Ne rimánkodjék, mint az iskolás gyerek. Meglett asszony létére!

— Rendőr, — fogja le, vigye a hármas számu zárkába.

Mikor a rendőr meg akarja fogni, az asszony könyet, kapitányt feledve, nagy dühösen az asztalhoz rohan, fölkapja a tintatartót, és — ráönti tartalmát a vég vászonra.

— Üssön bele a menydörgős ménkű! Ha má' engem csuffá töszenek, ezt is mögrontom.

— Rendőr! — guast a kezére!

— Nahát csak kötözze össze a kezemet, mer' még letalálom a polájáru' lopnyi a bőrt. — Hogy a...

A többit már a szobán kivül mondta. Legalább ezzel a vaskos vallomással nem „tötte csuffá" a jegyzőkönyvet is!

VIII.

Hisz tudják, mi az a »női akt«? Festők nevezik igy azt, amitő Szent Antal borzalommal fordult el a pusztában.

Már a képtár ajtajában elénk világit a festő

nagy mozgalom, betódulás, halljukozás és izgalom támadt, amikor szólásra emelkedett Bánffy Dezső báró miniszterelnök.

A jobboldalon viharos halljuk kerekedett és ennek a dörgő csendkérésnek a hatása alatt az ellenzék megfeledkezett az „ellenviharzásról."

Nagy figyelem és leszűlt érdeklődés között kezdett szólani a miniszterelnök. Bevezetésül kimutatta azokat az ellentmondásokat, a melyek az ellenzék, meg az egyes pártok szónokainak a kormány nyilatkozatairа vonatkozó követeléseiben megnyilvánulnak.

— Ilyen körülmények között olyan nyilatkozatot tenni, a mely az urakat mind kielégítené, a kormánynak szinte lehetetlen. A kormány annak idején nyilatkozott, kijelentette, hogy az Ausztriával való megegyezést megujítani, a közösséget fentartani óhajtja és a mig erre parlamentáris uton kilátás van, más nyilatkozatot tenni, vagy más intézkedéseket foganatba venni szükségesnek nem látja. A kiegyezési javaslatok tárgyalása épen az ellenzéktől függ; a mi pedig a kvótát illeti, a kormány a törvény rendelkezése értelmében jár el és nincs távol az idő, melyben a Háznak előterjesztést tesz.

Kijelentette, hogy a Dezseőffy-ü yről kíván nyilatkozni.

— Apponyi Abert gróf — mondotta a miniszterelnök — egy izben nagyon szokon vette, mikor a japán szerződés tárgyalásakor csak hivatkoztam egy köztünk lefolyt beszélgetésre. És ime most önök mindent elkövetnek, hogy egy négyszemközti beszélgetésből el enem tegyvert kovácsoljanak. Támadásaik sértő volta ellen vértez engem azok igaztalansága Hivatkozom magára Dezseőffy főszolgabiró nyilatkozatára. Kiderül e nyilatkozatból, hogy én becsületszavának megmásítására senkit se kényszeritettem; köztünk becsületszóról emlités se tétetett. Dezseőffy ur ma is állásában van; kiderül ebből, hogy ellene semmiféle mentorlással nem éltem. Dezseőffy ur rászavazott Lukáts Gyulára. Lukáts Gyulát meg is választották; kiderül ebből, hogy pressziót nem gyakoroltam. Miből meritik hát vádjaikat? Egy ellenzéki képviselő felszólitott, hogy becsületszavamra jelentsem ki, hogy én a főszolgabirót adott szava megmásitására nem kényszeritettem. *Szavaim értékét és hitelét hatványozni nem szoktam, a mit mondok, az áll és esküdözéssel erősitgetni nem szükséges.*

Dörgő taps és éljenzés kerekedett a jobboldalon. Lukács Gyula sápadtan kért szót.

— Halljuk! zugta az ellenzék.

Lukáts Gyula pedig siri némaság közepette erősködött a maga jóhiszeműsége mellett. A szenzáció azonban a beszéde végén csattant el.

— *El kell ismernem, hogy a miniszterelnök* *Pestmegye alispánjának még a választás előtt kijelentette, hogy Dezseőffy járjon el, a mint jónak látja, eljárásáért semmiféle bántódása ne legyen.*

Ez leirhatatlan konsternációt keltett az ellenzéken.

A pártfelei izgatottan vették körül Lukáts Gyulát.

— Tönkretetetted az akciónkat! — kesergett Polónyi.

— Az igazat meg kellett mondanom —, védekezett Lukács.

A miniszterelnök a jobboldal viharos éljenzése között konstatálta, hogy ime, az igazolás megjött onnan, a hol a vád eredt.

A baloldal konsternációja időközben dühbe futott át. A „vitarendezők" izgatottan, tanácstalanul és szenvedélyesen gyülekeztek.

Szólásra pedig felállt Kubik Béla.

— A miniszterelnök szemnyese..... ke dette szenvedélytől vibráló hangon.

— Tovább nem is folytathatta. Mennydörgő robajjal zugott fel a jobboldal és egymásbaomló kifejezések cikáztak a levegőben

— Eláll! Rendre! zugott keményen.

Sréter Alfréd izgatottan kiáltott az elnök felé:

— Miért nem utasitja rendre!?

— Kubik képviselő urat rendreutasitom, — szólt az elnök, de rendreutasitom Sréter képviselő urat is, mert az elnöknek utasitást adni nem lehet.

Csend lett; de Kubik csak szótlanul állt a helyén, papirossal a kezében. Láng várt egy darabig, de végre is csak rászólt:

— Beszéljen hát a képviselő ur, mert igazán meg fog történni, hogy kénytelen leszek elvonni a szót egy képviselőtől, mert — nem beszél.

Derültség támadt; de Kubik Béla lobogó indulattal csapta le a papirjait.

— Sokkal jobban fel vagyok indulva, mondotta, — semhogy most beszélni tudnék. Nem beszélek!

(Beharangoztak már ekkor annak a szónoklatnak, a melyet jó Kubik Béla — el mondott *volna.)*

— Jól van! — mondotta az elnök — és miután még többen vannak szólásra jelentkezve, az ülést holnap folytatják.

November 8.

Az a végzetes csapás, a mely az obstruáló hadakat tegnap a Dezseőffy-ügy kereteiben érte, kimondhatatlanul fáj a fegyverszövetkezetnek. A a hatás az első pillanatban a végzetes összeomlás képét mutatta és világosnak látszott, hogy a nagy „akció" romjai maguk alá temetik az obstrukció amugy is erősen ingadozó épületét. A mint igy, a maga puszta meztelenségében kiderült, micsoda fegyverekkel harcol a fegyverbarátok személyi szövetkezete, ma az ellenzék egy nevezetes része siet megtagadni a közösséget ezzel a most már leleplezett akcióval. A negyvennyolcas párt liberális erzelmü tagjai nyiltan állást foglalnak a személyes gyülölölködés pusztitó hadjárata ellen, a mely első sorban a parlament méltóságát rombolja és érezhető visszatetszést kelt a közvéleményben. A folyosói beszélgetés főtárgyát az Egyetértés mai két cikke képezte, a mely a negyvennyolcas párt egy igen nagy sulyra, és tekintélyre nézve pedig mértékadó részének a véleményét tolmácsolja. A negyvennyolcas párt érzi, hogy eszközévé lett a nemzeti párt és néppárt személyes gyülölségtől sugalt vállalkozásának és e megalázó helyzet nyomását tovább türni nem igen hajlandó.

Az obstrukció megindítói és vezetői, a kik egész hitelüket tették a harcban kockára, kétségbeesetten keresnek bármily eszközt és bárminő fegyvert a helyett, a mely tegnap kiesett a kezükből Hire járt a folyosón hogy az összeomlás veszedelmébe jutott táborkar ismét „valamire" készül. A végső vonaglás e kétségbeesett erőfeszitésnek fenyegető hire azonban nem rémitett meg senkit.

A már tisztázott Dezseőffy ügy miatt megint zárt ülést kértek.

A zárt ülés megtartása után a nyilt ülésben folytatták a tárgyalást.

A mai ülés végén is mennydörgő éljenzéssel tüntetett a jobb-oldal Bánffy mellett.

---

azon müalkotásu, melylyel a természet nyomán remekelt.

Ezen müvészi formában többet használ a szépérzéknek, mint amennyit ront az erkölcsön.

Nagyon előnyös helyre akasztották fel a képet. Épen oda tüz a tejüveg-tetőn át egy kéve napsugár; megcsillogtatja az elevenzöld bokrot, megragyogtatja a vizet és a gyönyörüséges szép fedetlen testet, mely belőle kiemelkedik. Szinte ég a hullámzó vörös hajáradat, mely a liliom vállakra omlik.

Előtte áll egy csomó néző. No itt csak megegyezik az izlésetek, ti bámész férfiak! És ti nők, ti irigyen tekintitek meg a „fürdőbe szálló nimfát — esküdni mernék, hogy irigykedtek arra a tömérdek szépségre...

Hiába huzza össze keskeny ajkait a lorgnettező hölgy, és kapcsolja szorosabbra hosszu gallérját, — irigykedik ő is.

Hiába huzza el hórihorgas lányát a trabális mama, — azt mondván rá hogy: — „iszonyu, na, de ilyet!" — irigyek ők mindaketten.

Hiába suhogtatja meg nehéz kelméjü ruháját a kevély uriasszony és forgatja fejét, hogy gyémántjai jobban ragyogjanak! Megvan neki a világ bősége, — de azért irigy ő is erre a szegény, pőre aktra.

— Pedig ha tudnák ők mind, hogy sem nimfa, sem istennő nem állt modellt a szerencsés festőnek, hanem egy szegény és lenézett varróleány.

Természet! Te kipótolod dus adományaiddal az életsors szomoruságait..

HIREK.

— **Kinevezés.** *Dekkert* Józs f csáktornyai kir. adóhivatali ellenőrt a pénzügyminiszter a debreceni kir. adóhivatalhoz első osztályu ellenőrré nevezte ki.

— **Erzsébet királyné-emlék.** *Vécsey* Zsigmond polgármester folyó hó 5-én értekezletre hivta össze a helybeli nő egylet-ket, melyek képviseletekre 10-10 tagu bizottságot küldtek ki Az értekezleten megjelentek az *Izr. Jótékony Nőegylet* képviseletében *Vidor* Samuné elnök, *Blumenschein* Vilmosné, dr. *Rothschild* Samuné, *dr. Neumann* Edéné, dr. *Rothschild* Jakabné, dr. *Schwarz* Adolfné, *Weiser* Józsefné vál tagok és *Rosenfeld* Lajos titkár; a *Keresztény Jótékony Nőegylet* képviseletében *Sebestyén* Lajosné elnök-helyettes, *Farkas* Vilma, *Kaán* Irma, *Pálfy* Alajosné, *Pranger* Karolin, *Szalay* Sándorné, *Stirling* Sándorné vál. tagok és *Eperjesy* Gábor titkár — *Vécsey* Zsigmond polgármester, mint az értekezlet egybehivója, üdvözölte a nőegyletek küldötteit és előadta, mi készttette őt az értekezlet egybehivására. Hazánk nőegyesületei ugyanis »*Erzsébet királyné alap*« létesitését tüzték ki célul, mely jótékonyságával a vidéket is fogja szolgálni. Hogy ezen alap városunk, de főleg ennek hölgyközönségnek adományával is gyarapodjék, kérte a nőegyletek támogatását és inditványoza helyi bizottság megalakitását. — A polgármester előterjesztésének tudomásul vétele után szót emelt *Rosenfeld* Lajos az Izr. Jótékony Nőegylet titkára, az értekezlet jegyzője, és a megjelentek nevében köszönetet mondott Vécsey Zsigmond polgármesternek az értekezlet egybehivásáért. — Egyuttal kötelességszerűleg kijelentette, hogy az Izr. Jótékony Nőegylet bizottsága nem az Erzsébet királyné alapra nézve kapta megbizatását, hanem arra, hogy a Keresztény Jótékony Nőegylettel vállvetve inditson mozgalmat, hogy *lehetőleg városunk közönsége is emeljen, ha még oly szerény emléket is dicsőült királynénknak*; amennyiben tehát a helyi bizottság megalakul, kivánatos, hogy ezen eszmét is s olgálja. A lelkes beszéd a jelenlevőkre nagy hatást tett és az értekezlet kimondta, hogy a helyi bizottság az Izr. Jótékony Nőegylet határozatára kellő figyelemmel lesz. A helyi bizottság elnökéül: *Vécsey* Zsigmond polgármestert, alelnökökül pedig a két Jótékony Nőegylet elnökeit: *Vidor* Samunét és *Zadubánszky* Lajosnét, jegyzőkül: *Eperjesy* Gábor és *Rosenfeld* Lajos nőegyleti titkárokat választotta az értekezlet; választmányi tagok pedig a Nőegyletek által kijelölt bizottsági tagok. Az »Erzsébet királyné alap«ra a gyüjtés már kezdetét vette és ezen célra a legszerényebb adomány is szivesen fogadtatik. A helyi emlékre a gyüjtés csak később lesz foganatba véve

— **Wlassics miniszter kegyelete.** Vallás és közoktatásügyi miniszterünket, *Wlassics* Gyulát, mivel ugy eszméinek idealizmusával, mint a tanügy iránti lankadatlan lelkesedésével teljesen halhatatlan Eötvösünk szinvonalán halad, ennek a nagy költő-léleknek egyenes utódjául szokták émlegetni. És hogy mennyire jól talál az egybehasonlitás, hogy minden vonásban milyen nemesen érező költői szive van Wlassics Gyulának, fényesen mutatja egy levele, melyet *Tuboly* Viktor irótársunkhoz intézett. Ebben a levélben őszinte sajnálatát fejezi ki a fölött, hogy elkésve értesült csak *Bátorfi* Lajos siremlékének leleplezése

ről; mert nagyon szeretett volna ő is koszorut tetetni egykori barátja siremlékére. Wlassics Gyula mai magas polcán sem feledte el, hogy boldogult Bátorfi Lajos mellett kezdte meg irodalmi működését és igazán példás kegyelettel őrzi lelkében az egyszerű szürke ember emlékét.

— **Festetich-szobor.** Az »*Országos Magyar Gazdasági Egyesület*«, *Festetich* György grófnak, a keszthelyi Georgicon nagynevű megalapitójának szobrot óhajt emelni és ezért gyüjtést inditott a gazdaközönség körében. A szobor létesitésének eszméjét maga Darányi földmivelésügyi miniszter vetette föl a Georgicon száz éves jubileumán és mindjárt 1000 koronát ajánlott föl a szobor céljaira. Ugyanily összeget adott maga az O. M. G. E., gróf Desewffy Aurél, a szobor bizottság elnöke pedig 200 koronát. Az O. M. G. E. azóta már alakitott szobor-bizottságot, igazgató tanácsának tagjaiból. Tagjai a bizottságnak a földmüvelésügyi miniszter, Zalavármegye törvényhatósága, Keszthely város és a keszthelyi gazdasági tanintézet kiküldöttei is. A gazdaközönséget «Köztelelek» cimü szaklapjában most lelkes hangu fölhivással szólitja föl az egyesület az adakozásra. A felhivás ezt mondja: Annak a szobornak, hogy Festetich György gróf emlékéhez s a magyar gazdaközönség elismeréséhez egyaránt méltó legyen, a közadakozás filléreiből kell épülnie. Fölhivjuk tehát a magyar gazdaközönséget: járuljon hozzá adományaival a kegyeletes terv kiviteléhez. Hivunk a közkegyeletet: jöjjön, segitsen megteremteni a szobrot, az első igazi értékü emlékkövet a magyar mezőgazdasági kultura terén, a mely hirdesse nagyságát a megörökitetnek s legyen tanusága a magyar gazdák hálateljes kegyeletének. Az adományokat a Festetich-szoboralap javára Festich Szobor-Bizottság cimén az Országos Magyar Gazdasági Egyesület pénztárához kérjük küldeni

— **Uj joggyakornok.** A pécsi kir. itélő tábla elnöke *Samuely* Ottó ügyvédjelöltet a nagykanizsai kir. törvényszékhez joggyakornokká nevezte ki.

— **Házasság.** *Jodsz* Hugó pénzintézeti tisztviselő Budapestről, folyó hó 8-án vezette oltárhoz *Krippel* Camilla kisasszonyt, Krippel József déli vasuti felügyelő leányát, Nagy-Kanizsán.

— **A külügyminiszter Keszthelyen.** Gróf *Goluchovszky* Agenor külügyminiszter nov. 6-án gróf *Festetich* Taszilo látogatására Keszthelyre érkezett. Másnap a gróf vadaskertjében nagy vadászat volt, amelyen a külügyminiszteren kivül *Loys* őrgróf, *Andrássy* Géza és *Festetich* Vilmos grófok, báró *Berckheim* és lord *Granville* vettek részt.

— **Tanfelügyelői látogatás.** Dr. *Ruzsicska Kálmán*, kir. tanácsos, tanfelügyelő, legutóbb Nagy-Kanizsán volt, mely alkalommal különösen a polgári leányiskolánál a tanév elején felállitott párhuzamos I. osztályt vizsgálta meg, hogy megtelel-é minden tekintetben a követelményeknek. A szervezést teljesen kielégitőnek találta.

— **Huchstedt Irén sikerei.** Megemlékeztünk már legutóbbi számunkban is szokról a szép sikerekről, miket a mi kedves földink arat a székesfehérvári szinpadon. Október 31-ikén „*A kis alamuszi*" cimü operettben játszotta Maryt, mely alkalommal zajos tapsokat kapott. November 2-án „*Szép Galathea*" operett cimszerepében, a szó szoros értelmében elragadta ismét a közönséget. Ez alkalommal felismerték benne azt is, a miben nálunk sokan kétségeskedtek, hogy szinpadi temperamentuma van, hogy igazi müvésznő nemcsak a dal, hanem az alakitás terén is. E szerepléséről a „Szekesfehérvár és Vidéke" igy ir: „*Szép Galatheában a cimszerepet Huckstedt Irén játszotta. A közönség megelégedéssel hallgatta a társulat eddig rejtegetett müvésznőjét, aki tisztán csengő, dallamos hangjával, izléses, diszkrét játékával egy csapásra meghódította hallgatóit. Elbájoló szép Galathea volt, csupa grácia és temperamentum, akinek ritmikus, elandalitó, remek hangja lágy harmoniákban zsongja körül a hallgatók fülét. Méltán megérdemelte azt a sok tapsot, melylyel a közönség énekszámait nyilt szinen megismételtette, és ismételten négyszer a lámpák elé hivta.*"

— **Halálozások.** *Neufeld* Rozalia szül. Leitner urnő folyó hó 3-án életének 74-ik évében elhunyt Kaproncán. A derék matronában *Gross* Miksáné, *Kaufer* Józsetné helyben és *Breuer* Bernátné Bánok-Szt.-Györgyön édes anyjukat siratják, kiterjedt rokonsággal egyetemben. — *Khern* Rezső, uradalmi ispán, folyó hó 7-én, 56 éves korában, szivszélhüdés következtében elhunyt Keszthelyen.

— **Az első zsur.** A Jótékonyság kibérelte egy délutánra Terpszichore nagyságától a Kaszino disztermét. A csitri-kisasszonykák helyett a mamák jöttek el ide. Az első zsur! Talán nem volt oly zajos, mint a tavalyi első, de akkor már duruzsolva lobogott a tahasábok lángja az emajlirozott nagy kályhában, komor, szintelen ősz volt, most az elkésett napsugár sápadt fényével még itt csatangolt közöttünk, egy kissé itt felejtkezett s csak másnap köszöntött be kemény arcával az ősz. De azért kedves volt az első zsur és megürült a buffe teljesen, pedig a nagy tálcák gazdagon voltak megrakva. *Vidor* Samuné megelégedéssel számlálta a kis szelvényeket. A zsurok kisse elkényeztetett közönsége valamit még várt, valamit, a mit már nem find-sákban és tálcán hordanak föl. De a remélt hangverseny elmaradt.

— **A Hadastyán-egylet köréből.** A nagykanizsai katonai Hadastyán egylet árva- és segélyalapja javára: Franz Lajos, dr. Francz Rezső 20—20 frt, Weiser József 10 frt, dr. Neumann Ede, Pálty Alajos, Heimler József 5—5 forintot szivesedtek adományozni, melyekért hálás köszönetét fejezi ki az egylet nevében az elnökség.

— **A légrádi dráma áldozata.** Meg kondult a lélekharang, sirón, mintha az is elzokogná azt a szegény, nyomorult tótot, aki messze hazájából eljött, hogy jobb, boldogabb, életet kezdjen, hogy letegye a szeges, otromba vándorbotot s helyette a kapához, kaszához nyuljon.... S csakugyan fel is lelte a mit keresett, mert jobblétre szenderült.. Szegény Gasparik Gyurkó! Ha tudta volna..... Hosszu, fájdalmas volt az agonia, annál édesebb lesz a zavartalan, örök álom..... Szerény ravatalán fekszik sápadtan, vértelenül, szederjes ajakkal az egyszerű, fekete, politurozatlan koporsóban... A vergődő lélek megtért nyugvóhelyére..... Nem torzsalkodnak, nem civódnak többé vele. Bánatos özvegye megtörve, megzuzva térdel a rezeda-illatos koporsó lábánál... Nem zokog, nem jajveszékel, még csak nem is könnyezik... Nem bir többé sirni..... A derengő fénynél még fakóbb, még beesettebb a képe s mellőle csak hébe-korba szakadt fel egy-egy szivszakgató csuklás, egy-egy fájdalmas hörgés, a mint gügyögő, bánatot még nem ismerő gyermekét kebléhez szoritja... Az a megrögzött gyilkos meg ott gubbaszt sötét, zordon tekintetével a vasrácsos épület egyik dohos, szük zárkájában. Vajjon a részvét egy csilláma átszürődik-e azon a durva darócon, hogy beragyogja azt a helyet a hol a »szivé« szokott dobogni?!...

— **Mezőgazdasági előadás.** Mezőgazdasági előadást tartott Langvizen, okt. 3-án a délutáni órákban, *Sáringer Károly*, magyarszerdahelyi tanitó. A legnagyobb kiváncsisággal néztünk a dolog elé, hisz igen sok községben a nemtörődömséggel találkoztunk ezen uj intézkedéssel szemben. Nem úgy Langvizen. Már délután egy órakor összegyültek a község gazdái teljes számban, mely jelenség kellemesen érintette a tiszteletben megőszült tanitót. — Tanitott is lelkesen, szakszerűen a *helyes szőlőmivelésről*. Nemcsak előadott, hanem szemléltetett is a velehozott tárgyakkal, amivel igazán tanulságossá és érdekessé tette az előadást. A szőlőkezelés után rátért az *állatbetegségekre*, melyek e vidéken leginkább előfordulnak; ismertetvén ezeket, egyuttal kioktatta a hallgatóságot a helyes és biztos gyógykezelés módozataira. — Az előadás végeztével Langviz község megköszönte a szives fáradozást, s mivel másnap Károly napja következett: szivből üdvözöltök az őszbeborult tanitót, Sáringer Károlyt, ki lelkes éljenzés közt hagyta el bajuszos, s már-már javaresszben szürkülni kezdő tanitványait. *K.*—

— **Szinügyünk rendezése.** Evről-évre szaporodik a vidéki téli szinházak száma s mig igy az ország nagyobb városai mind elsőrendű szinházakhoz jutnak, a fenyegető veszedelem ott lappang a fejlődés, a haladás nyomán. Felmerül az a nehéz kérdés, *hova megy ez a sok elsőrendű szintársulat nyáron?* A „Pécsi Napló" foglalkozik ezzel a kérdéssel, és az állandó szinkerületek tervezését jósolja. Mert más megoldási nincs. A többek között ezeket irja: »Amire nem rendelkezik erővel a belügyi kormány, azt meg fogják tenni maguk a városok, a szinigazgatók, és már ma meg merjük jósolni, hogy 2—3 év mulva csakis az lesz elsőrendő társulat, mely 8—9 hónapot töltheti egy állomáson. A vidéki szineszet reformját a vidéki szinészetnek állandósitásával kell megkezdeni és ugy gondoljuk, hogy 1900-tól kezdve Pécsen már 8 havi idény lesz és a pécsi szintársulat 1 hónapot Kaposvárott, 1 hónapot Nagy-Kanizsán fog tölteni, két hónapon át pedig pihenni fog a szintársulat. — Nem uj keletü ez a terv, de a kiknek kötelessége volna vele foglalkozni, azok a nemtörődömség és [illegible]ségével ütik el mindig az utat. Szinügyi kérdések nem igen háborgatják a mi városunk szent nyugalmát bármennyit is irunk róla. Otöd hatod rangu szintársulatok nyomorgó vergődéséhez kényelmes fészek a mi városunk, csak az éhező szinészeknek lehet tulságosan kellemetlen. Ezeket, az ilyeneket nem támogatják, és igazuk van, mert a mi jó lehet Tapolcának — az mindenesetre kevés nekünk. De rajtunk áll, hogy ez a nyomoruságos viszony megváltozzék és végre é vezetes, müvészi szinvonalon álló előadásokban lehessen részünk. Közönségünkben meg van a finomabb müizlés; megmutatta már ezt több izben, nem huzódik télre, sőt örömmel barátja a jó szintársulatnak. Mert volt ilyen is már Nagy-Kanizsán, csakhogy — régen, nagyon régen és ha a „Pécs-Kaposvár — Nagy-Kanizsá"-t összefűző szini-kerület kitünő tervét nem ragadjuk meg, nem nagyon számithatunk arra, hogy ezek a hu za-vonák kellemetlen szinügyi állapotok megszünnek nálunk valaha.

— **Phylloxera-zárlat.** Za lavármegye *Orosztony*, *Becsehely* és *Pola* községek szőlőiben a phylloxera jelenléte megállapittatvan, a nevezett községek határai a földmivelésügyi m. kir. minister 59903., 59967., illetve 61949. számu rendeleteivel zár alá helyeztettek.

— **Néppárti népszerűség.** Fejérmegyei Ettyek községben f. évi november hó 3-án volt az ettyeki körhöz tartozó községek megyebizottsági tagválasztása, mely alkalommal a kilépő *Zimbál* Ferenc és *Britrecz* Lajos helyére két uj tagot kellett választani. Ez alkalommal a választás vasadi Balogh Lajos gyurói lelkész elnöklete alatt Kálmán Károly, Gaál Antal, Váradi Mihály és Rák József bizalmi férfiak közreműködése mellett reggel 8 órától délután 4 óráig folyt szakadatlanul s beadatott összesen 184 szavazat. Legtöbb szavazatott kapott Britrecz Lajos 1[illegible]2-őt és Zimkál Ferenc 139-et s igy ezek lettek ujból megválasztva. A két megválasztott után Kálmán Károly soóskuti plébános, országgyülési képviselő, néppárti apostol kapott 50 azaz: ötven szavazatot. Nemo profeta in patria sua — vigasztalhatja magát Kálmán Károly képviselő ur, ha visszagondol az ő nagy kudarcára, hogy ugy az ő mint Magolics István ettyeki plébános hosszu és nagy izgatása csak olyany silány sikert ért el. Azonban ha ezeknek a jó uraknak volna józan itélő képességük, belátharnák, hogy az ő néppárti propagandájuk nem jár sikerrel és kár az időt ily hasztalan dologra pazarolni, a kedélyeket izgatni, az embereket egymás ellen bujtogatni. A jó szent-gotthárdiak pedig szintén okulhatnak, hogy bizony nem olyan nagy honmentő és umen lehet az ő kedves néppárti papjuk és képviselőjük, ha saját plébániájának 161 választója közül csak 29 szavazott reá, annak dacára, hogy hetek óta izgatták már őket a papok, tanitók és más néppárti kortesek. A Kálmánra esett szavazatok aránya ez: Ettyekről 20, Sóóskutról 29, Gyuráról 1 szavazat; s ha meggondoljuk, hogy Ettyek kilenc tizedrészben, Soóskut pedig egészen katholikus vallásu hivókből áll, ez nagyon szomoru bizonyitvány a néppárt népszerüségéről, főleg ha hozzá vesszük azt, hogy ez a néhány szavazat is csak több heti fanatikus rábeszélésnek, ördög és pokollal való ijesztgetésnek az eredménye.

— **A jégkárosultak fölsegitése.** A dunántuli jégkárosultak felsegélyezésére alakult országos bizottság annak idején memorandumot intézett a kormányhoz, támogatást és segélyt kérve a jégkárosultak részére. A memorandumra legutóbb Lits Gyula országgyülési képviselő, mint az országos bizottság elnöke, báró Bánffy Dezső miniszterelnöktől leiratot kapott. A miniszterelnök a memorandumot közölte a szakminiszterekkel, felkérve őket, hogy a hatáskörükbe eső intézkedéseket tegyék meg. A földmivelésügyi miniszter különben már az állandó bizottság megalakulása előtt intézkedett, hogy a veszprém- és fehérmegyei jégkárosult kisgazdák kedvező feltételek mellett vetőmaggal láttassanak el, a vetőmag-kölcsönt azonban a kisgazdáknak csak igen csekély része vette igénybe. Az elemi csapások következtében munka nélkül maradt munkásoknak állami munkálatoknál való elhelyezése iránt a miniszter szintén gondoskodott.

— **Vadorzók.** Nagy-Bajom határában a mult napokban egy egész sereg vadorzót fogtak el a csendőrök, midőn azok formális hajtóvadászatot tartottak. A vadorzók elfogása nem ment simán, mert a csendőrök és vadőrök felszólitására lövéssel feleltek. Szerencsére a vadorzók senkit se találtak el, ellenben a csendőrök két vadorzót megsebesitve elfogtak. Ezek vallomása után kézrekerült aztán az egész vadásztársaság.

— **Hülyék menháza.** Magyarországban a legutolsó népszámlálás adatai szerint 15.894 hülye egyén él s ezek számára egyetlen állami intézet áll fenn, a melybe csak gyermekeket helyeznek el. A felnőttek szakszerü ápolásáról és foglalkoztatásáról mindez ideig nem történt gondoskodás s ezek a község rémei maradnak s bárha látszólag ártalmatlanok, sohasem biztos senki sem, hogy egy ilyen szerencsetlen felizgult nem-e őt fogja életveszélyesen megsebesiteni. Ez történt nem régen, amidőn egy ilyen felizgatott szerencsétlen a gyanutlanul haladó község birót szurta le egy konyhakéssel. Ezeknek a szerencsétleneknek csak zárt intézetekben van helyük, a hol gondos ápolásban van részük s a hol megfelelő foglalkozással telik el az idejük. Ilyen intézetet létesitett a „Szeretet" országos egyesület, — mely hazánk fenkölt lelkü hercegprimásának Vaszary Kolosnak védnöksége alatt alakult meg s a melynek elnökei gróf Batthyány Gézáné és Rakovszky István — Budán a legegészségesebb helyen, a mely intézet december hóban nyilik meg. Ez intezetben 600, 400 és 250 frt évi dijért fogadnak el ápolásra 10 éven felüli korban levő mindkét nembeli hülye egyéneket, azonkivül vannak ingyenes helyek is vagyontalan hülyék számára. Jelentkezni lehet Scherer István egyesületi titkárnál (Budapest, VIII. Sándor-utca 38. sz. a.), a ki a szükséges utbaigazitást s bővebb felvilágositást bárkinek szivesen megadja.

— **Hasznos rendszabály.** Sok baja van a tanitóknak az iparos tanoncok hanyagságával, a kik mindent inkább, semhogy az iskolákat rendesen látogatnák. De sok baj van a munkaadó iparosokkal is, a kik számtalan esetben tanoncaikat odahaza tartják, folytonos munkára szoritják és nem engedik az iskolába. Igy módon meggátolják őket ismereteik bővitésében, tanulmányaik folytatásában és ezenkivül a törvény ellen is vétenek. Most a kereskedelemügyi miniszter is figyelmessé lett a visszaélésekre és erélyes rendeletet bocsátott közzé. Figyelmeztette az illetékes közegeket a mulasztásra és felhivta figyelmüket az 1884. évi XVII. t.-c. 157. §-ára, mely szerint a hanyag iparos, ha tanoncát visszatartja az előadásról, már legkisebb büntetésképen is 20 forintban marasztaltatik el. De ugyancsak szigoruan fognak elbánni az iskolakerülő tanoncokkal is, a kik jóhiszemü gazdáikat felültetve, a helyett, hogy az iskolába járnának, — csavarognak. — Reméljük, hogy a kellő szigoruságnak és intézkedésnek meg lesz az eredménye.

— **Krivány sorsjegyei.** Olvasóink bizonyára emlékeznek még e hirhedt sikkasztóra, akaz aradi árvapénztárt oly érzékenyen kárositotta. Tudvalevő az is, hogy Krivány nagyban játszott osztálysorsjegyekkel s most fővárosi tudósitónk arról értesit, hogy Dörge Frigyes főelárúsitónál is — Budapest Granátos-utca 12 — vásárolt egy negyed sorsjegyet, mely egyezer koronát nyert. A bankház a nyert összeget deponálta az aradi árvapénztárnál, mely ezáltal oly összeghez jutott, melyre bizonyára nem számitott.

CSARNOK

Turistaság a rómaiak idejében.

Irta: **Biró József.**

(Folytatás.)

Regillianus Anthologiájában azt meséli, hogy Bajaeben a viz egykor hideg volt; Venus azonban Amort usztatta benne, szövétnekéből bele esett egy szikra és meggyult. Azóta mindenki, a ki ott fürdik, szerelmessé lesz. (A női szivekre ez veszedelmes hely lehetett!) Pompás lugasokban szerelmes párok turbékoltak. (Ezt nálunk is megcselekszik, s ilyenkor nem azt szokták kérdezni: „babám mi lesz vacsorára ?") Kár, hogy ezen kies fürdőhelyet 1538 évben állitólag egy fő drengés elpusztitotta.

Kedvenc kiránduló hely volt Sicilia szigete. Itt különösen az Aetnát látogatták a turisták. Ceres templomába is zarándokoltak. A mese szerint az ennai mezőkön rabolta el Pluto Cerest. A réten a virágok oly illatosak voltak hogy a vadászebek elvesztették a vad nyomát.

Már most szivеskedjék Görögországba elfáradni.

A világ ezen klasszicus és regékben oly gazdag földje sok turistát vonzott magához. Ezen időben kezdett azonban a pusztulás és hanyatlás beállani Görögországban, melyet a római administratio és római müveltség sem volt képes feltartóztatni. Az elmult dicső időknek kedves emlékei csalogattak a turistákat. Leginkább a városokat látogatták, s különösen Athenet, mely jólétének megsemmisülése után is, a magа csendjében és végvonaglásában is fenséges maradt. Azon nagyszerü alkotások, melyeket Perikles hozott létre, még láthatók voltak ezen időben és a müvészet iránt fogékony rómaiak csüngtek azokon. Hadrian császár volt az, kinek Athenae ujabbi felviragzását köszönhette, de az általa létrehozott uj alkotások és ékitmények messze elmaradtak a régiektől. Athene után Korinthus csábitotta a turistákat, melynek szép fekvése lebilincselte a látogatókat. Itt már minden modern és uj volt; fődiszét képezték a szép és számos kutak és nagyszerü vizi müvek Aphroditenak ezen kedvenc városa elemi csapásoknak volt kitéve és Caesar kezdte meg és Hadrian császár végezte be ujjá épitését.

Korinthusból lerándultak Peloponnesusba, hol az Aeskulap szent gyógyitóhelyét tekintették meg. Innen ellátogattak Aedipousba, mely egész Görögország gyülőhelye volt. Ezen tenger partján fekvő fürdőhely bizonyos tekintetben szintén luxus fürdő volt, mint Bajae. Azonban a fényüzés és tivornyázás nem volt nagymérvü, mint Bajaeban.

Aztán mentek a turisták a görög szigetekre és Kis Azsiába. Itt a hajdan virágzó és népies aegei szigeteket is frequentalták Igy: Chiost, Samost, Rhodust és Mitylenet. Rhodus volt még az első század végén is Görögország leggazdagabb és legvirágzóbb városa a hasonló nevü szigeten. Phőebus Apolló ezen dicső városát azonban a második század közepe táján egy földrengés romba döntötte.

Innen aztán áteveztek Kis-Azsia partjaira, hol Ilium volt egyik legnevezetesebb pont. Ritkán mulasztották el megtekinteni. „Iliumot s a mi ott a sors változása és Róma eredete által tiszteletre méltó."

Ilium, melyet eleinte az aetoli görögök laktak, egy piszkos városka volt addig, mig a rómaiak azt is elfoglalták. Szent áhitattal zarándokoltak a turisták ezen helyre, a melyen a Homeros-féle szent Ilion (Trója) állott. Ezt abban az időben senki sem vonta kétségbe, mert tudni való volt, hogy ezen kis városkát a görögök eltávozása után trójai menekültek ismét felépitették. Ezt ugyan az utóbbi időkben sok iró tagadta, de Schliemann Henrik kétséget kizáróag bebizonyitotta, hogy Ilium helyén állott a hajdani Trója. Pallas Athenae, kihez Hecuba is Andromache imádkoztak egykor, ezen városkának védistennője maradt. A rómaiak ezen városkának a teljes adómentességet adományozták Az iliumiak most is mint annak előtte megmutatták a templomot és azt a helyet a melyen a Pallas-kép állott, s a mely kép jelenleg Rómában látható. Az igazi turisták vezetőikkel bejárták a városon és környéken kivül az egész sikságot, hol dicső emlékek számtalan nyomaira véltek akadhatni. Itt terültek el a sirdombok melyek a trójai hősök hamvait takarták. Emitt Hector, amott Protesilaus pihentek. Utóbbinak sirdombján, miként mondják, állottak ama fákk melyek mindig elszáradtak, valahányszor sudarai oly magasra nőttek, hogy Iliumot megpillanthatták, s azután ujból kihajtották. Nincs ott egy darab kő, melybez valamely monda ne füződnék. Láthatók voltak azon időben amaz oltárok, melyeknél Priamus király elesett.

(Folytatása következik.)

Szerkesztői üzenetek.

Figyelő, Keszthely. Nem ez azóta az első eset de semmi sem bizonyitja jobban az ő állhatatos merev tagadásával szemben „*ollézdva*" mesterségét. Az okvetetlenkedő sajtóhiba ez a kellemetlen hunczut kis ördög most alapos bizonyságot adott kezünkbe, hogy a mi állitásunk az igaz. Lapunk igy hozta: „*Szinger*" Viktor hadnagyot főhadnaggyá és „*Reisenrein*" János tiszthelyettest hadnaggyá léptették elő, *O is igy adta le*, pedig ilyen nevek nem fordulnak elő a 48. ezred tiszti sematizmusában. A sajtóhibát nálunk követték el, erről persze ő mitsem tudott. Az első neve nem „*Singer*," hanem „*Sugár*" az utóbbié *Reisenzein*. — Nem élünk az alkalommal, elég ha meg van a bizonyság, hogy nekünk volt akkor igazunk. Mindenesetre köszönjük a figyelmeztetést és a jó akaratot.

M. J. Ez a leforrázási eset teljesen privát ügy, mar ugy értjük, hogy egy család keretén belül történt s igy nem foglalkozhatunk vele a nélkül, hogy esetleg sajtópört ne akasztanának a nyakunkba. A *mostohák* nem mindig ilyenek, feltéve, ha ugy áll, a mint ön irja, hogy akarva tette. Vérlázitó, ha ugy volna; persze ön sem tudja határozottan.

H. B. Némi javitással hozni fogjuk; legyen türelemmel.

„**Mariannát**" elzártuk a legsötétebb fiókba. Nem akarjuk, hogy ártson az ön eddigi sikereinek.

Budapest. Szives tudósitását köszönjük. Hisszük hogy a néppárti ingatásoknak végre foganatjok vész. Kérjük továbbra is szives érdeklődését.

NYILTTÉR.

Elsőrendü intézet

mely az élet- nép- kiházasitási- és baleset elleni biztositást üzi, **Zalamegye részére képviseletet létesit s ennek vezetésére kiterjedt ismeretséggel biró, előkelő társadalmi állásu urat keres.**

Szakismeret nem okvetlen szükséges. Dus jövedelem biztositva.

Bővebb értesités nyerhető **Roblicsek Manó** vezérfelügyelő urnál »Arany Szarvas« szálloda 9. szám alatt délelőtt 11—12 és délután 5—6 óra között.

Laptulajdonos és kiadó:
FISCHEL FÜLÖP.

Hirdetések.

Kérje

a The Continental Bodega Company

világhirü spanyol és portugál borait

Sherry
Portbor
Malaga
Madeira
Tarragona stb.

Kaphatók az összes finomabb füszer és csemege kereskedésekben, valamint poharanként az előkelőbb szállodák, kávéházak és vendéglőkben.

Saját fiók: csakis: Budapest IV Kossuth-Lajos és Ujvilág utcza sarkán, a Gentry-Casinoval szemben.

Kapható:

Neu és Klein füszerkereskedésében

Nagy-Kanizsán.

346 sz. V 1898. 330—1

Arverési hirdetmény.

Alulirott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a letenyei kir. járásbiróság 4486 1897. számu végzése által Beck József szepetneki lakos végrehajtató javára Hozján György tótszentmártoni lakos ellen 13 frt tőke ennek 1897 év marc. hó 12. napjától számitandó 6% kamatai és eddig összesen 15 frt 95. kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégitési végrehajtás alkalmával biróilag lefoglalt és 550 frt. becsült ló, tehén és házi butorból álló ingóságok nyilvános árverés utján eladatnak.

Mely árverésnek a PV. 11/1898. sz. kiküldetést rendelő végzés folytán a helyszinén vagyis Tótszentmártonban alperes lakásánál leendő eszközlésére

1898. évi november hó 13 ik napjának d. e. 10 órája

határidőül kitüzetik s ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 1 7. §-a értelmében a legtöbbet igérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ban megállapitott feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Letenyén, 1898. évi nov. hó 3. napján.

SCHMIDT JANOS
kir. bir. végrehajtó

5513|tk. 898. 329—1

Arverési hirdetmény.

A nkanizsai kir. tszék tkvi osztálya részéről közhirré tétetik, hogy Herceg István orosztonyi lakós végrehajtatónak Deli Márton egeraracsai lakós végrehajtást szenvedő elleni 26 frt 10 kr. tőke 6 frt 25 kr. végrehajtás kérelmi 6 frt 45 kr. jelenlegi s még felmerülendő költségek iránti végrehajtási ügyében a fent nevezett kir. törvényszék területéhez tartozó a p lkonyai 298. számu tjkvben + 51/1 hrsz. a. felvett 798 frtra és + 355/1 hrsz. a. felvett és 56 frtra becsült ingatlanok

1898. év december 7. napján d. e. 10 órakor,

Palkonyán a községbiróházánál Remete Géza felperesi ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános árverésen eladatnak.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár.

Arverezni kivánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni.

Kelt Nagy-Kanizsán, a kir. tvszék mint tkvi hatóságnál, 1898. évi aug. hó 19. napján.

GÓZONY,
kir. tvszéki aljbiró

Amerikai zsebórák.

Jótállással, hogy a nickel szinét nem változtatja, szerkezete pontosabb és jobb, mint a legdrágábbaké.

Ara darabonként 3 forint.

Jótálás mellett, mig a készlet tart.

Hozzá ezüstös óralánczc 60 kr.

Önberetváló készülék.

Fox, valódi solingeni gyartmány, sok kiállitason kitüntetve, gyakorlás nem kell. Megvágás kizarva. Tiszta és kényelmes munka. Bőrbetegeseitől megmenti. Tartós és pénzmegtakaritó.

295—30 Darabja 3 forint.

A penge *** csillagos acélból és a többi részei alpaccából vannak.

Egy külön penge hozzá 1 forint.

Megrendelhető:

POLLAK SÁNDOR főbizományosnál
BUDAPEST, V. ker. Kálmán-utca 17.

Gyüjtőknek 5 darabu egy ingyen küldetik.

közölje velünk becses czimét.

LEVELEZŐ-LAP útján

s mi azonnal küldjük Önnek husáraink, füstöllhusaink és mindennemü kalbászfélék árjegyzékét franco dymentesen!

Sabaria Kalbászok és delikatessek.

Sabaria-sonka és disznoxsir.

ELSŐ SZOMBATHELYI SERTÉSHIZLALDA és HUSFÜSTÖLŐGYÁR SZOMBATHELY.

Hirdetmeny.

A Nagy-Kanizsai Takarékpénztár által alapitott

ÖNSEGÉLYZŐ

szövetkezet ben

az alapszabályok 4 §-a értelmében

1898. évi deczember hó elsején

Uj évtársulat

lép életbe, miről a t. közönséget van szerencsénk ezennel tisztelettel értesiteni.

Az ujonnan nyitandó **1898—1904.** évi évtársulatra

üzletrészek elöjegyzése már a mai naptól kezdve

a N.-kanizsai takarékpénztár helyiségében

elfogadtatnak.

Az első befizetés **1898. évi deczember hó 5-én**

teljesitendő

Nagy Kanizsa, 1898. november hó 7-en.

331—2 **Az igazgatóság.**

Hirdetesek

felvétetnek e lap kiadóhivatalában

Nagy-Kanizsán.

Nyomatott Fischel Fülöp laptulajdonosnál Nagy-Kanizsán 898

Huszonötödik évfolyam. 91. szám.

Szerkesztőség: Árcsán-épület Fischel Fülöp könyvkereskedésében.

szerkesztőnél értekezni lehet naponkint d. u. 4—5 óra közt.

Kéziratnak a lap szerkesztőségéhez rosaszteg minden küldemény.

Kiadóhivatal: Városházépület: Fischel Fülöp könyvkereskedése

ZALA

Politikai lap.

Megjelenik NAGY-KANIZSÁN hetenkint kétszer: vasárnap s csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre 12 korona (6 frt — kr.
Félévre 6 korona (3 frt — kr.
Negyedévre 3 korona (1 frt 50 kr.

Nyílttér petitsora 10 krajcár.

Előfizetések, valamint a hirdetésekre vonatkozók Fischel Fülöp könyvkereskedésébe intézendők.

Bérmentetlen levelet csak ismert kezekből fogunk el.

Egyes szám ára 10 krajcár.

Nagy-Kanizsa, 1898. | Felelős szerkesztő: SZALAY SÁNDOR. | Vasárnap, november 13.

Titkolódzás.

Vége a komédiának.

A titkos ülések kora kiszenvedett

Rövid volt, de annál dicstelenebb.

Őszintén szólva, merényletnek tetszett az nekünk az alkotmány egyik leglényegesebb bástyája: a nyilvánosság ellen. A reája való visszaemlékezés egyikét a legszomorubb lapoknak fogja igénybe venni a magyar parlamentárizmus történetében.

Tetéme azonban ne szálljon sirba a nélkül, hogy a boncolóasztalra ne jusson. A pathologia szempontjából érdekes az eset és tanulságos; menthetetlen lenne le nem vonni az üdvös következtetések tömegét, melyet a eset magában zár.

Napokon át számüzték a nyilvánosságot parlamentből.

Miért s mi végből?

Az ürügy, melyet hallottunk, az volt, hogy a Dezseőffy-esetet a legnagyobb alapossággal kell tárgyalni s megvilágitani.

Különös felfogás.

Amig ez az eset nem volt felderitve és mig kinos személyes éle volt báró Bánffy miniszterelnök ellen, addig nem tartózkodtak a kisebbségi urak az a nyilvánosság elött a legszélesebb alapon tárgyalni. A nyilvánosságtól való félelem csak azzal a pillanattal kezdődik, melyben a kinos személyes él eltünt és az egész ügy egy tisztán politikai kérdéssé változott át.

Ez csak elég komikus!

A skandalumot a nyilvánosság elött tárgyalni, a tárgyilagos diszkussziót pedig a titkolódzás leplével takarni be: oly eljárás ez, mely a parlamentárizmusról táplált minden fogalomból gunyt üz.

Mert mit jelent ez az eljárás?

Átszolgáltatja a nyilvánosságnak, a mi diszkrét és e helyett eltitkolja azt, a mi a nyilvánosság elé tartozik.

Azok a képviselő urak, a kik a parlamentáris alkotmány megmentőinek adják ki magukat, bizony meggondolhatnák azt az egyet, hogy az ily méltatlan komédiákkal a legveszedelmesebb rést ütik a parlamentáris alkotmány elvén.

A parlamentárizmus, a hogy azt modern értelemben érteni s vele bánni kell, nem ismer elillanást a nyilvánosság elől.

A titkos ülésekről a házszabályok gondoskodnak ugyan, de csak mint kivételkép alkalmazható eszközről oly esetekben, melyekkel nem politikai természetü delikát ügyek vannak összekötve s a parlamentnek mintegy házi perpatvarait akarják békességesen elintézni nem érdekelt személyek beavatkozása által. De ebből az eszközből a kormány ellen harci eszközt csinálni, a nyilvánosságot számüzni onnan, a hol az ő ellenőrzése nemcsak szükséges, hanem elengedhetetlen: oly eljárás ez, mely homlokegyenest ellenkezik a parlamentáris rendszer alapeszméivel.

Megfoghatatlan, mint feledkezhetett meg magáról valaki annyira, hogy taktikai célok kedvéért, pusztán azért, mert ily módon néhány napot megint el lehet pocsékolni, ilyen ökölcsapást mérjen a parlamentáris elv arcába.

Az a haszon, melyet a kisebbség ebből a dologból huzhatott, századrészével sem ér fel annak a kárnak, melyet a nyilvánosság s benne a parlament tekintélye vesztett a dolog mellett.

TÁRCA.

Spiritiszta dolgok.

„Mi a spiritizmus?" cimmel különös könyv jelent meg Desewffy Arisztid tollából. Magyar nyelven ez az első összefoglaló munka a spiritizmusról és nem a történeti vagy a magyarázó része az érdekesebb, hanem az a fejezet, amelyben Desewffy Arisztid a maga közvetlen tapasztalásairól vagy hitelt érdemlő ismerőseinek autorizált elbeszéléseiről számol be. Ezeket a különös dolgokat még a hitetlen is bizonyos érdeklődéssel fogja olvasni, mert Desewffy sajátkezü aláirásával ilyenformán vezeti be az egyes eseteket:

— Mindazon tényekért, amelyek velem történtek, valamint mindazon szellemnyilatkozatok szószerinti hü közléseért, melyeket mediumi uton kaptam, vagy jelenlétemben szük baráti körben kaptunk, becsületszavammal szavatolok. A többi nyilvánulásokat és tényeket, mint a legteljesebb hitelt érdemlő komoly egyénektől kapott adatokat teszem közzé.

E bevezetés után többek között ezeket mondja el:

Egy délelőtt igen lehangoltan panaszkodott nővéremnek egy barátnője, hogy kis fia sulyos beteg s felettébb aggódnak miatta. Este, seanceunk folyamán felkértük a beteg gyermek elhalt nagyanyját, hogy menne el unokájához s nézné meg, milyen az állapota? Azt felelte, hogy a krizisen pár órája szerencsésen tulesett, meg van mentve s már is a javulás utján van.

Másnap, tudakozódásunkra, a boldog szülők megerősitették a gyermek állapota felől a nagyanya szelleme réven kapott megnyugtató hirt. Ugyanez a szellem, ki földi életében rokonom volt, egy más alkalommal kérdésünkre, hogy mit csinálnak seance-unk órájában gyermekei (fia és menye) azt felelte, hogy kitünően mulatnak.

— Hol, otthon vagy másutt? — kérdezém.

— Vendéglőben vacsorálnak, cigányt hallgatnak.

Azon kérdésre, hogy melyik vendéglőben és kikkel vacsorálnak, azt felelte, hogy a Hungáriában egy nagyobb sárosi társasággal mulatnak s egyeseket meg is nevezett.

Még csak azt sem tudtuk, hogy Budapesten vannak-e az illetők, annál kevésbbé, hogy hol és mit csinálnak.

Nyomban abbahagytuk a seance-ot s két vendégemmel, kik a szellemnyilatkozat szemtanui voltak, a Hungária vendéglőbe mentünk.

Tényleg egy hosszu asztalnál, cigányzene mellett, vig lakománál találtuk a megyilatkozott szellem fiát (országgyülési képviselő), nejét s a megnevezetteket.

A velem volt tanuk egyikét (ki ez időszerint járásbiró Sárosban) s a ki semmiképen sem volt hajlandó az előző nyilatkozatokban hinni, ez a frappáns eset aztán közvetlenségével teljesen meggyőzte.

*

Ennél még sokkal megkapóbb az a szellemnyilatkozat, melyet három évvel ezelőtt Lónyay Sándor barátom kapott, ki akkor Beregvármegye főispánja volt, most pedig országgyülési képviselő és aki az alábbiak közzétételére — az elvitázhatatlan hitelesség kedvéért — felhatalmazni szivesked ett

— Csak hárman, neje és egy rokona voltak jelen Beregszaszon, mikor váratlanul, spontán jelentkezik:

István Horváth (hihetőleg katonaviselt, legalább azt gyanitlatja, hogy előre teszi a keresztnevét.)

Pásztorlegény voltam Kecskömetön.

Kérdés: Mikor halt meg?

Válasz: 1893 októberben. (Vagyis három évvel ezen szellemi jelentkezés előtt.)

Kérdés: Miben halt meg?

Válasz; Megöltek.

Kérdés: Ki ölte meg?

Válasz: Kajos, juhász.

Kérdés: Kitudódott?

Válasz: Nőm.

Kérdés: Hol van most Kajos?

Válasz: Kecskömétön.

Nemcsak Magyarországon legelterjedtebb a Ferencz József keserűvizet hanem a világkereskedelemben is virágzó kiviteli cikk helyét foglalja el. Bevásárlásánál nagyon ajánlatos csakis »Ferencz József keserűvíz« elnevezést használni, nehogy más, csekélyebb értékü vizet kapjunk.

5

Kapható: Rosenfeld A. és fia és Marton és Huber czégeknél.

Plüss-Staufer Ragasz, Doboz és Üvegekben.

Arany s ezüst remsel többször — Tiz v éta ellismert legtartósabb kitüntetve. ENNÉLFOGVA ragasztóanyag.

Törött edények ragasztására a legajánlatosabb.

Kapható Alt és Böhm czégnél Nagy-Kanizsán.

Országgyülés.

November 9.

Az ülés azzal kezdődött, hogy — bezárult a nyilvánosság előtt. Hogy az ivjáték már nem izgat, uj fegyvernek ezt a zártülésesdit eszelte ki az ellenzék. Hogy mi okon zárkozik el mindenáron a nyilvánosság elől — a jobboldal tiltakozása dacára, a mely erélyesen követeli, hogy az ország szine előtt tárgyaljanak — azt ő tudja. A titokzatosságot keresik: bizonyára okuk van rá. Micsoda okuk, azt ők tudják, az ország csak annyit láthat, hogy ezek az urak nem hajlandók a nyilvánosság előtt beszélni.

A dolog ugy kezdődött, hogy tüstént az elnöki előterjesztések után felemelkedett Polónyi ur s ivvel a kezében, sietett az emelvény felé:

— Zárt ülést kérünk! vágta ki keményen.

— Kerülik a nyilvánosságot! — kiáltják jobbról.

— A zárt ülést elrendelem! szól Szilágyi, a karzatok közönsége pedig, amely jóformán még el se helyezkedett, kissé boszusan és huzódozva kezdi meg a távozást. Olyan vontatva megy a kihuzódás, hogy az elnök ismételten figyelmezteti őket:

— Zárt ülés van, a teremben csak a képviselők maradhatnak.

Egy perc mulva magára maradt a törvényhozás.

...Konstatálni lehet, hogy a folyosó igen hamar megszokta a zárt ülést.A csarnokban semmi izgalom és hogy odabenn se lehet valami gyulékony a hangulat, mutatja, hogy a honatyák sürün jönnek ki a teremből és nem igen sietnek vissza. A kiérkező jelentések inkább unalmas, mint izgatott szcénákról referálnak és a hangulat künn inkább tréfás mint feszült.

Egyszerre azután nagy derültség támad.

Jön Olay Lajos, sietve teszi le a szivarját és befelé igyekszik. A mint azonban a szolga kinyitja az ajtót és Olay egy pillantást vethet a terembe, hirtelen elfintoritja az arcát, egy jellemző kézmozdulatot tesz és siet vissza a szivarjáért.

Nagy derültség támad: a folyosó népe rögtön kitalálja, hogy oda benn — Polónyi Géza beszél.

— Eltalálták! mondja Olay és ő is kinn maradt egy csöpp hajlandóságot sem érezvén a szoboszlói status-férfiu hallgatására.

Különben állandóan az unalom variálta magát a folyosón egész negyed kettőig, a mikor az előre megállapitott napirend szerint az interpellaciókra került a sor. A zárt ülést tehát felfüggesztették és a nyilvánosság bevonulhatott.

Valami nagy gyönyörüség nem várt rá. Molnár apát interpellált. Indokolásában azt beszélte el a tisztelendő férfiu, hogy különböző alkalmakkor hányszor „kiáltott fel" és mit kiáltott fel ilyenkor. A felkiáltások történetének előadása után azon panaszkodott, hogy a rendőrség lefoglalta az ő lapjánál gyüjtési engedély nélkül begyült pénzeket.

— Pedig mi nem gyüj öttük ezt a pénzt, hanem az magától gyült; szavalta a jobboldal zajos derültsége közt a pápai prelátus, a ki végül elprédikálta azt, mit fog mondani a kormányról — az utókor.

— A középkorról beszéljen; annak hivatottabb tolmácsa! zugják feléje jobbról.

Molnár apát után csak ő maga következhetett. Az első után tüstént hozzáfogott a második interpellációhoz. Ebben azt „sérelmezte," hogy Tatán elhalasztották a törvényhatósági bizottsági tagválasztást; holott »a talaj már annyira elő volt készitve, hogy a néppárti jelöltek többségre számithattak. Közben támadta a komáromi főispánt is; a mi felszólalásra késztette Percel Dezső belügyminisztert. A belügyminiszter rábizonyitotta a pápai prelátusra, hogy nem ismeri a törvényt. Különben kijelentette, hogy az ügyet alaposan meg fogja vizsgálni.

Ezt a választ maga a böszavu apát is köszönettel vette tudomásul. Ezzel vége is lett az ülésnek.

November 10.

Országgyülésnek csak némi tulzással nevezhető ez a dolog. Szégyenkezve zárt ajtók mögé buvó emberkék gyülése ez, a kik miatt már az „Egyetértés" is rettenetesen szégyenkezik. A függetlenségi párt lapja ugyan azt mondja, hogy a sajtó ellenőrzése válik igy lehetetlenné, de ez csak amolyan szép köpönyeg. Mert a sajtó ellenőrzése igy is megvan, de a mi a zárt ülések mellett lehetetlen, az egészen más. Lehetetlen ugyanis a komolyságot megőrizni. És természetesen, lehetetlen az országot komoly munkával kielégiteni.

Az obstrukció azonban nem gondolkozik. Reggelig alszik s akkor félálmosan, ásitozva meg szólal:

— Kérünk zárt ülést!

Ma Blaskovics Ferenc szólalt igy meg. A kik hallottak róla a folyosón, első pillanatban azt hitték, hogy a másik Blaskovics kérte a zárt ülést. Egy kicsit nehéz ugyanis eligazodni köztük, mert ugy látszik, hogy a hány Blaskovics, az mind a levélirással válik hirhedetté. Az egyik a néppárthoz ir levelet, pedig nem tartozik oda; a másik meg a szabad-elvü párthoz, pedig őt is máshová huzza a szive.

Ma azonban az a Blaskovics vitte a szót, aki a nemzeti párton képviseli a néppártot. Beadta a mindennapos ivet és ezzel kiparancsolta a karzatokról a közönséget. (Jó Isten, ha egyszer ilen csak beszélt volna, akkor is szivesen megszökik előle a közönség.)

Féltizenegykor tehát már zárt ajtók mögött folyt a diskurzus. De a hogy a folyosón beszéltek, kissé unalmasan folyt. A zárt üléseknek is lekopik minden varázsa, ha tulságosan kihasználják, s ma már nemcsak a karzat állott üresen, de néptelenül ásitoztak a zöld padsorok is. Mindenki a folyosóra kivánkozott, a hol vidámabb emberek viszik a szót, mint főtisztelendő Blaskovics ur. A folyosón ugyanis sokkal elevenebb volt az élet és legalább kacagni lehetett egy pár ötleten.

Azt mondta például valaki:

— Mindenki rossz néven veheti a kormányoktól, ha egy kis nyomással dolgoznak, csak a papok nem. Mert ők találták ki az inkviziciót, ami szintén csinos kis nyomás volt.

Másik ötlet pattant ki ennek nyomában:

— A népet kormányozni bizony nehezebb, mint pld. zongorázni. Pedig zongorázni is csak ugy lehet, ha kézzel is, lábbal is egy kis nyomást gyakorlunk, s a nép talán csak komplikáltabb instrumentum, mint a zongora.

.. Ezalatt pedig hire terjedt, hogy maga az ellenzék is megcsömörlött már az unalmas zárt ülésektől s Ivánka Oszkár, Bartha Miklós és Polónyi Géza sürgős tanácskozásra ült össze a folyosón. Ott mindjárt el is határozták, hogy az obstrukciónak erre a félvonására legokosabb lesz legördíteni a függönyt. Kimondták azért, hogy még Sághy Gyula beszéljen (valószinüleg a célszerü elaltatás okáért) s azután áttérnek a nyilt ülésen való obstruálás folytatására.

De Sághyra nem került olyan hamar a sor.

A folyosóra szivárgott hirek szerint ugyanis előbb nagy összecsapás volt Örley Kálmán és Blaskovics Sándor között. (Ez a második Blaskovics). Blaskovics ugyanis a szabadelvü pártból való kilépését próbálta a »morál« alapján igazolni s ekkor Örley Kálmán zajos tetszés közben jegyezte meg:

— Ha Blaskovics ur a „morál" szempontjából kárhoztatja a pénzen való választást, akkor nem volt elég a pártból kilépnie, hanem le kellett volna tennie mandátumát, mert az is pénzbe került.

(Ám a »morál« ilyen magaslatára Blaskovics ur nem kivánt emelkedni, Mert ez is lehet ugyan népszerü, de már csöppet sem kellemes.)

Pulszky Agost erre megkisérlette, hogy visszatérjen a tárgyra és kimutassa, hogy a zárt ülésnek nincsen tárgya. Világosan bebizonyitotta, hogy az obstrukció csak azért vette elő a zárt ülések fegyverét, mert előzőleg minden más fegyvert elkoptatott. Zárt ülésre tehát nincsen ok, sőt az összes fegyverek kihasználása után körülbelül az obstrukcióra sem.

Ez az okos beszéd sok emberre hatott, Sághira nem.

Ki csodálkoznék rajta? Az »államszónok« fölkelt és kibeszélte egyrészt a hallgatóságot a teremből, másrészt pedig a maga háromnegyed óráját. S az ő felszólalásával talán már el is aludt volna az egész zárt ülés, ha Sághy az utolsó pillanatban meg nem piszkálja Olay Lajost, mert — nem akar obstruálni.

Kérdés: Most is juhász?

Válasz: Igén, mögöst. Nagy uram gyanakodik, Mán pedzi.

Kérdés: Akarja, hogy lépést tegyek az ügyében?

Válasz: Nöm kivánok boszut állni, mer mi ide csak a szörötetet hozzuk magunkkal, a haragot nöm. Pedig cudarul agyonvertek a nádasban ketten: a Kajos, mög a Szlanszki. A Szlanszki ütött egy doronggal, Kajos a lábomnál fogva huzott.

Kerdés: A holttestét megtalálták?

Válasz: Mög. Most februárban még nem tuutak sömmit. Csak gyanuskodtak. Azóta nem jártam ott. Csak egy öreg embör, az tudja, mán forgatja az ölméjebön, hogy feladja őket, mer mer-igen kunérozták".

Ezzel a nyilvánulás egyszerre megakadt.

Ellenben három nappal később ugyanez a szellem ismét jelentkezett:

„Mögöst Horváth."

Kérdés: — Miért gyilkolták meg?

Válasz: — Mán ki udódik a vizsgálaton. — Nöm beszéhetök, gyöngék (tudniillik a seance jelenlevőinek delejes áramára érthette csupán azt, hogy gyenge) Jójszakát.

A főispán kivancsi lévén, mi lehet igaz az egészben, mi nem, felkereste M. Gy. beregszászi törvényszéki birót s bizalmasan felkérte, tudná meg magánuton a kecskeméti biróság valamelyik birájától, hogy vajjon élt-e ott Horváth István nevü juhász s igaz-e, hogy három évvel ezelőtt agyonverették volna; továbbá, hogy élnek-e ez időszerint Kecskeméten Kajos és Szlanszky nevü juhászok?

M. Gy. beregszászi törvényszéki biró, bár ismeretlenül, bizalmasan kereste meg B. K. birótársát Kecskeméten, kinek nevét a cimtárból kereste ki.

Néhány napra rá az alábbi választ kapta:

»Kedves barátom!

Amidőn bizalmas megszólitásodat hasonló bizalommal viszonoznám, kénytelen vagyok tudomásodra hozni, miként én már nem vagyok vizsgálóbiró, a jelenlegi, Nagy Mihály kartársam. (Ezért jelezte Horváth István szelleme, hogy Nagy uram gyanakodik, mán pedzi.)

Az ügyre vonatkozólag válaszolhatom, hogy miután épen előadója vagyok a kérdéses ügynek, azon fölvilágositást nyujthatom, miként Kajos, Szlanszki, meg egy harmadik, Horváth meggyilkoltatása és megrablása, valamint más bünügyek miatt már jogerősen vád alá vannak helyezve s azt hiszem, a végtárgyalás is rövíden megtartatni fog. Amennyiben tehát ez ügyre vonatkozólag valami közölni valód lenne, azt a mostani vizsgálóbiróval közölni szíveskedjél. Tisztelettel vagyok:

Kecskeméten, 1896. április 14.

Birótársad
B. K.

Dr. Nagy Mihály vizsgálóbiró, később országgyülési képviselővé választatott, s kérdésemre nemrégiben a képviselőházban többek jelenlétében kinyilatkoztatta, hogy a Horváth István szelleme által elmondott részletek a vizsgálati adatokkal teljesen egyeznek. A gyilkosok töredelmes vallomást tettek s el is itéltettek.

Azt hiszem, hogy az előadottak után a legskeptikusabb materialisták sem vehetik tagadásba e tényt.

*
* *

Ez év tavaszán ugyancsak Lónyay Sándortól egy Nagyszöllősről keltezett levelet kaptam a déli órákban, melyben arról értesit, hogy előtte való estén a seance-jukon valamely ismeretlen szellem minden egyéb bevezetés nélkül értesitette őket, hogy egy »Szirmay« nevü rokonom van hazautazóban London vagy Hamburg felől, ki engem fel fog keresni s egyben az Andrássy-ut X. szám alá is igyekszik valakihez, hanem azzal nincs tisztában, hogy kihez. Azzal végezte nyilatkozatát a szellem: »Szirmay érkezését bejelentheted Arisztidnek.«

Meglepett az értesités, mert Szirmai J. öcsém tényleg London és Hamburgból érkezett haza néhány nappal előbb. s meg is látogatott s tovább is utazott vidékre édes atyjához.

Meglepett, hogy a fiatal ember hazaérkezését London és Hamburg pontos és helyes megjelölésével egyáltalán jelezte az ismeretlen szellem; hanem csodálkoztam hogy elkésve tette a kilátásba helyezett látogatást, a látogatás megtörténte után. — Különben megjegyzendő, hogy

Erre aztán Olay Lajos is felpattant.

— Következetes voltam, az vagyok ma is. De nem felejtek el egy tanitast, amit olyan férfiutól kaptam, a kit, ugy látszik én tisztelek jobban, mint Sághy ur. A tavalyi obstrukció idején ugyanis gróf Apponyi Albert volt az, a ki hozzánk küldte Bolgár Ferencet olyan üzenettel, hogy ne obstruáljunk, mert az veszélyezteti az alkotmányt. Nos, én követem az Apponyi tanácsát. Nem obstruálok. Nem veszélyeztetem az alkotmányt.

Ezt, már tudniillik az üzenetet, Bolgár Ferenc is kénytelen volt igazolni.

S erre mondták künn a folyosón:

Apponyi gróf is csak olyan pap, a ki másnak vizet prédikál s maga bort iszik. Olayt kitanitja, hogy ne kockáztassa az alkotmányt, de maga vigan kockáztatja..

Benn a teremben ez alatt fölkelt Polónyi, a »védő«. Talált egy kibuvót. Azt mondta:

— Fölösleges rekriminációk ezek. És Apponyi nem obstruál. Mert most nincs is obstrukcio.

De ezen az egész zárt ülés nevetett.

Másrészt azonban ez a fordulat fölpaprikázta az obstrukció táborát. Az Ivánka Bartha Polónyi nevezetü szélkakas egyet fordult és megváltoztatta határozatát. Most már igenis legyen tovább zárt ülés, már csak azért is, hogy a karzatok ne tudják meg mindjárt, mi volt tavaly az Apponyi véleménye ay obstrukcióról.

Nagy örömmel futott ki a folyosóra egy szélbali:

— Végig fog tartani a zárt ülés. Már beszél Wittmann és jönni fognak utána a többiek.

De előbb szünet volt. Wittmann után muszáj szünetnek lenni. S a szünet alatt érdekes hir keringett a folyosón. Képviselők mesélték ugyanis hogy a zárt ülés alatt hirtelen egy alakot vettek észre a diakkarzaton. Mintha aludt volna. (Ugy látszik, a Sághy beszéde alatt surrant a karzatra.) A képviselők figyelmeztették is rá az elnököt s ugy vezették ki aztán a jövevényt, a ki a zárt ülésben a nyilvánosságot képviselte.

A szünet után az elnök még egyszer lelkére beszélt a törvényhozó testületnek.

— Ne csináljanak ok és tárgy nélkül zárt üléseket.

S ekkor megtörtént a csoda. Polónyi Géza meghajolt az elnöki óhajtás előtt és bejelentette, hogy a zárt ülések manöverét leszerelik. Gajári Ödön ilyenformán abba a szokatlan helyzetbe került, hogy helyeselhette a Polónyi beszédét. E helyeslés indokolásának azonban alig örvendett Polónyi S miután még egy két panaszos vagy összegező beszéd elhangzott, a zárt ülés és talán az egész zártülések kora lehanyatlott.

De ekkor már későre járt az idő s a nyilt ülés csak éppen megnyilt, aztán mindjárt be is zárult.

November 11.

Az első szónok a Nemzeti Kaszino elnöke: Eszterházy Mihály gróf. A szürke gróf a beszédét nem is mondja, hanem olvassa, a mi még a jó beszédet is megölhetné. De azért a demokrata ellenzék és élén a demokrata Polónyi Géza tüntetve éljenzett, mikor Eszterházy gróf kaszinoi elnök ur azt mesélte, hogy az ellenzéknek joga van megtorolni azokat a fájdalmakat, melyeket csak az erőszakos kormány okozott. Egyébként a gróf ur Shakespeareből is citált, a miből két tanulság világlott ki: először az, hogy Eszterházy gróf is tud rosszul szavalni; másodszor pedig az, hogy az ellenzék mégis lelkesebben tud tapsolni Shakespearenek, mint a Nemzeti kaszinó elnökének.

Igazi mozgás akkor támadt, mikor Tisza István gróf emelkedett fel.

Senki nála világosabban még ki nem fejtette, hogy mit fog jelenteni Magyarország önálló rendelkezése. Ezt a fejtegetést még az ellenzék is a legmélyebb figyelemmel hallgatta s a szélsőbal csak akkor kezdett megint fészkelődni, a mikor Tisza István gróf gunyosan jegyezte meg, hogy az ellenzékek rendesen elégületlenek a „gépszel" és el is szeretnék távolitani. De azért bolond dolog volna, ha rendszerré válnék, hogy miniszterelnök csak a kisebbség kegyelméből lehessen valaki.

A szónok ezután azt a kérdést is felvetette, hogy helyes-é a parlamenti anarkiát állitani az esetleg nem kifogástalanul választott parlament helyébe? Ha az ellenzék annyira elitéli ezt a parlamentet, akkor kezdettől fogva kellett volna tiltakoznia és nem ma, de két évvel ezelőtt kellett volna már a parlament minden munkáját lehetetlenné tennie. Ám az ellenzék egy kicsit későn ébredt. Apponyi gróf tavaly veszélyesnek tartotta az obstrukciót, az idén nem tartja. Jó. De ezt a tavalyelőtti választásokkal indokolni legalább is különös.

A miniszterelnökről beszélt ezután Tisza István gróf:

— Mint kormányelnökről, de korábban is elmondhatták róla, hogy kiméletlen. De férfinak és magyar embernek ismerték el még az ellenségei is. Azóta pedig csak nőtt...

— Éljen Bánffy! harsogott végig a Házon.

Percekig tartott ez a hatalmas tüntetés és Tisza István utána azt is bebizonyitotta, hogy minden személyi hajsza csak azt fogja eredményezni, hogy a többség még nagyobb elkeseedéssel fog tömörülni és kitartani a miniszterelnök mellett.

Végezetül Tisza István a nagy dátumról is beszélt. Január elsejéről, a mikor beáll a dilemma, hogy kisebbség vagy a többség akarata szerint legyen-é törvénytelen állapot. A többségnek akkor minden rázkódást el kell majd háritania...

Egy gyönyörü képpel vegezte Tisza István a beszédét.

— Huszonkét évvel ezelőtt, mint fél-gyermek, néztem a Ház karzatáról a parlament küzdelmeit. Akkor a gyermek lelkesedést merithetett a szép és nemes küzdelmekből. De mit meritsen az az ifju, aki most néz le a karzatról?

Percekig tapsolta a többség ezt a hatalmas beszédet és nem volt a jobboldalon ember, a ki gratulálva nem sietett volna Tisza István grófhoz.

Förster Ottó viccei következtek s az volt köztük a legjobb vicc, hogy az ellenzék — nem obstruál. Erre okvetetlenül szünetet kellett adni s a t. Ház öt percig pihent a vicc után.

Ekkor már az idő későre járt s a sürgős interpellációra is tekintettel akartak lenni, a szünet után tehát már csak a kis Mezőssy Béla szólalt fel. Nyugodtan s az obstrukció rendes szónokainál sokkal magasabb szempontból beszélt, de épen azért nem is csinált akkora hatást.

Most sürgős interpellációra került a sor.

Halljuk a Hentzi-szobrot! — mondta Polónyi Géza.

S a szobor, azaz dehogy... Kossuth Ferenc megszólalt. Hosszabb megokolással interpellálta meg a miniszterelnököt, hogy mi igaz a Hentzi-szobor átköltöztetésének hiréből és csakugyan a kadétiskola elé állitják e, hogy mintaképe legyen a katonai ifjuságnak? Arra kérte a kormanyt, hogy ne engedje lealázni az országot.

Bánffy Dezső báró miniszterelnök nyomban megfelelt az interpellációra. Nemzeti reménység volt eddig, hogy Hentzi szobrát távolitsák el a Szent-György-térről és sirja fölé helyezzék. És most, a mikor ez megtörténik, egyszerre panasz hangzik. Hiszen csak az történt, hogy a régi katonai temetőből elszállitják a Buda védelménél elesett katonák csontjait; a lipótmezei kadétiskola belterületén ossariumot csinálnak s a fölé helyezik az emlékoszlopot. De ennek politikai vonatkozása nincsen s abból politikai kérdést csinálni helytelen.

Kossuth Ferenc a választ nem akarja tudomásul venni, mert Hentzit nem szabad a katonai ifjuságnak például odaállitani.

— Példáról ne tessék beszélni — jegyezte meg zajos helyeslések közt a miniszterelnök — mert az Armeeblatt nem hivatalos lap s a mit mond, csak olyan szabadon mondja, mint akár a Magyarország vagy az Egyetértés.

A választ tudomásul vették

Gazdasági ingyenes szakelőadások.

Már több izben megemlékeztünk a kormány abbeli intézkedéséről, hogy szakszerü népies előágásokkal a gazdaközönség érdekeit kivánja szolgálni. Ezen előadások *Nagy-Kanizsán november*

---

arra a kérdésemre: ismert-e engem földi életében nemmel felelt.

Meglepetésem azonban akkor volt igazán megkapó, mikor feketekávénál (vett levélbeli értesités napjának délutánján) a vidékről váratlanul visszaérkezett Szirmay nyitott be hozzám édes atyjával.

E szerint a szellem mégis jól olvasta gondolatában, hogy felkeresni szándékozik s e szándékát esetleg épen egy nappal előbb olvashatta agyában.

Az illetők nem lévén spiritiszták, nem tettem emlitést Lónyay leveléről. Mikor aztán később távozni készültek s marasztottam őket, azt felelték, hogy sietnek, mert még X ismerősükhöz kell menniök az Andrássy-utra.

— Hányadik szám alá? — kérdezém.

— X-ik szám — válaszolták.

Ez irányban is helyesen látott a szellem!

*

Nem kevésbbé megható az alábbi eset.

Egyik seance-unk folyamán minden egyéb bevezetés nélkül ezt a manifesztációt kaptuk:

— Látom a gyilkot szép asszony kezében. Már a szivemben van!.. Édes tekintete okozta halálom. A gyürüt miért nem tették koporsómba?

Elcsodálkozva néztünk össze.

— Ki beszél? — kérdém.

Erre megnevezte magát, csak egyikünk ismerte az életben. Előkelő szép fiatalember volt ki, mint egykor a fáma beszélte, ragyogó szép asszonyba volt szerelmes. Utóbb megőrült s egy elmegyógyintézetben halt meg.

— Mi az oka, hogy még a más életben is ilyen tévelygő beszédet folytatsz? kérdezém, — azután is hogy szabadultál az anyag börtönéből s a földi lét keserveitől?!

— Bünhődés — volt a válasz, — házasságtörésre csábitottam a lelket!...

***

Az eddig tapasztalt tüneményszerü esetek közül azonban legmeglepőbb boldogult édesatyámnak az a látománya volt, mikor már teljes agoniában, alig néhány perccel halala előtt, teljesen önkivületi állapotban vivódott a halállal.

Már senkit sem ismert meg s utolsó ereje is kialvóban volt.

Egyszerre gyengeségi állapota feletti szinte érthetetlen erővel emelt, erős hangon kiáltott fel:

— Borzasztó! Borzasztó! — majd mind elhalóbban:

— Szegény X-ék, szegény szülők, szegény fiu s azzal párnáira hanyatlott, többet ajkai ki nem nyiltak, kisvártatva örök álomba szenderült.

Nem értettük; tévelygésnek, hallucinációnak vettük.

Két nappal később, boldogult atyám temetése napján, legjobb barátjának, a kit fentebb X-el jeleztünk, nagyreményü 28 éves fia szerelmi bánatból főbe lőtte magát s szörnyet halt.

A megkapó e látománynál az, hogy teljes két nappal előbb kellett az elszálló léleknek látnia a szerencsétlen fiatalember agyában annak végzetes és ugy látszik megmásithatatlan elhatározását. És önkivületben mindaz iránt, ami körülötte történt, luciditással birt arra, hogy ama szenvedő lélek vergődése s a hátramaradó szülők fájdalma iránt könyörületes szánalommal viseltessék.

*

Még néhány apróbb, de jellemzően érdekes nyilatkozatról számolok be:

Csanády Sándor szellemétől L. S. azt kérte, adna neki valamely politikai tanácsot, mire az „átkos közösügy" s „Ausztria-Bécs" engesztelhetetlen ellensége, nagy meglepetésünkre, következőkben válaszolt:

— Köd magad és minden politikai nézetedet ellenfelembez. Majd megjönnek róla, hogy ő századunk legkimagaslóbb alakja.

Milyen csodálatraméltó szellem lakik e törékeny testben!...

Azon kérdésünkre, hogy jól oldattak-e meg az egyházpolitikai kérdések, lakonikus rövidséggel ennyit felelt:

— Földi szempontból jól.

*

Mikor a Dreyfus-ügy Európaszerte legmagasabb hullámait vetette, egy seance-unkon francia szellem jelent meg:

— Artatlan-é Dreyfus, vagy bünös? — kérdezénk.

— Il est innocent, le jouet de toute une nation — felele.

hó 14-én kezdődnek és erre vonatkozólag *Vécsey* Zsigmond polgármester a következő felhivást eszi közzé:

Felhivás,

A magas kormány a mezőgazdaság fejlődése és okszerű vezetése érdekében elrendelni méltóztatott, hogy a megyei gazdasági egyesületek e tárgyban *népszerű és ingyenes szakelőadásokat* tartsanak.

A zalamegyei gazdasági egyesület a magas kormány ezen nemes és üdvös intentiójának megfelelve gondoskodott, hogy az általa alkalmazott u. n. vándor tanitók által különböző helyeken ilyen előadások tartassanak. Ezen előadások megtartására a melyek f. évi november hó 14-én veszik kezdetüket a városház nagytermét rendelkezésre bocsájtottam.

Mindezekről azzal értesitem Nagy-Kanizsa város tisztelt gazdaközönségét, hogy ezen ingyenes előadásokat, a melyek határidejét és tárgyát a tuloldalon közlöm ismereteik gyarapitása és saját érdekükben látogatni és annak látogatására ismerőseiket, rokonaikat és szomszédjaikat buzditani sziveskedjenek.

Kelt Nagy Kanizsán, 1898 november 3-án.

Vécsey Zsigmond s. k.
polgármester.

Az előadások idejének, tárgyának és az előadó tanárok neveinek sorrendje:

1. November hó 14-én a városház nagytermében délután 2–4 óráig.

Tárgy: A trágya kezeléséről és a célszerű trágyázásról.

Előadó: Czakó Béla gazdasági intézeti tanár.

2. November hó 15-én a városház nagytermében délután 2–4 óráig.

Tárgy: A gyümölcsfa szaporitás és neveléséről.

Előadó Farkas Sebestyén gazdasági tanitézeti főkertész.

3 November hó 21-én a városház nagytermében d. u. 2–4 óráig.

Tárgy az okszerű talajmüvelésről.

Előadó Czakó Béla gazdasági tanintézeti tanár.

4. November hó 22-én a városház nagytermében d. u. 2–4 óráig.

Tárgy a gyümölcsfajok választása és a fa ültetéséről.

Előadó Farkas Sebestyén gazdasági tanintézeti főkertész.

5. November hó 28 án a városház nagytermében d. u, 2–4 óráig.

Tárgy a vetésről és a vetés forgókról.

Előadó Czakó Béla gazdasági tanintézeti tanár.

6. November hó 29-én. a városház nagytermében d. u. 2–4 óráig.

Targy a gyümölcsfák gondozásáról.

Előadó Farkas Sebestyén gazdasági tanintézeti főkertész.

7. December hó 5-én a városház nagytermében délután 2–4-ig.

Tárgy az állattenyésztés szabályairól.

Előadó Czakó Béla gazdasági tanintézeti tanár.

8. December hó 6-án. a városház nagytermében d. u. 2–4. óráig.

Tárgy a fontosabb zöldségfélék mag termeléséről.

Előadó Farkas Sebestyén gazdasági tanintézeti főkertész.

Majd elmondta, hogy valamely előző életében tudva sok ártatlant itélt el. Doge volt Velencében. Jelen incarnatioja utolsó bünhődése, ha megadással képes azt el viselni.

***

Egy magyar médium révén a szellem igy nyilatkozott:

— Dreyfus ártatlan, teljesen ártatlan; illetőleg távolról sincs arányban vétsége bünhődésével. A könnyelműségig tulhiszékeny volt, ennyi az egész. Pőre a legközelebbi jövőben revizió alá vétetik s megéli ártatlanságának felderitését. Előbb azonban még kétrendbeli gyilkossági kiserletnek lesz kitéve, legalább igy érzem és sejtem; mindazonáltal ezért nem szavalhatok, mert tulhaladja képességemet, hogy a jövőbe lássak, derengő sejtelem sugalata ez csupán.

Bünhődése igazságos. Egyik előző anyagi (földi) életében rajongó türelmetlenségből, mint kegyetlen inquisitor sokakat ártatlanul sanyargatott s ólomzárkákba záratott. Ma hasonló vallási és faji gyülöletnek, az antisemitismusnak, esett áldozatául.

Ime, ha nem jelezte is a szellem, hogy tevékenységi köre Velence volt, az ólomzárkákról könnyen ráismerünk. Tehát kétrendbeli szellemnyilatkozat, két évi időközzel, teljesen egybehangzó s e rendkivül érdekes manifesztáció egy igazolásal több, milyen precizen olvassák a szelleme,k gondolatainkat!

HIREK.

— **Tanitók közgyülése.** A „Zalamegyei Általános Tanitóegyesület" nagykanizsai járási köre nov. 10-én d. e. 9 órakor tartotta őszi rendes közgyülését a nagykanizsai polgári fiuiskola rajzterében. A gyülésen a rendes tagok mintegy nyolcvanan vettek részt. — *Hajgató Sándor* elnök a gyülés megnyitása után igen szép beszédben emlékezett meg Erzsébet királyné tragikus haláláról, s végül inditványozta, hogy a tanitói kör fájdalma jegyzőkönyvben örökittessék meg, a királyné emlékszobrához pedig pénztárából 10 frt utaltassék ki. A közgyülés nagy helyeslessel fogadta el az elnök inditványát. *Erdősiné, Novák* Lujza, nagykanizsai tanitónő, az elemi iskola 3-ik osztályu növendékeinek a »Holló és a róka" c. olvasmányát tárgyalta élénk hangulattal, helyes tanmodorral. Tanitását *Márkus* Sándorné, *Löwenbach* Józsa és *Poredus* Antal tagokból álló bizottság birálta. Mint bizottsági előadó: Poredus Antal szerepelt. — *Kováts* Zsigmond, pöröskelői tanitó, A falusi néptanitó helyzete" czimü dolgozatát olvasta fel. A jó humorral és egészséges lelfogással megirt dolgozatot zajosan megtapsolták. — *Bánekovich* János, nagykanizsai tanitó, az elemi népiskola V. és VI. osztályáról értekezett, erősen hangsulyozva, hogy ezekre elengedhetetlen szükség van s mellőzésök mindenütt nagy kárára van a népiskolai tanitás eredményének. Ezt a fellogast az egész közgyülés is osztotta. — *Erdősi* Balint a számvizsgáló bizottság jelentését terjesztette elő, mely szerint a pénztárt és a pénztári számadásokat a bisottság rendben találta s ennek alapján *Kaan* Irma pénztárosnő részére a fölmentvény megadását és jegyzőkönyvi köszönetet inditványozott. A közgyülés ezt helyeslésével elfogadta. — A jövő tavaszi közgyülés helyéül *Sormást* jelölték ki. — Uj tagokul jelentkeztek: *Márkus* Sándor, *Márkus* Sándorné, *Kutor* János, *Varga* Ferenc, *Szekula* Aurél, *Szauermann* Julia, *Autmann* János.

— **A Munkásképző-Egyesület estélye.** Ma vasárnap este tartja a nagykanizsai Munkásképző-Egyesület jótékonycélu vigalmát. Nem csodáljuk, hogy ez iránt a közönség minden rétegében oly rendkivül nagy érdeklődés mutatkozik. A müsor felettébb érdekes és vonzó és nagy müélvezetet fog nyujtani; a kik pedig a táncban keresik az élvezetet, azt ezen estélyen bizonyára a szokottnál nagyobb mérvben meg fogják találni, mert *Bizzi* Sándor hires keszthelyi bandája fogja a talp alá valót huzni. A müsor a következő:

1. Nyitány. Előadja Bizzi Sándor keszthelyi zenekara. 2. a) Reginald de Koven, Oh igérd meg... b) Tarnay A., Megszeretnék haini... Énekli Dr. Rothschild Samuné. — Zongorán kiséri Deák Péterné. 3. a) Verdi, Requiem. Trios. Előadják Deák Péterné, (zongora) Böhm Emil (harmonium) Sterneck Zsigmond (cello). b) Sterneck, Szerenade. Előadják Deák Péterné, Sterneck Zsigmond. 4. Tuboly Viktor, »A munka és ipar a jelenkorban. Szavalja Tuboly Ida. 5. Terschak D., Caprice de Concert. Előadják Zsubory Erzsi (zongora) Major Gyula (fuvola). Záradékul „Az ipar« alle orikus kép. Szünóra alatt szerencsejáték Jegyek előre válthatók: Asztalos Béla, Alt és Böhm, Kohn L. Lajos üzletében. A kangverseny kezdete 8 és fél órakor.

— **Szinház.** *Fekete* Béla szinházvezetőnek szombaton este kezdi meg előadásait Nagy-Kanizsán. Ha jó előadásokat fognak produkálni, közönségünk méltányolni fogja ezeket mindenesetre. Az előleges hirdetés nagy falragaszain *Fekete* nem igyekszik nagyhangu szavakkal félrevezetni a közönséget, nem igér eget földet, csupán fáradhatatlan törekvést: tartózkodó. Mi sem tehetünk egyelőre ennél többet, mi is tartózkodunk minden előzetes kritikától, mert feltevésünket esetleg könnyen megcáfolhatná a valóság. Ha a társulat csak fél annyit jól fog mutatni, mint a mennyit tőlük várunk, ugy mi készséggel állunk oldalukra, hogy buzgó törekvéseikben előre segithessük őket.

— **Uj lap.** Zala-Egerszegen, állitólag, a jövő év kezdetén uj politikai lapot szándékoznak inditani, mely az országgyülési ellenzék Kossuth árnyalatának irányát követné. Ha ez a hir való, ugy ez lesz vármegyénk második politikai lapja.

— **A Népkonyha megnyitása.** A Népkonyha választmánya folyó hó 12-én délután tartott ülésében elhatározta, hogy a népkonyhát szerdán, *f. hó 16 án* megnyitja.

— **Bünös orvos.** A elökelő osztálytól tanulta el a nép s talán sehol az országban nem divatozik annyira az anyák rettenetes büne: a magzatelhajtás, mint ép a Dunántulban. A lapokban minden számra kerül egy-egy eset. Az elökelő anyák gazdasági spekulacióját örökölte ezzel csak a nép, a gonosz, »sötét bün szálló oka kétségkivül a magyar parasztban is meglevő ostoba, arisztokratikus gőg. A gazdag paraszt ép ugy nem akarja, hogy gyermekei, unokái az osztályozás, a vagyonelosztás miatt szegényebbek legyenek. A magzatelhajtást azonban már a szegényebb, a nyomorgó nép között is szokásos, veszedelmesen harapódzik egyik vármegyéből át a másikba. Somogy, Zala, Tolna alaposan fertőzve vannak már. A legszomorubb a dologban, hogy a nép ez aljas, sötét bünet nagyon jó pénzforrásnak találják itt-ott az orvosok, kik az üldözött „kenő asszonyok" szerepét vesznek át. Néha azonban halul ütnek be az üzelmek. A napokban is *Tamásiban* letartóztatták *Weinberger* Béla dr. orvost, ki már több izben készséggel segédkezett nehány anyát megszabaditani terhétől. Az orvos álhatosan tagad, de igen sokan ellene vallanak.

— **Letartóztatott anárkista.** A somogymegyei *Marcali* község egyik korcsmájában csütörtökön délután egy jól öltözött idegen munkás vetődött be és az ott talált embereket anarkista temakra kezdte oktatni. Egy hosszu beszédben nagy hangon fejtegette a tudatlan emberek előtt az ő örült tanait, szidta, gazembereknek nevezte a fejedelmeket és királyokat és kifakadva erősitette, hogyha egyiknek is közelébe juthatna biztosan megölné, mert annyi bomba áll rendelkezésére amennyit csak akar. A jelenlevők figyelmeztették, hogy ne beszéljen ilyeneket, mert ebből baj lehet, de erre az idegen büszkélkedve jelentette ki, hogy ő sem Istentől, sem embertől nem fél, mert neki külön törvénye van. A végén többször Luccheni éltette Az egyik polgár megkérdezte tőle, hogy ki az a Luccheni. — Ő ölte meg a királynét — hangoztatta és dicsérni kezdte a nyomorult bestiát. De erre már mindenki felugrált és az örült apostol felé rontottak, csak a korcsmárosnak köszönhette, hogy nehány kisebb ütés árán menekülhetett a felbőszült polgárok karmai közül. Azonközben valaki értesitette a csendőrséget, és a veszedelmes embert nyomban letartóztatták. A fogoly mindent beismert, semmit nem tagad, de a nevét sehogysem akarja megmondani, Most a csendőrség azon fárad, hogy a letartóztatott ember kiletét megállapithassa.

— **Koszorucska.** Neu eld Béla jónevü tánctanitó iskolájában vége felé közeledik a tanfolyam. A tanfolyamot ugy mint eddig, ez évben is igen sok növendék látogatta és a jövő hét végén, szombaton este fogják bemutatni, mit tanultak. A koszorucskát a Kaszinó diszteremben fogják megtartani és igy nemcsak a növendékeknek, hanem azoknak is, kik már rég táncolnak és szeretnek táncolni, egy élvezetes, szép estére lehet kiétásuk.

— **Ellopott halottszemfedő.** Siófokon egy elvetemedett ember lelopta a halottról a szemfedőt. A megdöbbentően szomoru esetről a következő értesitést kaptuk: A mult csütörtökön halva buzták ki a Sió folyóból *Klement* Ferenc

kiliti földmivest. Személyazonossága megállapitása után kivitték a siótoki kath. temető halottas házába s ott ravatalra helyezték. Este kiment a temetőbe *Kotz* Péter rovott életü csavargó azzal a szándékkal, hogy a holt ember csizmáit ellopja, de ugylátszik, eme szándékát nem tudta megvalósitani, hanem, hogy hiába ne menjen ki a temetőbe, ellopta a halottról a szemfedőt s eladta azt három krajcárért. Bünös tette csakhamar napfényre került s az embertelen gonosztevőt az ottani csendőrség letartóztatta és vasra verve kisérte át a tabi kir. járásbiróság börtönébe.

— **Szuronyok között**. Három katonát, három 48-as bakát kisértek pénteken délelőtt szuronyok között ki az állomáshoz. Hiányzott a fegyverük, mert nem illik az olyan katona oldalára a kard, ki ezt akkor is ugy használja, a mikor és a hogyan ezeket használni nem szabad. Künn a temetőben uemreg hantoltak egy sirt a déli ösvény mellett. Ez a három ember helyezte a szegény halottat ebbe a sirba. *Tigeli* Antal honvéd gyilkosait kisérték pénteken reggel Komáromba, a kerületi fogházba. A nemrég lefolyt botrányos korcsmai verekedés három hőse: *Hencsei* zászlóalj-kürtös, Preininger kürtös és Németh János örvezető, aláhorgasztott fejjel lépkedett a szuronyos kiséret között, A komáromi kerületi fogház szomszédságában ott ásitozik komor falaival a várfogház. Szigoru, hosszu esztendők következnek, beleszelidül alaposan az ember.

— **Uj megállóhely**. Megbizható forrásból értesültünk, hogy f. évi dec. 1-től kezdve a Déli-vasut budapesti vonalán a Komárváros és Nagy-Récse közötti vonalrészen *Szent-Jakab* elnevezéssel föltételes megállóhely lesz. — Lapunkban már több izben irtunk e megállóhely szervezése iránt; örülünk, hogy végre az érdekeltség meghozta e célra azt a csekély áldozatot, a mit a közönség érdekeit mindig készségesen támogató Déli-Vaspálya-társaság üzletigazgatósága a megállóhely létesitése tárgyában az érdekeltséggel szemben ugy is nagyon méltányosan állapitott meg.

— **Szökött katona**. *Nagyfalusi* Tamás 20. honvédgyalogezredbeli közhonvéd mult hó 28-án éjjel, minden különös ok nélkül megszökött a kaszárnyából. A szökevényt keresték, de nem sikerült elfogni. *Nagyfalusi* két hétig céltalanul csatangolt Muraközben, vegre megunta ezt, hétfőn reggel önként jelentkezett Csáktornyán az ulánus kaszárnyában. Tegnapelőtt hozták haza Kanizsára és itt azt adta elő, hogy azért szökött meg, mert félt, hogy nem fog megtanulni jó magyarul, ebből aztán sok kellemetlenség származik.

— **Miniszteri körlevél a vásárokról**. A kereskedelemügyi miniszter körlevelet intézett a kereskedelmi iparkamarákhoz, a melyben a közforgalom szempontjából jelentéktelen és a helyi szükséglet kielégitésére is alig alkalmas kisebbrendü községi vásárok ellen nyilatkozik. Kifejti a miniszter a körlevélben, hogy ezek a vásárok akadályozzák a nagyob vidéki városok fejlődését és kárára vannak a vásáros népnek is. Fölhivja tehát a kamarákat, hogy a községi vásárok engedélyezésénél mindig vegyék figyelembe, vajjon milyen befolyással vannak azok a környék ipari és kereskedelmi viszonyaira.

— **Öngyilkosságok a hadseregnél**. A honvédelmi miniszter jelentése szomoru statisztikát tüntet fel. Az 1897—98-ik évben a közös hadsereg magyarországi ezredeinél 168 öngyilkosság s 68 öngyilkossági kikérlet a m. kir. honvédségnél 31 öngyilkosság s 21 öngyilkossági kisérlet fordult elő. Az okok kilencvenkilenc százalékban ismeretlenek. Egy kissé boszantó ez, mikor a nagy közönség előtt ezek az *ismeretlen okok*, már olyan *nagyon ismerősök*, csak épen a katonáéknál nem akarnak tudni erről.

— **Állategészségügy**. Ragadós állati betegségek állása vármegyénkben: Lépfene: Zala-Szent-Grót 1 udvar. Ragadós száj- és körömfájás: Vorhota 1 udv. Sertesvész: A.-Nemes-Apáthi 25 u., A.-Szemenye 6 u., Barabás 14 u., Bocska 1 u., Bottornya 5 u., Döbréte 16 u., Egenföld 1 u., Egregy 3 u., Eszteregnye 31 u., Garabonc 15 udvar, Hahót 2 udvar, Hosztót 6 udvar, Káptalanfa 15 udvar, Keretye 1 udvar, Kiskomárom 4 udv., Lnteny 3 u., M.-Szerdahely 1 udvar, Milej-Egyházszeg 6 udvar, Monoszló 16 udv., N-Kanizsa 4 udv., Nemes-Boldogasszonyfa 5 udv., N-Récse 1 u., Ollár 13 u., Puszta-Szt-László 15 u., Rátka 1 udv., Rózsaszeg 11 u., Salföld 4 u., Söjtör 30 udvar, Szent-Györgyvár 7 udvar, Vidornyalak 1 u., Vonyarc-Vashegy 1 u., Zala-Egerszeg 21 u., Zala-Szántó 1 u., összesen 33 község.

— **Harcszerü céllövészet.** A helybeli állomásozó cs. és kir. 48 sz. gyalogezred póttartalékos legénysége folyó évi november hó 17 én. reggeli 8 órától kezdve Kis-Kanizsa, Bajcsa szepetneki major és a Principális kanális által határolt lötéren harcszerü cellövészetet tart. A rendőrfőkapitány felhivja a közönséget, hogy a jelzett területet 6000 lépés körületben ezen napon annálinkább is kikerülje, mert az ott tartózkodás életveszélyes.

— **Nélkülözhetetlen minden hölgynek** azon képes árjegyzék, melyet Bérci D. Sándor elismert kézimunka-nagyiparos Budapest VI. Király-utca 4 232 oldalon 1725 eredeti rajzzal rendkivül csinosan állitott össze Ezen árjegyzék páratlan a maga nemében, mert minden elképzelhető kézimunkák és anyagok részletesen, rajzokkal és árakkal vannak benne leirva és csakis ez által lehetséges irásbeli megrendeléseket a vevő kivánságának megtelelő pontosan elintézni. Kapható posta utján 40 krért, mely összeg azonban 5 frtos megrendelésnél le vonatik.

— **Keleti J.** hirneves budapesti orthopaediai müintézet-tulajdonos IV. Koronaherceg-utca 17. szám alatti üzlethelyiségét megnagyobbitotta és oly fényesen, mintaszerüen rendezte be, hogy az egész monarchiában az első helyet foglalja el. Elsőrangu orvosi tekintélyek is elismerik, hogy Keleti orthopaedai müintézete — hol cs. és. és kir. szab. servkötők, müLábak, müLezek, járó- és nyujtókészülékek, egyenestartók stb. mérték szerint jótállás mellett készittetnek, — a legkényesebb és legmagasabb igényeket is kielégiti.

— x **Fontos mindenkinek**. A nehezen emészthető ételeknek csak mérsékelt élvezete is már igen sokszor okoz veszedelmes gyomor bajokat, melyek kezdetben a gyomorkörüli nyomás hányás stb. által észlelhetők. Minden bántalmak ellen legjobb sikerrel hasznáják dr. Rósa életbalzsamát Fragner B. gyógyszertárából. (Prága 205. III.) Kapható minden nagyobb gyógyszertárban is.

Törvényszék.

Végtárgyalások és itélethirdetések.

1898. november hó 14.-én.

Magánokirathamisitás büntette miatt vádolt Tömpe Sándor elleni bünügyben végtárgyalás.

Az 1894. évi XXXI. t. c. 122. §-ban meghatározott vétséggel vádolt Büky József elleni bünügyben végtárgyalás.

Rágalmazás vétsége miatt vádolt Narangya Ivánné szül. Narangya Franciska elleni bünügyben végtárgyalás.

Magánokirathamisitás büntette miatt vádolt Kollarics Mihaly elleni bünügyben itélethirdetés.

Lopás büntette, lopás vétsége, és sikkasztás vétsége miatt vádolt Hieronimi Ambrus s társai elleni bünügyben itélethirdetés.

Többrendbeli lopás büntette stb. miattt vádolt Zsidi Ferenc és társai elleni bünügyben itélethirdetés.

1898. november hó 18-án.

Magánokirathamisitás büntette miatt vádolt Szabó József elleni bünügyben végtárgyalás.

Lopás büntettével vádolt Hajdu György elleni bünügyben végtárgyalás.

Lopás büntettével vádolt Cserncsec József elleni bünügyben itélethirdetés.

Magánlak megsértésének büntette és jogtalan elsajátitás vétsége miatt vádolt id. Kele József elleni bünügyben itélethirdetés.

Sikkasztás vétsége miatt vádolt Szitkovics György elleni bünügyben itélethirdetés.

CSARNOK

Béküljünk!

Nagy Isten! Magyarok hatalmas Istene!
Elmult-e hát rólunk, áldásodnak keze?
Hogy csapás okozta, duló hatás után
Rémitőbb jöjjön a rémséges nyomdokán.
Mért nem szakitod el viharok fellegét?
Látnók tiszta fénybe hazánk borus egét.
Mert nyugot ködének fojtó légköre
Napkelet sugarát gőzzel vonja be.

Vagy tán nem is vihar, amit feléak vezet
A te öröktitku, csodásan bölcs kezed.
Tán csak azt akarod, hogy a béke képe:
Szivárvány, keljen a bus ég fellegébe.
Hogy e szivárványfény ragyogó sugára
Világitson majd az igazság utjára.
Megvan ez a nagy kincs, ám keressük azt;
Feltalálva, biztos nyerünk majd vigaszt.

Örökös harcába kutató elmének,
Zavart hozó okok, miért ne jönnének?
Fénylő még a nap is csak ugy, akkor lehet,
Hogyha áttörte a kavargó felleget.
Épp igy a homályból, világosba térnek,
Éltető sugári, az emberi létnek. —
S rablánc csörgése is örömet okoz:
Midőn lehulltával szabadságot hoz.

A mi az egyiket érintetlen hagyja,
Másiknak a vérét, haragra forralja.
Szivek dobbanása, egyenlő nem marad,
Változik a kedély más-más nyomás alatt.
Kráternek szája is, akkor hányja tüzét,
Ha nem viselheti, a földnek melegét.
Két hatalom van, mi egyformán vezet:
Barátság, — aztán az igaz szeretet.

Nézzünk akár jobbra, nézzünk akár balra.
Itt is agyarkodnak, ott is a magyarra —
És ha egyszer velük, küzdelemre szállunk,
Erőt egyedül csak magunkban találunk. —
A fa ugy áll szembe, szélvész erejével:
Földbe kapaszkodik erős gyökerével. —
Itt van édes anyánk öt öleljük át:
Mentsük egyesülten, mentsük a hazát!

Nagy-Kanizsán, 1898. november 10-én.

Lenkey Károly.

Szerkesztői üzenetek.

V. J. Nagyon kezdetleges, kevés benne a természetesség az igazság, De azért csak próbálkozzék, egy egy szép részlet arra enged következtetni, hogy fog még használhatót is irni.

NYILTTÉR.

Az rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Henneberg-selyem 75 krtól

4 frt 65 krig méterenkent — csak akkor valódi, ha közvetlen gyáraimból rendeltetnek, — fekete, fehér és szines, — a legdivatosabb szövés, szin és mintázatban. **Privát-fogyasztóknak** postabér és vámmentesen, valamint házhoz szállitva, — **mintákat pedig postafordultával** küldenek,

HENNEBERG G. selyemgyárai

(cs. és kir. udvari szállitó) **Zürichben.** (1)

Magyarlevelez és. Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandól

Kérdezzük meg a háziorvost!

KRONDORFI SAVANYÚVIZ

mint

GYÓGYITAL

minden hurutos bántalmaknál

legjobban ajánlva.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP.

Phönix-Kenőcs

a stuttgarti közegészségügyi és betegápolási kiállításon 1890-ben érdemet nyert, orvosi véleményezés és a köszönő levelek ezrei szerint kitűnőnek elismerve. Az egyedül létező, kipróbált és ártalmatlan szer, sürü és gazdag hajnövés elősmozditására hölgyeknél és uraknál, a haj kihullása és a korpa képződés megátlására — egészen fiatal emberekuél erőteljes bajuszt létesit. — Jótallás az eredmény- és ártalmatanságért. Tégely 80 kr., postán küldve vagy utánvéttel 90 kr. **K. Hoppe Wien** I. Wipplingerstrasse 14. 163—26

346 sz. V 1898. 330—1

Arverési hirdetmény.

Alulirott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. § a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a letenyei kir. járásbiróság 4186 1897. számu végzése által Beck József szepetneki lakos végrehajtató javára Hozján György tótszentmártoni lakos ellen 13 frt tőke ennek 1897 év marc. hó 12. napjától számitandó 6% kamatai és eddig összesen 15 frt 95. kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégitési végrehajtás alkalmával biróilag lefoglalt és 550 frt. becsült ló, tehén és házi butorból álló ingóságok nyilvános árverés utján eladatnak.

Mely árverésnek a PV. 11/1898. sz. kiküldetést rendelő végzés folytán a helyszinén vagyis Tótszentmártonban alperes lakásánál leendő eszközlésére

1898. évi november hó 17 ik napjának d. e. 10 órája

határidőül kitüzetik s ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 1 7. §-a értelmében a legtöbbet igérőnek becsáron alul is eladatni lognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ban megállapitott feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Letenyén, 1898. évi nov. hó 3. napján.

SCHMIDT JÁNOS
kir. bir. végrehajtó

ACHAIA PATRAS
Görög borai.

Vezérképviselőség
Osztrák-Magyarország részére
C. J. SCHRAUTH,
Bécs, IX. Frankgasse 4.
Raktár Nagy-Kanizsán:
Neu és Klein czég
283—6 csemegekereskedésében.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller
Linimentum Capsici compos.

Ezen híres házszer ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbizható, fájdalomcsillapitó bedörzsölésként alkalmaztatik kőszvonyról, csúznál, tagszaggatásnál és megfázásoknál és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszertárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbértékü utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony" védjegy és Richter czégjegyzés nélkül mint nem valódit utasitsa vissza.

Richter F. Ad. és társa, csász. és kir. udvari szállitók, **Rudolstadt** (Thüringia).

Legnagyobb nyeremény
legszerencsésebb esetben 288—

1.000,000 korona.

Az összes 50,000 nyeremény
JEGYZÉKE.
A legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben
1.000,000 korona.

A nyeremények részletes beosztása a következő:

		Korona
1	jutalom	600000
1	nyer. á	400000
1	„ „	200000
2	„ „	100000
1	„ „	60000
1	„ „	80000
1	„ „	70000
2	„ „	60000
1	„ „	40000
5	„ „	30000
1	„ „	25000
7	„ „	20000
3	„ „	15000
31	„ „	10000
67	„ „	5000
3	„ „	3000
432	„ „	2000
763	„ „	1000
1238	„ „	500
90	„ „	300
31700	„ „	200

15650 á 170, 130, 100, 80, 40

50,000 nyer. és jut. összegben 13.160,000

melyek hat huzásban sorsoltatnak ki.

A harmadik nagy magyar királyi osztálysorjáték nemsokára ismét kezdődik és

100,00 sorsjegyre **ujból** **50,000** nyeremény

jut, vagyis az oldalt levő nyereményjegyzék szerint **az összes sorsjegyek fele feltétlenül nyerni fog.**

A **nyerési esélyek** tehát, mint már általánosan ismeretes, **óriásink.**

Összesen tizenhárom millió 160.000 koronát sorsolnak ki biztosan. A legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben

egy millió korona

Sürüen mielőbbi megre daléseknél **eredeti sorsjegyeket** a tervszerü **eredeti árban** és pedig

egy egész	I-ső osztl. eredeti sorsjegyet	6.— frt
„ fél	„ „ „ „	3.— „
„ negyed	„ „ „ „	1 50 „
„ nyolcad	„ „ „ „	—75 „

küldünk szét **utánvéttel** vagy **a pénz előleges beküldése ellenében.**

A huzások után megküldjük tisztelt vevőinknek a hivatalos huzási jegyzéket, hivatalos terveznetek pedig dijtalanul állnak rendelkezésre. A huzások a **magy. kir. kormány ellenőrzése mellett** nyilvánosan történnek és azoknál mindenki megjelenhetik. Kérjük a **rendelményeket mielőbb,** legkésőbb azonban

f. évi november hó 17-ig

hozzánk beküldeni.

Török A. és Tsa

a m. kir. szab. osztálysorsjáték
főelárusitói
BUDAPEST, V. kerület, Váczi-körut 4/a.

Rendelőlevél levágandó **Török A. és Társa** uraknak **Budapest**

Kérek részemre _____ I. osztályu magy kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget _____ frt } **utánvételezni kérem** / **postautalványnyal küldém.** } A nem tetszőt törlendő.

Pontos czim.

Építészek, építőmesterek és háztulajdonosok

figyelmébe ajánlja gyártmányát az

ELSŐ MAGYAR

„SCAGLIOL" ÉPÍTŐ-LEMEZ GYÁR

TATA-TÓVÁROS.

A szabadalmazott építőlemez, *nyaralók, lakóházak, gazdasági és gyári* épületeknél vagy ezek átalakításánál kiválóan alkalmas.

Tűz és fagymentes, teljesen *száraz mennyezetek, boltozatok, kerítésfalak válaszfalak, kémény és szellőztető csövekhez* alkalmaz, *gomba féreg* és *salétrom* mentes anyag.

Uj, gyors és a *legolcsóbb* építkezési rendszer.

Magyarázó füzetek és egyes anyagok árai díjtalanul küldetnek.

0—41 **Svoboda Gyula**, építész.

Hirdetések

felvétetnek e lap kiadóhivatalában

Nagy-Kanizsán.

KLYTHIA a bőr ápolására szépítésére és finomitására **Puder**

Legtökéletesebb ottbőzéki, bőr és társzagtó PUDER.

— Fehér, rózsaszín. és sárga —

vegyileg analyzált és ajánlva Dr. Pohl J. J. Cs. Kir. tanár által Bécsben.

Elismerő levelek a legjobb körökből minden dobozhoz melléklelve vannak. 6

TAUSSIG GOTTLIEB

ir. udvari toilette-szappan és illatszer-gyár Bécsben.

Főraktár: BÉCS, I., Wollzeile 3.

Kapható a legtöbb illatszer- és gyógyszerkereskedésben és gyógyszertárban. N.-Kanizsán: Alt és Böhm, Keleti M. Mór és Kreiner Gyula cégeknél.

Egy doboz ára: 1 forint 20 krajcár.

Utánvéttel vagy az összeg előleges beküldése után küldetik.

Amerikai zsebórák.

Jótállással, hogy a nickel szinét nem változtatja, szerkezete pontosabb és jobb, mint a legdrágábbaké.

Ára darabonként 3 forint.

Jótálás mellett, míg a készlet tart.

Hozzá ezüstös óralánczczal 60 kr.

Önberetváló készülék.

Fox, valódi solingeni gyártmány, sok kiállitáson kitüntetve, gyakorlás nem kell. Megvágás kizárva. Tiszta és kényelmes munka. Bőrbetegségtől megment. Tartós és pénzmegtakaritó.

295—30 Darabja 3 forint.

A penge *** csillagos acélból és a többi részei alpaccából vannak.

Egy külön penge hozzá 1 forint.

Megrendelhető:

POLLAK SANDOR főbizományosnál

BUDAPEST, V. ker. Kálmán-utca 17.

Gyüjtőknek 5 drb után egy ingyen küldetik.

Százezrek a

családoknak szszák

előszeretettel

naponta a

Kathreiner-féle Kneipp-malátakávét.

Mentes a babkávénak egészségre ártalmas alkatrészeitől. Egyedül a Kathreiner-féle malátakávé az, mely annak illatát és kedvelt ízét magában foglalja. A Kathreiner-féle malátakávé étvágygerjesztő, könnyen emészthető, évek során át felnőttek és gyermekekre nézve egyaránt hasznosnak bizonyult. Legkitünőbb pótléka a babkávénak, valamint ajánlásra legméltóbb vegyüléke is annak. Tekintettel az egészségre és takarékosságra, a valódi »Kathreiner«-nek többé egy háztartásból sem szabad hiányoznia.

Óvás az értéktelen utánzatoktól.

Phönix-Kenőcs

a stuttgarti közegészségügyi és betegápolási kiállitáson 1890-ben érdemet nyert, orvosi véleményezés és a köszönő levelek ezrei szerint kitünőnek elismerve. Az egyedül létező, kipróbált és ártalmatlan szer, **sürü és gazdag hajnövés** elömozditására hölgyeknél és uraknál, a **haj kis hullása** és a **korpa képződés** megátlására egészen fiatal emberekuél **erőteljes bajuszt** létesit. — Jótallás az eredmény- és ártalmatanságért. Tégely 80 kr., postán küldve vagy utánvéttel 90 kr. **K. Hoppe Wien** I. Wipplingerstrasse 14. 163—26

346 sz. V 1898. 330—1

Arverési hirdetmény.

Alulirott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. § a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a letenyei kir. járásbiróság 4186 1897. számu végzése által Beck József szepetneki lakos végrehajtató javára Hozján György tótszentmártoni lakos ellen 13 frt tőke ennek 1897 év marc. hó 12. napjától számitandó 6% kamatai és eddig összesen 15 frt 95. kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielegitési végrehajtás alkalmával biróilag lefoglalt és 550 frt. becsült ló, tehén és házi butorból álló ingóságok nyilvános árverés utján eladatnak.

Mely árverésnek a PV. 11/1898. sz. kiküldetést rendelő végzés folytán a helyszinén vagyis Tótszentmártonban alperes lakásánál leendő eszközlésére

1898. évi november hó 17 ik napjának d. e. 10 órája

határidőül kitüzetik s ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 1 7. §-a értelmében a legtöbbet igérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ban megállapitott feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Letenyén, 1898. évi nov. hó 3. napján.

SCHMIDT JANOS
kir. bir. végrehajtó

ACHAIA PATRAS
Görög borai.

Vezérképviselőség
Osztrák-Magyarország részére
C. J. SCHRAUTH,
Bécs, IX. Frankgasse 4.
Raktár Nagy-Kanizsán:
Neu és Klein czég
288—6 czégekereskedésében.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller
Linimentum Capsici compos.

Ezen hiresre vés házisze r ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbizható, fájdalomcsillapitó bedörzsölésekét alkalmaztatik köszvénynél, csúzná, tagszaggatásnál és meghülésekné és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerü háziszer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszertárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbértékü utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony" védjegy és Richter czégjegyzés nélkül mint nem valódit utasitsa vissza.

Richter F. Ad. és társa, csász. és kir. udvari szállitók, **Rudolstadt** (Thüringia).

Legnagyobb nyeremény
legszerencsésebb esetben 288—
1.000,000 korona.

Az összes 50,000 nyeremény
JEGYZÉKE.
A legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben
1.000,000 korona.

A nyeremények részletes beosztása a következő:

		Korona
1	jutalom	600000
1	nyer. á	400000
1	„ „	200000
2	„ „	100000
1	„ „	60000
1	„ „	80000
1	„ „	70000
2	„ „	60000
1	„ „	40000
5	„ „	30000
1	„ „	25000
7	„ „	20000
3	„ „	15000
31	„ „	10000
67	„ „	5000
3	„ „	3000
432	„ „	2000
763	„ „	1000
1238	„ „	500
90	„ „	300
31700	„ „	200
15650 á 170, 130, 100, 80, 40		
50,000 ny-r. és jut.		13.160,000

melyek hat huzásban sorsoltatnak ki.

A harmadik nagy magyar királyi osztálysorjáték nemsokára ismét kezdődik és

100,00 sorsjegyre **ujból** **50,000** nyeremény

jut, vagyis az oldalt levő nyeremányjegyzék szerint **az összes sorsjegyek fele feltétlenül nyerni fog.**

A **nyerési esélyek** tehát, mint már általánosan ismeretes, **óriásiak.**

Összesen tizenhárom millió 160.000 koronát sorsolnak ki biztosan. A legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben

egy millió korona

Sürgős mielőbbi megrendeléseknél **eredeti sorsjegyeket** a tervszerü **eredeti árban** és pedig

egy egész	I-ső	osz.	eredeti	sorsjegyet	6.— frt
„ fél	„	„	„	„	3.— „
„ negyed	„	„	„	„	1 50 „
„ nyolcad	„	„	„	„	—75 „

küldünk szét **utánvéttel** vagy **a pénz előleges beküldése ellenében.**

A huzások után megküldjük tisztelt vevőinknek a hivatalos huzási jegyzéket, hivatalos tervezetek pedig díjtalanul állnak rendelkezésre. A huzások a **magy. kir. kormány ellenőrzése mellett** nyilvánosan történnek és azoknál mindenki megjelenhetik. Kérjük a **rendelményeket mielőbb,** legkésőbb azonban

f. évi november hó 17-ig

hozzánk beküldeni.

Török A. és Tsa

a m. kir. szab. osztálysorsjáték főelárusitói

BUDAPEST, V. kerület Váczi-körut 4/a.

Rendelőlevél levágandó **Török A. és Társa** uraknak **Budapest**

Kérek részemre ..... I. osztályu magy kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget ..... frt } **utánvételezni kérem** } A nem tetszőt törlendő.
} **postautalványnyal küldöm.** }

Pontos czim.

Alólirt főelárusító által több nagy nyeremény között

f. év márczius hó 22-én

60,000 kor.

f. év április hó 6-án a

600,000 kor.

jutalomdíj fizettetett ki.

LEGNAGYOBB NYEREMÉNY A LEGSZERENCSÉSEBB ESETBEN

EGY MILLIÓ KORONA.

HÚZÁS 1898. november 17. és 18.

100,000 sorsjegy 50,000 nyeremény.

Első osztályu eredeti sorsjegyek áral:

egy egész	egy fél	egy negyed	egy nyolczad
6.— frt	3.— frt	1.50 frt	75 kr.

A sorsjegyeket utánvéttel küldöm, de az összeg postautalványon vagy ajánlott levélben is beküldhető. A hivatalos tervezetet minden megrendeléshez ingyen mellékelem. A húzási jegyzéket minden további felszólítás nélkül a húzás megtörténte után azonnal beküldöm.

Sziveskedjék h. megrendelését mielőbb hozzám, mint a sorsjegyek eladásával megbízott főelárusitóhoz juttatni

Bihari Ede BUDAPEST, Granátos-utcza 14.

A legjobbnak bizonyult HÁZISZER, mely az emésztést szabályozza, rendes vérkeringést eredményezi, a megromlott és hibás véralkatrészt eltávolitja (a mi az egészség főfeltétele), gyorsan és biztosan megszünteti a gyomorbajt, és p. étvágytalanságot, savanyu fölböfögést, hányási inger, gyomor- és hasbántalmat, gyömörgörcsöt, a gyomor tulterhelését ételtől, nyálkásodást, vértolulást, hámorhoidákat, női bántalmakat, belbajokat, a már 40 év óta jónak bizonyult

Dr. ROSA-fele életbalzsam

Minden gyuladás, seb és kelés gyógyitása biztos sikerrel jár, a női mell gyuladásánál, tejrakedés- és keményedésnél, a gyermek elválasztásánál, tályogok, vérkelések, pokolvar és genyedéseknél, továbbá körömgenyedés az ugynevezett körömméregnél a kézen és láb ujjakon, keményedéseknél, daganatoknál, mirigydagan toknál, holttetem képződéseknél stb. 50 év óta bevált

Prágai házikenőcs

FRAGNER B. gyógysz.-tól Prágában 203—III.

Ki az emésztése minden munkáját uj életre serkenti egészséges és tiszta vért szerez, különben is biztos és messze földön hires, bevált háziszer.

1 üveg 50 kr., kettős üveg 1 forint. Postán 20 krral drágább

A gyó yulás fájdalom nélkül halad a kenőcs hűsitő hatása alatt.

Dobozban 25 és 35 krajczárjával

Postán 6 krral drágább.

FIGYELMEZTETÉS! Mindenki csak az eredeti készitményt kérje a prágai Fragner B. gyógyszertárából és figyeljen arra, hogy a Dr. Rosa balzsam csomagolás minden részén az itt látható kerek védjegy legyen; a prágai házikenőcs csomagolásán pedig a jobbról látható három szögletü védjegy.

A ki egy utánzást talál és nekem bejelenti, dijat kap!

Ellismerő levelek ezrei rendelkezésre állanak.

Raktárak Budapesten:

Török József gyógyszertárban, Egger A. gyógysz.-ban, Thalmayer és Seitz, Kochmeister utóda

Főraktár a készitőnél B. Fragner Apotheke „zum schwarzen Adler" in Prag. Eck der Spornergasse Nr. 203.

Postaküldés azonnal. 231—26

MINDEN SORSJEGY UTÁNFIZETÉS NÉLKÜL MIND A 6 HUZÁSON JÁTSZIK.

UJSÁGIRÓK SORSJÁTÉKA

FŐNYEREMÉNY 100.000 KORONA ÉRT.

5 NYEREMÉNY à 20.000 KORONA stb.

AZ ÖSSZES NYEREMÉNYEKET KIVÁNATRA 20% LEVONÁSSAL

A VÁLLALAT KÉSZPÉNZBEN VISSZAVÁSÁROLJA

EGY SORSJEGY ÁRA: 1 KORONA

Huzás már 1899. január hó 4-én.

Sorsjegyeket ajánl:

N.-kanizsai Bank-Egyesület.

Nyomatott Fischel Fülöp laptulajdonosnál Nagy-Kanizsán 1898.

Huszonötödik évfolyam. 92. szám.

Szerkesztőség: Városháza-épület Fischel Fülöp könyvkereskedésében.

szerkesztővel értekezni lehet naponkint d. u. 4—5 óra közt.

Az intézendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Kiadóhivatal: Városháza-épület: Fischel Fülöp könyvkereskedése.

ZALA

Politikai lap.

Megjelenik NAGY-KANIZSÁN hetenkint kétszer: vasárnap s csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre 12 korona (6 frt — kr,
Félévre 6 korona (3 frt — kr,
Negyedévre 3 korona (1 frt 50 kr

Nyilttér petitsora 10 krajcár.

Előfizetések, valamint a hirdetésekre vonatkozók Fischel Fülöp könyvkereskedésébe intézendők.

Bérmentetlen levelet csak ismert kezek közt fogadunk el.

Egyes szám ára 10 krajcár.

Nagy-Kanizsa, 1898. | Felelős szerkesztő: SZALAY SÁNDOR. | Csütörtök, november 17.

A züllő gyermekek érdekében.

Nagy-Kanizsa utcáin a járó-kelő uriembereket hol egyik, hol másik sarokban szólítja meg egy-egy szánalmat, könyörületet keltő, rongyos, sápadt didergő gyermek, egy kis kenyérért esedezve remegő hangon. Az éhező inség, az Istenhez kiáltó nyomor ri le szegénykékről.

Akinek érező szive van és melegebben érdeklődik a nyomorultak sorsa iránt, megtudhatja tőlük, hogy hazulról kergetik ki őket és kényszeritik a csatangolásra, a koldulásra.

Megdöbbentően szaporodnak. Jó lesz ezeknek sorsával még idején komolyan, nagyon komolyan foglalkozni, mert a vérlázitó genfi eset mutatja, hogy hova vezeti az ilyeneket a fokozatos züllés. Egyenesen az anárkizmus karjaiba.

Mi az anarkizmussal, mely az emberiség lélektana szempontjából képtelen, elérhetetlen utópiának tekinthető csak, nem akarunk foglalkozni. Még ha olyan eszmei tartalma volna s, mely a fokozatos fejlődés alapján némi reménynyel nézhetne a jövő felé, meg kellene vetnünk a miatt az emberietlen, minden érzést megtagadó erőszak miatt, melylyel lelketlen fanatikusai magának az eszmének érvényt szerezni akarnak.

Hanem foglalkozni akarunk és foglalkoznunk kell is azzal a jelenséggel, hogy ennek az utópikus irányzatnak honnan és miként toborzódnak fanatikusai, akik majd nem egytől egyig olyan fajta egyének, a kik valamely nagyobb szabásu társadalompolitikai irányzatnak eszmei tartalmát sem lényegében, sem a jövővel kapcsolatos vonatkozásaiban megérteni képtelenek; akik tehát nem egyebek, mint egy kitűzött cél érdekében kiadott és fölkapott jelszó értelmetlen üvöltői, lelketlen eszközei.

Ha figyelemmel kisérjük és vizsgáljuk a közelmult évek alatt szinte megdöbbentő gyorsasággal egymást követő anarkista-merényletek hőseit: azt tapasztaljuk, hogy azok majdnem kivétel nélkül a társadalomnak ab ól a rétegéből toborzódtak, ahol elszomoritó és mélyebben fekvő erkölcsi okoknál fogva az egyénekben szorosabb értelemben vett erkölcsi érzék (itéletről nem is beszélünk) csak nagy ritkán, ugyszólván megérthetetlen kivételképen alakulhat ki. Atéle szerencsétlen, törvénytelen viszony áldozatai azok legnagyobb részben, vagy pedig olyan szomoru körülmények között felnőtt egyének, akik a szülői gyöngéd szeretet áldásos és az egész életre kiható jótéteményétől megfosztottan, idegen, durva nevelői kezek között teljesen elveszitették lelküknek, s ivűknek isten-adta zománcát is.

Olvashattuk királynénk elvetemült gyilkosának vallomásából is, hogy milyen viszonyok között nőtt fel; hogyan volt kitaszitva már gyermekkorában a tisztességes, emberi nevelésben részesültek sorából, s miként lett már tizenhárom éves korában anarkista, a nélkül, hogy tudta volna: mi tulajdonképpen az anarkia. Mire lelkének fokozatos elvadulásában a gyilkosságig ért, arra az önérzetes hitre jutott, hogy ő most már tudatos anarkista; pedig most éppen olyan tudatosság nélküli zür-zavar kavargott lelkében, mint tizenhárom éves korában. De hát most már perfekt anarkistának hitte magát, mert gyilkot mert kezébe ragadni és végrehajtó hatalommá lett egy társadalom-politikai törekvés szolgálatában.

TÁRCA.

Szent-Erzsébet napjára.

Hol Corfu szigetét a tenger áttogja,
(Déliédéki szellő titkosan susogja:)
Achilleon csendes árnyas ligetének
Sürü bokrait, a csalogány lepé meg.
Fészket is épitett az ágai között,
Mert a menynyből oda, egy Angyal költözött.

Érezte, — kis szive azt dobogta néki,
Hogy ez angyalt ott is bubánat kiséri.
Pici szemével ő a lelkébe nézett;
Észrevette rajta, hogy egy szent igézet:
Fátyola van arcán s bus szemének fénye
Idé száll elárvult, szegény nemzetére.

A kedves madárka dalra nyitá ajkát,
Elzengte legszebbik vigasztaló dalát.
Kicsi csalogánynak meleze rezgő hangja
Az isteni csendnek alkonyi harangja,
A nap elnyugodva, a tengerbe merült;
Az egész természet álomba szenderült.

Majd hogy a kelő nap ébredő sugára,
Rásüt Corfu sziget Achilleonjára,
S ragyogó szemével ablakán benézket
Imádkozva térdel belül Szent Erzsébet.
Angyali ajkának az a hő fohásza:
Szálljon vigasztalás az árva hazára.

Lenkey Károly

A tánc.

I.

Csapó Gergely gyanakodva, lehorgasztott fővel lépegetett ki udvarából. Künn, az utcán megállott egy kissé Botjával szórogatta szét maga előtt a vastag nyári port. Látott rajta, hogy valamin nagyon erősen tünődik. A belső küzködés mély barázdákat irt homlokára, szemöldökei közé. Egy lépést halad. előre. Megint megállott s megint verdeste, szórta szét az utcai porréteget. Majd hirtelen elhatározassal sarkon fordult és visszament hajlaka felé csendes, zaj alan lépésekkel.

A pitvar-ajtóban megállott. Onnan egyenesen a nyitott-ajtaju konyhába lehetett látni.

Gyönyörü, barna-piros menyecske surrant be eppen a konyhából a szobába. Ölözőfelben volt, felső ruha nélkül. Gömbölyü nyaka és remekszép válla szinte vakitóan fehérlett ki, amint belibbent az ajtón.

Csapó Gergelynek egy pillanatra fejébe szökkent a vér. Talán attól a gondolattól, hogy ha ezt a gyönyörü teremtést valaki más is megölelné.

Szép csendesen belépett a konyhába s megállott a szobába vezető ajtóban.

Hallk sikoltás hallatszott ki a szobából.

Csapó Gergelynek nagyon jól esett ez. Csendes, szinte bünbánó hangon mondta:

— Én vagyok Juliskám, ne ijedj meg!

Szavára a menyecske egyszerre ott termett az ajtóban ugy amint volt, igézetes pongyolában.

— Te még itt vagy Gergely? Azt hittem, hogy már a falu végén jársz.

Csapó kissé zavartan nézett feleségére.

— Az igaz, hogy már tulliehetnék a falun; de vissza kellett jönnöm.

— Talán itthon feledtél valamit?

— Hát persze. No hát. Igen. A pipa hagytam a pitvarban.

— Máskor gyujts rá lelkem itthon, ugy menj el, akkor talán nem feleded itthon a pipádat.

Csapó Gergely zavartan izgett mozgott — Végre bizonyos elszántsággal lépett a menyecske közelébe.

— Na, gyere, csókolj meg még egyszer!

A menyecske nevetve karolta át ura nyakát.

— Ejnye, de rászomjaztál, lelkem. Csak nem ezért jöttél talán vissza?

A férfi átfogta a menyecske karcsu, puha derekát, magához szoritotta s oda tapadt ajakával annak forró ajakára.

Csók után még sokáig nézett a menyecske szemébe gyönyörüségtől ködös szemekkel, aztán tompa hangon mondta:

— Te asszony, ma vasárnap van ám!

A menyecske kérdő szemekkel nézett urára

— Persze hogy az, egész nap Mit akarsz ezzel mondani? Látod, hogy készülök már misére.

Zsolnay gyárak fóraktára.
Nagykanizsai emlék bögrék á 15 és 20 krajczár.
Rosalyt edények. — Majolika disztárgyak.
ALT és BÖHM Nagy-Kanizsa.

Egy szerencsétlen áldozat tulajdonképpen ez a gyilkos maga i[illegible] minden erkölcsi alap nélküli lelké[illegible] tta egy képtelen társadalom-politikai irányzatnak mérgező jelszavát és magának az eszmének megértése, felfogása nélkül lelketlen, vad eszközül vetette magát az értelem és gondolkozás nélküli fanatizmusnak.

Olyan nevelői hatások után, mint aminők az ő lelkét irányitották, nem is történhetett másképpen. Hisz már tizenhároméves korában anarkista-palánta volt, értelmetlen, elragadott áldozata az emberiségben hullámzó socialis áramlatoknak.

És hány ilyet ragadott már el — akikről nem is tudunk — a sociális áramlatok legveszedelmesebb (mert legnehezebben megérthető) áramlata: az anarkismus! Hány ilyen szerencsétlen, semmiféle erkölcsi alapot nem nyert lelket!

És mit hangoztatnak minden ilyen megrázó merénylet után? Azt, hogy föl kell lépni teljes erélylyel az anarkisták ellen.

Pedig ugyancsak régen elismert és szinte elkopott axioma az, hogy nincs szerencsétlenebb orvosság az erőszak ellen.... az erőszaknál.

Látjuk azt az őrületes fanatizmust, melylyel ezek a bomlott agyu merénylők az ő képzelt hősi martiriumukba rohannak. Ezeket fegyverekkel megrendszabályozni nem lehet.

Hanem igenis oda kell hatni teljes erővel, hogy ezek az anarkista növendékek ne szaporodjanak; hogy a szerencsétlen viszonyok között született vagy teljesen elárvult gyermekekből tizenhároméves korukban anarkisták ne legyenek.

Vizsgáljuk csak: minő elbánásban, minő sorsban részesülnek nálunk a törvénytelen vagy elárvult gyermekek?

Az elbukott anya vagy a hatóság kiadja őket tartásba rendesen oly csekély tartás-dij mellett, hogy tisztességes család nevelésüket el sem vállalhatja. Igy azután olyan egyének kezébe kerülnek, akik — mig kicsinyek — a tartásdij arányában gondozzák, illetőleg koplaltatják és verik ki őket a szabad ég alá; s mikor kissé erősödnek, durva bánásmóddal, ütéssel, veréssel kényszeritik őket erejöket meghaladó munkákra vagy olyan dolgok elkövetésére, amik kezdő lépései a lelket megmérgező bünnek.

Semmi sem természetese b, mint hogy az ilyen gyermekek, akik a szülői vagy általában az emberi szeretet legcsekélyebb melegében sem részesülve, durva szitok és verés között nőnek fel és érik el tizenkét éves korukat: életük tizenharmadik, tizennegyedik évében egyebet sem érezhetnek, mint elkeseredett gyűlöletet, boszut az egész emberiség iránt. Iskolát csak ritkán látnak, mert nálunk a kényszeriskoláztatást az is kolába járóknak különben is folyton emelkedő létszáma s igy a költségeknek nagy arányokban való szaporodása miatt éppen az olyan helyiségekben nem szoritják teljes erélylyel, ahol az ilyen elhagyatott gyermekek száma legnagyobb.

Mire azután valamely iparos pályára léphetnek, már a lelkök teljesen meg van mételyezve, s akkor már a legjobb lelkü iparos-mester mellett sem igen lesz belőlük a társadalmi renddel s az emberekkel megbarátkozni tudó egyén. Ha még hozzá az iparos tanulói évek alatt is folytatódik velök szemben a durva bánásmód (ami szintén nem ritka dolog): akkor lélektanilag egészen igazolt az erkölcsi érzéknek az a teljes hiánya, amit az ilyen egyéneknél tapasztalunk. Ezekből toborzódnak azután a gyilkos anarkisták.

Itt kell a baj forrását keresnünk. Itt kell az anarkisták elszaporodása ellen intézkedést alkalmazni.

Magyarország minden megyéjében kellene felállitani nevelő-intézetet az ilyen kitaszitott vagy árván maradt gyermekek számára, hol szakavatott kezek pótolnák a szülői gondos nevelés és szeretet hiányát.

Néhány megyében van ugyan már árvaház, ahol a teljesen árva gyermekeket részesitik megfelelő nevelésben és készitik elő az iparos pályára; de ez még nem elég; mert ezek az árvaházak nem adnak menedéket a törvénytelen gyermekeknek.

Igaz, hogy nálunk Magyarországban még nem szaporodtak el v lami megrettentő módon az anarkisták; de ez nem ment föl bennünket az intézkedés kötelességétől; mert azok a rongyos, kócos, züllött külsejü suhancok, akik egyes városok vasuti állomásain várakoznak a bőrönd-szállitásra, mind aféle anarkista növendékek. A lelkük, a szivük kitünő talaj az anarkizmusnak. Csak gonosz kéz kell, hogy beléjök hintse a magot.

Ezeknek a züllött, félig-meddig kitaszitott, nevelésben nem részesült alakoknak mindegyik csoportja kiáltó, intő jel arra, hogy tenni kell valamit, mig jobban el nem szaporodnak, mig az elhanyagolás veszélye imminensebbé nem lesz. Ezt pedig csak a nevelő-intézeteknek megyénkint való felállitásával lehet meggátolni.

Országgyülés.

November 12.

Öreg tél lesz maholnap, meleg télikabátban, deres bajusszal sietnek a honatyák a jól fűtött Házba — és még mindig tart a napirendvita, mely még a nyáriasan meleg napokon kezdődött, a könnyü, világos nyáriruhák idejében. Az unalom széles tengerén tul, ködös messzeségbe vész a vita eleje, alig hinné az ember, hogy „csak" az ötödik hetébe lépünk most. És hömpölyög tovább, tovább.....

Ma még a szombat tiszteletére sem rendezett vihart az obstrukció, jó szerencse, hogy egy kormánypárti szónok nagyszabásu beszéddel elevenére tapintott az obstrukciónak, mert különben

---

— Azt nem bánom; azt akarom is, hogy a templomba elmenj. De...

A férfi elhallgatott. A menyecske kiváncsiskodott.

— No? Mit de?

— Tánc is lesz. Oda ne menj el!

A menyecske egész szivéből kacagott De Csapónak arca mosolytalan maradt.

— Te, Juliska, ha én azt megtudnám, hogy táncoltál!

— No, mi lenne akkor?

— Magam sem tudom. Isten oltalmazzon meg attól téged is, engem is.

II.

Ragyogó, napsugaras délután volt.

Csapóné künn áldogallt a kapuban. — Fiatal menyecskék, leányok mentek arra, siettek a táncba.

Arató Vendelné, Csapónénak leánykori pajtása is arra haladt. A mint megpillantotta Csapónét, megállott.

— Talán csak egyedül vagy, Juliskám?

— Magam vagyok. Az uram valami törvényes dologban jár a városban.

— Csukódjál be, gyere táncba!

— Nem, szivem, nem hagyom a hajlékomat magára.

— Sohse féltsd! Nem lopják le a tetőt.

— Isten tudja. Aztán meg az uram ellenére sem akarok tenni.

— Az urad ellenére? Azt csak nem tiltotta meg, hogy nézd a táncot.

— Azt nem.

— No, hát akkor gyere velem, ne őrizd itt egész délután a kapuféiát. Én sem táncolni megyek, csak gyönyörködni kicsit a mulatókban.

Csapóné ugy érezte, mintha valami láthatatlan kéz fogná karját, hogy ne menjen. De eszébe jutott, hogy máskor talán sohase lesz néki ilyen alkalma megnézni a táncot, a hol leánykorában annyiszor megbámulták az ő gyönyörü táncát. Gondolta: azzal csak nem vét sem Isten, sem ember ellen, ha elmegy táncot nézni. Azt nem is mondta az ura, hogy el ne menjen, csak hogy ne táncoljon.

Elment.

Sokáig nézte a táncolókat. Hol egyik, hol másik legény akarta beleugratni a táncba, de nem ment. Nagyon sötét, fenyegető képpel ment el az ura; Isten tudja: mi történnék, ha megtudná, hogy táncolt.

Egyszerre azután rázenditett a cigány az ő lánykori kedves nótájára.

Hallgatta édes gyönyörüséggel; elgondolkodva és szinte szánó arccal nézte a táncoló párokat. Hejh, nem igy rakta ő ezt leánykorában! A fél falu szeme, szája nyitva maradt a bámulattól, mikor ő, meg Hajdu Pista, a falu legjobb táncoslegénye, járták a verbungost, aztán rá a csárdást.

A mellette álló Aratóné, mintha csak a lelkébe látott volna, megszólalt:

— Hajh Juliska, nem igy jártad te ezt két esztendő előtt Hajdu Pistával!

Lassan-lassan melléje gyülekeztek többen is az asszonyok közül. Hol egyik, hol másik mondott hozzá valamit.

— Hiába, nem lesz a faluban többé olyan táncos, mint Csapóné volt.

— Aranyért nem adnám, ha még egyszer láthatnálak táncolni Haju Pistával.

— Hajdu Pista sem igen jár a táncba, mióta te elmaradtál. Veled tudta csak kirakni erre a szép nótára.

— A te táncodat talán az angyalok is megbámulták.

Ilyen megjegyzéseket hallott Csapóné. Aztán mondja valaki, hogy ezeket nem egyenesen az ördög bérelte fel. És hogy a kisértés teljes legyen, valahonnan egyszerre betoppant a korosma udvarába Hajdu Pista, a falu legjobb táncos-legénye. Amint Csapónét megpillantotta, ragyogó arcsal futott oda hozzá.

A körülálló asszonyok a karjaikon adták kezébe Csapónét, aki gyönyörüségtől szédült fővel tette kezét a legény vállára.

Akkor már nyugodtan kacaghatott az ördög.

III.

Csapó Gergely elvégezte a dolgát a városban. Bandukolva járkált az utcákban, hogy talán akad neki valami kocsi-alkalmatosság.

Az egyik korcsmából zeneszó hallatszott ki. Betekintett egy pillanatra.

Szilajan járták ott a táncot.

Furcsa teremtések lehettek azok. A fehérnépek jobban rikogattak, mint a férfiak.

Szinte haragos képpel nézte ezt a sokadalmat.

nagyon is unalmas szombat lett volna. Bernáth nemzeti párti és Tóth János függetlenségi szónok beszéde után felszólalt a jobboldalon Kristóffy József, aki eddigi felszólalásai által már igen jó renomét szerzett magának. Nagy és figyelmes hallgatósága volt ma is. Formában ügyes, és tartalmában igen hatásos beszédében szembeszállt az ellenzéknek ama tételével, hogy önrendelkező jogunkból kifolyóan csakis a vámsorompókat kell fölállitanunk, a közös vámterületet pedig e jog alapján még érdekeink károsodása esetén sem szabad fentartanunk. És megcáfolta, megdöntötte ezt a tételt hivatkozva azoknak a nyilatkozataira, akik magát a törvényt megalkották. Kristóffy elegans előadásában valóban sujtóan hatottak ezek a citátumok és majdnem mindenik után helyeslés éljenzés, taps zugott a jobboldal soraiból a szónok felé. A baloldal pedig hallgatott, csak itt-ott röpitett egy-egy nyugtalan kiáltást Kristóffy felé, akinek pártfelei seregesen gratuláltak végül a valóban sikerült beszédhez. Mezőssy Béla, aki tegnap hasonló citátumokkal az ellenzék igazát bizonyitotta, most ügyesen próbálgatta a Kristóffy cáfolását, de közben Pulszky Ágoston került vele szembe, aki magyarázatokkal szolgált a fiatal Mezőssynek.

— Régen volt, — felelt erre Mezőssy, — hogy Pulszky tanár ur magyarázatait hallgattam, és őszintén bevallom, akkor se értettem, ma sem értem!

Az egész Ház harsogó derültséggel honorálta ezt a csipős riposztot. Ülés végén Polónyi interpellált egy rendőrileg lefoglalt gyüjtés miatt és megcselekedte azt a nagyszerü tréfát, hogy felszólitotta a belügyministert, foglaltassa le azt a 3 milliós gyüjtést is, melyet választási célokra rendezett a miniszterelnök.

November 14.

Az ülés elején Mihályi Péter szólt.

Sokkal érdekesebb volt, mikor a szabadelvü pártból egy galambősz fejü ember emelkedett fel: Szentpály Jenő. Mint az alkotmányos élet hajnalodásának egyik szemtanuja hasonlitotta össze az egykori ellenzéket ezzel a maival, mely személyes hajszával azt a legnagyobb kincset akarja elprédálni, a miért a régi ellenzék az életét adta volna: a parlamentarizmust. S állitólag azért, mert a választások felháboritották.

Azt mondja erre a galambősz Szenpály Jenő:

— Száznál többen vagyunk a szabadelvü pártban, akiket egyhangulag választottak. Tehát kétszer annyian, mint az egész Kossuth-párt, háromszor annyian, mint az egész nemzeti párt és hatszor annyian, mint az egész néppart.

És tovább is mint Szentpály Jenő:

— Régen vagyok képviselő és soha a szabadelvüpárt pénzárából egy krajcárt sem kaptam.

— Fehér holló! — kiáltott közbe Pólóny Géza.

— Nem fehér holló, mert igen sokan vagyunk ilyenek, — felelte önérzetesen a szónok.

Majd a régi obstrukcióról beszélt, a mikor az ellenzék harca inkább humoros volt s mig az egyik képviselő a bibliát olvasta fel, addig egy másik egész értekezést tartott — a szelek eredetéről. Tréfás volt akkor az obstrukció, de az emberek egymást megbecsülték...

— S ez ma is ránk férne! — végezte bölcs figyelmeztetését Szentpály Jenő, a kit a többség zajosan megtapsolt érte.

Rakovszky István személyes kérdésben nyilatkozott s aztán megint a nemzeti párt állitott sorompóba egy harcost. A román Mihályi után a szerb Jágics Józsefet. Ez Tisza István gróffal polemizált és talán a Szentpály Jenő figyelmeztetése hatott rá, mert humoros feladatra vállalkozott. Azt akarta kimutatni, hogy nincsen obstrukció.

Különben Jágics elég gyorsan végzett s aztán Kalocsai Alán szólalt fel, aki azt mondta magáról, hogy párton kivül áll.

Öt perc szünet volt utána.

Szünet után nagyobb figyelem mutatkozott, mert Hódossy Imre kért szót. Azt várták tőle, hogy vázolni fogja legalább nagy vonásokban a hirhedt pártköri feliratot, de nem tette. A sárosi paktumot próbálta inkább mentegetni s azt mesélte, hogy a sárosi választásoknál a nemzeti párt egyáltalán nem is tárgyalt a néppárttal.

Hosszabban fejtegette ezután, hogy önállóan nem lehet közös vámterületet fentartani és az ellenzéknek különösen tetszett egy Roscherből vett citátum, a mely szerint nem rokon államok vámuniója alatt a kisebbik nemzet okvetlenül eljátssza függetlenségét. S ez a citátum, kétségtelenül nagy sulyu volna, ha valaki azt akarná eltagadni, hogy Magyarországnak joga van az önnálló vámterületre. De most nem erről folyik a szó. Az ország érdekei vannak előtérben s azt Roscher sem tagadja, hogy a mikor az ország érdeke ugy kivánja, akkor a vámunió a jobbik expediens.

Persze Hódossy ezt bölcsen elhallgatta és inkább szavakba kapaszkodott. Mert például Tisza István gróf azt mondotta, hogy Deák Ferenc a gazdasági különválás kényszerére nem gondolt. Hódossy kikapja a „kényszer" szót s azt akarja vele kimutatni, hogy ezzel a gyülöletes szóval magát a szabadságot is meglehet gyülöltetni.

Hódossy Imre egy óra tájban elhallgatott.

S most moraj támadt. A jegyző Ivánka Oszkárt hivta fel szólásra s ő azzal kezdte a beszédét:

— A miniszterelnököt fogom támadni.

S hogy e bejelentést igazolja, mindjárt megtámadta — Tisza István grófot, a ki ma nem is volt jelen.

Fájt neki például, hogy Tisza István gróf rámutatott az obstrukció céljainak titkaira. Ok nem akarnak a zavarosban halászni — mondta Ivánka Oszkár. Még politikai tekintetben sem. A szó közönséges értelmében pedig éppen nem, mert az nagyon komisz dolog volna..

Láng Lajos itt az elnöki székből tiltakozott e kifejezés ellen.

— Mi ez? Senkit se bántott: — kiáltott hevesen Rakovszky István.

— Rakovszky képviselő urat rendreutasitom! — szólt az elnök.

— Hiszen „komisz kenyér" és „komisz baka" is van — tréfált Meszlény Lajos.

Ivánka Oszkár megigérte, hogy nem használ tovább erős kifejezéseket, de nyomban utána mérgezett szavakkal mutatta ki megszelidülését. A Tiszákat vádolta — nem zavarosban halászással, oh nem, ő most már szelid volt — csak azzal, hogy kényelmes helyen nagy hálóval aranyhalakat szedtek és pozicójukat kihasználták.

— Tisza István gróf a legkimagaslóbb egyéniség! — kiáltott felháborodással Rosenberg Gyula.

— Oh igen, a bankban — szólt szeliden Ivánka Oszkár.

S azontul is ilyen »szelid« volt. Itélt elevenek és holtak fölött, mindig ilyen »szeliden«. Sorra szinezte ki a Bánffy multját és a jelenét; persze mindig az ő »szelid« szineivel. A Dessewffy-ügyről is beszélt s végezetül azt mondta, hogy ő sajnálja, hogy olyan eszes és müvelt ember mint Tisza István gróf, támogatja Bánffy Dezső bárót.

A »szelidség« koronája ez volt:

— Nem fogunk obstruálni, ha a miniszterelnöki székben »tisztességes és tiszteletreméltó« férfi fog ülni.

— Rendre! Rendre! — hangzott most már a legnagyobb felháborodással.

— A képviselő urat rendreutasitom! — szólt erélyesen Láng Lajos.

— Éljen Ivánka! — kiáltotta lelkesen Rakovszky István.

S ez a lelkes támogatás még egy Kraftausdruckra ragadta Ivánka Oszkárt, a miért még egy elnöki rendreutasitás járt ki neki.

November 15.

A levegőben a legnagyobb izgalom. Hire jár, hogy napirend előtt erős felszólalások lesznek.

Egy percre azonban mintha másképen lenne a dolog.

Mert a jegyző kimondja:

— Következik Kálmán Károly!

— Nem ugy, mondja Szilágyi Dezső. Előbb a miniszterelnök kiván szólani.

S csakugyan fölemelkedik Bánffy Dezső báró miniszterelnök. Az Ivánka tegnapi támadásával szemben védelmezte magát, de nem miniszterelnökségét (mert ez ugyan nem szorult Ivánka urral szemben védelemre), de főispánságát. Kimutatta, hogy ő sohasem palástolta tisztviselők visszaéléseit, s minthogy őt ezzel nem is igen vádolták, még sokkal inkább brutális kegyetlenséggel.

Aztán a szabadelvü párt lelkes éljenzése közben még csak ennyit mondott:

— A személyes támadásokra pedig nem reflektálok, mert ezt tiltja önérzetem.

Most Tisza István gróf kért szót. Azzal a higgadtsággal beszélt, mely ennek az ifju politikusnak legcsodálatosabb tulajdonsága. A mikor személyében érte a leghevesebb támadás, neki volt elég nyugodtsága, hogy előbb félremagyarázott szavait igazitsa helyre. S még aztán sem védte mindjárt magát, hanem előbb — Tisza Kálmánt. S elmondotta, hogy ez a Tisza Kálmán, a ki neki édes atyja, nemcsak ki nem használta pozicióját, hanem olyan anyagi bonyodalmakba jutott, hogy hosszu időbe és nagy munkába került, mig ez[illegible] a bonyodalmakból kivergődhetett. Ez a k[illegible] feladat ő reá, a fiura várt. S épen ezért szánta [illegible] magát, hogy közgazdasági téren érvényesiti k[illegible]ségei, mert csak igy válhatott lehetségessé, hogy egyfelül a bonyodalmakat elháritja, másfelől pedig, hogy anyagi függetlenségének biztositásával idejének egy részét a közügyeknek is szentelhesse. Ezt elérte. Ha mostan ezért személyes sértésekkel illetik, azt nem a Házban intézi el, mert őt hivatalos állása nem gátolja a szabad cselekvésben. Itt csak azt jelenti ki, hogy a mig testi és lelki képességei engedik, minden támadás dacára is megmarad választott utján.

— Éljen! Éljen! — hangzott a többség elismerése.

S egyszerre több is kiáltották:

— Igy beszél egy ur, aki dolgozik!

Még Olay Lajosnak is volt napirend előtt néhány szava:

— Cselekszem meggyőződésem szerint s hogy aztán Ivánka urnak mit tetszik rólam gondolni, azzal én nem törődöm.

...S ezzel a tegnapi dolog parlamenti része most már el volt intézve. Következett a napirend. De Kálmán Károly helyett, a kit pedig már a jegyző fel is hivott, előbb Hock János szólalt fel. Egy klubbeli hasonlattal kezdte — a kártyajátékból. Azt mondta, hogy a két állam kormányférfiai hazárdjátékot játszanak s a többség tagjai mind politikai kibicek, inkább bíznak a Bánffy Dezső báró szerencséjében, mert forélyos játékos

---

Akkor aztán még az ökleit is szorongatta, mikor egy fehérnépet megpillantott, amelyik szakasztott olyan volt, mint az ő felesége.

Egyszerre az ő Juliskájára gondolt.

Nem vitte-é azt is kisértetbe az ördög? Nem szorongatják é, nem ölelgetik-é mások azt is, mig ő távol van?

Valami megmagyarázhatatlan nyugtalanság szállt lelkére; nem volt maradása. Ott hagyta a városi kis korcsma táncolóit; ment kifelé az utcára.

Éppen akkor hajtott arra a falu jegyzője. Megállt és Csapót fölvette kocsijára.

Gyorsan hazaértek.

Csapó leszállt hajléka előtt.

Mikor mindent zárva talált, elsápadt megtántorodott.

Rohant egyenesen a korcsmába.

Mikor odaért, nem vette észre senki; mert minden szem egy táncoló páron csüngött egész gyönyörüséggel. Csapóné és Hajdu Pista járták a verbungost.

Mintha egész váratlanul villám csapott volna le, ugy hatott, mikor Csapó Gergely a táncoló pár közé ugrott, megkapta az asszony derekát, s odakiáltott a cigányoknak:

— Három a tánc halálig!

A cigányok belevágtak a csárdásba és huzták őrületes gyors ütemben.

Mihelyt el akarták hagyni, Csapó Gergely megint odakiáltotta vadul forgó, üszkös szemekkel:

— Három a tánc halálig!

Mindenki félbenhagyta már a táncot, csak ő járta a feleségével, aki már vonaglott karjai között. De nem eresztette, csak járta a táncot vadul, hatalmas melle hörögve zihált. Vitte, vonszolta magával az asszonyt, aki végre már félholtan feküdt karjaiban, sápadt arccal, ködösült szemekkel.

Egyszerre csak az őrjöngő ember hatalmas termete nagyot rándult és végig terült a földön.

A zene rögtön elnémult.

A halál-táncnak vége volt.

—y.

és mindig ő huzza be a kasszát. Ezért puszta ándungból rárakják a miniszterelnök ismeretlen kártyáira a pénzt, de nem a magukét, hanem az országét.

A beszéd különben ezzel a képpel végződött:

— Alkotmánylevelünket inkább egy királyi oroszlán tépje szét, semhogy háromszáz, éléskamrából kiszabadult egér rágja össze.

A lelkes ellenzék erre azt kiáltotta:

— Öt perc!

De Szilágyi Dezső a legnyugodtabban ült a helyén és intett a jegyzőnek, hogy szólítsa fel a következő szónokot.

Ez pedig Boda Vilmos volt. S így mégis csak megvolt az öt perc szünet. Mert jóformán az egész törvényhozás pihenni mehetett a folyosóra.

Az igazi öt pere sem maradt el.

S azután Hentaller Lajos szólalt fel, aki egy statisztikai megjegyzéssel kezdte:

— A vita huszonkilencedik napján azért szólalok fel, hogy Magyarország Dreyfus-ügyéről: a Hentzi-szoborról beszéljek.

El is mondta Hentzi élefrajzát.

De most jött a szenzáció. Nem jelentkezett több szónok.

— A vitát bezárom! — mondta nagy mozgás közben Szilágyi Dezső.

Következtek volna tehát a záróbeszédek, de Barabás Béla mindjárt azt kérte, hogy a záróbeszédek maradjanak holnapra s ezt a többség meg is engedte. Az ülés tehát ma szokatlanul hamar végződött.

A vármegye házából.

A megyei közigazgatási bizottság november havi ülését, dr. Jankovick László gróf főispán elnöklete alatt f. hó 8-án tartotta

Az alispáni havi jelentés a vármegye területén a közigazgatás egyes ágaiban október hóban előfordult eseményekről felolvastatván, helyeslőleg tudomásul vétetett.

Skublics Jenő bizottsági tag inditványára a közigazgatási bizottság feliratilag megkeresi a belügyminisztert az iránt, hogy a jövő évtől kezdve Badacsonyban a fürdő idény megkezdésétől szüretig csendőr különitményt létesitsen a közbiztonsági szolgálat teljesitésére.

Egyes anyakönyvi kerületekben üresedésbe jött anyakönyvvezetői, vagy anyakönyvvezető helyettesi állások betöltése iránt tesz a bizottság a belügyminiszterhez előterjesztést s a bottornyaiban Medved Lajos, a puszta magyaródiban Szerdahelyi Elek, az orosztonyiban Pungor Imre jegyzőnek anyakönyvvezetővé, a kottoriiban Kollay Lajos nyug. jegyzőnek, a dráva-vásárhelyiben Hadrovics József községi irnoknak, a nagy-kapornakiban Várkonyi Ödön jegyző-irnoknak, a nagy-lengyeliben Pődör István jegyzőségednek és a dióskáliban Szász Domokos jegyző-irnoknak anyakönyvvezető helyetteseké való kinevezését hozza javaslatba.

A dobrónaki anyakönyvvezető tiszteletdijának felemelése, továbbá a zala-szent-grótbi anyakönyvi kerületben második anyakönyvvezetői állásnak szervezése tárgyában a főszolgabirói és anyakönyvi elügyelői jelentés alapján a bizottság előterjesztést tesz a belügyminiszterhez.

Csáktornya és Polstrau között Miksavárnál létesitendő vasuti megállóhely létesitése tárgyában a kereskedelemügyi miniszterhez felterjesztés tétetik.

Hasonlóan felterjesztést intéz a bizottság a csáktornyai vasuti állomás közelében lévő közuti átjárónál eszközölni szokott vasuti tolatások okozta forgalmi zavarok megszüntetése tárgyában.

A kereskedelemügyi miniszter leiratára a bizottság hozzájárulását nyilvánitja, hogy Gógánfa és Sümegh között Nyirlak elnevezéssel a 7-ik számu őrháznál feltételes megállóhely, továbbá a déli vasut vonalán Zala-Szent-Jakabon megállóhely létesittessék.

Zala Egerszeg város tanácsának jelentése szerint Matics József épülete a m. á. v. osztálymérnökség előterjesztése szerint a szabványos tüztávlaton kivül esik. A szombathelyi üzletvezetőséghez az előterjesztés nyilatkozattétel végett megküldetik.

Előterjesztetett a m. á. v. szombathelyi üzletvezetőségének átirata, melyben tudatja, hogy Ukk—csáktornyai vonal mentén az 511 + 43 szelvénynél Bak község által kérelmezett átjáró létesitése ellen nincs észrevétele, ha a község a 60 frtban megállapitott költséget fedezi előzetesen. Az átirat másolatban érdekelt községnek megküldetik.

Olvastatott a kereskedelemügyi miniszter rendelete, melyben tudatja, hogy Pacsán egy távirdaállomást ez idő szerint nem állithat fel; gondja lesz azonban arra, hogy mihelyt a törvényhozás által a távirda és távbeszélő hálózat intenzivebb fejlesztésére megfelelő hitel fog rendelkezésére bocsáttatni: a pacsai távirdaállomás felállitása iránt a tárgyalást meginditja. A miniszter leirata másolatban az érdekelt községnek megküldetik.

A közigazgatási bizottság a főszolgabirákat felhivja szigoru intézkedésre az iránt, hogy a kiöntő hidakra járművekkel járni tilos.

A pénzügyminiszter rendeletére intézkedett a bizottság az egyenes adók 1899. évi, illetve 1899., 1900. és 1901. évekre vonatkozó kivetésének meginditása tárgyában.

Kir. tanfelügyelő jelentése szerint az állami iskolák mellé szervezendő gazdasági ismétlő iskolák ügyében az intézkedéseket az egész vonalon meginditotta. — Grói Festetics Jenő a János-falusi mellé állitandó állami iskola részére 3 hold földet ajándékozott. — A miniszter megbizásából jelen volt a tapolcai állami vincellér iskolánál zalamegyei tanitók számára rendezett szőlészeti és borászati tanfolyam záró vizsgálatán. Ugyanitt a jelenvolt tanitókkal értekezletet tartott, hogy nyert szakismereteik mikép volnának érvényesithetők vidékeik viszonya szerint a gazdasági ismétlő iskolázás keretében. — Meglátogatta a lentii, lenti-kapolnai, lenti-szombathelyi r. k. iskolákat. A Mahomfán talált zugiskola bezáratása iránt intézkedett. — Járási főszolgabiróval meglátogatta a felső-nemes apátii iskolát s megtekintette az alsó-nemes apátii iskola uj épületét; meglátogatta a bessenyői és botfai községi és a csatári r. k. iskolát. A csatári tanteremnek kibővitése, a botfai iskola hiányai miatt a helyszinén intézkedett. — A söjtöri iskolát meglátogatva, a kisdedvédelem, faiskola és gazdasági ismétlő iskola viszonyait tárgyalta meg a képviselőtestülettel és iskolaszékkel. A miniszter a nagykanizsai községi elemi iskolák államositásának feltételeit ujabban megállapitván, a további intézkedések érdemében a nagykanizsai polgármestert személyesen megkereste; egyuttal ott megtekintette a községi polgári leányiskola parallel osztályának elhelyezését.

Lenti-Szombathely, Teskánd, Barabás, Kerka-Szent-Mihályfa, Vindornyafok községek tavaszszal iskolaépitésre, Vindornyalak az iskola épület helyreállitására és felszerelésére köteleztetett.

Martincsevics Julia okleveles óvónőnek a csáktornyai ovodához segéd-óvónővé való megválasztását a bizottság megerősitette.

Andersz Károly sormási és Polyák Mátyás csáktornyai tanitók uj dijleveleit a közigazgatási bizottság megerősitette.

A sényei tanitóválasztást a közigazgatási bizottság jóváhagyja s az államsegély folyóvá tétele végett jelentést tesz a miniszterhez.

A miniszterium az akalii ág. ev., paloznaki, mindszentkállai, aszófői, balaton-magyaródi, csernyeföldi r. k. iskolák tanitóinak ötödéves korpótléka cimen 50—50 frt államsegélyt engedélyeztetvén, erről érdekeltek értesitettnek.

A csalordi, galamboki tördemici iskolák ujabb kérvényei az 50 frt ötödéves kopótléknak államsegély utján való fedezése tárgyában a miniszterhez felterjesztetnek.

A szentgróth-polgárvárosi, nemes-apátii, hosszufalusi, kerka-némethfalusi, nagy radai, salomvári, hoticai, pestesházi, akalii, csálordi, mikefai, bagonyai iskolák tanitói részére segélyt nem engedélyezett, miről érdekelt községek értesitte nek.

A nagy-kanizsai tanitóválasztáshoz elnökül Eperjesy Sándor bizottsági tag kiküldetik.

A kapcai épitkezésről a főszolgabirói jelentés tudomásul vétetett.

Kir. tanfelügyelő bemutatta a közigazgatási bizottság vegzésével berendezni rendelt adatokat s ezek kapcsán a nagy-kanizsai izr. hitközség előterjesztését azon panaszos kérvény érdemében, melyet több nagy-kanizsai izr. elemi iskolai tanitó és tanitónő adott be lakbérük és ötödéves korpótlékuk rendezése tárgyában. — Miután a becsatolt okmányokból kitünik, hogy panaszos tanitók és tanitónők összes illetménye már alkalmaztatásuk kezdetétől 500 frtban állapittatott meg, sőt a nagy-kanizsai izr. hitközség annak daczára, hogy idő közben polgári fiu-iskolát állitott s kereskedelmi iskoláját felső kereskedelmi iskolává fejlesztette, panaszos tanitók fizetését 720 frtig kiegészitette; tekintettel továbbá az 1895. évi május 16-án. 23675. sz. a. kelt. miniszteri rendelet konkrét intézkedésére: az 1893. évi 26 t. c. oly értelmezésének, mely a hitközséget a tanitók és tanitónők mai fizetésével szemben is külön, részükre megválasztásuk alkalmából sem biztositott lakbér kiszolgáltatására kötelezné, helye nem adható. Másrészt a hittan és tornatanitásért a megbizatáskor megállapitott tiszteletdij addig, mig a megbizott ezen kötelezettségnek is kifogástalanul megfelel, meg nem csonkitható. A hitközségnek a tantestületet az 1893. évi 26. t. c. értelmében megillető évtödös korpótlék jogosultságáról tett kijelentése után még csak azt jegyzi meg a közigazgatási bizottság, hogy nyugdijlevonás csak a nyugdij meghatározásnál beszámithatlan lakbér levonásával fennmaradó összeg után foganatositható.

HIREK.

— **Házasságok.** *Ferenczy Kálmán*, kerecsenyi tanitó f. é. november 26-ikán délután 4 órakor köt házasságot *Ziegelhoffer Mária* kisasszonynyal Himodon (Sopronmegye). — *Fried* Mihály, magánhivatalnok, Pécsett, folyó hó 26-án házasságot köt *Strausz* Hermin kisasszonynyal, Strausz Manóné urnő leányával, *Strausz* Sándor könyvkereskedő nővérével, Csáktornyán. — *Eperjesy* Imre, okl. mérnök, a szegedy iparművészeti iskola tanára, nov. 16 án kötött házasságot *Szalay* Irma kisasszonynyal, *Szalay* Lajos nagykanizsai ügyvéd leányával.

— **Eljegyzés.** *Farkas* Jenő, Krausz és Farkas cég beltagja, jegyet váltott *Lackenbacher* Gizella kisasszonynyal Nagy-Kanizsán.

— **Virághullás.** Dr. *Bentzik* Ferenc városi ügyész négyéves kedves gyermekét, *Imrét*, kiragadta a halál a szerető szülők karjaiból. November 11-én hunyta le örök álomra szemeit az ártatlan kisded. „Mulása könnyü volt és tiszta, mint az égberöppenő sugár.“ Temetése november 12-én. délután 3 órakor volt a köztiszteletben álló család számos barátjának és tisztelőjének megható részvétével.

— **Gazdasági vándortanárok.** A mezőgazdasági szakismeretek terjesztése érdekében a földmivelési minister gazdasági vándor szaktanárokat nevezett ki, és pedig *Cseglédi* Tivadart a tejgazdasági szakra *Kaposvár* székhelylyel; Abonyi Károlyt a szövetkezeti szakra Nyiregyháza, Csér Lajost a komlótermelési szakra Segesvár, Füredy Lajost a bortermelési szakra Liptó-Szent-Miklós székhelylyel. A vármegyék alispánjait felhivta, hogy e vándortanárokat működésökben támogatni szivesked jenek.

Honi ipar.

TORONTÁLI SZŐNYEGGYÁR RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG.

Egyedüli Magyar szőnyeggyár.

Készit: kézzel csomózott **szmirna szőnyegeket**, terem-, szalon-, ebédlő-, háló-, boudoir- és uriszobák részére mindenféle nagyság és stilben, bármely rajz szerint: **hollandi futószőnyegeket, keleti (karamani) függönyöket, torontáli szerb szőnyegeket (Tyilin), terítők, függönyök, divánátvetők** stb. részére. 292—20

Főraktár: BUDAPEST, VI. kerület, Andrássy-ut 4. szám.

Dusan felszerelt raktár mindennemü, a szőnyeg-szakmába vágó cikkekben, u. m. olcsóbb fajtáju szőnyegek, függönyök, terítők, takarók, ablakvédők szoba és lépcsőrócsik.

Honi ipar.

Csertán Károly, vármegyénk alispánja, már ez irányban a szükséges intézkedéseket járások és a reedezett tanácsu vá . . hatóság i utján meg is tette.

— **Sikerült estély.** Rég volt Nagy-Kanizsán egy minden izeben oly szép, oly sikerült vigalom, mint az „Általános munkásképző egyesület" vasárnapi hangversenynyel egybekötött táncmulatsága. Már előre nagy érdeklődés mutatkozott, de a közönség a várakozáson felül váltotta be igéretét. Rég láttunk ily fényes és oly nagy számu közönséget együtt a »Polgári Egylet« termeiben, mint vasárnap este. Ezt tarthatja a munkásképző egyesület eddigi nagyszámu szép sikerei közü a legszebbnek, a legnagyobbnak. Megérdemeltek, méltók voltak rá. Nagy igyekezettel, fáradhatatlan törekvéssel indultak meg, s csak az tudja, hogy mily nagy kitartás⁄mi y végtelenül nagy türelem kell már jó előre egy ily mulatsag rendezéséhez, ki egy egy hangversenyhez toborzott már szereplőket. A főérdem *Dobrovics* Mi áné, a vigalom rendező bizottság buzgó, lelemenyes elnökéé, valamint *Fischel* Lajosé, az egyesület törekvő elnökéé. Ok ketten minden lehetőt elkövettek és a közönség velük volt. — Szépen, izlésesen diszitettek föl mindent. A lépcsőházban a feljárónal virágfüzérekből fontak kaput, a korlátok alatt egész föl hosszu örökzöldfüzérek. A nagy termet hasonlóan dekorálták, mindenfelé virágfüzérek, a nézőtéren, a szinpadon, a páholyok és a karzat vasrácsait köröskörül nemzeti szinü florral vonták be. A villamos körték a tarkaszinü lampionok burkán vetették át fényüket, fényes zöld koszoruk, fölötte háromszinü pici lobogók. Fel kilenc után özönlött már a közönség. Megteltek a kényelmes bársonyülések, zsufolásig voltak a széksorok, há ul tolongott a közönség. Ritka :kalomkor láthat ily szép képet az ember. Az előkelő osztály nagy számban volt képviselve, a kinálkozó élvezet csábitgatta őket, meg talán az, hogy manapság a józan gondolkodásu ember megbecsüli a törekvő munkást. A hangversenyt *Bizzi* Sándor kesz.helyi zenekara nyitotta meg. Van és volt nekünk már ilyen zenekarunk, éppenséggel nem valami rendkivüli. — Dr. *Rothschild* Samuné következett. Zajos tapssal fogadták. Szeretetreméltó, kedves ismerőse ő a pódiumról is a közönségnek. Reginald de Koventől egy édes, bájos apróságot énekelt. Énekelt, mert a dilettánsok ritkán értenek ehez. Ahogy Rothschildné tud bánni az ő tisztán, üdén csengő terjedelmes hangjával, azt sok szinésznő megirigyelhetné tőle. Az ő ajakán melodiává lesz a hangjegy, mintha a szivéből folyna az édes hang. Csupa érzés, ha kell rapszodikusan szenvedélyes, ha kell lágy, az átmenetek mindig finomak, simák. Tarnay Alajos *"Meg szeretnék halni..."* cimü kis dala után viharosan zugott fel a taps. Néhány magyar népdalt énekelt még utána igen szépen, tüzzel, szinpadra termett igazi temperamentummal. Zongorán *Deák* Péterné kisérte ügyesen, szépen. — Ezt Verdi: *Requiem*-je követte hármasban, *Deák* Péterné zongorán, *Böhm* Emil harmoniumon és *Sterneck* Zsigmond cellon játszott. Csak müvész ember mer egy ily darab eljátszására vállalkozni. Nem tévedünk, ha Sterneck merészségét és bizalmát látjuk ebben, tőle eredhetett ez az idea, mert megbizott előre Deák Péterné és Böhm Emil tudásában. Talán maga örült legjobban, hogy nem tévedett. A közönség elragadtatással hallgatta a harmonikus gyönyörü elő dást, nem tehetett többet: tapsolt, tombolt a befejezésnél. — *Sterneck* most szólóban egyik igen szépen sikerült szerzeményét: a „Szerenade"t adta elő gordonkán. Nem találunk eléggé megfelelő uj kifejezést az ő játéka dicséretére. A meglevők mintha kopottak, szürkék volnának. Hallottuk őt már sokszor, gyönyörködtünk benne sokszor, dagadtra tapsoltuk mindenkor a tenyerünket, csak irni ne kellene róla, mert az örökké nehéz marad. Nem nálunk van ez csak igy, mindenütt, ahol ő játszik. Dicsőség és folyton dicsőség; és a mellett ő oly szerény. Zongorán *Deák* Péterné kisérte méltóan az ő müvészi játékához. — *Tuboly* Ida, Tuboly Viktor *»A munka és az ipar a jelenkorban«* cimü, ez alkalomra irt költeményét szavalta el kedvesen. A közönség szivesen megtapsolta őt is és a szerzőt is, ki a szőnyegen levő vámterület-kérdést ügyesen szőtte be a költeménybe. *Nem kell közös vámterület!* A hatás nem maradt el. A költeményt lapunk más helyen hozzuk. — *Major* Gyula, Terschak E. *»Caprice de Concert«* cimü sikerült darabját játszotta fuvolán. Ismét gyönyörködtünk az ő remek előadásában és bámultuk ...yes teknikáját, melylyel abból az egyszerü, sok ...pu hangszerből olyan szep méla hangokat tud ...alni. Zongorán *Zsubory* Erzsi kisérte kellő ...cizitással. A zajos tapsokon kivül a szereplők ...ül a hölgyeket a rendezőség egy-egy igen szép virágcsokorral lépte meg. A müsor utolsó pontja egy szépen sikerült allegorikus tábló volt. A némakép az ipart ábrázolta. Minden egyes alak mesterségének szerszámait tartotta kezében ugy mintha csak hirtelen a munka mellől szólitották volna el, egyik-másikat ugy illesztették a képbe, a hogy a munka mellett ül. Legfelül egy fiatal hófehér szép női alak emelkedett ki a leányok közül, jobbjában a siker koszorujával, hajában a béke olajágával. Kedves volt a kép, mindenkit meglepett a szoborszerü szép elhelyezés és a pontos mozdulatlanság, a mely mégis tele volt élettel, beszéddel. E után kezdetét vette a vidám tánc és a legjobb hangulatban folyt a mulatság. Az első négyest *kilencvennégy* pár táncolta. A szünóra alatt megtartották a *felső-templom* javára rendezett és már két izben elmaradt tombola játékot, amely meglehetős hosszu ideig tartott és szép anyagi jövedelemmel járt. De a jókedvü fiatalok annál több hévvel kezdtek ismét a táncba, mintha csak helyre akarták volna hozni az elmulasztott időt. A kedélyes hangulat nem lohadt le egy percre sem, fáradhatatlanabbak voltak a cigányok, csak hosszu időközökben pihent rövid néhány percig kezükben a vonó. A kellemes mulatság csak hat óra után ért véget.

— **A Munkásképző-Egyesület köréből.** A folyó hó 13-án tartott estélyünk fényes sikerét főleg a szives közreműködőknek köszönhetjük, kik oly önzetlenül érvényesitették kiváló tehetségüket egyesületünk érdekében. E odahatlan kedves kötelességet teljesitünk, midőn ezen egyesületünk iránt tanusitott megtisztelő rokonszenvért első sorban is *Deák* Péterné és dr. *Rothschild* Samuné urnőknek, *Zsubory* Erzsi és *Tuboly* Ida kisasszonyoknak, *Sterneck* Zsigmond *Böhm* Emil és *Major* Gyula uraknak ez uton is hálás köszönetünket nyilvánitjuk; ép ugy az élőkép személyesitőinek, valamint *Mathea* Károly tényképész urnak szives közreműködéseért, melylyel az élőkép bemutatását lehetővé tette. Fogadják továbbá hálás köszönetünket az áldozatkész felülfizetők és mindazok, kik egyesületünket megjelenésükkel anyagilag is támogatni kegyeskedtek. —

Felülfizettek: Ebenspanger Ernő, dr. Franz Rudolf, dr. Rothschild Samu, gelsei Gutmann Vilmos 5—5 frt. Szinger Béla 4 frt, Fischel Lajos, Málovecz Gyula és Dobrovics Milán 3—3 forint, Bélusz Lajos, Böhm Emil, Mathea Károly 2—2 frt. Ozv Hein Mihályné 1 frt 50 kr. Tripammer Gyula, N. N. Ozv, Halász Elekné, Unger Ulmann Elek, Leitner Odön, Dants Kálmán és Knortzer György 1—1 forint, Venczel Rezső, Marton és Húber, és Muzikár Vince 50—50 kr. N. N. 40 kr. Pauer N. 30 kr. N. N. 10 kr. a felülfizetések összege: 45 frt 80 kr.

A nagykanizsai Általános Munkásképző Egyesület elnöksége.

— **Veszedelmes járvány.** A Muraköz több vidékén szedi áldozatait a difteritisz, de különösen Miksavárott és környékén grasszál legjobban e veszedelmes betegség.

— **A kereskedő ifjak önképző egylete.** Fő a kártya! Ebbe veti egyetlen reményét a kereskedő ifjak egy töredéke, hogy az egyesületi élet összezsugorodott ereibe uj életet lehelhessenek. Egy kissé furcsa argumentáció, de igy van. Kártya kell a magyarnak, különben nem boldog. A szombati közgyülésen az ifjuság közös óhaját tolmácsolta egyik inditványozó: engedjék meg a kártyajátékot, ugy nem tátongnak ezentul az ürességtől az egyesület termei. Hosszan magyarázta, de kevés szerencsével. Igaz, volna akkor talán egy kényelmes kis kártyabarlang, meg ez igy praktikusabb, olcsóbb is lenne. A kávéházakban drágán kell megfizetni a kártyát. — A kereskedő ifjak önképző egyesülete az utolsó évben nagyot hanyatlott, hibás lehet egyben másban a választmány, de a legnagyobb hiba mégis magában az ifjuságban rejlik. Nem érdekli legnagyobb részét a kártyán kivül semmi. Ez az ő egyetlen élvezetük; ennek szentelik szabad idejük nyolctized részét. Fölösleges munkát végez az, ki ettől eltériteni szándékozik őket; megmutatták ezt azzal, hogy a kártyajátékot be akarták vinni az egyesületbe, melynek minden tisztességes *tizennyolc* éves kereskedelmi alkalmazott tagja lehet. Van már a tizennyolc évesek között is számtalan, ki a makk felsőt sokkal jobban ismeri, az egyszerü könyvvitel elemeinél, s ennek tulajdonithatják azt is, hogy a szombati közgyülésen oly kicsi számban jelentek meg; a nagyobb rész, egy-kettő kivételével, bizonynyal akkor mondta be a négy felsőt a belával, mikor ez a közgyülés megkezdődött. — *Ebenspanger* Ernő alelnök, valamint *Rosenfeld* Lajos igen erélyesen támadták meg ezen inditványt, melyet az egyesület céljával és intencióival összeegyeztethetőnek nem tartanak; — egyelőre le is került ez az inditvány a napirendről. — A közgyülést *Ebenspanger* Ernő alelnök nyitotta meg, utána *Hirschler* Odön titkár felolvasta a szépen megirt évi jelentését, melyben rámutatott az egyesület hanyatlására, mert a vezetőséget nem támogatják kellőleg a tagok. A zárszámadások felolvasása után megejtették az uj választást. *Unger-Ullmann* Elek az egyesület elnöke nagy elfoglaltsága miatt lemondott állásáról, melyet 6 éven át viselt. A közgyülés köszönetet szavazott fáradhatatlan munkásságáért és elhatározta, hogy őt disztagul fogja megválasztani. *Ebenspanger* Ernő alelnöknek, valamint Hirschler Odön titkárnak jegyzőkönyvileg szavazott köszönetet érdemeik elismeréseül. A megejtett választás eredménye a következő: elnök: *Grünhut* Henrik, alelnök: *Ebenspanger* Ernő, igazgató: Lichtschein Pál, titkár: Hirschler Odön, pénztáros: Steiner József, háznagy: Weisz Bódog, könyvtáros: Weisz Ignác, ügyész: dr. Fried Odön. Választmányi tagok: Unger Ullmann Elek, Fischel Lajos, Rosenfeld Lajos, dr. Rosenberg Mór, Strem Tivadar, Böhm Emil, Dobrin Richárd, Kasztl Izidor, Friedländer Miksa, Zerkovitz Oszkár, Hirschler József, Kondor Odön, Pollák Ernő, Surányi Sattler Jenő, Hoffmann Bernát, Neumann Henrik.

— **A sümegi tanitók korpótlékügye.** A következő értesitést kaptuk Sümegről: A tanitók ötödéves korpótlék járulékának kiszolgáltatása Sümegen is zátonyra jutott. Annak dacára hogy a város kellően felszerelve adta be az államsegély iránti kérvényét, a közigazgatási bizottság indoxolás nélkül azzal küldötte vissza Sümegre: »Nem terjesztheti föl pártolólag a nm. miniszterhez.« Sümeg város képviselőtestülete ujra kérte a közigazgatási bizottságot, tekintve a város anyagi körülményeit, küldje fel pártolólag Bpestre. Most, amig a minisztériumtól engedély nem jön, a város nem fizet. Ki issza meg a várakozás levét? — A tanitók. Legcélszerübb lett volna az 1893 törvényben kimondani, hogy a tanitók ötödéves pótlékát az állam adja felekezeti különbség nélkül. A mely felekezet nem fogadná el, az fizessen. A meghozott törvényt végre kell hajtani, mert az irott malaszt nem segit a tanitók baján.

— **Elitélt kortesvezér.** A legutóbbi lepenyei választás iszapos hullámai vadul tomboltak, terrorizált a néppárt, a hogy csak birt és a megbódult csorda, a tudatlanságában félrevezetett szegény nép követte a dobos agyu vezéreket, és az eredmény: egy *Lepsényi*, egy megvetett, szerencsétlen alakja a képviselőháznak, ki ismeretlen száműzetésben vezekel most nagy bünéért. Cinkostársául szegődött a törökbecsei plébánosnak, a fekete hiénák legéhesebbjének, mert volt egy nagy büne Kossuthnak: nem volt katholikus. Lepsényi ur leperdült a szinpadról, legjobban megutálta saját kerülete, de annak a szennyes választásnak iszapos hullámai foltot hagytak maguk után. Es ezen foltok mögött ott leselkedik a fogház nagy ajtaja. Mikor két év előtt *Pékár* Imre képviselőjelölt Szepetneken meg akarta tartani programmbeszédét, Lepsényi hivei mindenáron azon voltak, hogy ezt megakadályozzák. A bevonuló kormánypárti választókat megtámadták, megdobálták, a feldühödött tömeg megrohanta a kocsikat, hogy felboritsa. *Németh* Géza volt ennek az esetlen erőszakoskodásnak az értelmi szerzője, ő tüzelte fel a népet. Németh Gézát azért a kanizsai törvényszék ez év május hó 19 én két havi fogházra itélte, vele együtt elitélték még *Kurucz* Jánost, *Bognár* Józsefet szintén két-két hónapra, *Tamizer* Györgyöt, *Csondor* Istvánt egy-egy havi fogházra. Az ügyész, valamint a vádlottak fellebeztek. A pécsi kir. táblától a mult héten érkezett le az itélet, melyet a napokban hirdettek ki a vádlottak előtt. A királyi tábla *Németh* Géza, *Bognár* József, *Tamizer* György és *Csondor* István itéletét helyben hagyta, *Kurucz* János büntetését 2 hónapról egy hónapra szállitotta le, ellenben *Unger* András felmentett vádlottat szintén egy hónapra itélte el.

— **Támadás az utcán.** Közbiztonsági állapotaink éppenséggel nem mondhatók kitünőknek. Ha számot tartanánk az apró-cseprő kellemetlenségekről, ugy a panaszból sohasem fogynánk ki. Napirenden vannak az utcai verekedések,

de még csak a *főtéri* skandalumokról sem igen akar tudomást szerezni a rendőrség. Jó, ez még éppen nem a legveszedelmesebb. De a mi a főuton kivül eső negyedekben történik, arról is csak a szállingozó hirek nyomán szereznek tudomást, vagy semmitsem tudnak erről. Ez a legobjektivebb illusztráció. Pedig néha napján történik az egyszerü utcai botrányokon kivül nagyobb baj is. — Pénteken este kilenc órakor két csáktornyai uriasszonyt támadtak meg a Csengeri-utcában. A vasuti állomásra akartak menni; kisérő nélkül, magánosan voltak. A vasuti őrházon tul, ott, hol beszalad az ut a sétatérre, a magas sövénykerités mögül hirtelen egy termetes suhanc ugrott elő és az egyik hölgy kezéből kiakarta tépni kis kézi táskáját. Nem sikerült, bár erősen viaskodott; de hogy meg se maradjon minden zsákmány nélkül, fölkapta a másik hölgy elejtett selyem esernyőjét és elszaladt vele. „Az utcán alig járt valaki s igy a vakmerő támadás elég szerencsésen folyt le, mert az utonálló csupán eltaszitotta az egyik asszonyt, mikor utánakapott, hogy elvegye tőle az ernyőt. A segélykiáltásokra sokára érkeztek oda néhányan, de ekkor az utonálló már tul volt árkon-bokron. A legutóbbi időben számtalan uj csavargó ütötte fel sátrát a városban, néha egész sereg rongyos, züllött alak ődyeleg a piacon s a pálinkás butikok előtt, fiatal, erős testalkatu, dologkerülő suhancok, legtöbbje tizenhat, tizennyolcesztendős, piszkos, kicsezett, szintelen ábrázatuk ijesztő, az ember önkéntelenül is a zsebére teszi a kezét, ha elhalad mellettük. Mindenki tudja, látja, mindenki észre veszi őket, csak éppen a rendőrök nem

— **Koszorucska.** Egy kedves, vidám est, kicsi, apró kisasszonykák édes öröme. Szép lesz *Neufeld* Béla tánctanitó növendékeinek szombat esti koszorucskája. Emlékezetünkben él még a tavalyi *A polgári leányiskola* növendékei, kik külön tanfolyamot végeztek önmaguk között, egyetemlegesen a többi intézetek növendékeivel fogják megtartani a bemutatást szombaton, a Casino disztermében. Ez lesz a leánynövendékeknek első nyilvános szereplése és lölötte érdekesnek igérkezik ez a kis mulatság. A táncrend a legujabb táncok egész sorát öleli fel, de különösen szépnek igérkezik a magyar szóló, melyet csupán leánykák fognak előadni. Részt vesznek benne: Blumenschein Klára, Blau Margit, Grünhut Elza, Nagy Mariska, Pflanzer Jolán, Rothschild Rózsa, Szalay Gizella, Tóth Mariska és Weisz Böske. A koszorucska félnyolckor kezdődik, *Horváth* Laci kitünő zenekara fog játszani. Belépti dij személyenkint 1 frt.

— **Tánctanfolyam.** A helybeli kereskedő ifjak egy csoportja szórakoztató táncestélyek rendezését határozta el és az első estélyt november hó 19-én, azaz szombaton, a »Szarvas szálló« disztermében megtartja. Az első estélyt követni fogják a többiek, melyek mindenkor vasárnap lesznek.

— **Állatok bélyegzése.** Az állatoknak törzsükön tütővassal való bélyegzéséből származó károsodás meggátlása céljából a földmivelésügyi miniszter rendeletet adott ki, hogy a gazda közönséget felvilágositsák, az állati bőröknek ezen eljárásból eredő érték-csökkenése felől s figyelmeztessék a tenyésztő gazdákat, hogy jövőre a tüzesvassal való bélyegzést teljesen mellőzzék, vagy pedig azt a törzs helyett az állat szarván esetleg állkapcsán alkalmazzák

— **Ló és gyorsvonat.** Csizmadia Balázs mura-királyi gazda két lova —irja tudósitónk— a minap künn legelészett a tüske-szent-györgyi határban. Mitől, mitől nem, egyszerre megbokrosodtak és őrült iramodással kezdtek vágtatni hazafelé. Utközben fölkapaszkodtak a vasuti töltésre a melyen éppen szembe robogott a déli vasut egyik gyorsvonata. Ettől megrémülve megfordultak a lovak és a töltésen futottak tovább a gyorsvonat előtt. A verseny nem sokáig tartott. A gyorsvonat —ámbátor az utolsó pillanatban fékezni akarta a lokomotivvezető, — utolérte a paripákat és agyongázolta őket. Az egyik ló egy hétszáz forintra becsült muraközi anyakanca volt.

— **Fényes bizonyitványt** állitott ki dr. *Schenk* Lipót bécsi cs. k. egyetemi tanár a *Continentál-Bodega* borairól azt irván, hogy e borok üdülőknek rendkivül jó szolgálatokat tesznek és hogy nagyrészt e borok hatásának köszöni sikereit. dr. *Bardeleben* berlini orvos elismerő hangon méltatja a *Continentál Bodega* borait azt mondván, hogy minden dicséret felesleges, mert utolérhetetlen jóságuk minden dicséretnek felette áll. — Ugyancsak osztatlan elismerésben részesitik a *Continentál-Bodegát*: *Ziemsten dr.* egyetemi tanár és a müncheni ált. kórház igazgatója egy nagyobb megrendelés kiséretében, *Nolte* dr. titkos egészségügyi tanácsos és udvari orvos Berlinben *Thillemann* dr. Hamburgban és *Angerer* dr. egyetemi tanár Münchenben, kik e borokat, mind kiváló egészségfentartó- és gyógyitó erejüeknek mondják. Vonatkozással a *The Continentál Bodega Company* boraira sziveskedjék a mai számunkban közzétett hirdetést figyelemmel kisérni.—

CSARNOK

A munka és ipar a jelenkorban.

Irta: **Tuboly Viktor.**

(A „Munkásképző Egyesület" estélyén szavalta, TUBOLY IDA kisasszony.)

A világot hajdan fegyver,
S a nyerserő uralta;
Hir, dicsőség koronáját
Csupán a hős aratta.

De ma már a munkaerő
Követeli létjogát;
Tudomány, ipar, művészet
Teszik nagygyá a hazát.

S mindenfelett két kezével
Gyujt az ipar világot,
Termékei bámulatra
Ragadják a világot.

Pest, Bécs, Páris chicagói
Kiállitás fényében
Az iparos első helyen
Áll hirében, nevében.

Kalapunkat emeljük hát,
S hódoljunk az iparnak!
Szorgalmával álljon ellent
Balsors-, vész- és viharnak.

S igy mindennek a mi magyar
Dísze legyen és ára!
S legyen dolga a munkásnak;
De csak a hon javára!

Kivált-ha majd meg fog szünni
A közös vámterület!
Akkor hazánk iparára
Száll erő és lendület!

Ezt kivánja-tudom minden
Igaz honfi s honleány
Az én szivem is ezt sugja, —
S egyebet, most nem kiván!

Turistaság a rómaiak idejében.

Irta: **Biró József.**

(Folytatás.)

Innen Jóniába útaznak a turisták. Itt voltak a le...bb, legnagyobb és legszebb templomok, mint ...us, Kolophon és Miletusban, a legszebb városok ... fürdőkkel. Különösen Smyrnát látogatták, mely rendkivül tiszta és remek architecturával épült város volt. Nagyszerü fekvésben, félkörben emelkedett a tengeri kikötő mellett. Az utcák márványnyal voltak kikövezve.

Kis-Azsiában is időzvén, tegyünk egy rövid kirándulást Egyiptomba, a hová a rómaiak is gyakran ellatogattak. Alexandriába Puteoli kikötőjéből hajóztak át. Mozgalmas élet volt a puteoli kikötőben, valódi világforgalom. Az alexandriai hajókat már messziről megismerték és azon privilegiumuk volt, hogy miután Capri és Minervalok között már keresztül eveztek, oromvitorlát tarthassanak kifeszitve; ezt a többi hajóknak be kellett huzniok. Kedvező időben 12 nap alatt vitorláztak Puteolóból Alexandriába. (Akkor a kőszén még nem füstölt a hajók kéményeiből.) Ennyi idő alatt ma az angolok Amerikába is elhajóznak. Az egyptomi partokat, melyek igen veszélyesek voltak azon időben, a pharosi világitó torony fénye már 300 stádiumnyi (7 — 8 mértföld) távolságra jelzé.

A turista, ahogy lábát Egyptom földjére kitette, egészen uj világ tárult eléje. Részint mint az emberek tarka-barka vegyüléke, részint pedig mint a görög-római müveltség szinhelye. Egyptom emlékei a legrégibbek és legnevezetesebbek valának azok között, melyeket az ó-kor ismert. Fővárosa Alexandria nem egyiptomi város volt, hanem görög és keleti. Két főutcája volt, mindegyik száz láb széles. Ezek derékszögben metszették egymást és ezekből ágaztak ki a többi utcák. Hosszusága az egyik utcának állitólag ¾ mértföld volt. Templomokkal, palotákkal, sétaterekkel gazdagon el volt látva ez annyira, hogy ezek a városnak majdnem ⅓ részét elfoglalták. A templomok közül nevezetes volt az Augusteum és a Serapeum, melynél talán a római capitolium lenne csak szebb. A mit csak a világ legdrágábbnak és legritkábbnak ismert valaha, az itt halomszámra hevert. A mit szem és száj kivá hatott, azt itt mind megkaphatta. Szövőszékei, üveggyárai, papirgyárai nevezetesek. A leghiresebb orvosok Alexandriában laktak. A mely ifju orvosi kursusát itt végezte, annak rennomeje meg volt alapitva. Lakosai elevenek és életre valók voltak, különösen értettek a gunyolódáshoz és élcelődéshez; e tekintetben a császárokat sem kimélték. Az ottani zene világhirü és a lakosság nagy zeneértő volt. A citerások valóságos extasisba tudták hozni a tömeget. Itt volt főiskolája a bölcsészetnek-, nyelvészetnek-, irodalomnak-, mennyiségtannak- és csillagászatnak. Az egyiptomiak általában jól értették a csillagászatot. Alexandriában temették el Nagy Sandort, Macedónia hires királyát.

A turisták Alexandriából kirándulást tehettek a Maeotis tóhoz Itt megfigyelhették a therapeuták telepeit. Azután a kéj- és fürdőhelyeket tekintették meg, Taposirist és Eleusist. De legnevezetesebb volt Kanobus, ahol egész évben mindig vendégek voltak és dőzsöltek. Kanóbust Alexandriával egy 3 mérföld hosszu csatorna kötötte össze, melynek partjai illatos fákkal és buja virágokkal voltak szegélyezve. Éjjel-nappal bárkák siklottak a csatornán.

A nagy zajtól aztán kibontakozvan, néma és magányos helyeket keresték fel. Mindenek előtt Memphist látogatták, hogy az ősrégi királyi székhely hires emlékeit megtekinthessék. A régi pharaók palotái romba dőltek ugyan, de a pyramisok az idők viszontagságaival talán örökre dacolni fognak. Természetesen ezek akkor más látványt nyujtottak, mint most. Azon időben a lepcsőzetesen emelkedő kőóriások egészen be valának burkolva, külső oldalaik tehát négy hajlott, sima sikból állottak, melyek hieroglyphákkal voltak beboritva. A burkolatot a 14 ik század fele kezdték leszedni. A pyramisokat a zsidók szóhagyománya szerint, József épittette és granariumoknak használták. Az utazók sohasem mulasztották el becses nevüket a pyramisokba feljegyezni. Majd a turisták Thebaebe, a hires és roppant nagy thebaei birodalom fővárosába is lementek és Memnon zengő szobrát is megtekintették. A Nilus nyugati partján iszonyu romhalmaz közül két ülő kolosszus emelkedett ki, melyek már négy órányi távolságra láthatók voltak. Mindkettő sziklából volt kifaragva és 60 láb magasságot ért el. Egy kötényig Adám costumeben ifju arccal, egyenes tartással, szorosan a testhez ragadt lebocsájtott karokkal, a térdeken pihentetett kezekkel. A 27 ik évben Kr. e. egy földrengés az egyiknek a felső részét egészen ledöntötte ugy, hogy csak a lábszárak a pihentetett kezekkel maradtak meg a trónon. A látogatók itt egy sajátszerü tüneményt figyeltek meg. Midőn napfelkeltekor a két kolosszus árnyékát előre veté, abból, a mely meg volt sérülve a földrengés által, halk, de világosan kivehető hang hallatszott. Ezen hangot némelyek emberi hangnak vélték, mások tompa ütéshez hasonlitották és a képzelet szerint Memnon, a hajnal fia ezen hanggal üdvözölte reggelenként édes anyját. Septimius Severus ezen kolosszusokat kijavittatá s az összehalmozott nagy kőtömegen megszüntetvén a repedést, Memnon-szobra elnémult.

A Memnon-szobron kivül a királyok sirjait is felkeresték a turisták, de ezekről már nem irok.

(Vége.)

Közgazdaság.

Néhány szó a növények tápanyag szükségletéről.

Régente, mikor még az anyaföldbe a magot csak elvetni kellett és az dus kalászu termést hozott, midőn még a visszapótlás elmélete ismeretlen volt, nem hallatszott annyi panasz a gazdák ajkain, mint napjainkba.

Az idők változtak, s a szerető föld a gazda

kincse, mindene, mint ha hálátlan lett volna az iránt, a ki megmunkálta, évről évre kisebbitette a munka jutalmát. Meggondolva a dolgot, nem a talaj volt a vétkes, hanem a gazda. Ő volt hálátlan a földdel szemben, mert táplálékát ki vonta, nem gondolva azzal, hogy eljöhet az az idő mikor az megfogyatkozik, mit egyoldalu megmivelés folytán mindinkább elvont. A növények élet működését vizsgálva rá jöttek arra, hogy az a kis magból fejlődő növényke épp ugy él, vegetál, tápanyokat kiván, lélekzik, perzze más szervezetel, mint az állat; ha a táplálék fogy, ha az éltető napsugár nem éri, senyved, végre pusztul, hisz élet az is, mely a földhöz tapadt és szivja apró gyökszőreivel a táplálékot és a mint az fogy, ugy fogy élete is, sőt el is pusztu. A növényeknek tehát táplálékra van szükségük nézzük milyenre.

A viz, levegőn kivül a foszfor, nitrogén, mész és kali azon tápanyagok, melyek nélkül növény meg nem élhet. A nitrogén, ez a legfontosabb de szerencsénkre legnagyobb mennyiségben is áll, rendelkezésünkre. Az istállótrágya tartalmazza azt főképen; de vannak növények, melyek a levegőből is felvehetik és lerakturozhatják azz gyökereikbe, gumóikba.

A foszfor ez ásványi alkatrésze a növénynek ép oly nélkülözhetetlen tápanyag, mint az állat, vagy embernél, hisz a növény szára, magja szükségli. Foszfor pedig az istállótrágyában vajmi kevés mennyiségben van jelen, a kali és mész végül ép oly szükséges tápanyag mint az előbbiek A növényi tápanyagok, meg vannak ugyan t talajban, nehol nagyobb másut kisebb mennyiségben. A növény is az egyik tápanyagbó nagyobb, mennyiseget szükségel mint a másikból Vegyünk csak egy példát. A buza kiván foszfort a répa emellett káliumot, ha a talajban ezekből sok van, felvehető állapotban a buza gyökszőre, könnyen felvehetik a foszfort, a növény dus levélzetü később magas szárú és telt kalászu lesz; ha viszont a répa m gtalálja a kálsiumot ugy jól kiejlődik, erős gyökö hoz létre, de ha a talajban nincs vagy kevés a káli, ugy ott a répat kevés sikerrel fogjuk mivelhetni, épen ugy mint foszforszegény talajon a buzát. A talaj tehát nem egyforma mennyiségben és nem is egyforma tápanyagokat rejt mélében. A növény pedig éppen a neki okvetlenül, szükséges tápanyagokat és pedig a könnyen felvehető állapotban levőket keresi és ha azok nincsenek meg, ugy nincs is fejlődés, legfeljebb beteges, satnya élet.

Mint már az előzőkben emlitettük, a talaj tápanyag tartalma ép ugy fogy, mint kevesbedik minden, mit nem pótolunk. Ha folyton buzát termelünk egyugyanazon talajon, ott fogyni fog a foszfor és minden más tápanyag, melyeket a buza fejlődésére okvetlenül megkiván. Vissza kell tehát adnunk a talajnak azt, mit a termésben elvettünk, ezt a szabályt már rég kimondta Liebig. de évtizedeknek kellett elmulnia, mire a gazda, saját kárán okulva rájött, az igazságra. Tudjuk már most, mi az a visszapótlás, de mivel illetve miben adjuk vissza a talajnak azt amit tőle elvettünk, kizsaroltunk? Egyszerü erre a felelet: trágyában trágyázással. Napjainkban sokféle trágyáról beszélnek már; régi időben csak az istállóból hordták ki azt, ma már messze vidékről hozatjuk, gyárakban állitjuk elő. Az ilyen mesterségesen előállitott trágya az annyiszor félre ismert és még gondolkozó gazdák által is, megvetett — műtrágya. Sokan hibáztatják még ma is a műtrágyázást minek az, hisz az istállótrágyában meg van minden tápanyag, a mellett még a korhadási is meginditja, televényt hoz k talajba, minek tehát pénzt kiadni egy oly anyagra mely csak egyoldalu, s mely rossz időben használva értéktelen befektetést képez, igaz, van sok való dolog az állitásokban, de ha meggondolja a gazda azt, hogy a növények más és más táplálékot óhajtanak és az a mi egyiknek jó, a másiknak felesleges, a talajnak pedig istállótrágyában nem nyujthatjuk mindazt, mit a különféle növények kivánnak. Kérdem továbbá, van-e a gazdáknak annyi istállótrágyája, a mennyit a növények igényelnek, trágyázhatja-e legalább minden harom évben talaját? Ugyebár nem. Mit tegyen hát, mivel pótolja a foszfort, mivel a kálit, meszet, ha az a talajban nincs meg és ha meg is van, mi haszon ha a növény nem férhet hozzá. Műtrágyát kell venni. A mi pedig a mechanikai, fizikai hatást illeti meg van az a műtrágyánál is. A kálium laza talajokat köt, a mész pedig a kötött anyagot megporhanyitja.

A műtrágyázás gyakorlati haszna van bizonyitva; a gazda közönségesen most már a tapasztalaton okulva célt[illegible] eljárva, a műtrágyázást felkarolni, n[illegible] hibáit helyre hozni, visszaadni a földnek azt a m[illegible] a földé és a siker nem maradhat el.

Szerkesztői üzenetek.

— **Kibuvik a szeg a zsákból.** Kár volt olyan hosszu kisérő levelet a tárca mellé csatolni. Köszönjük, de nem reflektálunk szives munkásságára. A tárca szép, igazán szép, csak egy baja van. — nem ön irta. Ezt már olvastuk egy kis füzetben, melynek nem ön a szerzője.

Figyelő, Keszthely. A mint látja, felhasználtuk.

G. G. Komárom. Idéjét multa már.

M. O. Tunis. Levelét megkaptuk, az igért kéziratokra számitunk. A képek igen szépek. Köszönjük. Üdvözlet a távolból.

I. N. Előbb küldje be, csak aztán mondhatunk birálatot róla.

H. K. Nem közölhető.

V, J. Egyszer már megirtuk, ho y nem közöljük.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP.

Hivatalnok kerestetik

biztositási iroda vezetésére.

Kellékek:

Bel- és külüzletbeni jártasság.

Ajánlatok intézendők:

ROBICSEK MANÓ

335—1 vezérfelügyelőhöz

„ARANY SZARVAS" szálloda

Hirdetések.

Phönix-Kenőcs

a stuttgarti közegészségügyi és betegápolási kiállitáson 1890-ben érdemet nyert, orvosi véleményezés és a köszönő levelek ezrei szerint kitünőnek elismerve. Az egyedül létező, kipróbált és ártalmatlan szer, sürü és gazdag hajnövés előmozditására hölgyeknél és uraknál, a haj kis hullása és a korpa képződés megátlá-áras - egészen fiatal embereknél erőteljes bajuszt létesit. — Jótallás az eredmény- és ártalmatanságért. Tégely 80 kr., postán küldve vagy utánvéttel 90 kr. K. Hoppe Wien I. Wipplingerstrasse 14. 165—26

HÁZELADÁS.

Egy, a Nagykanizsai takarékpénztár-utcában fekvő egy emletes

Bérház

szabad kézből eladandó.

Bővebb tudositás a kiadóhivatalban nyerhető. 333—

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller

Linimentum Capsici compos.

Ezen hirneves háziszer ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbizható, fájdalomcsillapitó bedörzsölésként alkalmaztatik köszvénynél, csúznál, tagszaggatásnál és meghülésesnél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerü háziszer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszertárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbértékü utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony" védjegy és Richter czégjegyzés nélkül mint nem valódit utasitsa vissza.

Richter F. Ad. és társa, czász. és kir. udvari szállitók, Rudolstadt (Thüringia).

közölje velünk becses czimét.

LEVELEZŐ-LAP

utján

s mi azonnal küldjük Önnek husáraink, füstöllhusaink és mindennemü kalbászfélék árjegyzékét franco dijmentesen!

Saharia Kalbászok és delikatessek.

Saharia-sonka és disznoxsir.

ELSŐ SZOMBATHELYI SERTÉSHIZLALDA és HUSFÜSTÖLŐGYÁR SZOMBATHELY.

Amerikai zsebórák.

Jótállással, hogy a nickel színét nem változtatja, szerkezete pontosabb és jobb, mint a legdrágábbaké.

Ára darabonként 3 forint.

Jótállás mellett, míg a készlet tart.

Hozzá ezüstös óralánczz 60 kr.

Önberetváló készülék.

Fox, valódi solingeni gyártmány, sok kiállitáson kitüntetve, gyakorlás nem kell. Megvágás kizárva. Tiszta és kényelmes munka. Bőrbetegségétől megmenti. Tartós és pénzmegtakarító.

295—30 Darabja 3 forint.

A penge *** csillagos acélból és a többi részei alpaccából vannak.

Egy külön penge hozzá 1 forint.

Megrendelhető:

POLLÁK SANDOR főbizományosnál

BUDAPEST, V. ker. Kálmán-utcza 17.

Gyüjtőknek 5 drb után egy ingyen küldetik.

Hirdetmény.

A Nagy-Kanizsai Takarékpénztár által alapitott

ONSEGÉLYZŐ

szövetkezetben

az alapszabályok 4. §-a értelmében

1898. évi deczember hó elsején

Uj évtársulat

lép életbe, miről a t. közönséget van szerencsénk ezennel tisztelettel értesiteni.

Az ujonnan nyitandó 1898—1904. évi évtársulatra

üzletrészek elöjegyzése már a mai napról kezdve

a N.-kanizsai takarékpénztár helyiségében

elfogadtatnak.

Az első befizetés 1898. évi deczember hó 5-én

teljesitendő.

Nagy Kanizsa, 1898. november hó 7-én.

331—2 **Az igazgatóság.**

Kérje

a The Continental Bodega Company

világhirü spanyol és portugál borait

Sherry
Portbor
Malaga
Madeira
Tarragona stb.

Kaphatók az összes finomabb füszer és csemege kereskedésekben, valamint poharanként az előkelőbb szállodák, kávéházak és vendéglőkben.

Saját fiók: Budapest
csakis: IV Kossuth-Lajos és Ujvilág utcza sarkán, a Gentry Casinoval szemben.

Kaphato

NEU és KLEIN

füszerkereskedésében

NAGY-KANIZSÁN

Hirdetések

felvétetnek

FISCHEL FÜLÖP

könyvkereskedésében

Nagy-Kanizsán.

1000000.

Minden második sorsjegy nyer.

Harmadik Magyar Kir. Szab. Osztálysorsjáték

100,000 sorsjegy 50,000 nyeremény.

A legna[illegible] nyeremény szerencsés esetben

EGY MILLIO KORONA

I. osztályu sorsjegyek árai

3000 nyeremény. Főnyeremény már 60,000 kor.

Egész	Fél	Negyed	Nyolczad
6 frt	3 frt	1½ frt	75 kr.

Huzás már 1898. november 17-én.

Nagy az összes megbízatásai időjárás miatt inkább el, hogy a más[illegible] megrendeltetik.

Dürge Frigyes főelárusító

Budapest, Granátos-utcza 12.

6000000. **4000000.**

Nyomatott Fischel Fülöp laptulajdonosnál Nagy-Kanizsán 1898.

Huszonötödik évfolyam. 93. szám.

Szerkesztőség: városháza-épület. Fischel Fülöp könyvkereskedésében.

A szerkesztővel értekezni lehet naponkint d. u. 4—5 óra közt.

Az intézendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Kiadóhivatal: Városháza-épület: Fischel Fülöp könyvkereskedése.

ZALA

Politikai lap.

Megjelenik NAGY-KANIZSÁN hetenkint kétszer: vasárnap s csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre 12 korona (6 frt — kr.
Félévre 6 korona (3 frt — kr.
Negyedévre 3 korona (1 frt 50 kr

Nyilttér petitsora 10 krajcár.

Előfizetések, valamint a hirdetések is vonatkozók Fischel Fülöp könyvkereskedésébe intézendők.

Bármentetlen levelet csak ismert kezekből fogadnak el.

Egyes szám ára 10 krajcár.

Nagy-Kanizsa, 1898. | Felelős szerkesztő: SZALAY SÁNDOR. | Vasárnap, november 20.

Erzsébet királyné emlékfái.

Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter, boldogult Erzsébet királyné névnapjának évfordulója alkalmából, hatóságokhoz, egyesekhez, földbirtokosokhoz, stb az alábbi körlevelet intézte, melyben miként a millennium alkalmából, annak a kérésnek ad kifejezést, hogy királynénk emlékezetére emlékfákat ültessenek.

A körlevél igy hangzik:

»Két éve mult, hogy az ezredéves mult emlékét hiven ápoló nagyjainkhoz, s a föld becsületes népéhez, azt a kérést intéztem, hogy a millennium emlékére fákat ültessenek; és kérő szavam meghallgatásra talált.

Ma már e hazafiui érzés biztos jeléül látom, hogy az ország minden vidékén közel két millió fa vert gyökeret az ezredéves anyaföldben, hogy majdan erős, sudár törzse hirdesse országnak-világnak, hogy a nemzet a második ezredévet a honfoglaló elődök érdemének dicsőitésével kezdte s hogy fenmaradásának alapját és jövőjének biztositékát első sorban hagyományaik sértetlen fentartásában és az azokhoz való hü ragaszkodásban kereste.

Ezek az örömteljes emlékezet fái lesznek!

De most a balsors a nemzetet óran gyalától tosztotta meg s minden kebelbe igaz és örök bánatot ültetett

Kétszeresen érezzük a gyászt és bánatot a mai napon, mely máskor örömünk napja volt, melyen dicsőült királynénk névnapi évfordulóját ünnepeltük.

Mily szép és nemes elhatározás lenne a mai emlékezetes napon; mily igaz kifejezője lenne az országos gyásznak, ha hegyen és völgyön, a városok népáradata s csendes falvak egyszerü lakói közt szomorufűz, terebélyes hárs, viharral dacoló tölgy és örökzöld fenyő hirdetné az ő emlékezetét!

Bár igaz, hogy az a tekintet, melynek mosolya egykoron egy nemzet jövőjének hajnalpirja volt, szobrász vésője által megörökitve nézend le reánk s kalaplevéve állunk meg majd egy emlékszobor előtt, melynek parányait szinte csodás lelkesedéssel hordta össze szegény és gazdag hálája és hüsége: a kegyeletnek ezeknél az emlékeknél még sem szabad megpihennie!

Mert a kinek bölcsője ott ringott egy erdőkoszorozta tó bübájos partjain, a kinek kedélye annyiszor vidult fel erdeink zugó fái közt és a kinek sebzett lelke oly édes enyhülést talált távol vidékek mythoszi ege alatt magasba nyuló százados erdők mélyén; a ki a természet szépségeinek oly csodálója volt: annak emlékét fák millióinak kell hirdetni; annak tis teletére, mint az ó-kor mesés világában szentelt berkeknek kell támadniok, hova áhitattal közeledjék az utas; hol a fáradt vándor a nap heve ellen enyhhelyet találjon s nemes érzelmekre gerjedjen a lélek!

Én bizalommal intézem azt a kérést a magyar társadalomhoz, hogy dicsőült királynénk emlékezetére emlékfákat ültessünk!

*

Óhajom — s bizonyára csak ez lehet óhaja mindannyiunknak — hogy a nemzet hálás kegyeletének ez ősi szokás szerint való megnyilatkozása megdicsőült királynénk tündöklő erényeihez, nemzetünk iránt tanusitott jóságához és nagylelkűségéhez méltó legyen.

Ez az óhajtás inditott engem arra, hogy ez eszmének felkarolására jelen körlevelemmel az országnak mindama köreit és vezérférfiait felkeressem, a kiknek közremüködése a biztató szónak erejével és a vonzó példának hatalmával általános és egységes mozgalomra serkentheti a nemzetet.

E végből teljes bizalommal fordulok t. cimedhez is azzal a kéréssel, hogy a kegyeletes cselekmény gyakorlásában vagy az eszme megvalósitásának előmoditásában, körülményeihez képest (szóval vagy tettel hathatósan közremüködni méltóztassék; és mivel az emlékfák ültetésének eredményét annak idején örök emlékezetül közzétenni is szándékozom, felkérem t. cimedet, hogy a saját részéről vagy közremüködésével avagy felhivására foganatositott ültetésekről engem még a jövő évnek első felében értesiteni sziveskedjék.

A közremüködés módjának megválasztását, a kegyeletes cselekmény kivitelének megállapitását t. cimed bölcs belátására bizva, csupán azt kivánom megemliteni, hogy az ültetendő fák közt méltóan foglalhatnának helyet a leboruló koronáju fák, minők a szomorufűz, kőris- és szomoru bükk; ép ugy a megdicsőült királyné kedvenc fái: a tölgyek és a fenyők, valamint az egyéb hosszu életü fák fajai.

Az emlékfáknak, facsoportoknak s kedvező körülmények között egész kis ligeteknek ültetésére alkalmas helyet nem lesz nehéz találni sehol; de ne maradjon jeltelen az országnak egyetlen tája sem, melyet a megdicsőült királyné valaha meglátogatott!

Az ültetett fák, csoportok vagy ligetek »Erzsébet királyné emlékfái« nevet viseljenek

Orvosi körökben már régi ismert tény hogy a **Ferencz József keserűvíz** valamennyi hasonló vizet tartós hashajtó hatása és emlitésre méltó kellemes izénél fogva már kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjünk határozottan **Ferencz József** keserűvizet.

Kapható: Rosenfeld A. és fia és Marton és Huber czégeknél.

GRAPHIC IRÓGÉP

a legjobb, legegyszerübb, legtartósabb és legkönyebben kezelhető. Ára 55 frt egy fenyezett dobozban. — Kizárólagos képviselet és lőraktár:

Fischel Fülöp könyvkereskedésében N.-Kanizsán.

Prospectussal szivesen szolgálok.

A XIX. század legnagyszerübb találmánya a

LONGLIFE

légtisztitó készülék. — Törvényesen védve.

A longlife készülékben előállitott kellékek vegyi összmüködése által a levegőtisztitás célja sikeresen és tartósan el lesz érve. A Longlife nélkülözhetetlen hálószobákban és minden más lakóhelyen, irodákban, kórtermekben, gyári helyiségekben, egyáltalában mindenütt, hol rossz levegő képződik.

Ára a vegyi kellékei és illatos folyadékkal együtt

darabonként 3.50 kr.

Egyedüli főraktár:

ALT és BÖHM NAGY-KANIZSA. — Prospectust ingyen küldünk!

és legyenek ily feliratu táblákkal megjelölve, hogy azokat mindenki gondosabban részesitse bántalmazástól megkimélje.

Hassa át mindannyiunk lelkét a kegyelet nemes indulata; fogjunk kezet a nemzet e szép és nagy emlékművének létrehozására, hogy a mint országunk ezredéves örömünnepének emlékét a millennáris emlékfák milliója őrzi s hirdeti, akként a megicsőült királyné nevében ültetett emlékfáknak milliója legyen őrizője s hirdetője a nemzet hálás kegyeletének is.

Hazafiui üdvözlettel

Budapest, 1898 évi november hó 19-én

Darányi Ignácz s.

Országgyülés.

November 16.

Barabás Béla beszélt. Mindenképen ravaszkodott, hogy milyen jó volna a városok karpótlásáról szóló javaslatot tárgyalni, mert hiszen az indemnity dolgában sem a többség, sem a kisebbség nem enged s igy nem is lesz belőle eleven dolog. Jobb volna tehát legalább a városok kedvére csinálni valamit.

— Mindjárt, mindjárt! — mondá rá a többség. Mert a városok kétségtelenül érdemelnek valamit, de előbb talán mégis az ország érdekeit kell kielégiteni.

Hanem az országnak Barabás Béla nem volt hajlandó egy kis engedmenyt tenni. Ebben a tekintetben még az sem tudta meglágyitani, hogy maguk a városok irnak fel az obstrukció ellen. Mert s mikor az obstukcióról van szó, ott süket ő még a városok kivánságának is. Sőt ugyan ő, a ki határozati javaslatával szinre a városoknak akar kedvében járni, egyszerre csak meggyanusitotta ezeket a városokat, hogy a kormánytól kilátásba helyezett kárpótlás kedvéért itélik el az obstrukciót. Mintha a városok anyagi előnyőkért tennének szolgálatot a kormánynak.

Nagyon hosszan beszélt még, de rebus omnibus et quibusdam aliis.

Végre az utolsó szavakhoz ért.

Nagyon meghatva kérte a miniszterelnököt:

— Távozzék arról a helyről!

De a t. Ház czudálatosképen nevetett ezen a megható kérésen.

Ezután Ivánka Oszkár beszélt; ő is csak annyit jelentett ki, kogy beszédében Tisza Istvánról személye ellen egyáltalán semmi sem volt.

Aztán több záróbeszéd nem következett.

De felszólalt még Bánffy Dezső báró miniszterelnök és azzal a komoly figyelmeztetéssel kezdte, hogy ő is nagyon szomorunak látja a helyzetet, de kéri az ellenzéket, gondolja, meg hogy a miniszterelnök ellen inditott személyes hajsza voltaképen az alkotmány megingatására fog vezetni.

Irtózatos zaj támadt.

— Nem igaz! Rágalmaz! — orditott az ellenzék és különösen Bolgár Ferenc és Ivánka Oszkár.

Az elnök a legnagyobb erélyivel szólt közbe:

— Mindenkit rendre fogok utasitani, ha csönd nem lesz!

— De ez a tisztesség ellen van! — sivitott Ivánka Oszkár.

— A képviselő urat rendre utasitom, most nincsen szava! — hangzott az elnök figyelmeztetése s hozzá tette, hogy tudni fogja kötelességét, ha bárki is vétne a szabályok ellen.

A miniszterelnök végre csöndben mondhatta meg, hogy ő csak veszélyesnek nézi az ellenzék akcióját, épen azért, mert végső eredményében az alkotmányt veszélyeztetheti. És a többség zajos tetszése közben fejtette ki ezután, hogy a városok kárpótlása bármilyen fontos, mégis az ország érdekének kell elüljárnia. S hasonló tetszés közben szólt a többi határozatijavaslat ellen is, csak a nemzeti pártról sivitottak folyton közbe:

— Menjen arról a helyről!

És még erősebb szavak is röpködtek. De a miniszterelnök rendithetetlen nyugalommal kelt ki a határozati javaslatokban rejlő tendencia, a célzatos halasztás ellen. És csakis az Orley határozati javaslatának elfogadását kérte.

A jobboldal lelkesen éljenzett, mig az ellenzék gunyosan kiáltotta:

— Eljen!

De most már csak az inditványok és hat. javaslatok fölötti szavazás volt hátra.

Az igazi névszerinti szavazás azonban holnapra maradt. Orley Kálmán javaslatára ugyanis a szokásos ivvel holnapra halasztota a ellenzék a szavazást.

S igy az interpellációkra kellett áttérni.

— Sima Ferenc; — hivta fel a jegyző az első interpelláció bejegyzőjét.

— Nincs itt.

Az első interpelláció tehát elmaradt.

— Asbóth János! — szólitotta a jegyző a második interpellálni szándékozót.

— Az sincs itt.

Elmaradt tehát a második is.

De azért kettő igy is maradt. Előbb Bolgár Ferenc interpellálta meg a belügyi és a földmivelési minisztert a pécsi borhamisitások ügyében s ugyanezt tette Boda Vilmos is, csakhogy ő kerdését a kereskedelmi miniszterhez intézte.

Darányi Ignác földmivelési miniszter válaszolt mind a két interpellációra és pedig társai nevében is. A legerélyesebb törvényes intézkedéseket helyezte kilátásba, hogy a borhamisitásokat meggátolja. A három illetékes miniszter ebben az irányban ki is adott már egy rendkivüli szigoru szabályrendeletet. De ha ez sem volna elégséges, akkor még erélyesebb törvényt is be fognak nyujtani. A reális borkereskedés ellen azonban a kormány semmit sem fog tenni, mert ez panaszkodik leginkább és legjogosabban a borhamisitás ellen. De a társadalomra is vár szerep mert téves az a feltevés, hogy a borhamisitást feljelenteni nem volna faire dolog.

Bolgár Ferenc és Boda Vilmos a választ a legnagyobb megnyugvással vették tudomásul s a Ház szintén.

Időközben Asbóth János mégis előkerült s ő is interpellált a nógrádi közbiztonsági állapotok tarthatatlan voltáról.

November 17.

A Hentzi szobor tárgyában kiadott hadügyminiszteri napiparancs miatt voltak felszólalások.

Kossuth Ferenc kezdte a sort. Mikor felolvasta a hadiparancs szöveget, a szélsőbalon megindult a felháborodás hangversenye.

— Gyalázat! — mondá Endrey Gyula.

— Alávalóság! — toldotta meg Hentaller Lajos.

Maga Kossuth Ferenc azt hámozta ki a hadiparancsból, hogy igy lehetetlen a feledés. Mert azt a fátyolt, melyet Deák Ferenc boritott a multakra, odaát emelik fel. A miniszterelnökhöz épen azért azt a kérdést intézte, hogy tudott-e a hadiparancsról s ha igen, hogy felel érte a nemzetnek?

Nagy mozgás közben emelkedett fel Bánffy Dezső báró miniszterelnök. De egyelőre nem nyilatkozott érdemben, csak annyit mondott, hogy az Armeeblatt nem hivatalos lap s a mit ir, annak nincsen jelentősége.

Eötvös Károly most élesebb szavakkal kelt ki a tendencia ellen, mely a multakra borított fátyolt nemcsak fölemeli, de a nemzetnek arcába is csapja. Mennyi helyet lehetett volna annak a szobornak találni! Egyikre sem tették. Csak a magyar ifjuság elé példának nem volna szabad allitani! Hát odaállitották. Az ellenséges indulatnak igazán nagy lángelméje kellett hozzá, hogy azt a szobrot igy akarja elvinni s mégis szálkának meghagyni. Lángelme az, a ki igy rontja meg a magyar ifjuságot:

— Hentzire nézzetek és nem Hunyadyra nem Rákócyra!

Rátkay László következett.

Nem fukarkodott az erős mondásokkal, Azt mondta:

TÁRCA.

A régi gárda.

Irta: **Kósza.**

Nincs boldogabb korszak az ember életében, mint az iskolai évek. Ezek az édes, bohó gondtalan napok, melyeket ugyan akkor megbecsülni nem tudunk. — Hányszor vissza óhajtjuk őket később, de hiába — „ami elmult az már elmult és vissza nem tér, jól tudom."

Milyen lázas türelmetlenséggel, milyen izgató örömmel vártuk mindig a vakációt, nem törődtünk vele, ha csak egy két napig tartott is, — csak szünet legyen. Tanáraink nem mind szerettük, jobban mondva, csak egyet szerettünk. Hanem arra az egyre rápazaroltuk bakfisch-szivünk egész ragaszkodását.

Olyan jó ember jó volt! Mikor az a magyar óra közelgett, boldogok voltunk. Szeretetünknek és tiszteletünknek ugy adtuk nagyon is észrevehető tanujeleit, hogy szeretett tanárunk megérkezését a legnagyobb csendben vártuk. Ő volt a mi édes jó atyánk, ki jóságosan, szigoruan bánt mindnyájunkkal. Kivételt soha nem tett. Kedvencei voltak neki is, de azokat nem tüntette ki, nem részesitette előnyben a többi fölött.

Elhagytuk az intézetet, örömmel, csakis kedvenc tanárunktól bucsuztunk sürü könyhullatások között.

Öt év mult el azóta. Közülünk hatan a képzdébe mentek, hol nem sokáig élvezhették az együttlétet, mert egy nagyon hamar bucsut intett a földi létnek.

Oten maradtak. A véletlen ugy hozta magával, hogy mind az ötnek Irén volt a nevük. A vezetéknevüket nem árulom el, ugyis ha netán az öt közül egyik kézhez kaparintja tárcámat és az árulást észreveszik.....? bizony nem is merek a következményekre gondolni.

Előre is bocsássatok meg, többé sohasem árulok el senkit — csak most az egyszer, mert...

Jó barátok voltak a képzdében is ezek az Irének. Pedig milyen különböző természettel birtak!

Irén nomero egy és nomero négy (nagyság szerint állitom őket) csendes, szerény leányok voltak, ellenségei az ugynevezett »csinyeknek« pontos és rend-szerető mindkettő. Addig, mig leckéiket el nem végezték, nem létezett, hogy az udvaron vagy parkban megjelenjenek.

Irén nomero három, mogorva, hórihorgas szikár alak, kiben meg van minden hajlam, »vén kisasszony«-nak lenni. Szinte elképzeltük, a pápaszemmel jól kifejlett orrán, és gyakran kértük: tegye meg az előkészületeket egy mopszli, kis cica, és jó csomó kötőtűk beszerzésére. Ő ilyenkor csak mosolygott. — Ha nékem mondanátok ilyesmit, — vité gyakran oda a szót Irén nomero öt — bizony megismertetnélek bennetket a tiz karmommal. Ő volt a legnagyobb kópe az egész osztályban. Minden csiny, minden turpisság, minden rakoncátlanság, szabadelvüség, emancipáció — természetesen az iskola falai között.

Tudták ezt tanárai is, de haragudni nem voltak képesek reá. Csak a direktorné nézett ferde szemekkel a pajzán vig kedélyü leányra.

Nem nevezte másképen mint „futárnak" és Irén nomero öt eme diszjelzőt meg is érdemelte.

Első titkos tanácsosa és igaz barátja volt neki a nomero kettő, vele előre tudatta minden elkövetendő csinyjét. Segitséget ugyan soha nem nyert a kis kövér Irénül, de annak jó izü egészséges kacaja, minden elbeszélésnél, minden tervénél mulattatta a „futárt."

— Te azért hizol olyan nagyon, az intézet sovány kosztja dacára, mert oly sokat nevetsz. — szokta néki mindig mondani.

De az öt Irén között a barátság selyem szálszünt meg az egyetértés, ami tekintve a különböző természeteket — bámulatos volt. Ok is egyetértettek a német költővel, aki azt mondta:

— „Ne tépd el az első barátság selyem szálait, mert ha ismét összekötöd, egy csomó vegyül közéje."

Egy napon szokatlan élénkség uralkodott az intézetben. A negyedik osztály növendékeit egyenkint kihallgatták, mert a tiszteletes ur azt a panaszt tette a direktornénál, hogy a zsebéből kivették az ujságot.

— Ugyan ki tehette ezt más, mint a futár! mondá a panaszra a szigoru direktorné.

És csakugyan eltalálta. Az ujságot Irén lopta zást tapintatlannak mondotta. Ennek az itéletnek akkor Edelsheim-Gyulai áldozatul esett, — áldo-

— Az aradi seb ujra fog vérezni és ugy figyelmezteti a magyart, hogy ugy vegyen magának elégtételt a hogy tud...

Hentaller Lajos maga helyett Tisza Kálmánt szólaltatta meg, a kinek tizenkét évvel ezelőtt mondott egyik beszédéből olvasott fel hosszabb passzust. Akkor a Hentzi sirjának megkoszoruzása volt a gravamen és Tisza Kálmán ezt a koszoru maradni,

— Bánffynak bukni kell! — mondta ki az ő jámbor óhajtását Lakatos Miklós.

Barta Ödön, az ötödik volt soron

— A nemzet szive lázong — ez volt az ő mottója s azt hangoztatta, hogy ily arculcsapást még az enervált nemzet sem fog eltürni. De logika sincs a dologban, mert ma kellett volna kezdődni az indemnity-vitának s ezt bizony kár volt ilyen mérges témával gazdagitani.

A hatodik Endrey Gyula volt.

— Mint magyar családapa tiltakozom, mert hat fiam van, a kinek most Hentzit akarják példaképen odaállitani.

Boda Vilmos jött hetediknek. Az ő mottója ez volt:

— Háromszázötven év óta nekünk soha sem volt állandó békénk. Félszázadonkint elülről kellett kezdeni a harcot alkotmányunkért és szabadságuukért.

A nyolcadik Pichler Győző volt. Ő volt az első, a ki rendreutasitást kapott. Mikor ugyanis elmesélte (Hentaller nyomán), hogy Hentzi hogyan kért kegyelmet Kossuth Lajostól, azt mondta róla, hogy gyáva katona módjára letérdelt.

-- Holtakról sem szabad ilyen kifejezésekkel nyilatkozni! -- szólt közbe az elnök.

Hentaller felkiáltott:

— Hat hősiesen térdelt le!

Igy korrigálta ki magát csakugyan Pichler Győző. Különben ez a szónok a humor hurjait is pengette s a közös hadügyminiszterről azt mondta, hogy az „valami Krieghammer nevü tábornok". (Mint a mikor egy tüzfapoéta kérdezte valamikor: Hogy is hivják azt a versirót, a kinek ott emeltek szobrot a Dunaparton?)

Sikerült Pichlernek egy második rendreutasitást is kapnia. Azt mondotta ugyanis:

— Ilyen aláváló merényletet még nem követtek el a király és a nemzet ellen, mint Krieghammer ur..

— Tartson mértéket! — figyelmeztette az elnök.

— Bocsánat, csak ma reggel tudtuk meg a dolgot s nem volt időnk a szavakat meggondolni — mentegetődzött Pichler általános derültség közben.

A kilencedik: Barabás Béla volt.

Neki is volt egy erős mondása a tartalékban.

— A mint megvetem azt a fekete oszlopot megvetem azt is, a ki odaállitja, Bánffy Dezsőt.

Irtóztató zaj támadt.

— Rendre! Gyalázat! — hangzott jobbról.

— Mi is megvetjük! — orditotta fékevesztetten a szélsőbal.

Szilágyi Dezső a legnagyobb erélyességgel csöngetett közbe:

— A képviselő urat rendreutasitom És nem fogom eltürni, hogy a házszabályok valamelyik tételét szétszakitsa.

— De ha megvetjük! — orditott tovább a szélsőbal.

Szilágyi Dezső igy kiáltott fel:

— Nem azért ültem ebbe a székbe, hogy az elnöki nyilatkozatból gunyt engedjek üzni!

A szélsőbal forditott egyet a manőverén.

— Az elnököt tiszteljük! Csak őt tiszteljük! Éljen Szilágyi Dezső!

— Ha tisztelnek, engedelmeskedjenek! s inkább leszállok erről a székről, semhogy az elnöki tekintély az én időmben csökkenjen.

— Ebből tanuljon Bánffy! — kiáltott az ellenzék.

— Ne Bánfyzzanak folyton! fakadt ki dühösen Szilágyi.

S ekkor végre csönd lett.

Kubik Béla szólt tizediknek; Olay Lajos tizenegyediknek; Balogh László pedig tizenkettediknek s ő is mint családapa botránkozott meg.

A tizenharmadik Tóth János lett volna, de ő eltávozott. Nem akart tizenharmadik lenni.

S most a felszólalások zuhataga után fölemelkedett Fejérváry Géza báró honvédelmi miniszter:

Másfél óráig álltam a golyózáport nyugodtan, hallgassanak meg tehát önök is nyugodtan — kezdte a miniszter. S elmondotta ezután, hogy a hadügyminiszter a maga rendeletét a magyar kormány tudta nélkül bocsátotta ki, a mint nem is lehetett másképen, mert ebben a dologban övé a kizárólagos rendelkezési jog. A magyar kormány azonban hozzájárul a rendelethez, mert a hadsereg szelleme csak a királyé lehet s a hadügyminiszter sertő szándékkal nem bocsáthatta ki rendeletét. Józan ember szántszándékkal nem akarhatja a magyar önérzetet és büszkeséget sérteni s igy ilyen szándék a hadügyminisztert sem vezethette. Máskülönben a felháborodás feltétlenül jogosult volna. Igaz, hogy a rendelet szerencsésebben is megválaszthatta volna egyes kifejezéseit, de egészében minden politikától függetlenül, csak a katonai kötelességteljesités elismerését célozza. Hiszen olyan hadügyminiszter nem is képzelhető, a ki katonáinak nem a kötelességteljesitésből akarna példát adni.

— Az akták szerint Hentzi a legjobb tábornokok egyike volt..

— Botrány, hogy itt Hentzi mellett védbeszédet mondjanak! — kiáltott közbe Rigó Ferenc.

A honvédelmi miniszter pedig az akták alapján elmondta, hogy Hentzi nem tett esküt a magyar alkotmányra.

— Horváth Mihályban tessék elolvasni! — szólt közbe Bartha Miklós.

— Horváth Mihály könyve nagyon érdekes, de ez nem hivatalos akta — felelte rá a miniszter. — Majd azt fejtegette hogy Hentzi nem tehetett esküt a Kossuth kezébe sem, mert lehetetlenség volna, hogy annak aktában nyoma ne legyen, ha egy szolgálatától szégyenletesen felmentett tábornok térden állva kér kegyelmet a kormányzótól.

— Megtette — erősködött Thaly Kálmán.

— Hát tegyük fel, hogy megtette. De ha kegyelmet kért s nem kapott, akkor az ő helyében Thaly Kálmán sem tett volna másképen.

— Menjen a Reichsrathba! — kiáltott Bartha Miklós. Ön az ország minisztere!

— Nekem kiabálással nem imponálnak és Bartha Miklós urtól leckéztetést nem fogadok el! — jelentette ki a többség tapsai közben a miniszter.

Hentaller kezdett most közbeszólni.

De Szilágyi Dezső rászólt:

— Ha tovább is közbeszól, szándékos rendzavarásnak fogom tekinteni s a szerint fogok eljárni.

Végül a honvédelmi miniszter arra kérte az ellenzéket, hogy ne gyanusitsa a hadügyminisztert olyasmivel, mintha politikai tendenciával járt volna el egy tisztán katonai dologban.

Egy csomó személyes felszólalás következett. Thaly Kálmán volt az első és föltétlenül hitt a miniszter jóhiszeműségében.

... Tudom, hogy a lovagias jellemű honvédelmi miniszter nem védené Hentzit, ha igazságáról nem volna meggyőződve. De az aktában is lehet tévedés.

Még a szavazás volt hátra Örley Kálmán határozati javaslatára.

Öt perc szünet után ez is megtörtént s a Ház kétszázegy szóval ötvenegy ellen Örley Kálmán inditványát elvetette

HIREK.

— **Személyi hir.** *Csanády* Arthur ezredes, háziezredünk parancsnoka csütörtökön este N.-Kanizsára érkezett és másnap szemlét tartott az itt állomásozó 2. zászlóalj, valamint az okt. hó 1-én bevonult póttartalékosok fölött.

— **Koszorucska.** *Neufeld* Bela tánctanitó tegnapra hirdetett koszorucskáját, az Erzsébetnévnap kegyeletes emléke miatt, ma, vasárnap este tartja meg a Kaszinó dísztermében. Kezdete fél nyolc órakor.

— **Adományok a Népkonyhának.** A népkonyhát november 16-án nyitották meg. Mindjárt az első napon közel háromszáz szegény iskolás gyermek kapott ingyenes ebédet s a hetivásárra bejött falusi szegény emberek közül is sokan felkeresték az olcsó konyhát, ahol áldották Istennel azokat a jólelkü embereket, akik a nép-

---

zat nélkül tehát ez a mostani sérelem sem fog el, de oly ügyesen hajtotta végre csinyjét, hogy a legszigorubb kutatás mellett sem jöhettek a tettes nyomára Az egész oszt[illegible]ünhödött, de a gonosz Irént még sem árulták el.

— Miért tetted ezt Irén? kérdé lefekvéskor a titkos tanácsos. — Kiváncsi vagyok mi történik a nagy világban. De nézd — tevé kedvetlenül utána — és az összehajtott ujságot óvatosan elővonva zsebéből — semmi érdekes sincs benne, kerülve minden költőiség, olyan rémséges esetek és csunya dolgok, hogy az ember irtózik olvasni. Rablógyilkosság, sikkasztás, betörés, mind olyan századvégi szenzációs események és semmi — poézis.

Itt hirtelen elhallgatott.

— Nézd! olvasd csak!

Irén átvette a lapot, de kutatva körültekintett nem-e látja-e meg valaki az ő kezében azt a lopott lapot, melyért ugyan már meglakoltak mindnyájan, de ha valakinél megtalálják, annak lesz ne mulass. Végre, midőn meggyőződött, hogy áruló szemek nincsenek jelen, elolvasta.

„Lukács Elemér emlékezteti volt tanulótársait, kik 1894-ben vele együtt tettek érettségit a V—i gymnáziumban, hogy az 1894. májusi találkán V—n jelenjenék meg."

— Nos? ez nem ujság! majdnem minden iskolában be van ez vezetve.

— No jól van! feküdjünk most le aludni, majd holnap beszélünk még felőle. Ha be van ez mindenütt vezetve, miért mulasztanók mi el?

Másnap aztán összehivta a másik négy Irént és hosszas bevezetés után, előadta tervét az ujságban olvasottak alapján.

— Csakhogy — tevé pajzánul utána, mi ne tiz éves találkát tüzzünk ki, mert az bizony nagyon hosszu és mi ugy megváltozhatunk, hogy egyikünk sem ismeri meg a másikat. Ajánlom tehát, hogy mi öt év mulva, itt az intézetben találkozzunk — és ha lehet, kiki...

— Ugyan! ne tréfálj! kiálták a többiek bosszusan.

— Mi van abban? De milyen pompás gondolatolvasók vagytok, még ki sem mondtam, hogy mit akarok, és már tudjátok!

— Bizarr eszme, velé oda a szikár Irén.

— Nálad talán? adja vissza csipősen a kis pajzán.

— A „belső titkos tanácsos" azonban kis gondolkodás után élénken felkiáltott:

Leányok! az eszme nem is olyan bizarr! — és tréfának beváll. Mi öt év mulva, remélem csak mindnyájan főkötő alá jutunk! Hogyne! most vagyunk tizenhét és tizennyolc évesek (bocsássatok meg, hogy még ezt sem hagytam ki) öt év mulva —

Öt évvel idősebbek leszünk!... és huszo..

— Jó! jó azt mi is tudjuk!

— Nos? tehát arra az időre egész közönséges számitás szerint, mindannyian párosan jelenhetünk meg. Ird alá a szerződést, te komoly mogorva kis Irén — tevé kérően hizelegve hozzá a kis hamis.

A hármas számu Irén még vonakodott, de végre mégis, — nagynehezen beleegyezett.

A tanév végén érzékeny bucsut vettek egymástól. Öt évig nem látják egymást a jó barátnők, öt évig még csak hirt sem adnak egymásnak. Ugy volt a „vérszerződésben" megállapitva.

A határidő végéhez jár. Csak egy hét — egy rövidke hét, választja el a leányokat a viszontlátástól.

— Olyan bús, borus idő van, mely önkénytelen a kedélyre is hat. Az eső aprón, finoman, egykedvüen hull a földre. Az ötös számu Irén ép ilyen büszke, borongós kedvvel ül az ablaknál és türelmetlenül varja a postást. Egy levelet irt már vagy nyolc nappal ezelőtt Ödön bácsinak, édes anyja legifjabb öcscsének, és dacára, hogy a boritékra ráirta nagy vaskos betükkel, hogy „sürgős", mind a mai napig válasz nem érkezett.

— Olyan udvariatlanok ezek a fiatal nagy bácsik, felnőtt unokahugok irányában, hogy az valóban kétségbeejtő — monda Irén édes anyjának. És ezek között az első helyet az én kedves Ödön bátyám foglalja el.

Végre megjött a várva várt tudósitás és amint Irén arcáról itélhetünk, a válasz kedvező.

— — — — — — — — — — —

— Dacára, hogy mi a „futár" jelzővel diszitettük, mégis ő az utolsó — mond a direktorné vendégeihez — volt növendékeihez, olyan kedvesen, mint azelőtt soha.

— Kiváncsi vagyok — szól a titkos tanácsos, hogy férjhez ment-e? Közülünk bizony egyik sem, nevetnék, ha a régi gárda, ugy találkoznék, mint öt év előtt elvált.

konyhát „kitalálták" és fentartják. A pártolásra, támogatásra valóban kiválóan méltó intézményt lelkesen segitik is működésében a nemesszivű emberbarátok. Már is többen küldtek be adományokat és pedig *Rosenfeld* Emilné (Beliscéről 5 frtot) *Stern Sándorné* (10 frtot) *Koller* István (Alsó-Rajkról 10 frtot *özv. Inkey* Kálmánné (Rigyácról 1 zsák burgonyát, 1 zsák almát és egy fél zsák diót) *dr. Rothschild* Jakabné (2 zsák burgonyát) *Frankl* Samu (Nagy-Récséről 10 zsák burgonyát, 1 zsák lisztet) *Blau* Pálné (2 zsák burgonyát, 1 zsák sárgarépát) *Linzer* és *Csillag* (1 zsák burgonyát, 1 zsák babot, 1 zsák zöldséget, 30 fej kelkáposztát) *Klein* Illésné (1 fazék zsirt, 1 bögre befőttet) *Strem* Vilmosné (1 zsák lisztet) *Ebenspanger* Lipót (500 kilogramm burgonyát.) A mindenszentekesti temetői perselyből jutott a népkonyhának 2 frt 2 kr. — A nemesszivű adakozóknak a küldött adományokat ez uton köszöni meg *Vidor* Samuné, a Népkonyha elnöke.

— **Eljegyzés.** *Deutsch* Lajos, bocskai földbirtokos, a nagy-kanizsai „Deutsch Sándor és fia" cég beltagja, ma (nov. 20.) tartja eljegyzését Pécsett *Schwartz* Vilma kisasszonynyal, dr. *Schwartz* Frigyes kórházi főorvos leányával.

— **A dunántuli jégkárosultak segitsége.** A dunántuli jégkárosultak fölsegitésére alakult országos bizottság kezdésére eddig mintegy 18 ezer forint adomány gyült egybe, melynek szétosztása a jövő hónap elején veszi kezdetét. A bizottság átiratot intézett a jég által elvert vármegyék alispánjaihoz, kérve, hogy részletes kimutatásokat készitsenek a jég által okozott kárról, nemkülönben arról is, hogy a gazdákat mily mértékben sujtotta a jégverés. A jelentések beérkezésének legutolsó határideje november 30-ika, de a jelentések már legnagyobbrészt a bizottság kezei közt vannak, ugy, hogy a bizottság e hónap végén már abban a helyzetben lesz, hogy a beérkezett jelentések alapján a segitség kiosztására nézve a szükséges intézkedéseket megteheti.

— **Városok kongresszusa.** *Győr* városa érdekes mozgalmat inditott meg, melynek célja, hogy az ország városai kongresszust tartsanak a maguk bajainak, érdekeinek, kivánságainak megbeszélése végett. Győr törvényhatósága kérdést intéz ez ügyben a testvérvárosokhoz, megtudandó, hajlandók-e a többi magyar városok a kongresszuson résztvenni és hol s mikor óhajtanák a kongresszust megtartani. Ez a mozgalom annál helyesebb és sikere annál kivánatosabb, mivel a vidéki városok helyzete valósággal kétségbeejtő és az ország érdekében áll, hogy a városok maguk sürgessék meg annak a városi törvénynek a létrejöttét, amelyet oly régen igérget a kormány a vidéknek, és amely hivatva lesz a városok vállairól levonni azokat a sulyos terheket, melyek alatt a városi lakósság már-már összeroskad. Ma alig van magyar város, melynek pótadója azötven százalékot meg nem haladná, (mi már ennél jóval messzebb tartunk) emellett pedig a közegészségügy, a közrendészet, a köztisztaság siralmas állapotban van. Minderre nem jut pénz a sulyos pótadókból, mivel az állami funkciók teljesitése, melyekért a városok semmi ellenértéket sem kapnak, minden jövedelmet felemészt. A tervbe vett kongresszusnak valóban sok megbeszélni valója akadna és ezért reméljük, hogy a mozgalomban Nagy-Kanizsa is részt és buzditani fogja a többi testvérvárosokat a csatlakozásra.

— **Öngyilkosság-e vagy büntény?** *Unszusz* Imre rózsa-utcai lakos f. hó 9-én jelentette a rendőrségnél, hogy felesége eltünt, azóta köröztették, maga a rendőrség is kereste, de nem akadtak nyomára, hire veszett teljesen, anélkül, hogy bárki csak a legparányibb felvilágositást adhatta volna róla. Elment hazulról s többé nem jött vissza. — Pénteken reggel a sánci marhavásár-tér itató kutjából vizet akart meriteni egy kis cigany gyerek. Nehezen emelte vissza a hosszu rudat, azonközben kilocsesant a viz a vödörből. Megnézte, miben akadt meg. A viz felszinén egy holttest uszott. Nyomban értesitették a rendőrséget. A kutban talált holttestben *Unszusz* Imrénére ismertek, az orvosi vizsgálat megállapitotta, hogy már 8—9 nap óta lehetett a kutban. Most az irányban folyik a vizsgálat vajjon öngyilkosság vagy büntény forog-é itt fenn?

— **Az éhezők asztala.** Közeledik a nyomorgók rémes veszedelme: a nehéz, szigoru tél. Ettől irtóznak, előre félnek. A szép, a ragyogó nyár meleg sugaraival letörli évről-évre a nehéz hónapok inségét, de aztán ujból megjő a rém, mogorván forditja feléjök megdermedt, puszta arcát. Szellős ruhában, hol a csipős szél csak lyukat lel, olyan iszonyatos lehet éhes gyomorral belébámuni az ég vigasztalan, komor szürkeségébe. A humanismus éltető melegének sugarait szétbocsájtja, ekkor enyhiteni igyekszik a mindennapi nyomor aggyságán. Egy tál meleg étel! — Az ember nem születik gazembernek, csak a körülmények teszik azzá. Az éhség rettenetes szörny, egy tál meleg étel azonban könnyen lecsillapitja csattogó fogait. A kanizsai különböző jótékony egyesületek között első helyen emlitendő mindenkor a népkonyha. Szerdán nyitották meg a népkonyhát és napról-napra körülbelül háromszázan foglalnak helyet az éhezők asztalánál.

Az életből. Hidegtől kipirult arccal, könnyező szemekkel állottak ma egy nyolc éves fiu és egy 10 éves leányka a kapitány előtt. Loptak.

Vékony nyári ruha volt mindkettőn, elül is folt, hátán is folt diszelgett.

— Mit loptál — kérdi a fiutól a kapitány.

A fiu didergett a hidegtől, reszketett a félelemtől, alig tudta kinyögni: perecet. — Mig egy utcán áruló pék elbámult, ő benyult a kosárba s vagy tiz darabbal el akart futni.

— Hogy mertél lopni! Éhes voltál?

— En nem voltam éhes, de a kis hugom otthon mindig perec után sir, apám meg nem vesz mert azt mondja, hogy kenyérre sem telik. Istenem hát mit tehettem mást? Lopni akártam szegénynek, hadd örüljön.

— Hát te mit loptál? — kérdi tovább a leányt.

A leány nem felel, csak a szemét süti le. Végre is a rendőr meséli el, hogy egy selyem kendőt csusztatott a köténye alá egyik kereskedésben.

— Hogy merted ezt tenni?

A leány ránézett a kapitányra s aztán kopott fejkendőjére mutat.

— Istenem, kapitány ur, hát nem látja hogy milyen csuf, kopott ez a kendő.... Szégyeltem már viselni...

— **Hihetetlen.** Szinte hihetetlennek látszó esetről értesitik lapunkat. Egy szegény áldott állapotban levő asszony gombát vásárolt a kanizsai piacon. Jó étvágygyal elköltötte azt, de csakhamar oly rosszul lett, hogy orvosi segélyért kellett küldenie. Az orvos gombamérgezést konstatált. A beteg asszony férje nagy aggodalmak közt jelentést tett a rendőrségnél es mit tett a rendőrség? A városi orvos helyett két rendőrt küldött a beteg asszonyhoz, hogy kihallgassa azt.

— **Nyeremény-tárgyak.** Az „Általános munkásképző egyesület" vasárnapi mulatságán tartották meg a felsőtemplom javára rendezett és már két izben elmaradt tombolát. A szerencse játékhoz a következők adtak nyeremény tárgyakat: Weiser J. C. vasaló, Hirschler és Steiner kosár, Alt és Böhm hamutartó, szappan, tintatartó, Sebestyén Lajosné névjegytartó, Stirling Sándorné szobadisz, Jäger Ferencné levélpapir, Bone Endréné virágtartó, Rosenfeld Adolf és fiai 5 drb, aprósay, Gerecs József 1 férfi kalap, Halvax Frigyes 1 férfi kalap, Gondos Ignác Mair József, Schless Antal, és ifj. Vajdits József levélpapir, Fischel Fülöp 1 kötet diszmü, Kugler Antal mellitü, Milhofer Odőn gyufatartó, Berény József nyakék, Gózony Sándor gyufatartó, dr. Tripamer Rezsőné hamutartó, Schick Gyuláné 3 drb. disztárgy, és 1 drb. késtartó, Makara Ivánné 1 csésze, Miltényi Sándor bonbonnier, dr. Szekeres Józsefné 3 drb. szobadisz, Knortzer György 2 kötet könyv, és 1 drb. hamutartó, Veisz Ignác 1 korsó, Veisz Bernát 1 üveg cognac, Marton és Huber egy üveg szesz, Neu és Klein 1 Scherry, Schlezinger Izidor 2 üveg likőr Löwy Samu 2 üveg liqueur, Pauk Jakab 1 üveg cognac, Kasztl testvérek 6 drb. Boronkay Károly 1 drb. és Kohn L. Lajos, 3 drb disztárgy, Bettlheim és Guth 1 madár-kalitka, Halphen Mór 1 legyező, Thurn Lipót 3 drb. Markusz Frigyes, 1 drb. Récsei Pál 1 drb. Lang Miksa 3 drb, és Schere S. L. utóda 1 drb. női kendő, Singer Samu 1 drb. Kohn és Lichtschein 4 drb. Kohn S. B. 1 drb. és Fantl testvérek 1. drb kötény, Irmler József, Kohn Zsigmond és Kövesdi Kálmán, zsebkendők, Keller Mátyás 2 pár cipő, Bergl Arnold, 1 pár cipő, Josipovic M. 1 látcső. Kreiner Gyula 1 tintatartó, Darás Agostonné 4 drb. szobadisz, Berger Adolf 1 doboz szappan, Pollák Lipót 1 doboz szappan, Csillag Lajos 1 tányér alma, Fleischhacker József 1 üveg cognac, Dezsényi Elekné 4 drb. virágtartó, Köhler testvérek 1 album, Janda Károly 3 cserép tubarózsa, Gross József 1 nagy kenyér, Kaán Irma 1 cukortartó, Weiss és Ledofszky diszmü, Weiss és Smidt 2 üveg cognac, Schvarz és Tauber cognac, Fesselhofer József 1 üveg pezsgő, Mikor Géza 2 üveg bor, Klein József 2 drb kendő, Hell János 1 pár cipő, Scherz Lujza utóda 1 kézi varrógép Krausz és Farkas 1 doboz levélpapir, Fabick és Asztalos virágcsokrok, Mersits Ede 1 pár cipő, Uferbach Jenő kézi festmény, Belus Lajos 1 doboz szappan, Gärtner Vilmos 1 diszkalács, Vittinger Antalné 1 torta, Hamburg Miksa 3 drb. joujou, özv. Zadnbanszky Lajosné 1 üveg liqueur, Unger Ullman Elek 1 vasaló, Frank Vilmos 1 kalap. Feigistock Adolf sóskiflik, kenyér, Kalpek Vince 1 diszkalács, Stefánovits Vince 1 drb. torta, Eperjesy Gábor szobadisz.

—x **Fontos mindenkinek.** A nehezen emésztő ételeknek csak mérsékelt élvezete is már igen sokszor okoz veszedelmes gyomor bajokat, melyek kezdetben a gyomorkörüli nyomás hányás stb. által észlelhetők. Minden bántalmak ellen legjobb sikerrel használják dr. Rósa életbalzsamát Fragner B. gyógyszertárából. (Prága 205. III.) Kapható minden nagyobb gyógyszertárban is.

IRODALOM.

— **A kataphorese gyógymód.** Ily czimmel érdekes orvosi szakkönyv jelent meg dr. *Mitzger* Tivadar tollából. A mü az összes idegés nemi betegségek gyógyitásának módját ismerteti kimeriitő alapossággal. A fiatal tudós, akelismert tekintély szakmájában, legujabb munkájában a kataphorese gyógymód fejlődését, előnyeit ismerteti nagy részletességgel. A kataphorese gyógyitási módja, melyet hazánkban egyedül dr. Mitzger alkalmaz, abban áll, hogy egyes gyógyanyagok galvanikus és magnetikus villanyáramok behatása alatt jutnak a bőrön keresztül a testbe, mig a kóranyagokat ugyanezen az uton a vérből eltávolitja. Alkalmazható ez a gyógykezelés ugy lokális, mint az egész szervezetre kiható módon utóbbi esetben hydro-elekrotherapiai gyógyfürdők alapjában. Dr. Mitzger gyógyitási módjának rendkivüli előnyeit nemcsak mély tudományosságra valló fejtegetéseivel, hanem gyakorlatában tapasztalt eredmények kimutatásával is igazolja, ugy hogy könyve méltó feltünést keltett ugy a bel, mint a külföldön. Dr. Mitzger kitünő magyarsággal megirt munkájának ára 2 frt. 50 kr, megrendelhető intézetében: Budapest, Teréz-körut 44.

NYILTTÉR.

Foulard-selyem 65 krtól

3 frt 35 krig méterenként — japáni, chinai stb. legujabb mintázatok és szinekben, valamint fekete, fehér és szines **Henneberg-selyem** 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — a legdivatosabb szövés, szin és mintázatban, **Privátfogyasztóknak** póstabér és vámmentesen valamint házhoz szállitva — **mintákat pedig póstafordulattal** küldenek,

HENNEBERG G. selyemgyárai

(cs. és kir. udvari szállitó), **Zürichben.** (3)

Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó

Kocsirobogás verte fel a csendes utcát és a fogat az intézet előtt állott meg, abból először egy elegáns fiatal ember ugrott ki. Készséggel segitett aztán annak a pajzán teremtésnek, ki mellette ült.

Egy „ah" kiáltás hangzott a teremben minden ajkról és a nagy meglepetésben senki sem vette észre, mint remeg egy az Irének közül. Az ajtó feltárul és beugrik azon édesen kacagva a kis »futár«, követve kisérőjétől. Vizsgálva tekint körül a teremben, de bizony a régi gárdát uj tagok nélkül pillantja meg.

— Tudtuk, hogy te leszel az első, ki pártádat felcseréled...

— Igen, igen — vété közbe Irén — engedjétek, hogy bemutassam — nagybácsimat — ki — folytatá kacagva, volt olyan kegyes és elkisért engem.

— A tréla sikerült — szól a direktorné és az egész társaság jóizüt kacagott a pajzán leány ötletén.

Ekkor a szerződést megujitották, ama hő kivánsággal, hogy a régi gárda uj tagokkal jöjjön öt év mulva a találkára. Talán akkor nem lesz szükség „udvariatlan« nagybácsikat kéréssel ostromolni!

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP.

Csak fiatal embereket

érdekelhet tudni, hogy a

párisi Dr. BOITON

Injectio Orientál

már néhány napi használat után elmulasztja még a legrégibb bántalmakat is, fölösleges tehát **santal olaj** vagy **copaiva balzsammal** kisérletezni, mert ezek csak a gyomrot rontják és a bajt nem gyógyitják meg.

1 üveg Boiton injectio ára 1 forint.

Magyarországi főraktár:

Zoltán Béla gyógyszertára Budapest,

V., Nagykorona-utca 23. (Széchenyi-tér sarkán.)

Kapható minden nagyobb gyógyszertárban.

54/322 Postai megrendelések cime:

Zoltán gyógyszertár Budapest

Főraktár Nagy-Kanizsán:

Práger Béla gyógyszertárában.

Ezen hirdetés tulajdonosának vételnél 10% engedélyeztetik.

× Specialista Sérvkötőkben. ×

A Keleti-féle cs. és kir. szab. **Sérvkötő** orvosi tekintélyek véleménye szerint a legtökéletesebb ezen nemben, nem csuszik, nem gyakorol kellemetlen nyomást és eltávolitja célszerű szerkezetánél fogva az eddigi sérvkötők hiányát.

A Keleti-féle gummi sérvkötő idomitható pellottával, szarvas bőrédővel és biztonsági övvel.

Cs. és kir. osztrák-magyar és belga kir. szabadalom

Kitüntetve Brüsselben

aranyéremmel, díszokmánnyal.

Árak: egyoldalu 6 frt kétoldalu 12 frt.

Gyáramban készülnek ezenkivül: mülábak, mükezek, járó- és nyujtó-gépek, egyenestartók (Hessing-féle rendszer), orthopádial fűzők, haskötők, görcsérharisnyák és mindenféle gummiárak nők és hölgyek részére.

Megrendeléseket pontosan és diszkréten eszközöl

Keleti J.

cs. és kir. orvos, sebészeti mü- és kötszer gyáros

Alapit. 1878. **Budapesten.** Alapit. 1878.

IV. Koronaherczeg-utcza 17. szám.

Sebészeti müszergyár gázmotor erővel:

IV. Rostély-utca 15. 240—14

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Nem megfelelő kötőszerek készséggel becseréltetnek

Ezen hirdetés tulajdonosának vételnél 10% engedélyeztetik.

KLYTHIA a bőr ápolására szépitésére és finomitására Puder

Legelőkelőbb illatszéki, bál és táncalgó PUDER. — Fehér, rózsaszín, és sárga —

vegyileg analyzált és ajánlva Dr. Pohl J. J. Cs. Kir. tanár által itéletben. Kiismerő levelek a legjobb körökből minden dobozhoz mellékelve vannak. 6

TAUSSIG GOTTLIEB

Ir. művari beliste-magyar és illatszer-gyár Bécsben. Főraktár: Bécs, I. Wollzeile 2.

Kapható a legtöbb illatszer- gyógyszerkereskedésben és gyógyszertárban. N.-Kanizsán: Áll és Böhm, Keleti M. Mór és Kreisler Gyula czégeknél.

Egy doboz ára: 1 forint 20 krajczár.

Utánvéttel vagy az összeg előleges beküldése esetén küldetik.

Amerikai zsebórák.

Jótállással, hogy a nickel szinét nem változtatja, szerkezete pontosabb és jobb, mint a legdrágábbaké.

Ára darabonként 3 forint.

Jótállás mellett, mig a készlet tart.

Hozzá ezüstös óraláncz 60 kr.

Önberetváló készülék.

Fox, valódi solingeni gyártmány, sok kiállitason kitüntetve, gyakorlás nem kell. Megvágás kizarva. Tiszta és kényelmes munka. Bőrbetegségtől megment. Tartós és pénzmegtakaritó.

295—30 Darabja 3 forint.

A penge *** csillagos acélból és a többi részei alpaccából vannak.

Egy külön penge hozzá 1 forint.

Megrendelhető:

POLLAK SANDOR főbizományosnál

BUDAPEST, V. ker. Kálmán-utca 17.

Gyüjtőknek 5 drb után egy ingyen küldetik.

HIRDETÉSEK felvétetnek e lap kiadóhivatalában NAGY-KANIZSÁN.

Nagy karácsonyi és ujévi selyemáru eladás

Szénásy Hoffmann és Társa

lyoni és párisi selyemkelme különlegességek áruházában

BUDAPEST, IV. ker. Bécsi-utca 4. sz.

Kezdődik november 15-én és tart december végéig.

A több-k között a következő áruk kerülnek eladásra, u. m.: Tiszta selyem foulard, méterje **45** kr. és feljebb. Mintázott fekete selyemkelmék, garantirozott tiszta selyem, egész ruhákra alkalmas, méterje **70, 85** kr. és feljebb. Bengalin, szép divatszinekben, méterje **95** kr. Taffettas, kockás és csikos, garantirozott tiszta selyem, méterje **85** kr., stb. stb.

A fenti szabott árak nov. 15-től deczember végéig érvényesek. Céglűknél a tulbecslés teljesen ki van zárva, mivel az árak minden egyes cikken számokban láthatók.

Mintákkal kivánatra vidékre készséggel szolgálunk.

konyhát „kitalálták" és fentartják. A pártolásra, támogatásra valóban kiválóan méltó intézményt lelkesen segitik is müködésében a nemesszivü emberbarátok. Már is többen küldtek be adományokat és pedig *Rosenfeld* Emilné (Belisčéről 5 frtot) *Stern Sándorné* (10 frtot) *Koller* István (Alsó-Rajkról 10 frtot *özv. Inkey* Kálmánné (Rigyácról 1 zsák burgonyát, 1 zsák almát és egy fél zsák diót) *dr. Rothschild* Jakabné (2 zsák burgonyát) *Frankl* Samu (Nagy-Récséről 10 zsák burgonyát, 1 zsák lisztet) *Blau* Pálné (2 zsák burgonyát, 1 zsák sárgarépát) *Linzer* és *Csillag* (1 zsák burgonyát, 1 zsák babot, 1 zsák zöldséget, 30 fej kelkáposztát) *Klein* Illésné (1 fazék zsirt, 1 bögre befőttet) *Strem* Vilmosné (1 zsák lisztet) *Ebenspanger* Lipót (500 kilogramm burgonyát.) A mindenszentekesti temetői perselyből jutott a népkonyhának 2 frt 2 kr. — A nemesszivü adakozóknak a küldött adományokat ez uton köszöni meg *Vidor* Samuné, a Népkonyha elnöke.

— **Eljegyzés.** *Deutsch* Lajos, bocsakai földbirtokos, a nagy-kanizsai „Deutsch Sándor és fia" cég beltagja, ma (nov. 20.) tartja eljegyzését Pécsett *Schwartz* Vilma kisasszonynyal, dr. *Schwartz* Frigyes kórházi főorvos leányával.

— **A dunántuli jégkárosultak segitsége.** A dunántuli jégkárosultak fölsegitésére alakult országos bizottság kezdésére eddig mintegy 18 ezer forint adomány gyült egybe, melynek szétosztása a jövő hónap elején veszi kezdetét. A bizottság átiratot intézett a jég által elvert vármegyék alispánjaihoz, kérve, hogy részletes kimutatásokat készitsenek a jég által okozott kárról, nemkülönben arról is, hogy a gazdákat mily mértékben sujtotta a jégverés. A jelentések beérkezésének legutolsó határideje november 30-ika, de a jelentések már legnagyobbrészt a bizottság kezei közt vannak, ugy, hogy a bizottság e hónap végén már abban a helyzetben lesz, hogy a beérkezett jelentések alapján a segitség kiosztására nézve a szükséges intézkedéseket megteheti.

— **Városok kongresszusa.** *Győr* városa érdekes mozgalmat inditott meg, melynek célja, hogy az ország városai kongresszust tartsanak a maguk bajainak, érdekeinek, kivánságainak megbeszélése végett. Győr törvényhatósága kérdést intéz ez ügyben a testvérvárosokhoz, megtudandó, hajlandók-e a többi magyar városok a kongresszuson résztvenni és hol s mikor óhajtanák a kongresszust megtartani. Ez a mozgalom annál helyesebb es sikere annál kivánatosabb, mivel a vidéki városok helyzete valósággal kétségbeejtő és az ország érdekében áll, hogy a városok maguk sürgessék meg annak a városi törvénynek a létrejöttét, amelyet oly régen igérget a kormány a vidéknek, és amely hivatva lesz a városok vállairól levonni azokat a sulyos terheket, melyek alatt a városi lakósság már-már összeroskad. Ma alig van magyar város, melynek pótadója az ötven százalékot meg nem közelitené, (mi már ennél jóval messzebb tartunk) emellett pedig a közegészségügy, a közrendészet, a köztisztaság siralmas állapotban van. Minderre nem jut pénz a sulyos pótadókból, mivel az állami funkciók teljesitése, melyekért a városok semmi ellenértéket sem kapnak, minden jövedelmet felemészt. A tervbe vett kongresszusnak valóban sok megbeszélni valója akadna és ezért reméljük, hogy a mozgalomban Nagy-Kanizsa is részt és buzditani fogja a többi testvérvárosokat a csatlakozásra.

— **Öngyilkosság-e vagy bűntény?** *Unszusz* Imre rózsa-utcai lakos f. hó 9-én jelentette a rendőrségnél, hogy felesége eltünt, azóta kőröztették, maga a rendőrség is kereste, de nem akadtak nyomára, hire veszett teljesen, anélkül, hogy bárki csak a legparányibb felvilágositást adhatta volna róla. Elment hazulról s többé nem jött vissza. — Pénteken reggel a sánci marhavásár-tér itató kutjából vizet akart meriteni egy kis cigany gyerek. Nehezen emelte vissza a hosszu rudat, azonközben kilocscsant a viz, a vődörből. Megnézte, miben akadt meg. A viz felszinén egy holttest uszott. Nyomban értesitették a rendőrséget. A kutban talált holttestben *Unszusz* Imrénére ismertek, az orvosi vizsgálat megállapitotta, hogy már 8—9 nap óta lehetett a kutban. Most az irányban folyik a vizsgálat vajjon öngyilkosság vagy bűntény forog-é itt fenn?

— **Az éhezők asztala.** Közeledik a nyomorgók rémes veszedelme: a nehéz, szigoru tél. Ettől irtóznak, előre félnek. A szép, a ragyogó nyár meleg sugaraival letörli évről-évre a nehéz hónapok inségét, de aztán ujból megjő a rém, mogorván forditja feléjök megdermedt, puszta arcát. Szellős ruhában, hol a csipős szél csak lyukat lel, olyan iszonyatos lehet éhes gyomorral belebámu ni az ég vigasztalan, komor szürkeségébe. A humanismus éltető melegének sugarait szétbocsájtja, ekkor enyhiteni igyekszik a mindennapi nyomor nagyságán. Egy tál meleg étel! — Az ember nem születik gazembernek, csak a körülmények teszik azzá. Az éhség rettenetes szörny, egy tál meleg étel azonban könnyen lecsillapitja csattogó fogait. A kanizsai különböző jótékony egyesületek között első helyen emlitendő mindenkor a népkonyha. Szerdán nyitották meg a népkonyhát és naprol-napra körülbelül háromszázan foglalnak helyet az éhezők asztalánál.

Az életből. Hidegtől kipirult arccal, könyező szemekkel állottak ma egy nyolc éves fiu és egy 10 éves leányka a kapitány előtt. Loptak.

Vékony nyári ruha volt mindkettőn, elül is folt, hátán is folt diszelgett.

— Mit loptál — kérdi a fiutól a kapitány.

A fiu didergett a hidegtől, reszketett a félelemtől, alig tudta kinyögni: perecet. Mig egy utcán áruló pék elbámult, ő benyult a kosárba s vagy tiz darabbal el akart futni.

— Hogy mertél lopni! Ehes voltál?

— En nem voltam éhes, de a kis hugom otthon mindig perec után sir, apám meg nem vesz mert azt mondja, hogy kenyérre sem telik. Istenem hát mit tehettem mást? Lopni akártam szegénynek, hadd örüljön.

— Hát te mit loptal? — kérdi tovább a leányt.

A leány nem felel, csak a szemét süti le. Végre is a rendőr meséli el, hogy egy selyem kendőt csusztatott a kötenye alá egyik kereskedésben.

— Hogy merted ezt tenni?

A leány ránézett a kapitányra s aztán kopott fejkendőjére mutat.

— Istenem, kapitány ur, hát nem látja hogy milyen csuf, kopott ez a kendő.... Szégyeltem már viselni...

— **Hihetetlen.** Szinte hihetetlennek látszó esetről értesitik lapunkat. Egy szegény áldott állapotban levő asszony gombát vásárolt a kanizsai piacon. Jó étvágygyal elköltötte azt, de csakhamar oly rosszul lett, hogy orvosi segélyért kellett küldenie. Az orvos gombamérgezést konstatált. A beteg asszony férje nagy aggodalmak közt jelentést tett a rendőrségnél es mit tett a. rendőrség? A városi orvos helyett két rendőrt küldött a beteg asszonyhoz, hogy kihallgassa azt.

— **Nyeremény-tárgyak.** Az „Altalános munkásképző egyesület" vasárnapi mulatságán tartották meg a felsőtemplom javára rendezett és már két izben elmaradt tombolát. A szerencsejátékhoz a következők adtak nyeremény tárgyakat: Weiser J. C. vasaló, Hirschler és Steiner kosár, Alt és Böhm hamutartó, szappan, tintatartó, Sebestyén Lajosné névjegytartó, Stirling Sándorné szobadisz, Jäger Ferencné levélpapir, Bone Endréné virágtartó, Rosenfeld Adolf és fiai 5 drb, aprósáy, Gerócs József 1 férfi kalap, Halvax Frigyes 1 férfi kalap, Gondos Ignác Mair József, Schless Antal, és ifj. Vajdits Jozsef levélpapir, Fischel Fülöp 1 kötet diszmü, Kugler Antal melltü, Milhofer Ödön gyufatartó, Berény József nyakék, Gózony Sándor gyufatartó, dr. Tripamer Rezsőné hamutartó, Schick Gyuláné 3 drb. disztárgy, és 1 drb. késtartó, Makara Ivánné 1 csésze, Miltényi Sándor bonbonnier, dr. Szekeres Józsefné 3 drb. szobadisz, Knortzer György 2 kötet könyv, és 1 drb. hamutartó, Veisz Ignác 1 korsó, Veisz Bernát 1 üveg cognac, Marton és Huber egy üveg szesz, Neu és Klein 1 Scherry, Schlezinger Izidor 2 üveg likör Löwy Samu 2 üveg liqueur, Pauk Jakab 1 üveg cognac, Kasztl testvérek 6 drb. Boronkay Károly 1 drb. és Kohn L. Lajos, 3 drb disztárgy, Betlilheim és Guth 1 madár-kalitka, Halphen Mór 1 legyező, Thurn Lipót 3 drb. Markusz Frigyes, 1 drb. Récsei Pál 1 drb. Lang Miksa 3 drb, és Scherc S. L. utóda 1 drb. női kendő, Singer Samu 1 drb. Kohn és Lichtschein 4 drb. Kohn S. B. 1 drb. és Fantl testvérek 1. drb kötény, Irmler József, Kohn Zsigmond és Kövesdi Kálmán, zsebkendők, Keller Mátyás 2 pár cipő, Bergl Arnold, 1 pár cipő, Josipovic M. 1 látcső. Kreiner Gyula 1 tintatartó, Darás Agostonné 4 drb. szobadisz, Berger Adolf 1 doboz szappan, Pollák Lipót 1 doboz szappan, Csillag Lajos 1 tányér alma, Fleischhacker József 1 üveg cognac, Dezsényi Elekné 4 drb. virágtartó, Köhler testvérek 1 album, Janda Károly 3 cserép tubarózsa, Gross József 1 nagy kenyér, Kaán Irma 1 cukortartó, Weiss és Ledofszky diszmü, Weiss és Smidt 2 üveg cognac, Schvarz és Tauber cognac, Fesselhofer József 1 üveg pezsgő, Mikor Géza 2 üveg bor, Klein József 2 drb kendő, Hell János 1 pár cipő, Scherz Lujza utóda 1 kézi varrógép Krauss és Farkas 1 doboz levélpapir, Fabick és Asztalos virágcsokrok, Mersits Ede 1 pár cipő, Ulerbach Jenő kézi festmény, Belus Lajos 1 doboz szappan, Gärtner Vilmos 1 diszkalács, Vittinger Antalné 1 torta, Hamburg Miksa 3 drb. joujou, özv. Zadubanszky Lajosné 1 üveg liqueur, Unger Ullman Elek 1 vasaló, Frank Vilmos 1 kalap, Feigistock Adolf sóskiflik, kenyér, Kalpek Vince 1 diszkalács, Stefanovits Vince 1 drb. torta, Eperjesy Gábor szobadisz.

—x **Fontos mindenkinek.** A nehezen emésztő ételeknek csak mérsékelt élvezete is már igen sokszor okoz veszedelmes gyomor bajokat, melyek kezdetben a gyomorkörüli nyomás hányás stb. által észlelhetők. Minden bántalmak ellen legjobb sikerrel használják dr. Rósa életbalzsamát Fragner B. gyógyszertárából. (Prága 205. III.) Kapható minden nagyobb gyógyszertárban is.

Kocsirobogás verte fel a csendes utcát és a fogat az intézet előtt állott meg, abból először egy elegáns fiatal ember ugrott ki. Készséggel segitett aztán annak a pajzán teremtésnek, ki mellette ült.

Egy „ah" kiáltás hangzott a teremben minden ajkról és a nagy meglepetésben senki sem vette észre, mint remeg egy az Irének közül. Az ajtó feltárul és beugrik azon édesen kacagva a kis »futár«, követve kisérőjétől. Vizsgálva tekint körül a teremben, de bizony a régi gárdát uj tagok nélkül pillantja meg.

— Tudtuk, hogy te leszel az első, ki pártádat felcseréled...

— Igen, igen — veté közbe Irén — engedjétek, hogy bemutassam — nagybácsimat — ki — folytatá kacagva, volt olyan kegyes és elkisért engem.

— A tréfa sikerült — szól a direktorné és az egész társaság jóizüt kecagott a pajzán leány ötletén.

Ekkor a szerződést megujitották, ama hő kivánsággal, hogy a régi gárda uj tagokkal jöjjön öt év mulva a találkára. Talán akkor nem lesz szükség „udvariatlan« nagybácsikat kéréssel ostromolni!

IRODALOM.

— **A kataphorese gyógymód.** Ily cimmel érdekes orvosi szakkönyv jelent meg dr. *Mitzger* Tivadar tollából. A mü az összes ideg- és nemi betegségek gyógyitásának módját ismerteti kimeritő alapossággal. A fiatal tudós, akelismert tekintély szakmájában, legujabb munkájában a kataphorese gyógymód fejlődését, előnyeit ismerteti nagy részletességgel. A kataphorese gyógyitási módja, melyet hazánkban egyedül dr. Mitzger alkalmaz, abban áll, hogy egyes gyógyanyagok galvanikus és magnetikus villanyáramok behatása alatt jutnak a bőrön keresztül a testbe, mig a kóranyagokat ugyanezen az uton a vérből eltávolitja. Alkalmazható ez a gyógykezelés ugy lokális, mint az egész szervezetre kiható módon utóbbi esetben hydro-elekrotherapiai gyógyfürdők alapjában. Dr. Mitzger gyógyitási módjának rendkivüli előnyeit nemcsak mély tudományosságra valló fejtegetéseivel, hanem gyakoriatában tapasztalt eredmények kimutatásával is igazolja, ugy hogy könyve méltó feltünést keltett ugy a bel, mint a külföldön. Dr. Mitzger kitünő magyarsággal megirt munkájának ára 2 frt. 50 kr., megrendelhető intézetében: Budapest, Teréz-körut 44.

NYILTTÉR.

Foulard-selyem 65 krtól

3 frt 35 krig méterenként — japáni, chinai stb. legujabb mintázatok és szinekben, valamint fekete, fehér és szines **Henneberg-selyem** 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — a legdivatosabb szövés, szin és mintázatban. **Privát-fogyasztóknak** póstabér és vámmentesen valamint házhoz szállitva — **mintákat pedig póstafordultával** küldenek,

HENNEBERG G. selyemgyárai

(cs. és kir. udvari szállitó), **Zürichben.** (2)

Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP.

Csak

— fiatal

embereket

érdekelhet tudni, hogy a

párisi Dr. BOITON

Injectio Orientál

már néhány napi használat után elmulasztja még a legrégibb bántalmakat is, fölösleges tehát santal olaj vagy copaiva balzsammal kísérletezni, mert ezek csak a gyomrot rontják és a bajt nem gyógyítják meg.

1 üveg Boiton Injectio ára 1 forint.

Magyarországi főraktár:

Zoltán Béla gyógyszertára Budapest,

V., Nagykorona-utca 23. (Széchenyi-tér sarkán.)

Kapható minden nagyobb gyógyszertárban.

54/322 Postai megrendelések cime:

Zoltán gyógyszertár Budapest

Főraktár Nagy-Kanizsán:

Práger Béla gyógyszertárában.

Ezen hirdetés tulajdonosának vételénél 10% engedélyeztetik.

Specialista

Sérvkötőkben.

A Keleti-féle cs. és kir. szab. Sérvkötő orvosi tekintélyek véleménye szerint a legtökéletesebb ezen nemben, nem csúszik, nem gyakorol kellemetlen nyomást és eltávolítja célszerű merkezetánál fogva az eddigi sérvkötők hiányát.

A Keleti-féle gummi sérvkötő idomítható pellottával, szarvas bőrödővel és biztonsági övvel.

Cs. és kir. osztrák-magyar és belga kir. szabadalom

Kitüntetve Brüsselben

aranyéremmel, diszokmánnyal.

Árak: egyoldalu 6 frt kétoldalu 12 frt.

Gyáramban készülnek ezenkívül: mülábak, műkezek, járó- és nyujtó-gépek, egyenestartók (Hessing-féle rendszer), orthopádiai fűzők, harisnyák, görcsérharisnyák és mindenféle gummiárak urak és hölgyek részére.

Megrendeléseket pontosan és diszkréten eszközöl

Keleti J.

cs. és kir. orvos, sebészeti mű- és kötszer gyáros

Alapit. 1878. **Budapesten.** Alapit. 1878.

IV. Koronaherczeg-utcza 17. szám.

Sebészeti műszergyár gázmotor erővel:

IV. Rostély-utca 15. 240—14

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Nem megfelelő kötszerek készségel beszerétetnek

Ezen hirdetés tulajdonosának vételénél 10% engedélyeztetik.

KLYTHIA a bőr ápolására

szépitésére és finomitására Puder

Legtökéletesebb illatszéki, bal és társaságé PUDER. — Fehér, rózsaszín, és sárga —

vegyileg analyzált és ajánlva Dr. Pohl J. J. Cs. Kir. tanár által Bécsben. Kiismerő levelek a legjobb körökből minden dobozhoz mellékelve vannak.

TAUSSIG GOTTLIEB

Ir. udvari szállító-nagyban és illatszer-gyár Bécs. Főraktár: BÉCS, I. Wollzeile 8.

Kapható a legtöbb illatszer- gyógyszerkereskedésben és gyógyszertárban. N.-Kanizsán: Alt és Böhm, Keleti M. Mór és Kreisler Gyula cégeknél.

egy dobos ára: 1 forint 20 krajcár.

Utánvéttel vagy az összeg előleges beküldése mellett küldetik.

Amerikai zsebórák.

Jótállásra, hogy a nickel szinét nem változtatja, szerkezete pontosabb és jobb, mint a legdrágábbaké.

Ára darabonként 3 forint.

Jótállás mellett, míg a készlet tart.

Hozzá ezüstös óralánc 60 kr.

Önberetváló készülék.

Fox, valódi solingeni gyártmány, sok kiállitason kitüntetve, gyakorlás nem kell. Megvágás kizarva. Tiszta és kényelmes munka. Bőrbetegségtől megment. Tartós és pénzmegtakaritó.

295—30 Darabja 3 forint.

A penge *** csillagos acélból és a többi részei alpaccából vannak.

Egy külön penge hozzá 1 forint.

Megrendelhető:

POLLAK SANDOR főbizományosnál

BUDAPEST, V. ker. Kálmán-utca 17.

Gyüjtőknek 5 drb után egy ingyen küldetik.

HIRDETÉSEK

felvétetnek e lap kiadóhivatalában

NAGY-KANIZSÁN.

Nagy karácsonyi és ujévi selyemáru eladás

Szénásy Hoffmann és Társa

lyoni és párisi selyemkelme különlegességek áruházában

BUDAPEST, IV. ker. Bécsi-utca 4. sz.

Kezdődik november 15-én és tart december végéig.

A több-k között a következő áruk kerülnek eladásra, u. m.: Tiszta selyem foulard, méterje 45 kr. és feljebb. Mintázott fekete selyemkelmek, garantirozott tiszta selyem, egész ruhákra alkalmas, méterje 70, 85 kr. és feljebb. Bengalin, szép divatszinekben, méterje 95 kr. Taffettas, kockás és csikos, garantirozott tiszta selyem, méterje 85 kr., stb. stb.

A fenti szabott árak nov. 15-től december végéig érvényesek. Céglűknél a tulbecslés teljesen ki van zárva, mivel az árak minden egyes cikken számokban láthatók.

Mintákkal kivánatra vidékre készséggel szolgálunk.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller

Linimentum Capsici compos.

Nem hámoros háziszer ellentétben az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbizható fájdalomcsillapitó borgyapotlóczkát alkalmaztatik kézrevényesi, czéznál, tagszaggatásnál és megfázásoknál és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszertárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszertárnál Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert sok hamisítvány van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony" védjegy és Richter czégjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

Richter F. Ad. és társa, czéns. és kir. udvari szállitók, **Rudolstadt** (Thüringia).

Főképviselő kerestetik.

Egy német elsőrendű, versenyképes és kiváló biztositási intézet keres magas jutalék mellett elökelő és kaucio-képes **kerületi főképviselőt** Nagy-Kanizsa és vidékére Nagy-Kanizsa székhelylyel.

Irásbeli ajánlatok Budapest VII. Erzsébetkörut 53 sz. I. em. 1. ajtó alá, a „Hamburgi katonaszolgálati-, kihárosítási és korbiztositási tár-ulat"-hoz intézendők.

A legjobbnak bizonyult HÁZISZER, mely az emésztést szabályozza, rendes vérkeringést eredményezi, a megromlott és hibás véralkatrészt eltávolitja (a mi az egészség főfeltétele), gyorsan és biztosan megszünteti a gyomorbajt, és p. étvágytalanságot, savanyu fölböfögést, hányási inger, gyomor- és hasbántalmat, gyömörgörcsöt, a gyomor túlterhelését étellel, nyálkásodást, vértolulást, hámorhoidákat, női bántalmakat, belbajokat, a már 40 év óta jónak bizonyult

Dr. ROSA-féle életbalzsam

Minden gyuladás, seb és kelés gyógyitása biztos sikerrel jár, a női mell gyuladásánál, tejrekedés- és keményedésnél, a gyermek elválasztásánál, tályogok, vérkelések, pokolvar és genyedéseknél, továbbá körömgenyedés az ugynevezett körömméregnél a kézen és láb ujjakon, keményedéseknél, daganatoknál, mirigydaganatoknál, holttetem képződéseknél stb. 50 év óta bevált

Prágai házikenőcs

FRAGNER B. gyógysz.-től Prágában 203—III.

Ki az emésztése minden munkáját uj élére serkenti egészséges és tiszta vért szerez, különben is biztos és messze földön híres, bevált háziszer.

1 üveg 50 kr., kettős üveg 1 forint. Postán 20 krral drágább.

A gyó yulás fájdalom nélkül halad a kenőcs hűsitő hatása alatt.

Dobozban 25 és 35 krajczárjával

Postán 6 krral drágább.

FIGYELMEZTETÉS! Mindenkiczak az eredeti készitményt kérje a prágai Fragner B. gyógyszertárából és figyeljen arra, hogy a Dr. Rosa balzsam csomagolás minden részén az itt látható kerek védjegy legyen; a prágai házikenőcs csomagolásán pedig a jobbról látható három szögletü védjegy.

A ki egy utánzást talál és nekem bejelenti, díjat kap!

Elismerő levelek ezrei rendelkezésére állnnak.

Raktárak Budapesten:

Török József gyógyszertárban, Ragger A. gyógysz.-ban, Thalmayer és Seitz, Kochmeister utó (?)

Főraktár a készitő: **B. Fragner** Apotheke „zum schwarzen Adler" in Prag. Eck der Spornergasse Nr. 203.

Postaküldés azonnal. 231—26

MINDEN SORSJEGY UTÁNFIZETÉS NÉLKÜL MIND A 6 HUZÁSON JÁTSZIK.

ÚJSÁGIRÓK SORSJÁTÉKA

FŐNYEREMÉNY 100.000 KORONA

5 NYEREMÉNY à 20.000 KORONA stb.

AZ ÖSSZES NYEREMÉNYEKET KIVÁNATRA 20% LEVONÁSSAL A VÁLLALAT KÉSZPÉNZBEN VISSZAVÁSÁROLJA

EGY SORSJEGY ÁRA: 1 KORONA

Huzás már 1899. január hó 4-én.

Sorsjegyeket ajánl:

N.-kanizsai Bank-Egyesület

Nagy-Kanizsa város rendőrkapitányi hivatalától.

7315. 1898. sz.

Pályázati hirdetmény.

Nagy-Kanizsa város rendőrségénél egy közrendőri állás jött üresedésbe.

Ezen állás 300 frt és természetbeni egyenruházat élvezetével van egybekötve. — A pályázni óhajtók Nagy-Kanizsa város tanácsához intézett erkölcsi és orvosi bizonyitványnyal felszerelt kérvényüket **f. é. december hó 15 ig** a rendőrfőkapitánynál lehetőleg személyesen annál inkább nyujtsák be, mert később beérkező kérvények figyelembe nem vétetnek.

Kiszolgált altiszt.k és csendőrök előnyben részesülnek.

Nagy Kanizsán, 1898. november hó 19-én.

Deák Péter s. k.
rendőrfőkapitány.

339—1

Hirdetmény.

Nagy-Kanizsa város közkórházi igazgatósága részéről az 1899. évre, közkórházi szükségletek beszerzésére versenytárgyalás hirdettetik és pedig:

Irodaszerek és nyomtatványok, bolti cikkek, kötszerek, fa, és betegek részére szódaviz szállitására.

Fölhivatnak a helybeli kereskedők, hogy ezen fent elősorolt tárgyak szállitására zárt ajánlatukat **folyó évi december hó 3-ig** a közkórház Igazgatóságához adják be.

A szállitásra vonatkozó feltételek a közkórházi gondnokságnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Nagy-Kanizsán, 1898 november 17.

Dr. Szekeres József
igazgató.

338—1

Nyomatott Fischel Fülöp laptulajdonosnál Nagy-Kanizsán 1898.

Huszonötödik évfolyam. 94. szám.

Szerkesztőség: Városház-épület Fischel Fülöp könyvkereskedésében.

A szerkesztővel értekezni lehet naponkint d. u. 4—5 óra közt.

Minden intézendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Kiadóhivatal: Városházépület: Fischel Fülöp, könyvkereskedése.

ZALA

Politikai lap.

Megjelenik NAGY-KANIZSÁN hetenkint kétszer: vasárnap s csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre 12 korona (6 frt — kr.
Félévre 6 korona (3 frt — kr.
Negyedévre 3 korona (1 frt 50 kr

Nyilttér petitsora 10 krajcár.

Előfizetések, valamint a hirdetésekre vonatkozók Fischel Fülöp könyvkereskedésébe intézendők.

Bármentetlen levelet csak ismert kezekből fogadunk el.

Egyes szám ára 10 krajcár.

Nagy-Kanizsa, 1898. | Felelős szerkesztő: SZALAY SÁNDOR. | Csütörtök, november 24.

A kártya.

Szép kis problémát tudok a nemzetgazdászok és ujságirók számára: viszonyitsák egymáshoz a közös vámterületet, az önálló vámterületet és a nemzeti kártyajátékokat.

Nem tréfa — kérem; valóság, szomoru valóság akar ez lenni. Sokkal szorosabban összefüggnek ezek, mint első hallomásra tetszik. Aki pedig »üres« szavaknak nem hisz, hanem kézzel és észszel fölfogható bizonyitékokat kiván, — az nézzen körül »intra muros« e vámos falain belül, — és egy látszólag kis mérvü eseményben frappáns bizonyitékot fog találni.

Az együttlakók, együttélők nem is tapasztalják annyira a közélet kórjelenségeit, mint aki távol álló jó ismerősül — bitálja azokat; valamint ha beteggel folyton együtt élünk, nem észleljük rajta annyira a kór sorvasztó hatását, mintha időközönként látván őt, a »hanyatlás« jelei jobban szemünkbe tünnek.

Ezzel csak ugyszólván pártonkivülségemet akartam hangsulyozni, — nehogy a szabad szó kimondását, more patrió, valami befolyásolásnak vegyék.

Kereskedő ifjak, önképzésükre — kártya-egyletet akarnak szervezni.

Ezen tétel, (mely valóságos inditványként hangzott el) önmagában hordja sujtó szarkarmusát, s az ellentétek komikumát is.

Azt kérdik, hogy mire nézve „frappáns bizonyiték" ez?

Bizonyitja, mint föntebb mondók, hogy a vámterület és a kártyajátékok egyazon gazdasági szempontból fontosak, mert mindkettő iminens kereskedelmi szükségletet képez.

Mosolyognak ezen ál-logikán? No hát akkor csak mosolyogjanak, ó kereskedő ifjak, a saját téveszméik fölött. A gunymosoly, kivált ha önmagát a mosolygót éri, nagyon közel áll ahhoz, a „nevetséges-hez, mely öl." Ez pedig itél.

Itél egy oly generáció fölött, mely a jövő gazdasági alakulása folytán talán hatványozott munkára, ereinek nagyobb kihasználására lesz utalva. Felvirágozást kivánnak, gazdasági előmenetelt, és ahelyett, hogy szellemüket értelmiségüket a nagyobb feladatra megeresitenék — üdvüket látják egy pusztitó, elernyesztő társadalmi betegségben! Nem látják, hogy nagyobb tevékenység kifejtésére nagyobb értelmi erő kell? A 32 „platt" között keresik ezt az értelmiséget? Ha foglalkozásuk technikai részét elsajátitották, elegendőnek vélik ezt egy modern, törekvő kereskedőre nézve, kinek nemcsak adnia, vennie, mérnie, számolnia, hanem gondolkodnia, előrelátnia, a viszonyokból itélnie is kell?

„Hisz ezt mi ugyis tudjuk," mondják ők. Tudják, de nem követik, mint a legtöbb jóra vezető utat — mert nem igen kényelmes a követése.

Óh, — nem akarok böjti morál prédikációt tartani! Nem szólok a lelkükre, a világért sem akarok moralista hirébe jutni, hanem igenis apellálok a kereskedői lelkiismeretükre. A kereskedő természetében rejlik a terjeszkedés, szerzés. Hol akarnak terjeszkedni, szerezni? Kártyamüvelő klubokban? Terjeszkedjék az *intelligenciájuk*, szerezzenek *szellemi tőkét*, és ez bővebb kamatokat hozand, mint bármely „sprengölés" a zöld asztalnál.

TÁRCA.

A kasszirnő.

Irta: **hj.**

Alig volt 17 esztendős. Szende, mint egy Madonnakép; bájos mint a legszebb, legelragadóbb bajadér; finom, rojtos pillái izzó villámtekintetet árnyékolnak be. Arca selymes, átlátszó, fehér, mint az alabastrom, s arra egy egy diszkrét mosoly tudott csak rózsás pirt lehelni... Mikor este és éjjelekeu át felemelkedett konyakos, likőrös, abszinthos, sartrézös flaskóktól körülbástyázott magas trónusán, meglátszott minden mozdulatán, minden rithmikus lépésén az előkelőség, csiszoltság, sőt, ne átaljuk megvallani, a »sikk« is..

Nem amolyan könnyüvérü, Prévost Marcel novelláiban megrajzolt, ledér, céda, érzéki lány volt...

Szeretett ő is lángolón, odaadással, hévvel, de szerelkezése nem fajult el, nem süllyedt le chambre separee-beli szenvedelemmé..

Mikor az alkonyat leszállt és sötét, árnyékos talárját kiterítette a nagy, végtelen mindenségre, akkor vette át szolgálatát...

Egy szerzetes ült következetesen trónusával szemben. Éji 11 órakor jött, 12 órakor ment...

Csak diszkrétül, ugyszólvan lopva kokettirozták, mert a szerzetes nagyon csinos, impozáns megjelenésü volt.

Titkon, csak amugy »sub rosa« szállt a pletyka szájról szájra, hogy szerelmes a pap az igéző, graciózus médikébe...

Mióta a kasszirnő ennél az üzletnél angazsálta magát: azóta a szerzetes feltünő pontossággal jelent meg a kávéházban...

Találgatták a tőrzsvendégek, hogy kicsoda, micsoda, de a gordiusi csomót megoldani nem lehetett.

Nem jutottak dűlőre...

Egy este az egyik bankhivatalnok ragyogó arccal, leikendezve ült le a elfoglalt asztalhoz; a klikk, a tarokk-parti elmaradhatatlan tagjai csak lassan szállingóztak..

Csaknem toporzékolt helyén a »Mephistó«, a hogy csufolták; sehogy sem találta helyét..

Az öreg Darvas, az adóhivatali pénztáros késett legtovább. Mikor együtt volt a társaság, még osztás előtt előrukkolt a hallottakkal...

— Uraimm!.. pompás, epokkális.. Mindent tudok... Megintervievoltam ő nagyságát s ő töredelmesen vallott..

— Ugyan?! .. hálljuk!.. le a kártyát.. De csak röviden, röviden.. dörögtek bele mindnyájan.. Nos?..

— Benn voltam nála délelőtt a budoárjában... Az igaz, hogy ki akart dobni, de végre is engem nem oly könnyen lehet lerázni... Lebegő pongyolában fogadott...

— Es, és?... sürgeti mind feszülten...

— Nos és — leültem a bőrdivánjára... A divánnal szemben egy portrait függött, a — pap arcképe... Mikor megakartam közelebbről tekinteni, lerántotta a falról és empir-kötője alá rejtette.. Azt mondta ne profanizáljam...

Kérdőjellé változtam... No?... hogy-hogy?... kis hamis!...

Nagyot sóhajtott s aztán — könyezni kezdett...

Vigasztalni akartam, elöditott magától...

Mikor szép, okos, kék szemeiből kitörülte az utolsó fényló cseppet is..., halkan, fátyolozott hangon szólalt meg...

— Uram!... ne zavarjon boldogságomban, én — menyasszony vagyok...

— Me—enyasszony?... ő?... sápitozott a klubb. — S a vőlegény?...

— Igen. O menyasszony, vőlegénye pedig — a pap...

— Beszéljen a bolondnak ilyen Ezeregyéjszakába illő mesét, ne nekünk.. Zúgott a kar, mélő felháborodásában...

— De ha..

— Semmi; osszatok! üvöltött stentori tónusban a ragyás, kissé ideges Darvas...

***

A legjobb a fogaknak a RIEGER-féle

RYMODONT

Egyedüli gyári főraktár

Alt és Böhm

NAGY-KANIZSA.

Vagy önök csak szórakozni akarnak a kártya mellett. Szórakozás-e az, ha órákhosszát, napról-napra elfecsérelnek egy bizonyos szellemi tőkét, hogy egymást néhány garas erejéig megkárosítsák? Ha jobb célra érdemes találékonysággal és kombinációval igyekeznek egymáson egy-egy semmiségért tullicitálni? Nem okosabb-e, ha csak sétálni mennek, vagy akár átaluszszák ezt az időt, melyet hivatalból önképzésre akarnak forditani?! Gyönyörü önképzés!

De nem csupán a kereskedő ifjaké a hiba, ha ennyire eltévelyedtek az önképzés terén. Társadalmi rákbaj marja őket is, sajnos, magyar társadalmi.

Nálunk az egylet-alapitást a kártyaszobákon kezdik, s könyvtárra, müvelődési célokra épen csak annyit szánnak, hogy a helyiségek ne maradjanak szégyenszemre könyvtár és ujság hijával. Ha végigjárja az ember a nap bizonyos szakaiban az egyletek termeit, láthatja minő fanatikus állhatatossággal ülnek tömött sorokban az asztalok körül a kártyások, és mily kevés látogatója akad az olvasótermeknek, könyvtáraknak.

Kereskedők, kik üzleti idejüket megrövidítik, értelmi munkások, kik szellemi ténykedésüket a zöld asztalhoz viszik, — ezek a klubok kártyaemberei.

A kártya absorbeálja azt az időt, melyet talán közmüvelődési célokra, nemes szórakozásokra jobban fordithatnának,

A rossz hirnél talán csak a rossz szokás terjed el hamarabb és mételyezi meg a kedélyeket. Ha kártyáz a férfi, kártyáz az asszony, kártyáz a gyermek, a tacskó, — és last nót least a kereskedő ifju. Honnan kerüljön ki az a bizonyos müvelt, széles látkörü kereskedői osztály, melybe a jövő Magyarország reményét veti! Fülledt kártyaszobába szoritja a szellemét a kereskedő ifjuság, a helyett, hogy minden eszközzel bővitené tudását.

Tanuljunk, nagyon sokat kell még nekünk, fiatal magyar kereskedőknek, tanulnunk. Apáink ám hódoljanak a klubszokásoknak, de mi, akik a küzdőtérre lépünk, ne essünk a kártya áldozatául. Lássák be azok, akik — a korszellem téves fölfogásából kiindulva — azt a boldogtalan inditványt tették, mennyire eltértek a fiatal kereskedő nemzedék által követendő uttól. Ne hozzák be erőnek erejével a mérget ahelyett, hogy gyökerestül kiirtanák a bajt.

Szégyen volna, — ha más szórakozás, más szellemi irányzat nem jutna tulsulyra.

Hogy nem állok egyedül szerény nézeteimmel, annak bizonyitására ide igtatom Goethe mély értelmü mondását:

„Ich wüsste nicht wessen Geist ausgebreiteter wäre, ausgebreiteter sein musste, als der eines echten Geschäftsmannes.“

M—r B—g.

Egy keserves esztendő merült el ismét az örök Nirvánába..

A pesti „Royal“ előtt egy kopott, hajdan jobb időket élt hordár ácsorgott, 165 ös numerus csillogott a piros sapkáján...

Ugy rémlett, mintha már láttam volna...

— Nem volt maga B—n valamikor?... kérdem indiszkrétül...

— De igen... Sokszor... Egy időben sokáig...

Mikor ott hagytam, valami büszke dac, vagy annak csak egy szinetlen, elmosódott ananasza rezgett ajkai körül. Kuszált, torzonborz tüskés bajusz éktelenkedett vastag, duzzadt szájszéle felett...

Tünődtem magamban.. Törtem a fejemet, de csak nem találtam meg a kiutat a zürzavaros khaoszból.

Este, mikor felmentem a szállóba, valami csekélységért csengettem a szobalánynak.

Szépen kifejlett, telt idomu nő lépett be ajtómon...

Visszahőköltem...

— Parancsol?... kérdé alázatos, engedelmességhez szokott lágy, dallamos hangon..

— Sem...mit... semmit!... hebegtem zavartan. — On itt?... nagyságd!...

— Igen, uram! Itt... Sajnos!...

— No üljön ide erre a székre, mondja el tragikus sorsukat.

— Rövid az, kérem, de tövises, fájó!...

...Férjem, a ki imádott és rajong most is érettem, kivetkőzött, azt hivén, hogy jó civilállásához jut. Azt hajtogatta mindig, hogy értem mindent megtesz. Fát vág, hirlapot árul, hordároskodik, bármit tesz, csak szeressem. A sors irigy, kaján volt hozzánk. Conditiót nem kapott s igy itt — hordár lett...

— Hordár?... Talán?...

— Igen, a ki itt lenn áll a portás mellett...

.. Hogy oly tömérdek az ember s a fóka oly igen kevés!!...

Országgyülés.

November 21.

Kerek féltucat ellenzéki honatya kért szót napirend előtt a Henzi szobor dolgához.

Hentaller Lajos, a hegyvidék legtalentumosabb vitarendezője, ma mint hisztórikus lépett a Ház elé. Tagadhatatlanul sok könyvet hozott magával; a sok papiros azonban kevéssé gyujtott.

Egyáltalában merész tulzás volna azt állitani, hogy a Hentaller szónoklata, a melyben nagyon sok volt a hisztóriai értekezés, valami lázas izgalmat keltett volna. Fél tizenkettő lett, mire Hentaller felolvasta az összes adatait, kifejtette a pszihikai nézeteit és befejezte szónoklatát.

Második volt a sorban Holló Lajos. Neki már kevesebb volt az adata, de a mi itt hiányzott, azt pótolta haraggal. Hentaller fejtegetett. Holló Lajos haragudott és konstatálni kell, hogy ez hangosabb visszhangot keltett. A hegy szivesebben haragszik, mintsem azt hallgassa, hogy — miért haragszik

Mikor a vastag már nem hatott, még vástagabbal próbálkozott.

— Látva, a mi itt történik, azt hiszi az ember, hogy a hülyék intézetében van!..

A felháborodás moraja zugott fel a teremben, az elnök pedig keményen rácsöngetett a dühös honatyára:

— A képviselő urat rendreutasitom.

A képviselő ur pedig erre sietett a beszéde végére és be is szüntette magát hamarosan. Következett a harmadik bajnok, az öreg Szalay Károly.

Nagyban kuruckodott az öreg ur, a mikor jobbról élesen, metszőn csapott át egy közbeszólás:

— Az ötvenes években is ez volt a véleménye?

Mint valami vészes szikra, ez a közbeszólás lángba borította mindazt, a mit Szalay Károly eddig a szónoklatában épitett. Megrokkant az öreg ur hangja:

— Beismerem, hogy 1855-től 1860-ig államszolgálatban voltam..

— Bach alatt! hangzik jobbról.

— Helyes! Helyes! — kiabálja Rakovszky István.

— .....de a véleményem, az az volt akkor is, a mi ma! — erősködik Szalay Károly.

Kinos feszültség támadt a hegyen. A vezérkar főnöke, Polónyi, a kit feldühitett az elvtársa kudarca, izgatottan kiáltott át a jobboldalra:

— Hát a honvédelmi miniszter ur hol volt akkor?

— Az akadémián! — felelte tüstént Fejérváry báró.

Az bizonyos, hogy nagy csendben fejezte be beszédét Szalay Károly.

Utána Appányi Albert következett volna, de a nemzeti párt vezérének a szónoklatát öt perces szünet előzte meg.

A mint leült — felemelkedett a honvédelmi miniszter.

— Halljuk a miniszterelnököt! — viharzott a nemzeti part.

— Felszólalok, — mert a szavaimat a tisztelt képviselő urak sok felekép magyarázták, már pedig saját magának mindenki a leghivatottabb interpretátora

Arról beszélt a honvédelmi miniszter, hogy a Henzi becsületszavának hatása csak addig terjedt, a mig a magyarok Budán voltak

— Szép fogadmak a becsületszóról! — sivitja egy éles hang a nemzeti párt felől.

A katonaminiszter arca kigyul az izgalomtól. Magasra emeli a fejét és keményen csattanó hangja áthasitja a morajt:

— Ne adjanak nekem leckét a becsületszóról, épen a becsületrontó és bojkottirozó párt részéről!

Soha se látott jelenet szinhelye lett most a Ház. A nemzeti párt képviselői felugráltak.

— Kik azok? — kiáltják reszkető dühvel.

— Nevezze meg!

A miniszter egész magasságában kiegyenesedik és szembe fordul a kerdezőkkel:

— Önöket értem! — vagja ki keményen.

Ebben a pillanatban valósággal „elfordul“ a terem. A baloldalon sükétitő zaj tör ki, a melynek hullámaiban teljesen elmerül az elnöki csöngetyü hangja A képviselők a padra állanak. Ivanka pipacspirosan lutkos fel és ala, ivvel a kezében. Egyetlen s ó értelmét se lehet kivenni a viharban A nepparton a padokat döngetik és Rakovszky a lábaival dobog. A tömegben látszik, a mint Bolgár Ferenc az ökleit rázza. A pokoli zsivajban teljesen me bomlik a Ház képe. A képviselők elhagyják a helyeiket és alahömpölyögnek. Reprodukálhatatlan kiejtések áradata kavarog a levegőben.

— Eláll!

— Nem beszél! — üvöltik balról. Percekig tart ez igy. A háborgó elemek megfékezéséről, lecsendesitéséről szó sem lehet. Az elnök abbahagyja a csöngetést és nézi: mivé fognak fejlődni a dolgok.

Egyszerre megmozdul a jobboldal. Viharos halljuk önti el az ellenzéki tábort. A jobboldal is elhagyja a helyét. A levegő perzsel az izgalomtól A karzat közönsége is feleme kedik. Közben a dörömbölés egyre tart. A neppárt vezér a lábdobogásban

A terem közepén már s inte egybeér a két alányomuló tömeg. Ebben a viharban mindenki tele van izgalommal, minden torok. Egyetlen ember nyugodt a teremben: a honvédelmi miniszter

Összefont karokkal áll és egyenesen arra fordul, a hol legsükétitőbb a zaj

A pillanat immár kritikus. Csak a szenvedélyek tombolásának legutolsó tünete van még hátra. Az elnök látja ezt és hirtelen felemelkedik helyéről.

Itt felfüggesztődik az ülés. A miniszter, a mint észreveszi az elnök távozását, egy darabig meg helyén áll, azutan viharos éljenzés és taps között kimegy a teremből.

A képviselők azonban benmaradnak. Egy forrongó krater a ház A mint módja nyilik, Polónyi siet, hogy átvegye a — vezérhangot!

— Nem szabad szólni engedni! Nem juthat szóhoz! — kiáltja, fel és alá lutkosva.

A zsivaj rémes.

Vagy tiz percig tart a szünet. Förster Ottó trélásan szól le az elnöki dobogóról:

— Az ülést bezárom!

Ám e pillanatban feltünik Karlos Kálmán alakja. A jobboldal is bevonul és tömören lepi el a padjait. A honvédelmi miniszter bejön és helyére megy. A jobboldalon láthatólag olyan a hangulat, hogy a hegy meg se próbálja a vihart.

De nem tart sokáig a csönd. Polónyi felpattan:

— Halljuk az elnököt! Jelentse be az elnök, hogy a miniszter bocsánatot kér.

— Utasitsa rendre! — sivitja Kubik Béla.

— Ha igy lármáznak, senkit se utasíthatok rendre! — mondja az elnök.

Felpattant megint Polónyi.

— Szót kérek! — kezdi, de nem mehet tovább.

— Üljön le! dörgi a jobboldal olyan erővel, hogy Polónyi csakugyan tüstént — leül.

Most Horánszky próbálkozik. Szót kér.

— Nem lehet! —*dörgi a jobboldal és az elnök látva, hogy a dolog még egyre tart, egy félórára felfüggeszti az ülést.

Ez a félóra megint szakadatlan izgalmak között telik el. A mint elmulik, Kardos megint megnyitja az ülést:

— Nem akarok precedenst szolgáltatni arra, — mondja, — hogy egy beszédet félbe lehessen szakitani.

De az ülés ez uttal se tart tovább, mint az előbb.

Az iménti jelenet megismétlődik. Az elle zék állva marad és szakadatlanul zajong. Horánszky megint szót kér.

— A szó a honvédelmi miniszter urat illeti — mondja az elnök.

— Kér bocsánatot? — kiáltja a miniszter felé Bartha Miklós.

A miniszter végigméri a kérdezőt és olyan hangon, a mely áthasitja a vihart, feleli:

— Soha!

Megint az a dolog vége, hogy az elnök még egy félórára felfüggeszti az ülést.

Háromnegyed háromra jár az idő, a mikor ujra betódul a Ház. A honatyák még — többen vannak, mint voltak azelőtt. A nemzeti párt időközben betelefonálta még a távollevőit is.

Az elnök szólal meg most is először.

— Félórára felfüggesztettem az ülést, hogy lehiggadjanak a kedélyek.

— Utasitsa rendre a minisztert! — kiáltják balról.

Feláll a honvédelmi miniszter és feláll vele egy időben Horánszky Nándor is.

— Halljuk Horánszkyt! — sivitják balról.

— A miniszter beszél! — dörgi viharos erővel a jobboldal, közben pedig a néppárt megkezdi a pad alatti akciót. A lábaival dobog és ezt a példát hamarosan követi a nemzeti párt is.

Rettenetes hangzavar tör ki. Most már a szenvedély tüzében ég az egész Ház. A zaj pokoli. A baloldalon a padokat döngetik. Az elnök hasztalan próbálkozik azzal, hogy rendet csináljon.

Erre az után az elnök egy órára felfüggesztette az ülést.

Délután négy órakor nyilik meg az ülés megint — ezuttal már gyertyafény mellett.

Uj szünetek után ugyanazok a jelenetek ismétlődnek, mint az előbbi szünetek után.

Az ülés éjfelkor végződik.

Nov. 22.

Félegy volt és megkezdődött az ülés.

Az elnöki emelvényen megjelenik Szilágyi Dezső...

Eszterházy Kálmán gróf jegyző olvassa a tegnapi ülés jegyzőkönyvét.

Templomi csendben szólni kezd az elnök.

— Végtelenül sajnálom a tegnapi eseményeket és azt hiszem, sajnálnia kell mindenkinek, mert ezek az események alkalmasak arra, hogy a parlamentárizmust alapjaiban megrendítsek.

Nehéz dolgot kell rendbehoznunk és ez mindnyájunk érdeke. A honvédelmi minisztert megakadályozták beszéde befejezésében. Ez törvényellenes dolog, a mit eléggé sajnálni nem lehet,

A dolog ugy áll: a gyorsirási jegyzetek felvilágositással nem szolgálnak, de a nyomozás eredménye az, hogy a honvédelmi miniszter a nagy zajban ezt a közbeszólást vélte hallani:

— Becsületről ón ne beszéljen!

A nemzeti párt felriad.

— Nem mondtuk! — zugja tiltakozva.

— Epen azt kell konstatálnunk, — folytatja az elnök — hogy mit mondtak, mikor a miniszter ur Hentzi becsületszaváról szólott. Valaki a becsületről mondott valamit és ez az ur bizonyára jelentkezni fog.

Erre a felszólitásra feláll Ivánka Oszkár.

— A becsület szó az én közbeszólásomban foglaltatik. Azt mondtam: Becsületszó határidőre! De ebben sértés nincs.

A honvédelmi miniszter kivan ez ügyben szólni; jelenti az elnök.

Fejérváry báró feláll. A teremben a légyzugást is meg lehetne hallani.

— Tanum rá az egész Ház, a tisztelt tuloldal is, hogy a legnehezebb kérdésekben is nyugodtan szoktam szólani. A tegnapi zajban azt a közbeszólást véltem hallani, amelyet az elnök ur reprodukált és azt hiszem, természetesnek találják mindannyian, ha egy becsületben eltöltött hosszu pálya után az a közbeszólás fellazitotta a véremet.

— Az az ember vagyok és voltam teljes életemben, a ki, ha hibázott, sohase tért ki annak beismerése elől, sőt esetleg bocsánatot is kért. Miután a tegnapi nyilatkozatom félreértés alapján történt, kijelentem, hogy azt sajnálom és kérem a Házat, méltóztassék azt meg nem történtnek tekinteni.

Ez a minden izében lovagias nyilatkozat, a melynek nemes hangulata szinte ellepte a Házat, leirhatatlan hatást tett.

A honvédelmi miniszter másodszor is felemelkedett, hogy folytassa a tegnapi beszédét, figyelő csöndben hallgatták:

Hentallerral polemizált, azután igy szólt:

— Kérve kérem az urakat, tiszteljék mások jogosult érzelmeit és vegyék le ezt az ügyet mindenkorra a napirendről...

Viharos taps, tetszés és éljenzés dördült fel a jobboldalon, az elnök pedig leszólt a baloldalra.

— Kérem, az ügy el van intézve, erre többé visszatérni ne tessék!

— Nem térünk! Jól van: — hangzott erre innen is.

Holló Lajos azonban a rendőri közbelépés ellen emelt szót. Ebből megint vihar keletkezett *Perczel* belügyminiszter ellen. Igy ért véget az ülés félháromkor.

A vármegye házából.

A fennnálló szabályrendelet értelmében folyó 1898 évi december hó 12-én tartandó törvényhatósági bizottsági közgyülésben felveendő ügyek közgyülési tárgyalásának előkészitése végett az állandó vátasztmány ülése folyó 1898. évi nov. hó 28-án délelőtt 9 és fél órakor a megyeház gyülés termében fog megtartatni, melyre az állandó választmányi tag urak tisztelettel meg hivatnak.

Zala-Egerszegen. 1898. evi nov. 16.

Dr. Jankovich László gróf sk.
főispán
s állandó választmányi elnök.

A város házából.

Városi közgyülés.

Nagy-Kanizsa rendezett tanácsu város képviselőtestülete 1898. évi november hó 25-én d. u. 3 órakor a városház nagytermébeu közgyülést tart.

Tárgysorozat:

1. Az 1897. évi városi záró számadás.
2. A fogyasztási adó kezelést felügyelő bizottság jelentése az 1897. évi eredményről és az év végével lejáró kezelés ujból leendő megszerzése iránt az eljárás meginditása tárgyában.
3. Az 1899. évi városi költségelőirányzati tervezet.
4. Küldöttségi jelentés az 1899. évi legtöbb adót fizető v. képviselők névjegyzéke kiigazitása tárgyában.

Rendelet.

A tüdővész terjedésének meggátlása szempontjából kiadott 49881|97. sz. b. ü. m. és 22237. 98. sz. alispáni rendelet és a közegészségügyi I. foku hatóság felhivása folytán következőket rendelem:

Minden oly helyen, hol jelentékenyebb az emberforgalom, mint szállodák, vendéglők, kávéházak, társaskörök, casinókban, indóházakban és a közönség számára nyitva levő egyéb helyiségekben a kellő tisztaság és a jó szellőzés állandóan fenntartassék és ugyanitt kellő számu köpő edények alkalmaztassanak, melyek a köpetek kiszáradásának megelőzése céljából vizet tartalmazzanak és oly szerkezettel birjanak, mely tartalmukat a szem elől elfedje.

Felhivom tehát a város területén levő összes szálloda- vendéglő- kávéház- és étkezde tulajdonosokat, továbbá a társaskörök és casinók elnökségét, hogy a fentebb érintett köpőedényeket helyiségeik és forgalmukhoz mért arányban legkésőbb 1899. évi januar 1-ig beszerezve, ezeket helyiségeikben célszerű módon helyezzék el, az ott megforduló közönséget pedig szoktassák rá, hogy ne a padlón szerteszét hanem az e célra szolgáló köpőedényekbe köpködjön.

Nagyobb és előkelőbb helyiségekben a közönség figyelmeztető táblácskákon volna erre felhivandó.

Miről az összes érdekelteket ezen rendelet kézbesitése utján azzal értesitem, hogy a kitűzött határidő letelte után a felsorolt összes üzleti és min. rendeletben érintett egyéb helyiségeket, ugy a kellő tisztasági követelményekre nézve, valamint a köpő edények beszerzéséről való meggyőződés szempontjából hatóságilag felülvizsgáltatni fogom és a most felsoroltak ellen elkövetett mulasztás a közegészségügyi törvény 7. §-ában érintett megtorlást vonandja maga után.

Nagy-Kanizsán, 1898. november hó 1.

Deák Péter, s k.,
rendőrfőkapitány.

Felhivás!

Az ujabb időkben az esti órákban férfi és nő cselédek találtatnak a város nagyobb forgalmu utcáin ácsorogva, kik trágár beszédeikkel a járókelő közönséget megbotránkoztatják.

A cselédek este későn való utcai csavargása és ezzel kapcsolatban levő erkölcstelen üzelmei még közvetve a vagyonbiztonságra is nagy hátránynyal vannak, mert a kiszökdöső cselédek tapasztalat szerint a házak kapuit nyitva hagyják, mi a tolvajok garázdálkodását nagyon megkönyiti.

Ezen rendellenességek megszüntetése céljából felkérem a t. háztulajdonosokat, hogy házuk kapuit közbiztonsági tekintetekből esti 10 órakor zárassák be.

A cselédtartó gazdákat pedig figyelmeztetem az 1876. évi XIII. t. c. 30. §-ra, mely kötelezi a gazdát arra ügyelni, hogy cselédje, mint háznépének tagja, józan takarékos és erkölcsös életet folytasson, miért is felhivom a cselédtartó gazdákat, hogy cselédjeik estéli kimaradását saját hatáskörükben annál inkább is gátolják meg, mert a jövőben mindazon cselédeket, kiket esti 9 óra után a v. rendőrség kellő igazolás nélkül az utcán kóborolva talál az 1876. évi XIII. t. c. 108. §. alapján szigoruan meg fogom büntetni.

Nagy-Kanizsán, 1898. november hó 1-én.

Deák Péter, s. k.,
rendőrfőkapitány.

HIREK.

— **Személyi hir.** *Spitkó* Lajos dr. a székesfehérvári tankerület főigazgatója hétfőn reggel Nagy-Kanizsára érkezett s még az nap folyamán meglátogatta a főgimnáziumot.

— **Kinevezések.** A király *Kelemen* Károly drt. a sümegi áll. alreáliskola igazgatójává, — *Eöry* Szabó Jenő dr. sümegi aljárásbirót a nagykanizsai törvényszékhez biróvá nevezte ki.

— **A társas körök együtt.** A haladás törvenye néha el-elhagyja rendes utját és egyoldalszökéssel összezuzza mindazt, mit eddig felépitett. Az idő megszül egy határozott irányelvet, és a lelkesedés mámorában hivétul szegődik mindenki. Az egyesülésben adják meg az irány erős bélyegét, de lassan hitelét veszti mégis, kopik, vásik az elv, az idő nem áll meg velük egy helyben, egyik párt uj eszmékkel akarja felcserélni az avultakat, de ennek ellenszerül a másik, mely a régit, a fakultat még mindig jónak látja. Az ellentéteket az ifjak, a folyton fejlődő uj generáció mindinkább kielesiti, igy szakad ki egy kis öredék az anyatestből: igy alakulnak a társaskörök, a különféle egyesületek, igy állitják fel egy város társadalmában azokat a nehéz válaszfalakat, melyek az egyöntetüség ellenségei. Hibának nagy hiba, segiteni ezen még sem lehet, mert ezt a hibát magától a természettől örökölte az ember, mert az ellentét

maga az élet. De jó idő, midőn a társaskörök nehéz füstös levegőjébe belefurakodik egy jobb, egy egészségésebb gondolat friss szellője, mely a hagyományos elvek alapját megingatja és belátják, hogy van ebben egy jó rész a nevetségességből, mert végre ember, ember a a kiválság nem egy-egy százados névöröklésében rejlik ma már, hanem az egyéni tulajdonságokban. A diploma is csak a kenyérkeresére lehet jó, mert ez sem egyesül mindenkor kedvező szép sajátságokkal, ezt nem az iskolában tanitják már, ebből nem adnak osztályzatot, ebből nem kell vizsgát tenni a nagy fejű professzorok előtt. Ember legyen, szive, lelke legyen, ez kell! Mindenkinek van, csak nem igen törődik vele, a nemes plánták elfajultak és köztük felverte magát a dudva. És mikor a társaskörök nehéz füstös levegőjén mindinkább urrá lesz egy szebb, egy tisztább gondolat fénye, ennek a perenek emléket akarnak állitani. Igy történt az idén ez nálunk is. Nem nagyon veszedelmesek azok a válaszfalak, melyeket a társas egyesületek emeltek városunk társadalmi életében, de a közeledést, az egybeolvadást még csak egy estére is kizárták. Külön-külön tartották eddig estélyeiket s ha megis hivtak erre másokat, csupán a kényszerítő konvenció hatalma előtt hajoltak meg. Egy szebb idő tiszta sugara veti előre fényét, a választalak oldalai töredeznek, előbb a régi idők moha vedlik le, aztán a fekete, foltos vakolat hull. Nem kell, hogy összedőljön, csak finomodjék kissé, legyen olyan, mint egy puha selyemfátyol, durván ugy sem illeti senki, és igy praktikusabb, mert a finom szövés utat enged a szemnek, nem gátolja a hangot és szebb is. Szilvester estéjén közelebb jönnek egymáshoz a különböző társas körök, egy oly körnek lesznek vendégei, melynek az elvei fönn és lenn mindenütt egyaránt tért hóditanak, nem társas egyesület, nem az ellentétek harcosa, sőt ugylátszik a legszebb közvetitő szerepére vállalkozott. Nem tagadjuk: nagyon örültünk, hogy a kanizsai társas körök magukévá tették az *„Irodalmi és művészeti kör“* óhaját, hogy Szilveszterkor egyik sem tart mulatságot, hanem összefüződve egy helyen adnak egymásnak találkozót. *Mindennek nagyon örültünk — de ime egyszerre csak előáll a Kaszinó, és azt mondja, én nem teszem.* Furcsa, csodálkozunk rajta, az okát nem is keressük, mert nincs erre mentség, nem lehetett okuk. Éppen a Kaszinótól nem vártuk volna ezt! Igen, éppen tőlük nem! Hisszük, hogy még elég jókor előállnak e tervük mellől, nem fogják épp ők megakadályozni a közeledést, a melyet legjobban maguk is óhajtottak mindenkor.

— **Festészeti iskola.** *Major* Jenő, tartalékos hadnagy, ki már a budapesti festészeti akadémián — mint növendék is — feltünést keltett tehetségével, — Nagy-Kanizsán, az Erzsébet-téren (a régi urodalmi épület emeleti részében) műtermet és festészeti iskolát rendezett be. Már a nő-világ elsőkelőbbjeiből többen jelentkeztek a festészeti iskolába. Még mindig fogad el jelentkezőket. A festő-művészet iránt érdeklődők bizonyára sietni fognak a műtermet kellemes találkozási, buzdítási és haladási helyül felhasználni. Mi is örömmel üdvözöljük a fiatal festő-művészt és melegen óhajtjuk, hogy itteni szereplésének sikerüljön egy kissé lelkesebb művészi érdeklődést és hangulatot vinni be a mi egykedvű szintelen társadalmi életünkbe. Legközelebb ezzel a festészeti iskolával még részletesebben is foglalkozunk.

— **Babák bálja.** A legtöbbje előbb elbucsuzott otthon a fürészporos kis vissz bábutól. Megölelte, megcsókolta, figyelmeztette, hogy ne rakoncátlankodjék, jó legyen, sirni nem szabad, mert a kis mama ma bálba megy, ugy bizony, bálba Nem zongorán fogják ma a walzert játszani, hanem cigányok, valóságos élő cigányok fogják huzni hegedűn. Ha jó lesz a baba, a kis mama holnap korán reggel meséini fog, elmondja hogy mulatott. Nem édes babuska, nem foglak én téged ott sem elfeledni, ott is rád gondolok, de nem szabad aztán csintalankodni. És sok helyen megcsókolta a kellemetlenszagu viaszbabák kenderszőke fejét, még egyszer kinyitották annak a szép kis doboznak az ajtaját. A baba ott feküdt a selyem pólyák között mereven, piros arcán, vonalnyi csöpp ajkán az örökös mosolylyal. És a kis mamák elmentek a bálba. A többi is alig tart messzebb, a bokán felül jókora kilátszik még a harisnyából és igen sokan összetévesztik a vármegyék székhelyeit, pedig csak a mult évben tanulták. — Kedves szőke, barna kis babák, apró kisasszonykák, kik csak maguk között tanultak táncolni, mert igy akarta ezt néhány tudós pedagogus. A pedagogusok ezt bizonynyal jobban értik, igy akarták, hát igy volt. Egy próba után azonban teljesen beleélték magukat a helyzetbe a kicsi kisasszonykák és *Neufeld* Béla növendékeinek koszorucskája igen szépen sikerült vasárnap. Eljöttek a mamák, papák, eljöttek maguk a szigoru tanitónők is, hogy meggyőződjenek: mit tanultak a kis babák. Kedves szép est, csupa édes mosolygó arc, mintha Rafael pici angyalai otthagyták volna a nagy vásznakat, és eljöttek a Kaszinó disztermébe és táncoltak komolyan, vigyázva. A polgári leányiskola növendékei a menüett-valcerrel megmutatták, hogy mesterük sokat foglalkozott velük. Szépen, ügyesen táncoltak, a közönség zajosan megtapsolta a formás lejtést. Egyik legérdekesebb pontja volt a koszorucskának a magyar szóló Nyolc kedves kis baba lejtette kecscsel, kimérten. Az ingások, a hajlások szépek, formások voltak; nem tévesztette el egyik sem az ütemet. A fordulatok simák, pontosak, sehol a legparánybib eltérés, a bokázásnál az éles csilingelés, a sarkantyuk pengésének ritmusa vele tartott a zenével. — Zugó tapssal honorálták graciőz, szép táncukat és az est folyamán még vagy kétszer meg kellett ismételniök. Egész tizenegy óráig volt csak szabad a gimnázistáknak mulatni, amiért a pici táncosnők persze haragudtak, de azért mulattak ők tovább is. A sikerült kis mulatság kéi órakor ért véget. *Horváth* Laci különös jókedvvel, igazi művészettel játszott ez este. Az utóbbi időben feltünően nagy gondot fordit zenekarára és ő maga is a régi évek szenvedélyével kezeli ismét a vonót. Ezzel persze csak magának használ legjobban, visszahóditja régi jó hirnevét.

— **A népkonyháról.** A *Szegények Tápintézete* (Népkonyha) az uj idény megkezdésekor küldi szét a mult idényről szóló kimutatásait és ez által alkalmat nyujt arra, hogy akkor foglalkozzék a nagyközönség a népkonyhával, midőn ez ismét megkezdte emberbaráti működését. A most kiadott 1897/98. évi kimutatás a népkonyha 10-ik évéről számol be és öt részre oszlik. I. *A pénztár forgalmi kimutatás*; II. *a vagyoni állapot*; III. *a forgalmi kimutatás*; IV. *természetbeni és egyéb adományok és* V. *a számvizsgáló bizottság jelentése.* A pénztárforgalmi kimutatásból azon kellemes meggyőződésre jutunk, hogy a város és ennek minden rétege, pénzintézeteink, de még számos idegen emberbarát is jóakaró támogatásban részesiti ezen áldásosan működő intézményt, melynek *évi bevételei* 2035 frt 25 kr, tényleges *kiadásai* pedig 1781 frt 08 krajcárra rugtak. Az intézet jelenlegi *vagyona* 4004 frt 60 kr. — Hogy mily nagy munkát végez a népkonyha a humanizmus terén, annak fényes bizonyitékát szolgáltatja a forgalmi kimutatás. A népkonyha a mult télen 1897. november 18-tól 1898. március 19-ig tehát 122 napon át volt nyitva. Ezen idő alatt *étkezett* 21407 iskolás gyermek 3240 felnőtt, *összesen 24647 egyén* ezek közt összesen 2216 volt a fizető, tehát *22431 egyén ingyen* jutott tápláló izletes meleg ebédhez. Ezen nagymérvű jótékonyság gyakorlását az tette lehetővé, hogy földbirtokosaink és más emberbarátok az édes anyaföld termékéből segélyezték a népkonyhát. Burgonya, bab, káposzta, tüzifa és sok minden egyéb van felsoro va a természetbeni és egyéb adományok kimutatásában. Sokan elküldtek egyetmást a nélkülözhető feleslegből — a nélkülözők seregének, mely a népkonyhában találja meg édes otthonát. — A számvizsgáló bizottság kijelenti, hogy a kimutatásokat rendben találta. Ezen jelentést mi kiegészitjük azzal, hogy teljes elismeréssel adózunk a népkonyha vezetőségének és első sorban annak lelkes elnökének *Vidor* Samuné urnőnek, ki az intézet titkárával *Rosenfeld* Lajos kollegánkkal az intézet keletkezése óta, tehát már 10 éven át fáradhajatlan munkássággal hat oda, hogy a népkonyha megfelelhessen mindinkább nagyobbodó feladatának. De ehhez nem elegendő a vezetőség lelkes ügybuzgósága; a főkellék a nagyközönség áldozatkészsége, mely elég szépen nyilvánult ugyan a multban, de látva a népkonyha áldásos működését, bizonyára még impozánsabban fog nyilvánulni a jövőben.

— **Katalin-bál Pacsán.** *Kotsy* Antal jóhirű vendeglőjében Pacsán november hó 27-én a keszthelyi zenekar közreműködésével zártkörü Katalin-bál tartatik. — Belépti-dij személyenkint 1 korona, családjegy 2 korona.

— **A Weiser-gyár ujabb diadala.** Alig egy pár hete, hogy hirt adtunk a Weiser gyár győzelméről, melyet a *Zala-Drill* sorvetőgépével a Maros-Torda vármegyei gazdasági egyesület által október havában Maros-Vásárhelyen rendezett gépkiállitáson aratott. Akkoriban elnyerte az első arany-díjat; hasonló kitüntetés érte f. hó 19-én *Hódmező-Vásárhelyen* a gazdasági egyesület által a földmüves iskolai telepen rendezett vetőgépversenyen, hol ugyancsak az országhirü *Zala-Drillel* minden konkurrenciát háttérbe szoritva, elvitte az *első díjat: az aranyérmet.* A második és harmadik dijjal Kühne mosonyi cég vetőgépei jutalmaztattak.

— **A fogházi ipar.** A kereskedelmi és iparkamara előtt már ismételten panasz tárgyát képezte, hogy a fogházak iparüzletei a kisiparosokkal egészségtelen — a szabad ipart elölő — versenyt folytatnak. A nagykanizsai kir. ügyészség a végből, hogy ezen konkurrenciát végleg megszüntesse, elrendelte, hogy a kisiparosok szokott megrendelésének tárgyát képező esztergályozott butoralkatrészeken felül első sorban egész berendezések u. m. ebédlők, hálószobák, ruhatárak gyártassanak. Ilyen diófa- és tölgyfából ó-német, renaissance, barokk és angol stylben előállitandó berendezésekre a megrendelések bármikor elfogadtatnak. Minthogy a kisiparosok egész szobaberendezéseket nem készitenek, minthogy továbbá a fogházi készitmények nagyobbára exportárukat fognak képezni; minthogy végül a butoralkatrészeknek esztergályozása kizárólag az asztalosok érdekében azok megrendelésére foganatosittatik: a rabmunka versenyének veszélyéhez füződő aggodalom eloszlatottnak tekinthető.

— **Alomrontó katonák.** A reggeli órákban a Király (Német) utcán át a gyakorlótérre kivonuló cs. és kir. csapatok a fenálló hadtestparancsnoksági rendelet ellenére a lakosság nyugalmát felzavaró dobazó mellett menetelnek. *Erre felhivjuk a parancsnokság szives figyelmét.* Az alosztályokat vezényló altiszteknek tudniok kell azt, hogy reggel a városon belül dobolni és trombitálni nem szabad.

— **Balatoni halászat.** Siófokon egy részvénytársaság alakult, mely a »Balatoni Halászati Társulatok«-tól az egész balatoni halászatot 25 évre bérbe vette. A részvénytársaság százezer forint alaptőkével, 100 frtos részvényekre alakult. Miután a bérlő részvénytársaság haltenyésztés céljából is nagy beruházásokat

Honi ipar.

TORONTÁLI SZŐNYEGGYÁR RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG.

Egyedüli Magyar szőnyeggyár.

Készit: kézzel csomózott **szmirna szőnyegeket**, terem-, szalon-, ebédlő-, háló-, boudoir- és uriszobák részére mindenféle nagyság és stilben, bármely rajz szerint: **hollandi futószőnyegeket, keleti** (karamani) **függönyöket, torontáli szerb szőnyegeket** (Tyilin), **teritők, függönyök, divánátvetők** stb. részére. 292—20

Főraktár: BUDAPEST, VI. kerület, Andrássy-ut 4. szám.

Dusan felszerelt raktár mindennemü, a szőnyeg-szakmába vágó cikkekben, u. m. olcsóbb fajtáju szőnyegek, függönyök, teritők, takarók, ablakvédők szeba és lépokrécek

Honi ipar.

csinál, azt remélik, hogy a Balatonban a halakat meg fogják szaporitani s uj fajtákat honositanak meg. Kérdés, hogy olcsóbb lesz-e nálunk a balatoni hal, vagy egyáltalán kapható lesz-e, mert nem lehetetlen, hogy a részvénytársaság nagyobb nyereség okáért minden valamire való halat a nagyvárosok piacain fog eladni.

— **Szökött rab.** Mig élvezhetné saját kénye szerint a szabadságot, addig visszaél vele s a fogházak vasrácsos kicsi ablakán tul hiába vigyáznak az ember egészségére, kellemetlen ott az élet, rosszabb a katonaságnál. Hét évig ült már *Kolompár* János kóbor cigány a soproni fogházban, de még három hátra volt. Vágyott a szabadság után, a mi elmult az már semmi, csak a mi még jön, az, volt a hosszu. Meg szökött. Nehány napig élvezte a meg nem engedett szabadságot, a héten elfogta őt a keszthelyi csendőrség az alsó-pákoki erdőben és visszavitték Sopronba.

— **Borzasztó halál.** Nagy takaritást végzett *Szalay* Gyuláné megyeri lakos, az udvaron forró vizzel mosta a bútorokat, de egyszerre mellette termett három éves fiacskája, ki epileptikus rohamokban szenved. A kis gyereken hirtelen erőt vett a nehéz betegség és belevágta magát a forró vizzel telt teknőbe. Dacára a gyors orvosi segélynek, a szenvedett égési sebekbe belehalt a kicsike.

— **Humor a vidéken.** *Vendég a korcsmáros leányához*: „Ugy-e kisasszony, kaphatunk kocsit Lendvára?"

A korcsmáros leánya: „Oh igen; de csak egy lóval, mert édes apám Lentiben van."

Szinház.

Mogorva, lusta ősz, de benne fekszik a komor szürkeség nehéz mozdulatlanságában a tél fagyos lehelete; ha az ablakon át nézzük otthon: sejtjük, látjuk; a szinházban — *éreztük*, de mennyire. Nem is igen csodáljuk, keresni, meg éppenséggel nem keressük, miért maradt az első előadásnál oly hideg a közönség. Nem tudott felmelegedni, fázott, didergett. Nem a szinészek a hibásak, legalább mindenben nem, inkábba fütetlen terem. A bemutató előadás végét alig várta a közönség; kevés figyelmet forditottak a szinpadra, mindenki saját magával volt elfoglalva. Mikor olyan nagyon hideg volt. Tapsolni tapsoltak, inkább a maguk kedvéért, hogy meg ne dermedjenek. Igy élveztük végig az első előadást. Kezdetnek éppen nem kedvező. Csupa ismeretlen név, kikről eddig keveset hallottunk.

Vasárnap egy ismeretlen iró népszinművét mutatták be, *Papp* János „*Cseperke kalap*" cimü darabja került szinre. Egy valamire való ujságiró csak szük időben szentelne ennek a parászt tragédiának tizenöt sort a hirrovatban. Papp János három felvonást gyártott ebből a mindennapi üres témából. Minden történik ebben a darabban, csak éppenséggel nem cselekszik senki semmit, a mi szorosan a darabhoz tartoznék. Zagyva tömkelege ez a darab az összefüggésteln jelenéteknek, a legfurcsább helyzeteknek. Jönnek, mennek és hogy valami történjék is, megölnek egy féltékeny férjet, egy börtönből megszökött rabot, a kinek nincs oka a féltékenységre és a kit igaztalanul ölnek meg. Papp János előtt erre a darabra nem nyilott meg a magyar drámairodalom történetének kissé berozsdásodott nagy kapuja. A népszinművek hagyományos, megvénhedt alakjaival találkozunk, sehol semmi jele az eredetiségnek, a drámairói tehetségnek. Hazugság ebben minden. Ujból fáztunk, de ehhez most már a darab is hozzájárult, bármennyire törekedtek is a szereplők, ebből ugyan ki nem halászhat a legnagyobb talentum két percnyi figyelmet.

Az egészben legtöbbet ért *Nógrády* János szép éneke, ami ugyan nem a szerző érdeme; Nógrády nehány ismert Dankó-nótát énekelt az ő behizelgő, lágyan, tisztán csengő tenorján. Nem nagy terjedelmü a hangja, de élvezet hallgatni, s ami ritka az énekeseknél, játszani is tud. Meg is tapsolták nehányszor szivesen. *Teőreők* Malvin kedves volt, sajnáltuk szegénykét abban a szellős ruhában. *Fekete* Béla többször élénk derültséget keltett kicsi szerepével. *Bánfalvy* mindvégig otheloskodott, *Lukácsi* Aladár pedig egy fiók Jágot mutatott be. A karzat, vasárnap lévén — folyton nyugtalankodott, sőt két hadfi össze is veszett, mig végre az egyiket a rendőrök elvezették. Egyéb baj nem történt.

Hétfőn: szünet.

Kedden már nem volt szükség a téli kabátokra, egészen más, vidám, kellemes élet uralkodott a nézőtéren, a telt sorok azonnal elárulták, hogy az igazgató kissé figyelmetlen volt az első két előadásnál, de még elég korán megértette, hogy a mi közönségünkből hiányzik az a nagy áldozatkészség, hogy három órán át fütetlen teremben dideregjen. Fűtöttek és ezzel egyszerre más, kedvezőbb lett a kép, a közönség jól mulatott az „*Alarcos bál*" sikerült előadásán.

Fekete Béla minden tekintetben kiaknázta szerepének jó oldalat, ugyannyira, hogy még a partnerei sem álhatták meg, hogy ne mosolyogjanak. *Feketéné* kedves volt, ügyesen szőtte cseleit és egy dicséretreméltó szép tulajdonságot fedeztünk fel benne: természetességét. Olyan ritka sajátság ez a vidéki szinészek között. Ügyes és élénk volt *Nagy* Mariska. *Teőreők* Malvin ugy látszik nem volt megelégedve kicsi szerepével, egyébként kérjük őt, tekintsen ezentul az oldal ülések két első során messzebb is, ne csak ennek a két sornak játszék, ha játszik, azontul is van közönség. *Csige* Lajos még mindig nem tud tisztán, érthetően beszélni. *Makai* Elemér (Flótás) neve elé ebben a szerepében valóban odaillett az a jelző, melyet ő maga is sokszor használt, hiszen tudja: a gazdag ellentéte. Nem volt ő mérnök, ej dehogy volt, ha csak ezt nem vette olyan értelemben, a mivel a rőfös-segédeket csufolják. A sugóval jó barátságban állhat, mert egyre az ő szavára hallgat, egyre azt lesi: mit mond ő. — Az előadás elég gyorsan gördült, csak itt ott akasztotta meg egyesek szerepnemtudása. A közönség a felvonások után sokat tapsolt.

Szerdán: „*Nióbe*" került szinre,

S—ó.

Törvényszék.

Végtárgyalások és itélethirdetések.

November 1898.hó 25-én.

Hatóság elleni erőszak büntette miatt vádolt Ákoston József elleni bünügyben vég tárgyalás.

Zsarolás vétsége miatt vádolt Gyurán Ferenc elleni bünügyben. Folytatólagos végtárgyalás.

Sikkasztás büntettével terhelt Pévec János elleni bünügyben végtárgyalás.

Hatóság elleni erőszak büntette miatt vádolt Kecskés István s társai elleni bünügyben itélethirdetés.

Magánlak sértés büntette, könnyü testi sértés vétsége, közcsend elleni kihágás miatt vádolt Kreszinger György s társa elleni bünügyben itélethirdetés.

Magánlaksértés büntettének kisérlete, becsületsértés vétsége és közcsend elleni kihágás miatt vádolt ifj. Tóth Szári Márton s tsai elleni elleni bünügyben itélethirdetés.

CSARNOK

A halálról.

Irta: **dr. Lendl Adolf.**

Mi a halál? — Ki tudná megadni e kérdésre a feleletet? — Röviden talán senki, mert valljuk be őszintén, még nem is igen gondolkoztunk fölötte s ha akartunk volna fölötte gondolkozni, akkor mindig egy fájó érzés fogta el gondolatainkat — hiszen kinek szivét nem szomoritotta volna el már a halál kegyetlensége s kinek esze erejét nem győzte volna le ennek a fájó érzésnek az emleke? Nem az eszünk, de a szivünk érzelme felelt mindig kérdésünkre; azért is nem is tudjuk, hogy mi a halál? Csak hiszünk róla valamit, azt, hogy a halál az élet befejezése. Pedig ez nem áll!

Gondolkozzunk a halál fölött és nehogy a bánat elfogjon, vagy megtévesszen bennünket, ne elmélkedjünk magunkról és szeretetteinkről, hanem más szervezetek haláláról — hiszen a halál nemcsak a miénk, de minden más élő lényé is. A növények, az állatok csakugy halnak el, mint mink s mert az utóbbiak mindenben, halálukban is hasonlóbbak hozzánk, vizsgáljuk meg, mi hát az ő haláluk?

Az állatok halála kétféle: természetes és nem természetes. Ez utóbbivel ne foglalkozzunk. Minthogy minden, amit észlelhetünk az élettelen avagy élő világban, egyaránt mindig csak okozat, nagyon természetesen, ha a halál igaz mivoltát meg akarjuk ismerni, szintén csak okozat lévén, első sorban okát kell kikutatnunk. Ezzel pedig szorosan függ össze az a kérdés, hogy vajjon mikor és miért halnak meg az állatok, vagyis meddig élnek?

Erre sem tudunk röviden felelni, mert az állatok életkora oly különböző és elhalásuk közvetlen okai oly sokféleknek látszanak, hogy a legeltérőbb tényezők figyelembe vétele nélkül egyáltalában be sem tekinthetjük azt a tág mezőt, amelyre minket e kérdés kutatása vezet.

Számos és a legtöbb esetben eléggé megbizható megfigyeléseken alapuló feljegyzett adat áll rendelkezésünkre; első látásra tehát elég könnyen fogunk eligazodhatni e kérdés megfejtésében. De majd meglátjuk, nem csalódunk-e ebben, ha az adatokat összefoglalni és a tényeket mérlegelni kezdjük.

Az állatok elhalása illetőleg életkoruknak megfigyelése oly mindennapos dolog, hogy a legtöbb embernek már vannak némi fogalmai arról, legalább a közönséges állatokról; meddig élnek. Tudjuk a lóról, a kutyáról, a kakasról, a kanáriról stb. hány évig él, de más állatokról is; ha pedig ezeket a közkeletű adatokat összeveijük, arra a nézetre jutunk, hogy az állat nagyságával arányos — ugy látszik — az elettartama is: a nagy állat tovább él, mint a kicsiny.

Foglalkozzunk ezzel, vajjon helyes-e ez a véleményünk?

Kétségtelen, hogy az összes szervezetek között legkorosabbak lesznek a legnagyobbak, az óriási nagy fák; bár nem is tudunk megbizonyosodni abban, amit a mesélő nép mondákban őriz meg (a Capverdi-szigeteken állitólag 6000 éves Adansonia-fák vannak és 1—2000 éves tölgyek a monda ajkán nem is oly ritkák), mégis van elég biztos adatunk a sok száz évet élt fákról. Az állatok közül szintén az óriások a hosszuéletüek, a törpék pedig hamarább fejezik be életüket. A bálnák több évszázadot élnek át; az elefánt (mint házi állat) 200 éves kort ér el; a ló 40 éves lesz, a kutya rendesen 14-16 éves; a rigó 18 évig fütyöl, az egér állitólag 6 évvel éri be, a bogarak pedig általában csak egynehány hétig huzzák az életet.

De ha most még körültekintünk, akkor ugyan még sok e mellett bizonyitó adat birtokába juthatunk, azonban találunk majd elég olyant is, amely ellentmond eme véleményünknek.

Sok apró állat rendkivül sokáig él, ellenben némely nagyobb szervezet röviden pusztul el; a csukáról és a pontyról tudjuk, hogy ezek tulesznek az elefánton: vannak macskák, amelyek 40 évet élnek, mint a ló; sőt a varasbékák is is elérik ezt a tetemes évszámot; a rák és a disznó egyaránt 20 évig birja az életet és némely apró tengeri állatka (például a tengeri rózsa) 50 évig él — pedig a disznó talán ezerszer akkora, mint a rák, a ló és a macska között százszoros a különbség.

Ha tehát e tényekből következtetni akarunk, akkor csakis arra az eredményre juthatunk, hogy habár ugy látszik, mintha az állatok testének nagyságával arányos volna az életkor, mégis sok eset amellett tanuskodik, hogy nem épen ez a mérvadó és nem az állatok nagysága szabja meg az élet tartamát.

Mi lehet hát a döntő ebben? Ismét közelfekvő okot keresünk. Hiszen nem is képzelhető, hogy az elefánt kolosszális méreteiben olyan gyorsan fejlődjék ki, mint a törpe egér; előbbinek 24 évre, utóbbinak csak 3 hétre van szüksége ahhoz, hogy a megszületéstől számitva annyit összeszedjen magára, amennyire testi kifejlődéséhez szüksége van. Természetesnek látszik tehát, hogy a több időig fejlődő állat tovább is él azután. A kifejlődés időtartama határozná meg eszerint az élettartamot. Azonban ennek ellentmondásaul felemlithetjük mindjárt, hogy a lónak 4 év a fiatalsága, a macskáé csak 4 hónap, pedig mindakettő elél 40 évig; a rák 4 évig kűzködik, amig ivaréretté lesz és elél azután 20 éves kort, a cserebogár szintén minden 4-ik évben jelenik meg, mert addig fejlődik a földben s azután pedig csak egy-két hétig élvezi a napvilágot; a tiszavirág fejlődése hasonlóképen hosszu időt vesz igénybe, ez legalább egy esztendő és mégis csak egy napot él azután; a rövid fejlődésű varasbéka ellenben 40 évig birja. Még sok hasonló adat állna rendelkezésünkre, amely mindazt bebizonyitaná, hogy a fejlődéssel, a fiatalkor tartamával ugyan sok esetben látszólag

maga az élet. De jó idő, midőn a társaskörök nehéz füstös levegőjébe belefurakodik egy jobb, egy egészségésebb gondolat friss szellője, mely a hagyományos elvek alapját megingatja és belátják, hogy van ebben egy jó rész a nevetségességből, mert elvégre ember, ember s a kiváltság nem egy-egy százados névöröklésében rejlik ma már, hanem az egyéni tulajdonságokban. A diploma is csak a kenyérkeresetre lehet jó, mert ez sem egyesül mindenkor kedvező szép-sajátságokkal, ezt nem az iskolában tanitják már, ebből nem adnak osztályzatot, ebből nem kell vizsgát tenni a nagy fejű profes-zorok előtt. Ember legyen, szive, lelke legyen, ez kell! Mindenkinek van, csak nem igen törődik vele, a nemes plánták elfajultak és köztük felverte magát a dudva. És mikor a társaskörök nehéz füstös levegőjén mindinkább urrá lesz egy szebb, egy tisztább gondolat fénye, ennek a percnek emléket akarnak állitani. Igy történt az idén ez nálunk is. Nem nagyon veszedelmesek azok a válaszfalak, melyeket a társas egyesületek emeltek városunk társadalmi életében, de a közeledést, az egybeolvadást még csak egy estére is kizárták. Külön-külön tartották eddig estélyeiket s ha megis hivtak erre másokat, csupán a kényszeritő konvenció hatalma előtt hajoltak meg. Egy szebb idő tiszta sugara veti előre fényét, a válaszfalak oldalai töredeznek, előbb a régi idők moha vedlik le, aztán a fekete, foltos vakolat hull. Nem kell, hogy összedőljön, csak finomodjék kissé, legyen olyan, mint egy puha selyemfátyol, durván ugy sem illeti senki, és igy praktikusabb, mert a finom szövés utat enged a szemnek, nem gátolja a hangot és szebb is. Szilvester estéjén közelebb jönnek egymáshoz a különböző társas körök, egy oly körnek lesznek vendégei, melynek az elvei fönn és lenn mindenütt egyaránt tért hóditanak, nem társas egyesület, nem az ellentétek harcosa, sőt ugylátszik a legszebb közvetitő szerepére vállalkozott. Nem tagadjuk: nagyon örültünk, hogy a kanizsai társas körök magukévá tették az *„Irodalmi és művészeti kör“* óhaját, hogy Szilveszterkor egyik sem tart mulatságot, hanem összefüződve egy helyen adnak egymásnak találkozót. *Mindennek nagyon örültünk — de ime egyszerre csak elődöl a Kaszinó, és azt mondja, én nem teszem.* Furcsa, csodálkozunk rajta, az okát nem is keressük, mert nincs erre mentség, nem lehetett okuk. Éppen a Kaszinótól nem vártuk volna ezt! Igen, éppen tőlük nem! Hisszük, hogy még elég jókor elállnak e terjük mellől, nem fogják épp ők megakadályozni a közeledést, a melyet legjobban maguk is óhajtottak mindenkor.

— **Festészeti iskola.** *Major* Jenő, tartalékos hadnagy, ki már a budapesti festészeti akadémián — mint növendék is — feltünést keltett tehetségével, — Nagy-Kanizsán, az Erzsébet-téren (a régi urodalmi épület emeleti részében) műtermet és festészeti iskolát rendezett be. Már a nő-világ elsőkelőbbjeiből többen jelentkeztek a festészeti iskolába. Még mindig fogad el jelentkezőket. A festő-művészet iránt érdeklődők bizonyára sietni fognak a műtermet kellemes találkozási, buzditási és haladási helyül felhasználni. Mi is örömmel üdvözöljük a fiatal festő-művészt és melegen óhajtjuk, hogy itteni szereplésének sikerüljön egy kissé lelkesebb művészi érdeklődést és hangulatot vinni be a mi egykedvü szintelen társadalmi életünkbe. Legközelebb ezzel a festészeti iskolával még részletesebben is foglalkozunk.

— **Babák bálja.** A legtöbbje előbb elbucsuzott otthon a fürészporos kis viasz bábutól. Megölelte, megcsókolta, figyelmeztette, hogy ne rakoncátlankodjék, jó legyen, sirni nem szabad, mert a kis mama ma bálba megy, ugy bizony, bálba Nem zongorán fogják ma a walzert játszani, hanem cigányok, valóságos élő cigányok fogják huzni hegedűn. Ha jó lesz a baba, a kis mama holnap korán reggel mesélni fog, elmondja hogy mulatott. Nem édes babuska, nem foglak én téged ott sem elleledni, ott is rád gondolok, de nem szabad aztán csintalankodni. És sok helyen megcsókolta a kellemetlensz agu viaszbabák kenderszőke fejét, még egyszer kinyitották annak a szép kis doboznak az ajtaját. A baba ott feküdt a selyem pólyák között mereven, piros arcán, vonalnyi csöpp ajakán az örökös mosolylyal. És a kis mamák elmentek a bálba. A többi is alig tart messzebb, a bokán felül jókora kilátszik még a harisnyából és igen sokan összetévesztik a vármegyékszékhelyeit, pedig csak a mult évben tanulták. — Kedves szőke, barna kis babák, apró kisasszonykák, kik csak maguk között tanultak táncolni, mert igy akarta ezt néhány tudós pedagogus. A pedagogusok ezt bizonynyal jobban értik, igy akarták, hát igy volt. Egy próba után azonban teljesen beleélték magukat a helyzetbe a kicsi kisasszonykák és *Neufeld* Béla növendékeinek koszorucskája igen szépen sikerült vasárnap. Eljöttek a mamák, papák, eljöttek maguk a szigoru tanitónők is, hogy meggyőződjenek: mit tanultak a kis babák. Kedves szép est, csupa édes mosolygó arc, mintha Rafael pici angyalai otthagyták volna a nagy vásznakat, és eljöttek a Kaszinó disztermébe és táncoltak komolyan, vigyázva. A polgári leányiskola növendékei a menüett-valcerrel megmutatták, hogy mesterük sokat foglalkozott velük. Szépen, ügyesen táncoltak, a közönség zajosan megtapsolta a formás lejtést. Egyik legérdekesebb pontja volt a koszorucskának a magyar szóló Nyolc kedves kis baba lejtette kecscsel, kimérten. Az ingások, a hajlások szépek, formásak voltak; nem tévesztette el egyik sem az ütemet. A fordulatok simák, pontosak, sehol a legparányibb eltérés, a bokázásnál az éles csilingelés, a sarkantyuk pengésének ritmusa vele tartott a zenével. — Zugó tapssal honorálták graciöz, szép táncukat és az est folyamán még vagy kétszer meg kellett ismételniök. Egész tizenegy óráig volt csak szabad a gimnazistáknak mulatni, amiért a pici táncosnők persze haragudtak, de azért mulattak ők tovább is. A sikerült kis mulatság két órakor ért véget. *Horváth* Laci különös jókedvvel, igazi művészettel játszott ez este. Az utóbbi időben feltünően nagy gondot fordit zenekarára és ő maga is a régi évek szenvedélyével kezeli ismét a vonót. Ezzel persze csak magának használ legjobban, visszahóditja régi jó hirnevét.

— **A népkonyháról.** A *Szegények Tápintézete* (Népkonyha) az uj idény megkezdésekor küldi szét a mult idényről szóló kimutatásait és ez által alkalmat nyujt arra, hogy akkor foglalkozzék a nagyközönség a népkonyhával, midőn ez ismét megkezdte emberbaráti működését. A most kiadott 1897/98. évi kimutatás a népkonyha 10-ik évéről számol be és öt részre oszlik. I. *A pénztár forgalmi kimutatás*; II. *a vagyoni állapot*; III. *a forgalmi kimutatás*; IV. *természetbeni és egyéb adományok és* V. *a számvizsgáló bizottság jelentése.* A pénztárforgalmi kimutatásból azon kellemes meggyőződésre jutunk, hogy a város és ennek minden rétege, pénzintézeteink, de még számos idegen emberbarát is jóakaró támogatásban részesiti ezen áldásosan működő intézményt, melynek *évi bevételei* 2035 frt 25 kr, tényleges *kiadásai* pedig 1781 frt 08 krajcárra rugtak. Az intézet jelenlegi *vagyona* 4004 frt 60 kr. — Hogy mily nagy munkát végez a népkonyha a humanizmus terén, annak tényes bizonyitékát szolgáltatja a forgalmi kimutatás. A népkonyha a mult télen 1897. november 18-tól 1898. március 19-ig tehát 122 napon át volt nyitva. Ezen idő alatt *étkezett* 21407 iskolás gyermek 3240 felnőtt, *összesen 24647 egyén* ezek közt összesen 2216 volt a fizető, tehát *22431 egyén ingyen* jutott tápláló izletes meleg ebédhez. Ezen nagymérvü jótékonyság gyakorlását az tette lehetővé, hogy földbirtokosaink és más emberbarátok az édes anyaföld termékéből segélyezték a népkonyhát. Burgonya, bab, káposzta, tüzifa és sok minden egyéb van felsoro va a természetbeni és egyéb adományok kimutatásában. Sokan elküldtek egyetmást a nélkülözhető feleslegből — a nélkülözők seregének mely a népkonyhában találja meg édes otthonát. — A számvizsgáló bizottság kijelenti, hogy a kimutatásokat rendben találta. Ezen jelentést mi kiegészitjük azzal, hogy teljes elismeréssel adózunk a népkonyha vezetőségének és első sorban annak lelkes elnökének *Vidor* Samuné urnőnek, ki az intézet titkárával *Rosenfeld* Lajos kollegánkkal az intézet keletkezése óta, tehát már 10 éven át fáradhajatlan munkássággal hat oda, hogy a népkonyha megfelelhessen mindinkább nagyobbodó feladatának. De ehhez nem elegendő a vezetőség lelkes ügybuzgósága; a főkellék a nagyközönség áldozatkészsége, mely elég szépen nyilvánult ugyan a multban, de látva a népkonyha áldásos működését, bizonyára még impozánsabban fog nyilvánulni a jövőben.

— **Katalin-bál Pacsán.** *Kotsy* Antal jóhirü vendeglőjében Pacsán november hó 27-én a keszthelyi zenekar közreműködésével zártkörü Katalin-bál tartatik. — Belépti-dij személyenkint 1 korona, családjegy 2 korona.

— **A Weiser-gyár ujabb diadala.** Alig egy pár hete, hogy hirt adtunk a Weiser gyár győzelméről, melyet a *Zala-Drill* sorvetőgépével a Maros-Torda vármegyei gazdasági egyesület által október havában Maros-Vásárhelyen rendezett gépkiállitáson aratott. Akkoriban elnyerte az első arany-dijat; hasonló kitüntetés érte f. hó 19-én *Hódmező-Vásárhelyen* a gazdasági egyesület által a földmüves iskolai telepen rendezett vetőgépversenyen, hol ugyancsak az országhirü *Zala-Drillel* minden konkurenciát háttérbe szoritva, elvitte az *első dijat*: *az arany-érmet.* A második és harmadik dijjal Kühne mosonyi cég vetőgépei jutalmazattak.

— **A fogházi ipar.** A kereskedelmi és iparkamara előtt már ismételten panasz tárgyát képezte, hogy a fogházak iparüzletei a kisiparosokkal egészségtelen — a szabad ipart elölő — versenyt folytatnak. A nagykanizsai kir. ügyészség a végből, hogy ezen konkurrenciát végleg megszüntesse, elrendelte, hogy a kisiparosok szokott megrendelésének tárgyát képező esztergályozott butoralkatrészeken felül első sorban egész berendezések u. m. ebédlők, hálószobák, ruhatárak gyártassanak. Ilyen diófa- és tölgyfából ó-német, renaissance, barokk és angol stylben előállitandó berendezésekre a megrendelések bármikor elfogadtatnak. Minthogy a kisiparosok egész szobaberendezéseket nem készitenek, minthogy tovább a fogházi készitmények nagyobbára exportárukat fognak képezni; minthogy végül a butoralkatrészeknek esztergályozása kizárólag az asztalosok érdekében azok megrendelésére foganatosittatik: a rabmunka versenyének veszélyéhez fűződő aggodalom eloszlatottnak tekinthető.

— **Alomrontó katonák.** A reggeli órákban a Király (Német) utcán át a gyakorlótérre kivonuló cs. és kir. csapatok a fenálló hadtestparancsnoksági rendelet ellenére a lakosság nyugalmát felzavaró dobszó mellett menetelnek. *Erre felhivjuk a parancsnokság szives figyelmét.* Az alosztályokat vezénylő altiszteknek tudniok kell azt, hogy reggel a városon belül dobolni és trombitálni nem szabad.

— **Balatoni halászat.** Siófokon egy részvénytársaság alakult, mely a »Balatoni Halászati Társulatok«-tól az egész balatoni halászatot 25 évre bérbe vette. A részvénytársaság százezer forint alaptőkével, 100 frtos részvényekre alakult. Miután a bérlő részvénytársaság haltenyésztés céljából is nagy beruházásokat

Honi ipar.

TORONTÁLI SZŐNYEGGYÁR RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG.

Egyedüli Magyar szőnyeggyár.

Készit: kézzel csomózott **szmirna szőnyegeket**, terem-, szalon-, ebédlő-, háló-, boudoir- és uriszobák részére mindenféle nagyság és stilben, bármely rajz szerint: **hollandi futószőnyegeket, keleti** (karamani) **függönyöket, torontáli szerb szőnyegeket** (Tyilin), **teritők, függönyök, divánátvetők** stb. részére. 292—20

Főraktár: BUDAPEST, VI. kerület, Andrássy-ut 4. szám.

Dusan felszerelt raktár mindennemü, a szőnyeg-szakmába vágó cikkekben, u. m. olcsóbb fajtáju szőnyegek, függönyök, teritők, takarók, ablakvédők szoba és lépcsőrácsok

Honi ipar.

csinál, azt remélik, hogy a Balatonban a halakat meg fogják szaporitani s uj fajtákat honositanak meg. Kérdés, hogy olcsóbb lesz-e nálunk a balatoni hal, vagy egyáltalán kapható lesz-e, mert nem lehetetlen, hogy a részvénytársaság nagyobb nyereség okáért minden valamire való halat a nagyvárosok piacain fog eladni.

— **Szökött rab.** Mig élvezhetné saját kénye szerint a szabadságot, addig visszaél vele s a fogházak vasrácsos kicsi ablakán tul hiába vigyáznak az ember egészségére, kellemetlen ott az élet, rosszabb a katonaságnál. Hét évig ült már *Kolompár* János kóbor cigány a soproni fogházban, de még három hátra volt. Vágyott a szabadság után, a mi elmult az már semmi, csak a mi még jön, az volt a hosszu. Meg szökött. Nehány napig élvezte a meg nem engedett szabadságot, a héten elfogta őt a keszthelyi csendőrség az alsó-pákoki erdőben és visszavitték Sopronba.

— **Borzasztó halál.** Nagy takaritást végzett *Szalay* Gyuláné megyeri lakos, az udvaron forró vizzel mosta a bútorokat, de egyszerre mellette termett három éves fiacskája, ki epileptikus rohamokban szenved. A kis gyereken hirtelen erőt vett a nehéz betegség és belevágta magát a forró vizzel telt teknőbe. Dacára a gyors orvosi segélynek, a szenvedett égési sebekbe belehalt a kicsike.

— **Humor a vidéken.** *Vendég a korcsmáros leányához*: „Ugy-e kisasszony, kaphatunk kocsit Lendvára?"

A korcsmáros leánya: „Oh igen; de csak egy lóval, mert édes apám Lentiben van."

Szinház.

Mogorva, lusta ősz, de benne fekszik a komor szürkeség nehéz mozdulatlanságában a tél fagyos lehelete; ha az ablakon át nézzük otthon: sejtjük, látjuk; a szinházban — *éreztük*, de mennyire. Nem is igen csodáljuk, keresni, meg éppenséggel nem keressük, miért maradt az első előadásnál oly hideg a közönség. Nem tudott felmelegedni, fázott, didergett. Nem a szinészek a hibásak, legalább mindenben nem, inkábba fütetlen terem. A bemutató előadás végét alig várta a közönség; kevés figyelmet forditottak a szinpadra, mindenki saját magával volt elfoglalva. Mikor olyan nagyon hideg volt. Tapsolni tapsoltak, inkább a maguk kedvéért, hogy meg ne dermedjenek. Igy élveztük végig az első előadást. Kezdetnek éppen nem kedvező. Csupa ismeretlen név, kikről eddig keveset hallottunk.

Vasárnap egy ismeretlen iró népszinművét mutatták be, *Papp* János „*Cseperke kalap*" cimü darabja került szinre. Egy valamire való ujságiró csak szük időben szentelne ennek a paraszt tragédiánk tizenöt sort a hirrovatban. Papp János három felvonást gyártott ebből a mindennapi üres témából. Minden történik ebben a darabban, csak éppenséggel nem cselekszik senki semmit, a mi szorosan a darabhoz tartoznék. Zagyva tömkelege ez a darab az összefüggéstelen jeleneteknek, a legfurcsább helyzeteknek. Jönnek, mennek és hogy valami történjék is, megölnek egy féltékeny férjet, egy börtönből megszökött rabot, a kinek nincs oka a féltékenységre és a kit igaztalanul ölnek meg. Papp János előtt erre a darabra nem nyilott meg a magyar drámairodalom történetének kissé berozsdásodott nagy kapuja. A népszinművek hagyományos, megvénhedt alakjaival találkozunk, sehol semmi jele az eredetiségnek, a drámairói tehetségnek. Hazugság ebben minden. Ujból fáztunk, de ehhez most már a darab is hozzájárult, bármennyire törekedtek is a szereplők, ebből ugyan ki nem halászhat a legnagyobb talentum két percnyi figyelmet.

Az egészben legtöbbet ért *Nógrády* János szép éneke, ami ugyan nem a szerző érdeme; Nógrády nehány ismert Dankó-nótát énekelt az ő behizelgő, lágyan, tisztán csengő tenorján. Nem nagy terjedelmü a hangja, de élvezet hallgatni, s ami ritka az énekeseknél, játszani is tud. Meg is tapsolták nehányszor szivesen. *Teőreők* Malvin kedves volt, sajnáltuk szegénykét abban a szellős ruhában. *Fekete* Béla többször élénk derültséget keltett kicsi szerepével. *Bánfalvy* mindvégig otheloskodott, *Lukácsi* Aladár pedig egy fiók Jágot mutatott be. A karzat, vasárnap lévén — folyton nyugtalankodott, sőt két hadfi össze is veszett, mig végre az egyiket a rendőrök elvezették. Egyéb baj nem történt.

Hétfőn: szünet.

Kedden már nem volt szükség a téli kabátokra, egészen más, vidám, kellemes élet uralkodott a nézőtéren, a telt sorok azonnal elárulták, hogy az igazgató kissé figyelmetlen volt az első két előadásnál, de még elég korán megértette, hogy a mi közönségünkből hiányzik az a nagy áldozatkészség, hogy három órán át fütetlen teremben dideregjen. Fűtöttek és ezzel egyszerre más, kedvezőbb lett a kép, a közönség jól mulatott az „*Álarcos bál*" sikerült előadásán.

Fekete Béla minden tekintetben kiaknázta szerepének jó oldalat, ugyannyira, hogy még a partnerei sem álhatták meg, hogy ne mosolyogjanak. *Feketéné* kedves volt, ügyesen szőtte cseleit és egy dicséretreméltó szép tulajdonságot fedeztünk fel benne: természetességét. Olyan ritka sajátság ez a vidéki szinészek között. Ügyes és élénk volt *Nagy* Mariska. *Teőreők* Malvin ugy látszik nem volt megelégedve kicsi szerepével, egyébként kérjük őt, tekintsen ezentul az oldal ülések két első során messzebb is, ne csak ennek a két sornak játszék, ha játszik, azontul is van közönség. *Csige* Lajos még mindig nem tud tisztán, érthetően beszélni. *Makai* Elemér (Flótás) neve elé ebben a szerepében valóban odaillett az a jelző, melyet ő maga is sokszor használt, hiszen tudja: a gazdag ellentéte. Nem volt ő mérnök, ej dehogy volt, ha csak ezt nem vette olyan értelemben, a mivel a rőfös-segédeket csufolják. A sugóval jó barátságban állhat, mert egyre az ő szavára hallgat, egyre azt lesi: mit mond ő. — Az előadás elég gyorsan gördült, csak itt ott akasztotta meg egyesek szerepnemtudása. A közönség a felvonások után sokat tapsolt.

Szerdán: „*Niióbe*" került szinre,

S—ó.

Törvényszék.

Végtárgyalások és itélethirdetések.

November 1898.hó 25-én.

Hatóság elleni erőszak büntette miatt vádolt Ákoston József elleni bünügyben vég tárgyalás.

Zsarolás vétsége miatt vádolt Cyurán Ferenc elleni bünügyben. Folytatólagos végtárgyalás.

Sikkasztás büntettével terhelt Pévec János elleni bünügyben végtárgyalás.

Hatóság elleni erőszak büntette miatt vádolt Kecskés István s társai elleni bünügyben itélethirdetés.

Magánlak sértés büntette, könnyü testi sértés vétsége, közcsend elleni kihágás miatt vádolt Kreszinger György s társa elleni bünügyben itélethirdetés.

Magánlaksértés büntettének kisérlete, becsületsértés vétsége és közcsend elleni kihágás miatt vádolt ifj. Tóth Szári Márton s tsai elleni elleni bünügyben itélethirdetés.

CSARNOK

A halálról.

Irta: **dr. Lendl Adolf.**

Mi a halál? — Ki tudná megadni e kérdésre a feleletet? — Röviden talán senki, mert valljuk be őszintén, még nem is igen gondolkoztunk fölötte s ha akartunk volna fölötte gondolkozni, akkor mindig egy fájó érzés fogta el gondolatainkat — hiszen kinek szivét nem szomoritotta volna el már a halál kegyetlensége s kinek esze erejét nem győzte volna le ennek a fájó érzésnek az emleke? Nem az eszünk, de a szivünk érzelme felelt mindig kérdésünkre; azért is nem is tudjuk, hogy mi a halál? Csak hiszünk róla valamit, azt, hogy a halál az élet befejezése. Pedig ez nem áll!

Gondolkozzunk a halál fölött és nehogy a bánat elfogjon, vagy megtévesszen bennünket, ne elmélkedjünk magunkról és szeretteiteinkről, hanem más szervezetek haláláról — hiszen a halál nemcsak a miénk, de minden más élő lényé is. A növények, az állatok csakugy halnak el, mint mink s mert az utóbbiak mindenben, halálukban is hasonlóbbak hozzánk, vizsgáljuk meg, mi hát az ő haláluk?

Az állatok halála kétféle: természetes és nem természetes. Ez utóbbivel ne foglalkozzunk.

Minthogy minden, amit észlelhetünk az élettelen avagy élő világban, egyaránt mindig csak okozat, nagyon természetesen, ha a halál igaz mivoltát meg akarjuk ismerni, szintén csak okozat lévén, első sorban okát kell kikutatnunk. Ezzel pedig szorosan függ össze az a kérdés, hogy vajjon mikor és miért halnak meg az állatok, vagyis meddig élnek?

Erre sem tudunk röviden felelni, mert az állatok életkora oly különböző és elhalásuk közvetlen okai oly sokféleknek látszanak, hogy a legelitérőbb tényezők figyelembe vétele nélkül egyáltalában be sem tekinthetjük azt a tág mezőt, amelyre minket e kérdés kutatása vezet.

Számos és a legtöbb esetben eléggé megbizható megfigyeléseken alapuló feljegyzett adat áll rendelkezésünkre; első látásra tehát elég könnyen fogunk eligazodhatni e kérdés megfejtésében. De majd meglátjuk, nem csalódunk-e ebben, ha az adatokat összefoglalni és a tényeket mérlegelni kezdjük.

Az állatok elhalása illetőleg életkoruknak megfigyelése oly mindennapos dolog, hogy a legtöbb embernek már vannak némi fogalmai arról, legalább a közönséges állatokról, meddig élnek. Tudjuk a lóról, a kutyáról, a kakasról, a kanáriról stb. hány évig él, de más állatokról is; ha pedig ezeket a közkeletű adatokat összevejjük, arra a nézetre jutunk, hogy az állat nagyságával arányos — ugy látszik — az élettartama is: a nagy állat tovább él, mint a kicsiny.

Foglalkozzunk ezzel, vajjon helyes-e ez a véleményünk?

Kétségtelen, hogy az összes szervezetek között legkorosabbak lesznek a legnagyobbak, az óriási nagy fák; bár nem is tudunk megbizonyosodni abban, amit a mesélő nép mondákban őriz meg (a Capverdi-szigeteken állitólag 6000 éves Adansonia-fák vannak és 1—2000 éves tölgyek a monda ajkánném is oly ritkák), mégis van elég biztos adatunk a sok száz évet élt fákról. Az állatok közül szintén az óriások a hosszuéletüek, a törpék pedig hamarább fejezik be életüket. A bálnák több évszázadot élnek át; az elefánt (mint házi állat) 200 éves kort ér el; a ló 40 éves lesz, a kutya rendesen 14-16 éves; a rigó 18 évig fütyöl, az egér állitólag 6 évvel éri be, a bogarak pedig általában csak egynehány hétig huzzák az életet.

De ha most még körülnézünk, akkor ugyan még sok e mellett bizonyitó adat birtokába juthatunk, azonban találunk majd elég olyant is, amely ellentmond eme véleményünknek.

Sok apró állat rendkivül sokáig él, ellenben némely nagyobb szervezet röviden pusztul el; a csukáról és a pontyról tudjuk, hogy ezek tulteszik az elefánton: vannak macskák, amelyek 40 évet élnek, mint a ló; sőt a varasbékák is is elérik ezt a tetemes évszámot; a rák és a disznó egyaránt 20 évig birja az életet és némely apró tengeri állatka (például a tengeri rózsa) 50 évig él — pedig a disznó talán ezerszer akkora, mint a rák, a ló és a macska között százszoros a különbség.

Ha tehát e tényekből következtetni akarunk, akkor csakis arra az eredményre juthatunk, hogy habár ugy látszik, mintha az állatok testének nagyságával arányos volna az életkor, mégis sok eset amellett tanuskodik, hogy nem épen ez a mérvadó és nem az állatok nagysága szabja meg az élet tartamát.

Mi lehet hát a döntő ebben? Ismét közelfekvő okot keresünk. Hiszen nem is képzelhető, hogy az elefánt kolosszális méreteiben olyan gyorsan fejlődjék ki, mint a törpe egér; előbbinek 24 évre, utóbbinak csak 3 hétre van szüksége ahhoz, hogy a megszületéstől számitva annyit összeszedjen magára, amennyire testi kifejlődéséhez szüksége van. Természetesnek látszik tehát, hogy a több időig fejlődő állat tovább is él azután. A kifejlődés időtartama határozná meg eszerint az élettartamot. Azonban ennek ellentmondásául felemlithetjük mindjárt, hogy a lónak 4 év a fiatalsága, a macskáé csak 4 hónap, pedig mindakettő élel 40 évig; a rák 4 évig kűzködik, amig ivaréretté lesz és élel azután 20 éves kort, a cserebogár szintén minden 4-ik évben jelenik meg, mert addig fejlődik a földben s azután pedig csak egy-két hétig élvezi a napvilágot; a tiszavirág fejlődése hasonlóképen hosszu időt vesz igénybe, ez legalább egy esztendő és mégis csak egy napot él azután; a rövid fejlődésű varasbéka ellenben 40 évig birja. Még sok hasonló adat állna rendelkezésünkre, amely mindazt bebizonyitaná, hogy a fejlődéssel, a fiatalkor tartamával ugyan sok esetben látszólag

többé-kevésbbé párhuzamban halad az élet tartama is, de azért még sem ez szabja meg az élet hosszát, vagy rövidségét,

Könnyen elhihetnők most azt is, külön-ösen ha magunkra is gondolunk, hogy az életműködéseknek élénksége, az élet rohamos és nyugtalan lefolyása, a küzdelem- és veszedelemteljes lét, az állat örökös mozgása, törődése, szenvedése stb. mindezek olyan okok, amelyek az életet megrövidítik; ellenben a tunya életmód, a mozdulatlanság, vagy a jólétben elpuhulás, a szervek és erők csekélymértékű igénybevétele, a test kímélése pedig hosszabb ideig tartják meg a szervezetet életképességében.

Tévedünk, ha ezt hisszük; erre csakugyan nem feltehetünk súlyt; igaz ugyan, hogy a lomha béka elő addig, mint a ló; igaz ugyan, hogy az élénk életű majmok mind rövidebb életűek, mint más hasonló nagyságu állatok és hogy a majdnem mozdulatlan apró tengeri rózsa élettartama akkora, mint a nagy emlősöké; a kagylók számos évtizeden át folytatják lassumenetelü életüket, sőt évszázadokat is megérnek, holott az élenkebb bogarak és pillék csakhamar beletérnek az örök nyugalomba — tény mindez és még számos hasonló példával lehetne erről való nézetünket támogatni, ha nem volna ugyanannyi ellentmondás is. Ime itt vannak a madarak, egy egész nagy állatcsoport, amely tiltakozik eme nézettoglalásunk ellen. Alig vannak állatok meg azonfelül, amelyeknek élete oly élénk mozgékonyságban, örökös és nagymértékü erőlogyasztásban (repülés), folytonos munkásságban és küzdelemben, meg gyakran szomoru nélkülözésben folyna le, mint a madaraké — pedig mindezek ugyszólván kivétel nélkül hosszu sőt feltünően hosszu élettűek. A vad lovak, a zebrák, melyek szabadon élnek, körülbelül 20—30 évig birják, és fajaik kipusztulnak és kipusztultak; az a szegény, örökké erőlogyasztásra kiválóásra kárhoztatott, természetéből kivetőztetett, igavonóul tenyésztett ló pedig, az sokáig él és bár az emberek beleavatkoznak szaporodásának természetességébe is és erőszakkal fogyasztják saját küzdelmeinek könnyebbítése okából a hü és tehetetlen állatot és beletörik saját szenvedéseikbe: ime, ez az állat sokáig él és még sem pusztul ki, de tuléli szabad fajrokonait. Azok az állatok, amelyek oly nehezen tudnak boldogulni és nehéz sorsuk van, mint a farkasnak, a rókának, a nyulnak, mindezek aránylag hosszu életet élnek. Ellenben a kényelmesen és bőven táplálkozó, de meg minden tekintetben védett parazíták általában rövidesen fejezik be földi pályájukat; a bolha, a tetü csak napokat, vagy heteket élnek és szinugy a poloska, meg a kulancs is akkori ha könnyen elősködhet; ha pedig kedvezőtlen az élete sorja, ha éhséggel kell kiküzdeni, ha nem juthat hozza a gazdához, amelyet megszívna, ha kereséglés, nélkülözés, koplalás a sorsa, akkor éveken át, sőt évtizedeken át él meg ugyanaz az állat. Valamely közönséges lepke hernyója például, amely tápláló nőyényén kel ki a petéből, ott nyomban megtalálja az egész életére való eleséget is; mozognia, fáradnia nem kell; a környezetéhez való hasonlatossága, szőrös volta, utálatossága, teste alakja és színe, mindezek passziv védelmei; meg van óva mindenfélé, ami bánthatja és im, hamar fejezi be életét mint hernyó és mint báb, meg pillangó. Egy másik lepke pedig, épen olyan az élete mint ezé, éveken át marad meg mint hernyó és báb, sőt néha mint lepke is két nyarat lát. A selyemhernyó, amely csakugyan nem emészti életerejét, mert bizzen házi állatként tenyésztjük, ápoljuk és etetjük, ez rövidéletü; ellenben a legmunkásabb rovarok, amelyek mindig csak dolgoznak, tör dnak, mozognak, nem maguk esznek, de táplálnak másokat, amelyek épitenek, rabolnak, rontanak, bontanak: a hangyák, a termeszek, a méhek — mindezek évekig maradnak meg testük minden erejében.

Tehát az élet ek gyors tempóban haladása, a szervezet erőinek folytonos fogyasztása az élet változatosságaiban, az állat veszélyeztetett és ezért nyugtalan életmódja, a bajlódás stb. nem okozzák a test gyorsabb kimerülését, vagyis a halál korai bekövetkezését.

Minthogy az eddigiek, amikat pedig oly közelfekvő okoknak gondoltunk, általában kielégitő magyarázatra nem vezettek, ismét máslelé kell kutatnunk.

(Folytatása következik.)

Szerkesztői üzenetek.

Elitélt kortesvezér. Saó sinos róla, Németh Géza az elitélt kortesvezér Szepetnekes képlán. Bajtóldba, nem a török-becsei, hanem a török-bálinti plébánost értettük a fekete kiénák legtöbbjén alatt.

H. K. Szíveskedjék felkeresni beszélnünket a szerkesztőségben.

N. I. Sohn! Mi is azt mondjuk — soha! Boldog lehet azért, ha mindjárt nem is tud jó verseket irni, eddig sohsem hallottuk, hogy a verseiés a boldogság egyik alkotó eleme lenne.

Keretye. A lapszaknak szántakat megkaptuk. A szépen, szellemesen megirt tárcát, valamint a csinos költeményt is közölni fogjuk.

Béen. Becses cikkjének minden részével teljesen egyetértünk. Annyira beletalált lelkünkbe, hogy — szerény óhajtói eltérőleg — magasabb helyre méltóznak itéltük.

Laptulajdonos és kiadó:
FISCHEL FÜLÖP.

Hirdetések
felvétetnek
FISCHEL FÜLÖP
könyvkereskedésében
Nagy-Kanizsán.

Kérje
a The Continental Bodega Company
világhirü spanyol és portugál borait
Sherry
Portbor
Malaga
Madeira
Tarragona stb.
Kaphatók az összes finomabb fűszer és csemege kereskedésekben, valamint poharanként az előkelőbb szállodák, kávéházak és vendéglőkben.
Sajátfiók, csak is Budapest IV Kossuth-Lajos és Ujvilág utcza sarkán, a Gentry Casinoval szemben.
Kaphato
NEU és KLEIN
fűszerkereskedésében
NAGY-KANIZSÁN

Amerikai zsebórák.
Jótállással, hogy a nickel szinét nem változtatja, szerkezete pontosabb és jobb, mint a legdrágábbaké.
Ara darabonként 3 forint.
Jótállás mellett, míg a készlet tart.
Hozzá ezüstös óralánczczal 60 kr.
Önberetváló készülék.
Fox, valódi solingeni gyártmány, sok kiállitáson kitüntetve, gyakorlás nem kell. Megvágás kizárva. Tiszta és kényelmes munka. Bőrbetegségtől megment. Tartós és pénzmegtakaritó.
295—30 Darabja 3 forint.
A penge *** csillagos acélból és a többi részei alpaccából vannak.
Egy külön penge hozzá 1 forint.
Megrendelhető:
POLLAK SANDOR főbizományosnál
BUDAPEST, V. ker. Kálmán-utca 17.
Gyüjtőknek 5 drb után egy ingyen küldetik.

7925|tk. 898. 341—1

Arverési hirdetmény.

A nkanizsai kir. tszék mint tkvi hatóság részéről közhirré tétetik, hogy özv. Szabó Jánosné szül. Plander Katalin b.-magyarodi lakós végrehajtatónak — Szabó János komárvárosi lakós végrehajtást szenvedő ellení 350 frt tőke, — ugy özv. Szabó Jánosné szül. Plánder Katalin és Szabó Anna férj. Szalai Istvánné b. magyarodi lakós végrehajtatóknak, — ugyanazon végrehajtást szenvedő ellení 20 frt per, 18 frt 40 kr. végrehajtás kérelmi, 13 frt 85 kr. jelenlegi s a még felmerülendő költségek iránti végrehajtás a fent nevezett kir. törvényszék területéhez tartozó a komárvárosi 125. sz. tjkvben + 156. hrsz. alatt nevezett végrehajtást szenvedő tulajdonául felvett s 229 frtra és ugyanazon tjkvben + 1514. hrsz. a. felvett s 50 frtra becsült ingatlanok, — valamint a komárváro i 719. sz. tjkvben + 1545. hrsz. alatt fele részben özv. Szabó Jánosne szül. Plánder Katalin és fele részben Szabó János tulajdonául felvett és 32 frtra becsült ingatlan (ez utóbbi az 1881. évi LX. t. c. 156. § a) pontja értelmében)

1899. évi January 25. napján d. e. 10 órakor,

Komárváros község házánál dr. Rothschild Samu felperesi ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános árverésen eladatnak.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár.

Arverezni kivánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni.

Kelt Nagy-Kanizsán, a kir. tvszék mint tkvi hatóságnál, 1898. évi nov. hó 3. napján.

GÖZONY,
kir. tvszéki aljbiró

közölje velünk becses czimét.
LEVELEZŐ-LAP
utján
s mi azonnal küldjük Önnek husáraink, füstöllhusaink és mindennemü kalbászfélék árjegyzéket franco díjmentesen!
Sabaria-sonka és díszmoxsir.
Sabaria kalbászok és delikatessek.
ELSŐ SZOMBATHELYI
SERTÉSHIZLALDA ÉS HUSFÜSTÖLŐGYÁR
SZOMBATHELY.

Nyomatott Fischel Fülöp laptulajdonosnál Nagy-Kanizsán 1898.

Huszonötödik évfolyam. 95. szám.

Szerkesztőség: városház-épület Fischel Fülöp könyvkereskedésében.

A szerkesztővel értekezni lehet naponkint d. u. 4—5 óra közt.

Minden intézendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Kiadóhivatal: Városházépület: Fischel Fülöp könyvkereskedése.

ZALA

Politikai lap.

Megjelenik NAGY-KANIZSÁN, hetenkint kétszer: vasárnap s csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre 12 korona (6 frt — kr.
Félévre 6 korona (3 frt — kr.
Negyedévre 3 korona (1 frt 50 kr

Nyilttér petitsora 10 krajcár.

Előfizetések, valamint a hirdetésekre vonatkozók Fischel Fülöp könyvkereskedésére intézendők.

Bérmentetlen levelet csak ismert kezekből fogadunk el.

Egyes szám ára 10 krajcár.

Nagy-Kanizsa, 1898. | Felelős szerkesztő: SZALAY SÁNDOR. | Vasárnap, november 27.

A kisgazdák ingyenes kirándulásairól.

A mezőgazdaság jelenlegi vezérének dr. Daránvi Ignác földmivelésügyi miniszternek a kisgazdák javára életbeléptetett reform-intézményei sorában nem utolsó helyen áll azon bőkezű gondoskodása, mely szerint a földmüvesnép a jobb gazdálkodási fogások szemléleti uton történhető elsajátítása céljából és illetőleg a hasznos okulás és tapasztalás okáért teljesen ingyen látogathatja a hozzá legközelebb tekvő azon kincstári mintagazdaságokat, melyeket a kormány a ménesbirtokokon folytat illetve berendezett.

Ezen ingyenes kirándulásoknak szervezete a következő. Az egyes községbeli vagy lkörnyékbeli, kirándulásra összeiratkozott egkevesebb 20 és legfellebb 100 tagból álló csoport egy vezető alatt (gazdasági vándortanitó, körjegyző, állatorvos stb) bejelenti kirándulási szándékát a megyei gazdasági egyesület titkárjánál; egyuttal előre jelezvén a megérkezés napját a megtekinteni szándékolt ménes-urodalam igazgatóságánál is.

A gazdasági egyesületi titkár megküldi a vezető kezére a kirándulók névsorát tartalmazó vasuti-igazolványt, melylyel a vasuton el és vissza fél-jegygyel utazhatni, s mely vasuti költséget a földmivelésügyi miniszterium fedezi, de a megyei gazdasági egyesület előlegezi, illetve a kirándulás vezetőjének kezére az elindulás előtt kiküldi.

A kirándulókat a végállomáson a mintagazdaságoknak megfelelő számu fogatai várják, melyeken egy urodalmi tiszt szakszerű kalauzolása mellett bejárják a kirándulók a birtok összes majorjait, megtekintvén a juh-, csikó-, borju-, sertés-, baromfi-, méh-tenyésztést, valamint az éppen akkor folyamatban lévő mezei munkálatokat is, egyszóval mindent és pedig a kalauzoló tisztnek folytonos magyarázgatása közben. Az ott időzés 1—2 napra terjed, mely idő alatt a ménesbirtokon a kirándulók tisztességes reggelit, ebédet, vacsorát, valamint tiszta ágyakat teljesen ingyen kapnak.

Mindegyik ménesbirtok 100—100 ágyra van berendezve, ugyanennyire főznek ott naponkint; tehát egyszerre 100-nál több kirándulót nem fogadhatnak.

Haz-utazás után a kirándulás vezetője jelentést tesz és a kezére adott pénzről a vasut által bélyegzett igazolványnyal beszámol a kirándulásról a megyei gazdasági egyesületnek; honnét felterjesztik azt a miniszternek, ki az előlegzett pénzösszeget a gazdasági egyesületnek az adóhivatalnál legott kiutalványozza.

Most, midőn az idénre már befejezettnek tekinthetjük a rövid s zord téli napok miatt a további kirándulást: közérdekünek lalálom közzétenni a megyei gazdasági egyesületből vett hivatalos adatok után azt, hogy vármegyénk területéről hányan, honnét vettek részt a miniszterium által engedélyezett ingyenes gazdasági tanulmányi kirándulásokban s mibe került az államnak?

		egyén	frt	kr
1. A nagy lengyeli gazda körből	Mezőhegyesre	30	270	—
2. A rédec-i körjegyzőségből	Kisbérre	93	409	54
3. A csesztregi körjegyzőségből	„	71	316	63
4. A sümegi járásból	„	45	130	25
5. Galamboki körjegyzőségből	„	47	179	40
6. Dobronoki „	„	57	256	99
7. Gyertyánosi „	„	18	80	11
8. Nemes-pecselyi „	„	58	137	58
9. Bellatinci „	„	23	63	64

Összesen tehát 442 egyén és 1844 frt 14 krba került; megjegyezvén, hogy még 300 látogató jelentkezett, kik már csak a tavaszszal fogadtatnak.

Mondanom sem kell, hogy ezen mindenesetre a kezdetnek elég tisztességes eredmény elérése nem csekély utánjárásba, illetőleg levelezésbe került s valóban teljes elismerés illeti megyei gazdasági egyesülettünk tevékeny titkárát, Orosz Pál urat, aki a szorosan vett egyesületi dolgok végzésén felül ily fáradságos ügyeket is, mint minők e kirándulások szervezése s a most folyó évi gazdasági vándortanitások rendezése is tapintattal s nagy szorgalommal intéz és vezérel.

BÉKEFI ELEK,
gazdasági vándortanitó.

Országgyülés.

November 23.

Szilágyi ül ez elnöki dobogón és csendben nyilik meg az ülés. Megint az elnöké volt az első szo.

— Megnéztem a tegnapi gyorsirói jegyzeteket, hogy meggyőződjem, mondott-e a belügyminiszter ur olyat, a mi a Házat sértené. Ilyen sertő kifejezést, a gyórsirói jegyzetekben nem találtam és a miniszter ur is kijelentette ismételten, hogy ilyesmit nem mondott. Már pedig mindenki saját magának leghivatottabb interpretátora. Kérem tehát, méltóztassunak ezt az ügyet elintézettnek tekinteni.

— Elhazudták! — tombolnak balról.

Keményen, erélyesen szól az elnöki csöngettyü.

— Az urak roppantul érzékenyek minden bántódás ellenében és e mellett a legsértőbb kifejezéseket használják. Ha ezen az oldalon szabad serteni, szabad a másikon is. De nem szabad egyiken sem.

Következett a napirend, a mi ezuttal »napirend előtt« ma is, mint tegnap.

Épen tiz honatya kéri a Ház figyelmét napirend előtt. A sor elején Polónyi áll, a végén Rakovszky, a közepén — Sima Ferenc. A rendőrség a témája, valamennyinek.

— Hála Istennek, kerekszám! — konstatálják jobbról,

Felall a nagy Első. Konstatálni kell, hogy a nagy ember aggasztóan rekedt. Ha nem kiméli a hangját, felő, hogy Szoboszló teljesen hang nélkül marad a parlamentben.

Ma azonban még van. A vezérkar főnöke még kellőleg mennydörröghet a rendőrség ellen.

— Engem is csak az isteni gondviselés mentett meg attól, hogy eltiporjanak — szavalja ég felé forditott szemekkel.

— Hála az isteni gondviselésnek! teszi össze gunyosan a kezeit Rosenberg Gyula.

A hegyen kitör a méltatlankodás azon, hogy a jobboldal nem rendül meg kellőleg a veszedelem miatt, a mely a vezért fenyegette.

Kevés gyógyviz küldetik oly távol vidékre és örvend oly közkedveltségnek, mint a már több mint husz év óta használatban levő

Ferencz József keserüviz

miről a négy világrészben nyert 10 aranyérem tanuskodnak **Ferenc József keserüvizből** mint rendszeres adage gy boros pohárral reggel éhgyomorra 7 vége elégséges.

Kapható: Rosenfeld A. és fia és Marton és Huber czégeknél.

Plüss-Staufer Ragasz, Doboz és Üvegekben.

Arany s ezüst cremmel többször — Tiz év óta elismert legtartósabb kitüntetve. ENNÉLFOGVA ragasztóanyag.

Törött edények ragasztására a legjánlatosabb.

Kapható Alt és Böhm cégnél Nagy-Kanizsán.

Használatban utolérhetlen!

Rieger-féle

legujabb és elismert legjobb illatszappan.

I doboz = 6 darab ára 65 kr.

Kizárólagos fóraktár

Baranya, Somogy, Tolna és Zalamegye területére

Alt és Böhm

PÉCS és NAGY-KANIZSA.

Maga a nagy ember is felháborodott, hogy őt entúvire nem féltik. Megrázta az öklét és rekedten hörögte :

— El vagyok én készülve ilyesmire de fogadom, hogy nem megyek egyedül a másvilágra.

— No, ne ilyen tragikusan! inti az elnök, de a nagy ember hihetetlenül fel van indulva, a mely felindulását mélységesen jellemzi ez a nagy mondása :

— Kijelentem, hogy akár teljes vagyoni romlásom árán is, a magamából kifizetem azokat a birságokat, a melyeket az ifjakra a rendőrség kirótt...

Nagyon fel lehetett indulva a vezér, hogy arre a kijelentésre ragadtatta magát, a mely kétségtelenül nagy felkesedést fog kelteni a tüntető ifjuság körében. De sajnos, nem volt ott senki a szomszédjában, a ki megrántotta volna a kabátját hogy :

— Mérsékeld magad!

Végezetül különben kijelentette a nagy ember hogy a szavak ideje lejárt; tett kell a magyarnak.

A vastag hangu negyvennyolcas után egy vékonyhangu néppárti gróf, Zichy Aladár következett. Szónoki pályáján a nemes gróf azzal tette magát nevezetessé, hogy ő mondotta a magyar parlamentben a legrövidebb szónoklatot. Elismerésre méltóan rövid volt most is. Az egyetemi körben történt eseményekről szolgált epizódokkal, a hol a rendőrök „telpofozták, illetve – hozzányultak az ifjakhoz." Végezetül fejtegetései eredményét a következő tanulságban definiálta :

— Tessék a rendőrségnek megmondani, hogy : többet észszel, mint erővel!

— Nagyon jó! Éljen! Helyes! — felkesedett a csattanós befejezésen a néppárt.

Az ellentétek vonzák egymást. A rövid beszédű grófot követte — Sághy Gyula. Szintén „adalékokkal" szolgált az egyetemről.

— Kérem, az én előadásaim alatt az ifjuság nagyon csendes... mondotta.

— Bizonyára alszik! — mondják egyszerre többfelől is.

Wittmann János következett volna, de az ováció egy kis időre elodázódott.

Hirtelen Bolgár Ferenc futott a terembe és felkendezve kiáltotta :

— Ölik a gyerekeket a müegyetem udvarán!

A vészes kiáltás nagy ribilliót keltett az egész Házban. A képviselők felugráltak. Justh Gyula fenyegetve rázta az ökleit a levegőben.

— Elégtételt fogunk szerezni a kiontott vérért!

— Nem tanácskozunk!

— Nem lehet tárgyalni! Csupa forrongás a parlament.

— Az ülést tíz percre felfüggesztem! — szól az elnök; a képviselők pedig sietnek a buffet ablakaihoz, a honnan kilátás nyílik a müegyetem udvarára.

A mit láttak, egy pillanat alatt helyreállította a nyugalmat.

Senkit se öltek. Az ifjuság nyugodtan állt egy csoportban. Bolgár Ferencet tévesen informálták.

Mikor az ülés megint megnyílt, meglehetős nyugalom volt és Wittmann beszélhetett. Hallgatni ugyan nem hallgatták; de zajongás se volt, a mig be nem rohant a terembe Justh Gyula.

A tudományegyetemen van a baj! Most nem lehet tárgyalni.

— Nem tárgyalunk! segédkezik neki Fáy István.

Izgatottan verik a padokat és megint felforr a vihar, a mig meg nem szólal az elnök :

— Az ülést fel nem függeszthetem. Tessék meghallgatni a szónokot.

— Intézkedést! Intézkedést rivalganak a hegyen.

Én csak a Ház falain belül intézkedhetem, — szól az elnök.

— Nem eresztik be a képviselőket! — dübörög Zay István.

— Intézkedtem, hogy a kordonnál a Ház egy tisztviselője őrködjék a képviselő urak szabad közlekedése felett — nyugtatja meg az elnök.

— De izgatottak vagyunk! — kiáltja az öreg Szalay Károly.

Jön az ötödik bajnok Sima Ferencz. A legrekedtebb mind között. O a Hentzi-ügyben kéjeleg és hamarosan a koronánál tart.

Itt azonban megállítja az elnök.

— A korona tényeit csak annyiban lehet felhozni, a mennyiben a miniszterek felelőssége fedezi.

Egy óra volt, mikor Percel Dezső belügyminiszter állt szólásra.

Röviden ismertette a rendőri jelentések eredményét.

— Kérem az urakat, tartsák meg a nyugodtságot és ne induljanak futóhirek után. Hisz ma megtörtént, hogy egy képviselőtársunk, teljesen szavahihető ember, olyan hírrel izgatta fel a Házat, a melyről bebizonyult, hogy téves információn alapult. Hangsúlyoznom kell, hogy az első elfogott tüntetők se egyetemi, se müegyetemi hallgatók nem voltak; ha em egészen másfajta emberek, köztük bizonyos Samorzill Kálmán nevü egyén, valóságos ősztüntető, a kik már a véderő tüntetéseknél is szerepelt. Hangsúlyoznom kell, hogy a demonstráció éppenséggel nem volt olyan ártatlan természetü, mert a miniszereket kövekkel dobálták, a ház ablakára is repült kő. Ez teljesen indokolja a rendőrség közbelépését.

A jobboldal helyeselt; személyes kérdésben pedig szót kert Lázár Árpád.

— Kijelentem, hogy azt a hirt a Házba én hoztam. Zajt hallottam és szuppoláltam, hogy bántják az ifjuságot. De azt, hogy ölik őket, én nem mondtam.

Most Rakovszky István jelentette be a maga mentelmi esetét. Azon panaszkodott a néppárti honatva, hogy tegnap Krecsányi kapitány feltartóztatta az utcán, ugy, hogy csak Perczel Béni képviselő karján jöhetett be a Házba Szőts Pál kiséretében.

— Teljes elégtételt kérek! — haragudott a néppárti kamarás. Kerem, hogy a bizottság három nap alatt intézkedjék az ügyben!

Vita nélkül a mentelmi bizottság elé utasitották a dolgot és — egy óra telvén — rátértek az interpellációkra.

Kezdte Várossy Gyula a (szerelő testvér), a ki az ujvidéki ügyészválasztás dolgában interpellált.

— Valami protekció történt? kiáltják fel-éje jobbról.

Hihetetlenül üres volt a terem; csak akkor telt meg, a mikor a belügyminiszter kelt válaszra és tüstént kimutatta, hogy Várossy Gyula (a szerelő testvér) nem ismeri a törvényt, mert akkor tudná, hogy ez az ügy nem a miniszterhez, hanem a közigazgatási birósághoz tartozik.

— Ugy? — szólt nyugodtan Várossy Gyula (a szerelő testvér). — Akkor hát tudomásul veszem a választ.

A második interpelláló Jágics József nemzeti párti volt, a ki egy baranyamegyei község fogyasztási adója dolgában panaszkodott.

A harmadik megint Rakovszky volt, ma — másodszor. Konstatálni kell, hogy ép oly haragos volt, mint először.

— A biróságok pártatlanságába vetett hit megrendült és méltán — pattogta.

— Meghalt Mátyás király! — sóhajtja kenetesen Paper tisztelendő ur.

Egyébként a várnai választásból kerekedett fenyitő ügy elintézését sürgette a türelmetlen honatya.

Ezzel vége is lett volna az ülésnek, de Bolgár Ferenc személyes kérdésben óhajtott nyilatkozni. Kijelentette, hogy ő kiáltotta, hogy : Ölik az ifjuságot! Csakugyan a tudomány-egyetemen van is baj, tehát való a dolog és nincs tévedés.

Felemelkedett a belügyminiszter.

— Csak röviden kivánok szólni. Egy pár szó az egész. Hogy ki kiáltott, azt nem láttam, de én — ezt a kiáltást hallottam :

— Ölik a fiatalságot a teknika udvarán! Ismétlem én ezt hallottam. Hogy ki kiáltotta, nem tudom, mert nem néztem arra.

...Ezzel végződött az ülés.

November 24.

Ketten a rendőrség dolgában beszéltek. Elsőnek a nemzeti párti Makfalvay Géza, másodiknak pedig Major Ferenc.

Megtelt a terem, mikor Wlassics Gyula kultuszminiszter állt szólásra.

— Senki se vonhatja kétségbe — mondotta emelt hangon — hogy a magyar tanulóifjuságnak vagyok olyan barátja, mint bárki más. Eletemnek egy szép korszakát töltöttem vele együtt.

Sima Ferenc elvtársai id-jét látták, hogy közbeháborujanak.

— Arról legyenek le az urak, — fordult szembe velük a miniszter — hogy engem e helyen valamire terrorizálni próbáljanak. Biztosithatom, hogy egy ilyen kisérlet semmiféle eredményre nem járhat. Ismétlem, en az ifjuságnak meleg, igazi barátja vagyok és ez őszinte barátságom öntudatában e helyről kérem, tartózkodjék minden olyan tüntetéstől, a melynek a keretében büntető cselekmények is fordultak elő.

A balvidék közb zajongott.

— Önök, kik annyira érzékenyek jogaik tekintetében, nem tartják büntetendő cselekménynek a mikor képviselőket kövekkel dobálnak.

— De igen! — ismerte be Makfalvay Géza.

— Az egyetem immunitása — folytatta a miniszter — nem azt jelenti, mintha az egyetem valami középkori azilum volna, a hol a büntetendő is menedéket lel és a honnan büntetlenül lehet büntetendő cselekményeket elkövetni. Ilyesmit a jogegyenlőség elve meg nem tür és én kijelentem, hogy ha az egyetemi tüntetések továbbfolynak, nem fogok habozni az egyetemet haladéktalanul bezáratni. Ez pedig a hallgatókra nézve félév elvesztésével jár. Nagyon sajnálnám ha ezt kellene tennem, de a dolog ilyetén folytatása nem áll érdekében maganak a fiatalságnak sem.

A jobboldal dörögve helyeselt és a tetszés viharа csak akkor némult el, a mikor a negyvennyolcas Kiss Albert állt szólásra és az ő siró hangján elszónokolta a legujabb graváment.

Ez a gravámen pedig az volna, hogy a kultuszminiszter utasitást intézett az ifjuséghoz, hogy december 2-án, ő Felsége uralkodásának ötvenedik évfordulóján, az iskolák ifjusága isten tiszteletet hallgasson.

— Hallatlan! — zugta a hegy, ám egyszerre nagy mozgás kerekedett, mikor váratlanul Bánffy Dezső miniszterelnök állott szólásra.

Halljuk! — dörög jobbról, a baloldal pedig megpróbál egy kis vihart „előlegezni".

— Reményiem — szólt a miniszterelnök — jogom van elmondani nézeteimet mindaddig, a mig a Házat, valamely pártját, vagy egyeseket nem sértettem. Ezt pedig nem tettem.

A vihar röstelkedve némul el, a miniszterelnök pedig a Ház Naplójából felolvassa, hogy 1873. november 22-én, ezelőtt huszonöt évvel, a Ház — Percel Béla volt házelnök és pénzügyminiszter inditványára — ő Felségéhez trónralépte huszonötéves fordulója alkalmával, amely dátum utólag törvényesen szankcionáltatott, jókivánságai kifejezésére küldöttséget menesztett, a törvényhatóságok feliratokat intéztek és az országban hálaadó isteni tiszteleteket tartottak... Megszavazta ezt az inditványt Eötvös Károly is.

— Azóta huszonöt év mult el, — folytatta a miniszterelnök — huszonöt év, a melynek minden perce igazolta felséges urunknak, királyunknak alkotmányunkhoz való hűségét, nemzete iránti igaz szeretetét. Ne tessék tehát gravamen keresni benne, ha hivek maradunk a huszonöt év előtti eljáráshoz és kifejezést adunk hálánknak, hogy Isten felséges urunkat, királyunkat jó egészségben nemzetete üdvére megtartotta.

Viharos taps és hatalmas ováció zugott fel a jobboldalon.

— Eljen a király! — dörgött percekig a többség padjain.

Felpattant Pap Elek, de nem igen sokáig győzte haraggal.

Hanem már a követője, Pichler Győző, annál dühösebben haragudott.

A kultuszminiszter állt megint szólásra. Kijelentette, hogy az ő utasitása nem volt titkos rendelet, s ilyennek tekinteni nem kivánja, nem kivánja, nem is engedi. Ertesitette róla az egyházakat is és a katolikus főpapok pásztorleveleben szólnak az ünnepről. Senki abban sérelmet nem lathat, ha ő Felségét, királyunkat 1898. december 2-án, midőn életének oly jelentős fordulatához érkezik, nemzete hálás jókivánságával keresi fel és megemlékezvén róla, hálaimát mond Nincs ebben sérelem nincs elmult idők szellemének magasztalása, ez ünnep a királynak szól és az az évi dátumnak, és hogy nem szélesebb körüben csak a Felség gyásza akadályozza a nemzetet.

A beszéd alatt ismételten viharos ovációkban tört ki a Ház ő Felsége mellett.

Kiss Albert is felállt, hogy pártja hódolatát a király iránt tolmácsolja.

Most már balról is zugott :

— Éljen a király!

.. És ezzel szerencsésen elérkeztek — a napirendhez.

Öt perc szünet multán már Hegedüs Sándor, az idemnity-javaslat referense állt az előadói emelvényen.

Az előadói emelvény körül egyre sűrübb lett a figyelő csoport. Csendes figyelem és tetsző moraj váltakozásai között magyarázza meg az idemnity igazi értelmét és az igazi parlamentárizmus igazi lényegét,

— Ugy küzdeni a kormány ellen, hogy a parlamentárizmust döngetik, ott támadni a kormányt, a hol a csapások az alkotmányt legjobban sujtják: nem helyes dolog! — mondotta a többség viharos tetszése között, miallatt az ellenzék néma maradt. Apponyi gróf pedig átült a szélsőbalra, hogy jobban hallhassa Hegedüst.

— Ne egymással foglalkozzunk, hanem feladatainkkal; — végzi Hegedüs — és ne feledjük el a nagy angol államkölcsész szavait: A parlament legyen a nemzet legmagasabb nevelőintézete!

Taps, helyeslés és éljenzés kavargott az egész jobboldalon és időbe telik, a mig szóhoz jut Kossuth Ferenc.

A negyvennyolcasok vezére nem azon a hangon beszél, a mely a hegyen gyujtani szokott. A vezér igyekezett helyenkint a kérdéshez is szólni: ez pedig nincs a tábor szájaize szerint. Csak a mikor egy egy erős mondásra szánja magát, támad viszhang mögötte.

Két óra elmult már, mikor Kossuth Ferenc egy határozati javaslatban utoljára kijelentette, hogy nem bizik a kormányban.

Ezzel vége is lett az ülésnek.

November 25.

Üres padok előtt nyitja meg az elnök az ülést és ebben a reggeli hangulatban kezdődik meg Zichy János gróf szónoklata.

Csak a néppárt hallgatja az ő szónokát, mig Hódossy Imrének már nagyobb hallgatósága támad.

Ő fogja benyujtani a uemzeti párt feliratát, a melyet a maguk aláirásával támogattak a többi párton ülő fegyverszövetségesek is.

— Hock olvassa! — kiáltják balról.

— A szószékről! — tódítják mások.

— Halljuk! — kiáltja olyan kitartással Rakovszky, hogy Hock János egy darabig nem jut szóhoz.

Dél felé vége lett a felolvasásnak. Jöttek az aláirások. Az első Hódossy Imre volt, az utolsó Kálmán Károly. A két név között ott volt a Kossuth-párt egy része, a nemzeti párt és a néppárt.

— Szünetet kérünk! — kiáltanak balról.

— Kérem, ha óhajtják, adok öt perc szünetet! — szól mosolyogva Szilágyi.

Szünet után egy fiatal Kossuthista honatya, Thaly Ferenc beszélt.

Kiürült azonban tökéletesen a terem, a mint a nemzeti párt Wittmann János kelt szólásra. Hogy hasson, elkezdett olyan hangon beszélni, a milyet rajta kivül a Házban más nem szokott használni.

A jobboldalról ingerülten kiáltott át Münnich Aurél:

— Micsoda hang ez?

— Nem áll szándékomban sértegetni, magyarázkodik Wittmann ur — én a rendszerről beszélek...

Ugy beszélt azonban, hogy alig pár perc mulva már keményen rácsöngetett az elnök:

— A képviselő ur olyan kifejezés' használ, a melyekért rendreutasitom!

Nemsokára megint olyan kifejezést szalaszt ki az ajkai közül, hogy haraggal zudul fel az egész jobboldal, az elnök pedig most már megvonja tőle szót.

— Pedig volna egy határozati javaslatom... — tagolja megzavarodva a jó ember.

— Nincs többé szava! — dörög felé az elnök, a mire Wittmann haladéktalanul le is ül.

...Két óra elmulván már ekkor, vége is lett az ülésnek.

A város házából.

Nagy-Kanizsa város képviselő testülete pénteken f. hó 25-én. délután *Vécsey* Zsigmond polgármester elnöklete alatt közgyülést tartott. A közgyülés alig tartott egy óráig. Ezen idő alatt a város atyák a következőket intézték el:

Tudomásul vették 1. az 1897. évi városi záró számadást, 2. a fogyasztási adó kezelést felügyelő bizottság jelentését az 1897. évi eredményről és annak előterjesztését a jövő évre vonatkozólag; letárgyalták a város 1899 évi költségelőirányzatát és végül tudomásul vették a az 1899 évi legtöbb adófizető v. képviselők névjegyzékének kiigazitására kiküldött bizottság jelentését.

Az évi zárószámadás mindenegyes városi képviselőnek megküldetvén, ennek felolvasása mellőztetett. Az egyedüli felszólaló ezen tárgynál *Schwarz* Adolf dr. városi képviselő volt, ki néhány tétel iránt felvilágositást kérf a v. tanácstól. A kivánt felvilágositást *Vécsey* Zsigmond polgármester és *Reinitz* József számvizsgáló bizottsági tag megadták, miután a közgyülés egyhangulag tudomásul vette a zárszámadást. Hogy ezen tárgygyal nem foglalkozott tüzetesebben a kéviselő testület azon körülménynek tudjuk be, hogy a számvizsgáló bizottság nyomtatásban megküldött jegyzőkönyve a városi képviselőknek kellő tájékozással szolgált azon eltérésekre vonatkozólag, melyek a költségelőirányzattal szemben mutatkoznnak

A fogyasztási adó 1897. évi. eredményéről a felügyelő bizottság azon örvendetes jelentést tette, hogy ezen kezelésből 5195 frt 10 kr. nyeresége volt a varosnak. Folyamatban vannak a tárgyalások, hogy a város a hus-fogyasztási és italmérés bérletet az 1899. évre is megszerezze. A közgyülés az eddigi ellenőrző bizottságot, melynek elnöki Vécsey Zsigmond polgármester, megbizta, hogy ezen ügyben felsőbb helyen járjon el.

Az 1897. évi zárszámadásnál sem soká időzött a képviselőtestület. Ugy látszik, hogy a városi képviselők azon tudatban vannak, hogy a városi tanács és a pénzügyi bizottsag oly reális alapon készitette el az előirányzatot, melyhez kritika nem fér. — A város szükséglete az 1899. évre a következő:

I. Tisztviselők fizetése	frt	30010 —
II. Szolgaszemélyzet fizetése	„	15204.80
III. Iroda szerekre	„	3996.10
IV. Királyi adó	„	7469.51
V. Főgymnaziumi kiadások	„	11853.92
VI. Községi népiskola	„	23532.97
VII. Polgári fiuiskola	„	1424.60
VIII. Polgári leanyiskola	„	5772.63
IX. Iparos iskola	„	1762.35
X, Segély a Kisdednevelő-Egyesületnek és Népkonyhának	„	2600.—
XI. Egyházbeliekre	„	6634.—
XII. Épületek tatarozása	„	5364.36
XIII. Adósságok és terhek	„	16590.21
XIV. Segedelmek	„	5029.97
XV. Kegydijakra	„	1645.52
XVI. Erdei kiadásokra	„	2593.99
XVII. Erdei munkálatokra	„	1854 50
XVIII Erdei személyzet fizetése	„	4217.60
XIX. Világitás	„	10000.—
XX. Katonatiszti átvonnlás	„	1524.90
XXI. Közhelyiségek költsége	„	3313.24
XXII. Tüzoltó célokra	„	1944.80
XXIII. Egyéb nemüekre	„	26191.26
XXIV. Letét egy állandó szinházra	„	1000.—
XXV. Rendkivüliekre	„	6132.21
XXIV. Nyugdij	„	2860.—
XXVII. Mezőőrök fizetése	„	1410.21
XXVIII. Hátralékokra	„	26721,72
összes szükséglet	frt	228655.37
fedezet	„	132898.36
fedezetlen hiány	„	95757.01

melyre fedezetet nyujt 134489 frt 68 kr. állami adó mindee egyes forintja után kivetendő $71\frac{3}{10}$ kr. községi pótadó. E szerint a pótadó $2\frac{7}{10}$ százalékkal kisebb.

A költségelőirányzat szintén egyhangulag elfogadtatott, csak dr. Schwarz Adolf és Eperjesy Sándor v. képviselők szólaltak fel, előbbi azért, hogy a városi tanács a város adminisztratiójáról, az egyes hatóságok, illetve osztályok működéséről jelentéssel is szolgáljon; Eperjesy Sándor pedig-len a v. tisztviselők fizetését végleges en szabályozó rendelet elkészitését és a levéltár rendezését sürgeti.

Vécsey Zsigmond polgármester kijelenti, hogy a dr. *Schwarcz* Adolf, v. képviselő által kivánt jelentés, mely a városi administratió minden ágáról tüzetesen be fog számolni, már el is készült és a városi képviselőknek megküldetni fog; hasonlólag papirra van már téve a városi szabályrendelet. Intezkedett továbbá az iránt hogy a levéltár 1899. január 1-től kezdve rendszeresen kezeltessék, hogy ez ez ideig nem volt igy, ennek egyedüli oka az, hogy a városi levéltárnok nem élhetett saját hivatalának, mert munkaerő hiányában — más, halasztást nem tűrő átmeneti munkákat kellett végeznie. — A közgyülés a polgármester válaszát helyeslésssel tudomásul vette a polgármester lelkes éltetésével véget is ért.

Sajnálattal látjuk, hogy a rendőrség fizetésfelemelése a jövő évi költségvetésben sem nyert kedvező megoldást. Ennek ellenében 300 forint vétetett fel olyan rendőrök jutalmazására, kik lelkiismeretes pontosság és odaadó buzgalommal erre érdemet szereznek. Ezen jutalmazást is teljesen helyén valónak találjuk, de jutalomra nem minden rendőr számithat, egy kisfizetésemelés azonban mindegyikre nagyon, de nagyon ralér.

Szivesen látjuk a városi költségvetésben a 208-ik számu tételt, mely a milleniumi közgyülésnek határozata folytán a *városi muzeum és könyvtár* céljaira vétetett fel. A muzeum részére szükséglendő tárgyak beszerzésével a városi tanács megbizatott.

Különösnek találjuk, hogy a *Szegények Tápintézetének* (Népkonyhának) adott 400 forint segély, a költségvetésben mindenkor a *Kisdednevelő-Egyesület* cimén szerepel. A Kisdednevelő Egyesületnek a Szegények Tápintézetéhez semmi köze. A népkonyhának adott 400 forint segély a XIV. rovat illetve, a *Segedelmek* alá tartozik, hol a rokon természetű tételek foglaltatnak. — A költségelőirányzat összesitése 2600 forintot tüntet ki a Kisdednevelő Egyesületnek, holott tényleg csak 2200 forintot kap, mi félreértésre adhat okot.

Hirdetmény.

A házbéradó három év tartamára vagyis 1899. 1900. és 1901. évekre való érvényre ujból kivetendő lévén, az ezen kivetés alapjául szolgáló házbérjövödelem vallomások benyujtására a m. kir. Pénzügyminisztérium f. évi 85651. szám által kiadott rendeletével az 1898. évi november hó 15-től 30-ig terjedő időt tűzte ki.

Felhivatnak ennélfogva a háztulajdonosok, hogy a nékik kézbesitett házbérjövedelem vallomási ivet pontosan és a valóságnak megfelelő lőséggel töltsék ki, s azt a városi adóhivatalnál legkésőbb november 30 álg okvetlenül nyujtsák be.

Ez alkalommal ugy a háztulajdonosok, mint bérlők figyelmeztetnek, hogy vallomásaikat a valóságnak megfelelőleg töltsék ki, illetve irják alá, mert ellenkező esetben az 1883. évi XLIV. t. c. 100. §. illetve az 1868. évi XXII. t. c. 22. §-a értelmében ellenük jövedek hihágás miatt az eljárás a m. kir. Pénzügyigazgatóság által megindittatni s a törvény szigora ellenük alkalmaztatni fog.

A városi tanács.

Nagy-Kanizsán, 1898. november 22.

Neu Albert, sk., ellenőr. Vécsey Zsigmond, sk., polgármester.

Hirdetmény.

A zalamegyei m. kir. Pénzügyigazgatóságnak 1898, évi november 10-én 55067. 98. számu körrendeletével az adóösszeirást elrendelte, s igy legközelebb foganatositatni fog.

Felhivatik tehát Nagy Kanizsa város közönsége, hogy az összeiró bizottságnak az összeiráshoz szükséges adatokat a valóságnak hiven mondják be, mert ellenkező esetben ellenük az 1883. évi XLIV. t. c. 101. §-ában meghatározott eljárás fog foganatba vétetni.

A városi tanács.

Nagy-Kanizsa, 1898. nov. 22.

Neu Albert, s. k., ellenőr. Vécsey Zsigmond sk. polgármester.

HIREK.

— **Házasság**. *Veress* Endre, nagykanizsai kir. törvényszéki jegyző, nov. 23-án kötött házasságot *Darás* Tinka kisasszonynyal, Darás Ágoston, takarékpénztári tisztviselő leányával. A polgári kötés délelőtt volt, az egyházi pedig délután 4 órakor. Az utóbbit Kránitz Kálmán, alsópáhoki plébános, a menyasszony nagybátyja végezte, s az egyházi szertartás végeztével megható beszédet intézett az uj párhoz — *Hess* Jenő zákányi délivasuti forgalmi tiszt. nov. 24-ikén kötött házasságot Légrádon, *Kucsera* Anuska kisasszonynyal, *Kucsera* Albert, légrádi állomási főnök leányával.

— **A „Polgári-Egylet“ és a »Társaskör« fuziója**. Mult számunkban adtunk hirt arról az örvendetes és mindenesetre fontos tényről, melynek leghathatósabb szószólója lett az »*Irodalmi és művészeti kör.*“ Szilveszteri estélye kedvező nyomot fog hagyni társadalmi életünkben, nem várunk ettől egyszerre óriási sikert, nem reméljük, hogy rövid néhány óra alatt megold ez egy nagy kérdést, melynek terhét nagyon érezzük. Nem. Nem gordiusi csomó ez, melyet nagysándorosan egybravur vágással kette lehet szelni nekünk az összebogzott fonalat vigyázva kell szétszednünk, a szál finom, figyelnünk kell, hogy valahogy el ne szakadjon. De ez az alkalom segitségére jön egy ugyancsak nagyon fontos és már rég huzódó kérdésnek, melynek a megoldása óriási lendülettel vinné előbbre az egész ügyet. Mult számunk erre vonatkozó híréből ki kell szakitanunk egy kis részt, mert szóáradattal, nagy hangu de üres tartalmatlan közhelyekkel nem segitenek soha előbbre egy ügyet, sőt inkább csak hátráltatják. A *demokrataság* örökös emlegetése: unalmas és bosszantó is, de mégis sokan igyekeznek szilaj ostort fonni belőle. Ezt irtuk csütörtökön: Az idő megszül egy határozott irányelvet és a lelkesedés első mámorában hivéül szegődik mindenki. Az egyesülésben nyomják rá az irányra, az eszmére az erős bélyeget, de lassan hitelét veszti mégis. Kopik vásik az elv, a nagy eszme, az idő nem áll meg velük egy helyben; egyik párt uj iránynyal óhajtja felcserélni az avultat, de ennek ellene szegül egy másik, mely a régit, a fakutat még mindig jónak látja. Az ellenteteket a folyton fejlődő ifjabb generáció mindinkább kiélesiti, igy szakad ki egy kis töredék az anyatestből, igy alaku egy körből kettő és igy állitják fel egy város társadalmi életében azokat a nehéz válaszfalakat, melyek az egyöntetüség ellenségei. Hibának nagy hiába segiteni ezen mégsem lehet mert ez a hiba egy rész a természetből, attól örökölte az ember mert az ellentét két különböző eszme harca, maga az élet. Nem olyan szörnyen veszedelmesek azok a válaszfalak, melyeket a társas egyesületek emeltek városunk társadalmi életében, de megérezni azért nagyon olyan alkalomkor, mikor a város egész előkelő közönségére szükség van bizonyos társadalmi ügyek elősegitésénél. Mindenkinek a hitet, a meggyőződését tisztelni kell, feltéve ha nem él vissza szabadságával, és hozzá simul a kor szelleméhez, és ezert sohasem illettük gánocsal egyik vagy másik társas kör uralkodó szellemét, ha elszigeteltségük ki is zárta az érintkezést, konvencionálisan elég udvariasak voltak egymással szemben. Mindenki megtalálja saját álláspontja védelmet, ha csak nem vakon, gondolat nelkül követi vezérét. A mi társas egyesületeink békében elvoltak egymás mellett sohsem álltak egymással hadilábon, sőt örömmel regisztráljuk: azon a ponton áll ép a »*Társas-kör*“. és a »*Polgári Egylet*“ hogy egybeölelkezzenek. Nem a kényszerüség, az elvi azonosság vájta hozzá a medret, ez az ölelkezés csak az öszinte nyiltság apotheosisa lesz. Ha elveikben volt is eltérés egykor, a modern századvég nagy kohójában amaz elhagyott egyet-mást sallangjaiból, emez megtisztulva előbbre törekedett s igy lépésről lépésre mindig közelebb jöttek egymáshoz. A fuzió kérdését nem most vetették föl, a két egylet vezetői már rég munkálkodnak ezen és hisszük, hogy törekvésük még ez évben teljes befejezést nyer. A „*Társaskör*“ egy kicsi töredéke bizonyos elvi differenciákkal akadályt gördit ugyan még az egyesülés elé, de kétségtelenül egy kevés önmegtagadással le fogják ezt ők maguk küzdeni s nem fogják hátraltatni az egybeolvadást. Valóban ez év egyik legszebb sikere lenne, ha az „*Irodalmi és művészeti kör*“ szilveszteri mulatságán e két egyesület mint már egy test volna képviselve; ha ez, a társas egyesületek közös hozzájárulásával megtartandó szép estély volna a csók az ölelkezéshez és milyen szép lenne, *ha a kaszinó gratulálna hozzá ott először.*

— **Megmérgezett tisztikar.** A héten Pécsett könnyen végzetessé válható gombamérgezés történt, s megdöbbentő szenzációt keltett ott az első hir, mert az áldozatok száma igen nagy. Hétfőn a pécsi 44. és 52. gyalogezred tiszti éttermében étkező *ötvennégy* tiszt közül *huszonöt katonatiszt gombamérgezésben sulyosan megbetegedett.* A mérges gombából huszonkilenc tiszt nem evett, mert későn érkezett az étterembe. A többiek fogyasztottak belőle Alig keltek fel az asztaltól, valemennyi rosszul lett. Két ezredoros vette azonnal ápolás alá a beteg tiszteket, a kik közül tizennyolcon olyan sulyos rosszullét tünetei mutatkoztak, hogy kórházba kellett őket szállitani.

— **Elzüllött báró**. Nemrég adtunk hirt *Unszusz* Imréné rejtélyes haláláról, kit állitólag addig kinzott az ura, mig a szerencsétlen el nem szökött. Aztán tiz nap mulva holtan találták meg a sánci vásártér nyitott kutjában. — A „*Kaposvár*“ érdekes dolgot közöl Unszusz csaladjáról; az állitja ugyanis, hogy ez az Unszusz elzüllött ivadéka volna valami *Umsonst* báró generálisnak, ki Somogyvármegyében a mult évszázadban nagybirtokos volt és az ottani egelőkelőbb nemesi családokkal rokonságban állott. — Unszusz az őseire ugyan büszke lehet, saját magára már nem annyira.

— **Kavics-halmok a gyalogjárón.** Minden esztendőben mire megjön az ősz, a város különböző részein feltünnek a kavicshalmok azokban az utcákban, melyek nincsenek kikövezve. Es minden évben, mire az utcsinálók hozzá akarnak fogni a kavicshalmok szétteregetéséhez csak hirét lelik, addig rég széthordták a gyerekek a gyalogjárókon, keresztül gázolt rajtuk a sok kitérő kocsi, Egy egy kis diák gyerek félve kerüli el ezt a helyet, hol egy kavicshalom állt, a keserü emlékekre, a legelső bezuzott fejre gondol, mert a kis diákok rendesen mikor az iskolából jönnek, egy kis harcot rendeztek e helyeken. Mindegyik tábor lefoglalja a maga municioját és aztán hajrá. Végül a madarakra kerül a sor s tavasszal tele vannak a kertek kavicscsal, minden huzásra ebben akad meg a gereblye. A legtöbb utcában a gyalogjárókon vannak szétszórva a kavicshalmok, a kocsi utakra kevés kerül.

— **Óriási tüz**. Nagy tüz pusztitott a héten Ó-Budavár [Zalamegye] községben. Elégett 11 lakóház, 10 pajta, 19 melléképület és nagy mennyiségü takarmány. A kár meghaladja a 6000 frtot, mely csak felerészben volt biztositva.

— **Rózsaszinü bankjegyek**. A rég kimult, kopott egy forintos után most végre kivonják a forgalomból a többi megmaradt papirospénzt: az öt forintost, tizforintost, ötvenest, százast, az ezrest. Helyette az Osztrák-Magyar Bank előkelő művészekkel rajzolt minták után szép világos rózsaszinü bankjegyeket nyomatott melyek kitünően sikerültek. Az uj bankjegyeknek külseje igen csinos és a többi követelményeknek is minden tekintetben megtelel Az értékek az egyes tartományok nyelvén vannak jelezve nyolc derékszögben. Először cseh, azután lengyel(olasz, szlovén, horvát, cirill, román és végül rutén nyelven. A másik oldalon van azután a tiszta magyar szöveg.

— **Az éneklő madarak fogása**. Noha tételes törvény tiltja nálunk az énekes madarak fogását és pusztitását, azért most derüre borura állitják föl a különféle csabdákat és hálókat az énekes madarak törbe ejtésére. A madarászok azután a lépre csalt nőstényeket agyonverik, a himeket pedig apró, szük kinzó kalitkákba tuszkolják. A közeli erdők mentén elhuzódó földeken több madarász és csavargó pusztit el ily módon hetenkint több száz kis énekes madarat: a rendőrség nagy dicséretére, amely türi ezt a barbárságot, s a közgazdaság érzékeny kárára; mert a hernyóevő kis tollasok száma a környéken évről-évre mindinkább fogy. Szükséges volna emez üzelmeknek mielőbb véget vetni és a városban kószáló éhenkórász csavargó madarászokra kissé erélyesen felügyelni.

— **Leszerelés**. Nyolc heti gyötrelem után beköszöntött a pihenes. A póttartalékos katonák a kik október elsején vonultak be nyolc heti kiképeztetésre, tegnap leszereltek. Volt nagy öröm. A civilből katonává vedlett legények ujból felöltötték a polgári ruhát, a mely kényelmes, jó és biztositja a függetlenséget, a szabadságot. A m. kir. honvédségnél és a cs. és kir. közös hadseregnél bevonult póttartalékosok ma már odahaza lesznek. A padlásról előkerültek ujból a polgári ruhák, mig a szük kékposztóból várrott katona ruha visszakerült a magazinba. Eleven, élénk volt az utca. Felhangzott a nóta, a vig kurjongatás, a melyet a szabadság érzete csalt elő a meggyötrött, megkinzott baka mellekből...

Nem tudott a felesége nélkül élni. *Göndöcs* István *lovasi* bognár — mint onnan irják, szerdán este sziven lőtte magát s szörnyet halt. Göndöcsön már régóta észlelhető volt a buskomorság. A tavaszszal halt meg a felesége, ezt a csapást nem tudta elviselni. Régóta panaszkodott, hogy nem tud a felesege nélkül élni, gyakran emlegette, hogy utána megy a halálba. Szerdán szokatlanul ittas állapotban jött haza A inasa egy dül dolgozott, mikor befordult a műhelybe, a gyerek csodalkozva nézett rá. — No ne félj fiam, többet nem iszom ennyit, még egy decit se soha. Menj csak haza, mond meg az édes apádnak, hogy ebben a műhelyben többet nem dolgozhatsz, mert én sem dolgozom, sem itt, sem másutt. — Az inas alig szedelőzött össze, még a kapuig sem ért, erős fegyver durranásra fordult vissza. A mester ott feküdt a műhelyben egy nagy rakás sziácshalmon szótlanul, merev szemekkel, mellette egy buldog revolver hevert és hosszu szük vonásban lepte be ruháját a vér.

— **Adomány.** *Sommer* Ignác csapi birtokos a városi sétány csinosbitására több diszcserjét és fát sziveskedett adományozni, melyért köszönetet mond a *Szépitő Egyesület* elnöksége.

— **A Népkonyha köréből**. Ujabban a következő jótékony adományok érkeztek be a népkonyha javára: Strem Tivadarné 3 forint, Geisl Viktorné 1 zs. burgonya, Sommer Ignácné (Csapi) 1 zs. bab, Birk Oszkár (Som.-Szt.-Miklós) 1 fél zsák sárgarépa, 20 fej káposzta, Wicskás 1 zsák kukorica liszt, 2 zsák burgonya, Jánosné 10 kiló bab, Sommer Sándoy 5 forint Reichenfeld Geuláné 36 kiló rizs, dr. Jünker Gusztávné (Csurgó) 2 forint, Oesterricher Bernátné 10 kiló liszt, 5 kiló rizs, 2 kiló dara, Ledofszky Arminné 10 forint, Müller Józsefné zöldség, vöröshagyma es bab, szentgyörgyvári Stirling Sandorné 1 kosár zöldség. A nemesszivü emberbarátoknak hálás köszönetét nyilvánitja a *Népkonyha* elnöksége.

— **Állategészségügyi kimutatás**. Zalavármegye területén az állategészségügy nem mondható teljesen kielégitőnek. A hivatalos kimutatás november hó 25-én a következő volt: *Lépfene*: Zala-Szt.-Grót-Polgárváros 1 u. *Ragadós száj és körömfájás* Vorbota 1 udv. *Sertésvész*: A.-Nemes-Apáthi 25 u., Barabás 14 u., Bocska 1 u., Bottornya 5 u., Döbréte 16 u., Garabonc 15 udvar, Kiskomárom 4 udv., Letenye 3 u., Milej-Egyházszeg 6 udvar, Murakeresztur-Kalátszeg 1 u., Nagy-Palí 1 u., N.-Récse 1 u., Ollár 13 u., Pókafa 1 u., Puszta-Szt-László 15 u., Ratka 1 udv., Rózsaszeg 11 u., Söjtör 30 udvar, Vidornyalak 1 u., Vonyarc-Vashegy 1 é., Zala-Egerszeg 21 u., összesen 21 község.

—x **Fontos mindenkinek**. A nehezen emésztő ételeknek csak mérsékelt élvezete is már igen sokszor okoz veszedelmes gyomor bajokat, melyek kezdetben a gyomorkörüli nyomás hányás stb. által észlelhetők. Minden bántalmak ellen legjobb sikerrel használják dr. Rósa életbalzsamát Fragner B. gyógyszertárából. (Prága 205. III.) Kapható minden nagyobb gyógyszertárban is.

Szinház.

Nem is sejtjük, miből táplálkozik *Fekete* Béla bizalma. A festett világ recscsenő deszkáin a *véletlen* sohsem lehet ur, és ő mégis ebben reménykedik. Mi már előre látjuk a szini szezon végét, kellemetlenül sötét, zavaros e kép, nehezen mozog, megfeszitéssel küzködik a bizonytalanság homályos utvesztőiben. Már az évad kezdetén akadályokkal küzd, hetenként három négy nap szünet, hiába keressük, nem találjuk okát a vergődesen kivül egyébben. Hiányos repertoár, hiányos társulat, száraz emlő ez a közönség jóakaratához. Mi lesz később, ha már az első lépéseknél igy csetlik-botlik? Mi nem hiszünk a véletlenben.

Szerdán a két Paulton kitünő bohózata: a „*Niobe*" került szinre laza előadásban. Olyan volt ez, mint mikor egy piktor jól ismert palettáján elcseréli a festékeket, aztán bekötött szemmel odaállitják a vászon elé, hogy dolgozzék. Az értelmetlenség viaskodott ez este a tehetetlenséggel szinészeink nem értették meg a merész helyzet komikumát, teljesen elmosódott kezeik között a darab, pedig ennél sikerültebb, ügyesebb megzenésitetlen operett alig van. *Csete* Lajosból (Dunn Peter) sok hiányzik, hogy ezt a szerepet jól eljátszhassa, pedig a szinésznek a sajátjából eppenséggel semmit sem kell ehhez hozzáadni. Száraz, üzletember Dunn, ki a biztositott szobor értéket a tizezer font sterlingen kivül egyébben meg nem látja, épp ugy féltene egy értéktelen, hitvány, ócska kis vasdarabot, ha azt nála hasonló összegre biztositanák. *Csetéből* hiányzik minden fehetseg, hogy alakjának szint kölcsönözhetne. Kétségbeesése merev volt, nem tudta valószinüvé tenni, mert hiányzott belőle a rideg, száraz realista fő vonása. Nem értette meg az iró intencióit. *Feketéné* (Nióbe) minden komikus alür nélkül szavalta a klasszikus verseket, de nem elég erőteljesen. Egyénségéből hiányzott a lőnség, mozdulataiból a kerekdedség, a plasztika, lépteiből a ritmus, pedig a természet eleg szép külső előnyökkel ruházta föl. Sehol sem találkoztunk még eddig azzal a pózzal, melyben ő a mozdulatlan szobrot ábrázolta, Praksziteles semmiesetre sem faragott könyöklőt az ő Nióbejének. *Csige* Lajos (lord Tonkins) ekszcentrikus, rajongó műbarátja egyhangu, unalmas, szürke ember volt. *Teőrök* Malvin (Hetty) ismét a nézőtérrel társalgott és ezen mulatott és boszankodott is a közönség; alig hisszük azt is, hogy Hetty kisasszony Londonban utcai toalettben megy szinházba, a többi hölgyek nemkülönben. A darab, pezsgő frisseség helyett, nagyon vontatottan cammogott előre és e mellett még elkövették azt az ügyetlenséget is, hogy a második felvonás közé egy husz percig tartó balletet szurtak be. A zenekar igen szépen játszott, de annál több hibát csináltak a táncosnők.

Csütörtökön ismét szünet.

Pénteken Gerő Károly „*Próbaházasság*"-a került szinre.

Most, hogy majdnem már minden szereplővel megismerkedtünk, kérdezzük a direktortól, merre rejtegeti az énekesnőit, mert ilyennel még eddig nem találkoztunk, azt már csak maga sem hiszi el, hogy itt nálunk *Teőrök* Malvint vagy *Nagy* Mariskát énekesnőknek tartják. Ej ez egy kis hamiskodás. Az előleges jelentés több nevet ígért. A nevek ugyan megvannak ma is, de sokakat nem láttunk még eddig és tudjuk, hogy nem is találkozunk velük. Igazgató ur, hát kivel akarja ön meghóditani a mi közönségünket? Mikor jövünk ki már az egymásra zúditott bohózatok seregéből? Kilenc nap mulott es operettet eddig még csak ígéretben birunk, egy modern szinmű után epekedünk, hiszen most a főváros négy előkelő szinháza csak ugy önti magából az ujabbnál-ujabb darabokat. Mire várjunk? Az agyondomboritott ócskaságokkal eljátsza a közönség eddig tanusitott csekélyke jó akaratát is.

A pénteki előadáson csupán *Bánfalvy* (Hajdu Bokor) mutatott be egy jobb ügyhöz méltó, minden izében sikerült alakitást. Eltekintve egy kicsi kis tulzástól itt-ott, egy érdemesebb darabban szeretnénk egy ehhez hasonló alakot látni tőle; mellette csupán *Csanády* Lenke (Rozália) vaskos komikuman mulatott jól a közönség. *Csige* Lajos [Patonay] énekelt...

Szombaton „*Dreyfus*"-t adták, ma vasárnap ugyanaz kerül szinre.

S—ó.

Szerkesztői üzenet.

Contra kártya. Közölni fogjuk.

NYILTTÉR.

Báli selyem 45 krtól

14 frt 65 krig méterenként valamint fekete, fehér- és szines **Henneberg-selyem** 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként a legdivatosabb szövés, szin és mintázatban. **Privát-fogyasztóknak** postabér és vámmentesen, valamint házhoz szállitva, — **mintákat pedig postafordulatával** küldenek.

HENNEBERG G. selyemgyárai

(cs. és kir. udvari szállitó) **Zürichben.** (4)

Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélybélyeg ragasztandó.

Kérdezzük meg a háziorvost!

KRONDORFI SAVANYÚVIZ

mint

GYÓGYITAL

minden hurutos bántalmaknál

legjobban ajánlva.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP.

Épitészek, épitőmesterek és háztulajdonosok figyelmébe ajánlja gyártmányát az

ELSŐ MAGYAR

„SCAGLIOL" ÉPITŐ-LEMEZ GYAR

TATA-TÓVÁROS.

A szabadalmazott épitőlemez, *nyaralók, lakóházak, gazdasági és gyári* épületeknél vagy ezek átalakitásánál kiválóan alkalmas.

Tűz és fagymentes, teljesen *száraz mennyezetek, boltozatok, kerítésfalak válaszfalak, kémény* és *szellőztető csövekhez* alkalmas, *gomba féreg* és *salétrom* mentes anyag.

Uj, gyors és a *legolcsóbb* épitkezési rendszeri Magyarázó füzetek és egyes anyagok ára díjtalanul küldetnek.

0—41 **Svoboda Gyula**, épitész.

Ezen hirdetés tulajdonosának a vételnél 10% engedélyeztetik.

Gummi és halhólyag

elsőrangu orvosi tekintélyek nyilatkozatai szerint a legmegbizhatóbb és feltétlenül ártalmatlan óvszer urak és hölgyek számára.

Ára tuczatonként eredeti párisi csomagolásban:

Gummi, elsőrendü gyártmány	0.80	6. frtig
Halhólyag kiváló finom minőség	2.—	8.— „
Capottes americaine (rövid)	2.—	5.— „
Gyüjtemény uraknak igen célszerüen dobozokban összeállitva	3.—	10.— „
Suspensorium	0.50	3.— „
Párisi női szivacska (Safety Sponges)	2—	6.— „
Irrigator teljesen felszerelve	1.80	5.— „
Eredeti necessarium exclusivum (Peliporus)		
Menzinga tanár szerint	1 80	2.50 „
Vezető hozzá külön		1.50 „
„Diana-ův", szab. havibaj el. köt.	3.50	5.— „

(minden hölgynek nélkülözhetetlen.)

Megrendeléseket pontosan és discréten eszközöl:

Keleti J.

cs. és kir. orvos, sebészeti mű és kötszer-gyáros. 241—14

(Alapít. 1878.) **Budapesten,** (Alapít. 1878.)

IV. Koronaherczeg-utca 17.

Árjegyzék ingyen es bérmentve.

Ezen hirdetés tulajdonosának a vételnél 10% engedélyeztetik.

A legjobbnak bizonyult **HÁZISZER**, mely az emésztést szabályozza, rendes vérkeringést eredményezi, a megromlott és hibás véralkatrészt eltávolitja (a mi az egészség főfeltétele), gyorsan és biztosan megszünteti a gyomorbajt, és p. étvágytalanságot, savanyu fölbőfögést, hányási inger, gyomor- és hasbántalmat, gyömörgörcsöt, a gyomor tulterhelését ételtől, nyálkásodást, vértolulást, hámorhoidákat, női bántalmakat, belbajokat, a már 40 év óta jónak bizonyult

Dr. ROSA-féle élethalzsam

Minden gyuladás, seb és kelés gyógyitása biztos sikerrel jár, a női mell gyuladásánál, tejrekedés- és keményedésnél, a gyermek elválasztásánál, tályogok, vérkelések, pokolvar és genyedéseknél, továbbá körömgenyedés az ugynevezett körömmeregnél a kézen és láb ujjakon, keményedéseknél, daganatoknál, mirigydaganatoknál, holttetem képződéseknél stb. 50 év óta bevált

Prágai házikenőcs

FRAGNER B. gyógysz.-től Prágában 203—III.

Ki az emésztése minden munkáját uj életre serkenti egészséges és tiszta vért szerez, különben is biztos és messze földön híres, bevált háziszer.

1 üveg 50 kr., kettős üveg 1 forint. Postán 20 krral drágább.

A gyó yulás fájdalom nélkül halad a kenőcs hüsitő hatása alatt.

Dobozban 25 és 35 krajcárjával

Postán 6 krral drágább.

FIGYELMEZTETÉS! Mindenki csak az eredeti készitményt kérje a prágai Fragner B. gyógyszertárából és figyeljen arra, hogy a Dr. Rosa balzsam csomagolás minden részén az itt látható kerek védjegy legyen; a prágai házikenőcs csomagolásán pedig a jobbról látható három szögletü védjegy.

Dr. Rosy balzsam — Dr. Rosas Balsam

A ki egy utánzást talál és nekem bejelenti, díjat kap!

Elismerő levelek ezrei rendelkezésre állanak.

Raktárak Budapesten:

Török József gyógyszertárban, Egger A. gyógysz.-ban, Thalmayer és Seitz, Kochmeister utóda

Főraktár a kezitőn! **B. Fragner** Apotheke „zum schwarzen Adler" in Prag, Eck der Spornergasse Nr. 203.

Postaküldés azonnal. 231—26

ACHAIA PATRAS
Görög borai.

Vezérképviselőség
Osztrák-Magyarország részére
C. J. SCHRAUTH.
Bécs, IX. Frankgasse 4.
Raktár Nagy-Kanizsán:
Neu és Klein czég
283—6 csemegekereskedésében

Az első
SZEGEDI
gőzműfestő és vegyészeti
ruhatisztitó-gyár
fiók-üzlete
November hó 27-én megnyilt
itt helyben, Deák Ferencz-tér Nagykanizsai Takarékpénztár épületében Vosits-féle házban.
Női-, férfi-, gyermek- és egyenruha
festése és vegyi tisztitása, csipke függönyök, végárnk, bútorszövetek, bársony gőzölés és préselése stb
Szolid kiszolgálás! Jutányos árak!
Tisztelettel
343—6 BURES JÓZSEF Nagy-Kanizsa
Sürgöny-czim: Bures, Szeged
Főüzlet és gyár: Szeged, Szent Györgytér 8. szám.
Fiók üzletek:
Szegeden: Bástya-utczа 19. sz. és Tisza Lajos-körut 48. szám
Vidéken: Nagy-Kanizsa, Kaposvár, Pécs, Hódmező-Vásárhely, Versecz.

KÖZGYÜLÉS.

A Nagy-kanizsai Malátagyár és Serfőződe Részvénytársaság

t. c. részvényesei ezennel tisztelettel meghivatnak a **f. évi december hó 17-én délelőtt 10 órakor** a nagy-kanizsai Kereskedelmi s Iparbank helyiségében tartandó

hatodik évi rendes közgyülésre.

Napirend:

1. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentései.
2. A zárszámadások előterjesztése, a mérleg megállapitása és a tiszta jövedelem hováforditása, valamint az igazgatóság és felügyelő bizottság részére adandó fölmentvény iránti határozathozatal.
3. Hivatalos közlöny kijelölése.
4. Az alapszabályok 20. §-a értelmében kilépett *Birck Oszkár, Eperjesy Sándor, Linzer Béla, Vidor Samu* igazgatósági tagok helyett három évre ujabbak megválasztása, vagy ezek ujbóli megválasztása.
5. Öt felügyelő-bizottsági tagnak egy évre való megválasztása.

Azon t. c. részvényesek, kik szavazatjogukat gyakorolni akarják, szivéskedjenek részvényeiket szelvényeikkel együtt az alapszabályok 13. §. értelmében legalább három nappal a közgyülés előtt a nkanizsai kereskedelmi s iparbank pénztáránál téritvény mellett letenni, hol a felügyelő-bizottság által megvizsgált és helybenhagyott mérleg, valamint az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentései nyolc nappal a közgyülés előtt a t. részvényesek rendelkezésére állanak.

Nagy-Kanizsa, 1898. november 24-én.

Az igazgatóság.

Nyomatott Fischel Fülöp laptulajdonosnál Nagy-Kanizsán 1898.